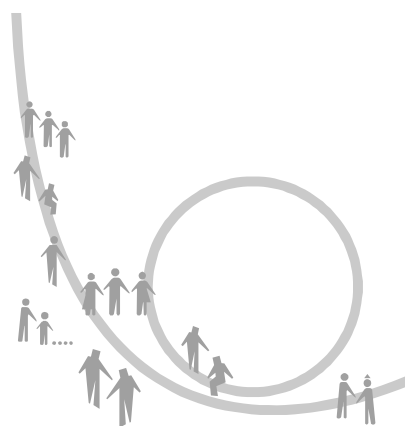

2001 Sprawozdanie

FUNDACJA
IM. STEFANA
BATORO

Fundacja im. Stefana Batorego

ul. Sapieżyńska 10A, 00-215 Warszawa

tel. (022) 536 02 00, fax (022) 536 02 20 (21, 22)

e-mail: batory@batory.org.pl

strona w internecie: <http://www.batory.org.pl>

Nr konta: Bank Handlowy, I o./Warszawa – 10301016-61450000 (PLN)

Opracowanie sprawozdania: Marcin Polak, Ewa Kulik-Bielińska

Opracowanie graficzne: Marta Kusztra

WARSZAWA, KWIECIEŃ 2002

Druk i skład: ARW Roband

ISSN 1234-7272

Dziękujemy
wszystkim naszym
współpracownikom
oraz darczyńcom
z Polski i zagranicy
- dzięki Waszej pomocy
możemy prowadzić
naszą działalność

O Fundatorze

George Soros urodził się w 1930 roku w Budapeszcie, w wieku lat siedemnastu wyemigrował do Anglii, gdzie ukończył London School of Economics. Po przyjeździe do Stanów Zjednoczonych w 1956 roku zajął się inwestowaniem na rynku kapitałowym, odnosząc wielki sukces finansowy. Obecnie jest prezesem Soros Fund Management LCC, firmy zarządzającej prywatnymi inwestycjami, pełniącej rolę głównego doradcy Quantum Group of Funds, do której należy, uważany przez lata za najskuteczniejszy fundusz inwestycyjny na świecie, Quantum Fund N.V.

Studiując w London School of Economics George'a Sorosa poznał twórczość Karla Poppera, która wywarła duży wpływ na jego poglądy oraz późniejszą działalność filantropijną. Swoją pierwszą fundację - Open Society Fund - założył w 1979 roku w Nowym Jorku, następnie: w 1984 roku na Węgrzech i w 1987 roku w ówczesnym Związku Radzieckim. W 1988 roku w Polsce powstała Fundacja im. Stefana Batorego. Obecnie założone przez Sorosa fundacje istnieją w 31 krajach Europy Środkowej i Wschodniej, w Azji Centralnej, w Republice Południowej Afryki, na Haiti, w Gwatemali i w Stanach Zjednoczonych. Fundacje, poprzez wspieranie różnorodnych inicjatyw edukacyjnych i kulturalnych, a także przedsięwzięć związanych z restrukturyzacją gospodarki, pomagają w budowie instytucji społeczeństwa otwartego.

George Soros jest autorem licznych artykułów traktujących o politycznych i gospodarczych zmianach w Europie Wschodniej i w krajach byłego Związku Radzieckiego. Jest też autorem kilku książek: *Alchemy of Finance*, 1987 (polskie wydanie: *Alchemia finansów*, SIW Znak, Kraków 1996), *Opening of Soviet System*, 1990, *Underwriting Democracy*, 1991, *Soros on Soros: Staying Ahead*, 1995 (polskie wydanie: *Soros o sobie*, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 1998), *The Crisis of Global Capitalism*, 1998 (polskie wydanie: *Kryzys światowego kapitalizmu*, Wydawnictwo Muza, Warszawa 1999) oraz *Open Society. Reforming Global Capitalism*, 2000.

George Soros został uhonorowany tytułem doktora honoris causa przez New School of Social Reserach (Nowy Jork) i Oxford University w 1980 roku, a w 1991 roku przez Budapesztański Uniwersytet Ekonomiczny i Yale University. Uniwersytet w Bolonii nadał mu w 1995 roku najwyższe odznaczenie, Laurea Honoris Causa, w uznaniu jego zasług w szerzeniu idei społeczeństwa otwartego, zaś *Gazeta Wyborcza* przyznała mu tytuł Człowieka Roku 2000 za działania na rzecz społeczeństwa obywatelskiego w Europie Środkowej i Wschodniej.

O Fundacji

Celem Fundacji im. Stefana Batorego jest **wspieranie rozwoju demokratycznego, otwartego społeczeństwa**. Do priorytetowych zadań Fundacji należy:

▪ **umacnianie postaw i inicjatyw obywatelskich**

Pragniemy współtworzyć w Polsce społeczeństwo obywatelskie. Takie, w którym ludzie nie oczekują, że wszelkie ich sprawy załatwi państwo, ale sami organizują się wokół swoich potrzeb, przekonań, pragnień. Wspieramy zatem ruch organizacji pozarządowych – tych, które przyczyniają się do rozwiązywania konkretnych problemów swych społeczności lokalnych; tych, które pracują na rzecz wyrównywania szans i zmagają się z problemami upośledzenia społecznego; tych, które przeciwdziałają dyskryminacji kobiet, nietolerancji wobec mniejszości; tych, które zajmują się szerzeniem zasad państwa prawa i upowszechnianiem kultury prawnej.

▪ **rozwijanie współpracy między narodami**

Państwa mają jasno określone granice, natomiast narody i społeczeństwa powinny się przenikać i wzajemnie wzbogacać. Inicjujemy i wspieramy działania, które sprzyjają integracji europejskiej, a także zbliżeniu do naszych sąsiadów z Europy Środkowo-Wschodniej. Równie ważne są dla nas otwartość na kulturę i obyczaje mniejszości narodowych zamieszkujących Polskę oraz zrozumienie potrzeby rozwoju ich własnej tożsamości.

▪ **wyrównywanie szans edukacyjnych młodzieży**

Spółeczeństwo otwarte to społeczeństwo wykształcone. Dlatego za jedną z najważniejszych spraw uważamy powszechny dostęp do edukacji, zapewniający młodzieży równe życiowe szanse. Wspieramy organizacje, inicjatywy, programy poprawy jakości nauczania i zwiększenia dostępności wiedzy. Pomagamy szkołom i środowiskom lokalnym, zwłaszcza z mniejszych miejscowości, które uczą młodzież aktywności, uczestnictwa w życiu publicznym i postaw prospołecznych.

▪ **wspieranie działalności kulturalnej**

Demokracja jest szansą dla prowincji, która przestaje być miejscem dalekim i gorszym. Wspieramy więc aktywność lokalną nie tylko społeczną, ale także kulturalną, bo tworzy ona więzi między ludźmi, przybliża nowe wartości, uczy otwartości wobec różnic środowiskowych, narodowościowych, religijnych.

W swojej działalności Fundacja:

- jest niezależna od instytucji państwowych i politycznych;
- nie wyręcza państwa i samorządów w wykonywaniu ich podstawowych obowiązków;
- odpowiada na istniejące potrzeby oraz inicjuje przedsięwzięcia, które wciąż są jeszcze słabo obecne w naszym życiu społecznym;
- przestrzega przejrzystości zasad i procedur w procesie przyznawania dotacji.

Fundacja im. Stefana Batorego została zarejestrowana przez Sąd Rejonowy Warszawa-Praha dnia 7 maja 1988 roku (nr rejestru F.R.I.56); jest niezależną, niedochodową organizacją pozarządową. Założycielem Fundacji jest George Soros, amerykański finansista i filantrop, który zainicjował powstanie całej sieci fundacji działających obecnie w ponad 30 krajach: Europie Środkowej i Wschodniej, Azji Centralnej, Republice Południowej Afryki, Gwatemali, na Haiti oraz w Stanach Zjednoczonych. Środki finansowe na działalność Fundacji pochodzą z Open Society Institute, założonego i sponsorowanego przez George'a Sorosa, a także z innych, zagranicznych i polskich, źródeł.

Swoje zadania Fundacja realizuje w ramach kilkunastu programów. Większość z nich zajmuje się rozpatrywaniem wniosków i przyznawaniem dotacji oraz monitorowaniem sposobu i efektów wykorzystania przekazanych środków finansowych. Dotacje przyznawane są na realizację konkretnych projektów i przedsięwzięć. Organizacje pozarządowe mogą ponadto ubiegać się o dotacje na pokrycie częściowych kosztów administracyjnych związanych z realizowanymi przez nie projektami. Przyznajemy również stypendia na studia lub staże. Dotacje i stypendia przyznawane są na zasadzie konkursowej. W procesie rozpatrywania wniosków – aby uniknąć przypadkowości i arbitralności – biorą udział specjalnie powoływane Komisje ekspertów w danych dziedzinach, które opiniują wnioski i proponują sposób rozdziału funduszy. Ostateczne decyzje o przyznaniu dotacji podejmuje Zarząd Fundacji na comiesięcznych posiedzeniach.

W Fundacji działają też programy, które prowadzą własną działalność – organizują konferencje, spotkania, szkolenia. Należą do nich: Forum Europy Środkowo-Wschodniej, Program Europejski, Program Przeciw Korupcji i Komisja Edukacji w Dziedzinie Uzależnień.

Fundacja współpracuje również z programami regionalnymi Open Society Institute. Najważniejsze z nich to te, których zadaniem jest ułatwianie współpracy między krajami naszego regionu: East-East Program i Arts and Culture Network Program, a także regionalny program prowadzony przez Komisję Edukacji w dziedzinie Uzależnień, który popularyzuje polskie doświadczenia dotyczące przeciwdziałania alkoholizmowi i narkomanii w Europie Wschodniej i Azji Centralnej.

O naszych działaniach, a także o możliwości ubiegania się o dotacje, informujemy na bieżąco na naszej stronie internetowej i w wydawanym kwartalnie Biuletynie. Co roku publikujemy sprawozdania, w których przedstawiamy wszystkie przyznane dotacje i zrealizowane przedsięwzięcia. Sprawozdania i Biuletyny rozsyłane są do mediów ogólnopolskich i lokalnych, setek instytucji i osób; wszyscy zainteresowani mogą je też otrzymać w biurze Fundacji.

W 2001 roku przekazaliśmy **889 dotacji** dla instytucji i organizacji, **147 stypendiów** i **94 dotacje** indywidualne i grupowe na koszty podróży związane z udziałem w zagranicznych przedsięwzięciach.

Na dotacje przeznaczaliśmy łącznie prawie **21 milionów złotych**; na projekty i przedsięwzięcia, realizowane bezpośrednio przez poszczególne programy Fundacji wydaliśmy prawie **5,5 miliona złotych**.

Rada

Przewodnicząca

Anna Radziwiłł
historyk

Członek honorowy

George Soros

Członkowie

Jan Krzysztof Bielecki

premier RP (1990),
przedstawiciel Polski
w Europejskim Banku
Odbudowy i Rozwoju

Bogdan Borusewicz

historyk

Wojciech Fibak

przedsiębiorca

Bronisław Geremek

minister spraw zagranicznych
(1997-2000)

Jan Gross

New York University

Leszek Kołakowski

Oxford University

Marcin Król

Uniwersytet Warszawski

Olga Krzyżanowska

senator RP

Krzysztof Michalski

Instytut Nauk o Człowieku
w Wiedniu

Andrzej Olechowski

minister spraw zagranicznych
(1993-1995)

Zbigniew Pełczyński

Oxford University

ks. bp. Tadeusz Pieronek

Papieska Akademia
Teologiczna w Krakowie

Andrzej Rapaczynski

Columbia University

Hanna Suchocka

premier RP (1992-1993)
(członkostwo zawieszono
na czas pełnienia misji
dyplomatycznej)

Stanisław Wellisz

Columbia University

Zarząd

Prezes

Aleksander Smolar
politolog,
Narodowe Centrum
Badań Naukowych (CNRS),
Paryż

Wiceprezesa

Nathalie Bolgert
konsultant finansowy

Jakub Wygnański

socjolog,
działacz organizacji
pozarządowych

Członkowie

Klaus Bachmann

publicysta
(do lipca 2001 roku)

Teresa Bogucka

publicystka, socjolog

Grzegorz Lindenberg

konsultant ds. mediów

Michał Nawrocki

fizyk,
Uniwersytet Warszawski

Andrzej Ziabicki

chemik,
Polska Akademia Nauk

Zespół

Program Organizacji Pozarządowych
Justyna Blinowska
Izabela Rybka

Program Prawny
Grzegorz Wiaderek
 koordynator programu
Grażyna Krzywkwowska (do 31 maja)

Program Kobiocy
Dagmara Baraniewska
 koordynator programu
Anna Stalewska

Program Młodzieżowy
Sylwia Maksim-Wójcicka
Alina Wasilewska

Program Pomocy Dzieciom
Piotr Konczewski
 koordynator programu
Ewa Duriasz (do 31 czerwca)
Anna Motoczyńska

Program Informacja i Komunikacja Społeczna
Marek Tuszyński
 koordynator programu
Wojciech Bogusz

Program Media
Elżbieta Oyrzanowska

Program Wydawniczy
Olga Szotkowska
 koordynator programu
Maria Ofierska
 redaktor serii *Demokracja. Filozofia i praktyka*

Program Kulturalny
Piotr Halbersztat
 dyrektor programu
Elżbieta Chmielewska
Dorotea Cywińska

Stypendia Akademickie
Ewa Chałasińska
 dyrektor programu
Ewa Dobosz

Program Wschód-Wschód
Sylwia Sobiepan
 koordynator programu
Anna Suchenek

Forum Europy Środkowo-Wschodniej
Joanna Załuska
 dyrektor programu
Grażyna Czubek
Agnieszka Komorowska
Piotr Kosiewski
Agnieszka Michałak
Adam Zieliński

Program Europejski
Jakub Boratyński
 dyrektor
Łukasz Kolano (współpraca)
Katarzyna Morawska
Karolina Stawicka (współpraca)

Program przeciw Korupcji
Grażyna Kopińska
 dyrektor
Marta Kindler
Grzegorz Makowski

Komisja Edukacji
w Dziedzinie Uzależnień
Ewa Woydyło-Osiatyńska
 dyrektor programu
Małgorzata Prejzner

Arts and Culture
Network Program
Elżbieta Grygiel
 kierownik programu
Paulina Florjanowicz (od 15 marca)
Dorota Kolano (do 31 marca)

Informacja i Rozwój
Ewa Kulik-Bielińska
 dyrektor
Marcin Polak

Księgowość
Alina Muzińska
 dyrektor finansowy
Elżbieta Grodzka
Krystyna Grzeszkiewicz
Marianna Jeziorska
Danuta Mingin

Administracja
Danuta Rastawicka
 dyrektor administracyjny
Piotr Chudzyński
Mirosława Kowalska
Genowefa Kropielnicka
Marek Skrzekotowski (do 30 czerwca)
Karolina Płatek
Katarzyna Tejwan
Andrzej Wydrych

Informatycy
Jakub Lengiewicz
Krzysztof Masłowski
Tomasz Ostrowski
Wojtek Pięcek

Sekretariat
Małgorzata Kazimierczak
Renata Wilewska

Dyrektor Fundacji
Anna Rozicka

Program Organizacji Pozarządowych

Celem Programu jest inicjowanie i wspieranie przedsięwzięć zmierzających do poprawy funkcjonowania organizacji pozarządowych w Polsce i promowania dobrych wzorów działań obywatelskich. Zależy nam na tym, by organizacje – działając na rzecz dobra publicznego – współpracowały ze sobą i rozwijały współpracę z innymi partnerami społecznymi (samorządem, przedsiębiorcami, wolontariuszami), by były dobrze zarządzane i umiały odpowiedzialnie gospodarować powierzonymi funduszami.

Nagroda Porządnie poza rządem

W roku 2001 – wspólnie z Deutsche Bank Polska S.A. – przeprowadziliśmy IV edycję konkursu dla polskich organizacji pozarządowych *Porządnie poza rządem*. Nagradzanie polskich organizacji pozarządowych ma służyć przede wszystkim promowaniu wysokich standardów działań obywatelskich. Laureatami nagród pieniężnych i honorowych wyróżnień były organizacje cieszące się uznaniem lokalnej społeczności, które zyskały wysoką ocenę ze względu na prawidłowe zarządzanie finansami i zespołem, otwartość na współpracę z innymi partnerami społecznymi, respektowanie przepisów prawnych i kierowanie się zasadami etycznymi.

Dotacje instytucjonalne

Jak co roku, sporą część budżetu Programu przeznaczaliśmy na dotacje instytucjonalne dla organizacji pozarządowych posiadających duży dorobek i osiągnięcia w dziedzinie, w której działają (kultura, pomoc społeczna, ochrona zdrowia, współpraca międzynarodowa, etc.). Dotacje te mają pomóc organizacjom we wprowadzeniu zmian niezbędnych dla ich rozwoju i stabilizacji oraz w tworzeniu długofalowej strategii działania, różnicowaniu źródeł finansowania oraz podnoszeniu efektywności zarządzania posiadanymi środkami. W 2001 roku dotacje instytucjonalne otrzymały 23 organizacje.

Działajmy wspólnie

W 2001 roku przeprowadziliśmy III edycję projektu *Działajmy wspólnie*, adresowanego do tych organizacji pozarządowych, które łączą swoje zasoby finansowe, kadrowe i infrastrukturalne w celu lepszego wykonywania zadań społecznie użytecznych. W trzeciej edycji dofinansowaliśmy projekty służące przygotowaniu i wdrażaniu wspólnej strategii działania w zakresie rozpoznawania i efektywnego rozwiązywania konkretnych problemów społecznych występujących w danej społeczności, wypracowaniu zasad i form stałej współpracy z samorządem terytorialnym, instytucjami państwowymi, biznesem i mediami, oraz budowaniu reprezentacji sektora pozarządowego w celu prowadzenia rzecznictwa interesów organizacji i ich podopiecznych wobec innych partnerów społecznych.

Szklarnia

III edycję miał również projekt *Szklarnia* służący wspieraniu rozwoju lokalnych organizacji pozarządowych. W 2001 roku *Szklarnia* adresowana była do małych i młodych organizacji zajmujących się pomocą społeczną i ochroną zdrowia na terenie województw: pomorskiego,

zachodnio-pomorskiego i kujawsko-pomorskiego. Po raz pierwszy *Szklarnia* przeprowadzona była we współpracy z lokalnymi organizacjami partnerskimi: Fundacją Wzajemnej Pomocy z Inowrocławia i Koszalińskim Centrum Wspierania Inicjatyw Społecznych. Zadaniem naszych partnerów było upowszechnienie informacji na temat możliwości uzyskania dotacji, pomoc lokalnym organizacjom w przygotowaniu wniosku, rozpatrzenie nadesłanych propozycji oraz monitoring przedsięwzięć realizowanych przez grantobiorców. Za pośrednictwem Koszalińskiego Stowarzyszenia Wspierania Inicjatyw Pozarządowych przekazaliśmy 56 dotacji. Dotacje te (w wysokości do 3 000 zł) przeznaczone były m.in. na wynajęcie eksperta, udział w szkoleniach podnoszących kwalifikacje osób w zakresie zarządzania organizacją (obsługi księgowej, public relations, itp.), zakup oprogramowania czy literatury fachowej.

Wolontariusz

Poszukując nowej formuły wspierania rozwoju wolontariatu w ogłoszonym przez Organizację Narodów Zjednoczonych Światowym Roku Wolontariatu, postanowiliśmy zachęcić organizacje do bardziej systematycznego i przemyślanego włączania wolontariuszy w działalność statutową. Dotacje na realizację projektów zakładających współpracę z wolontariuszami otrzymało 40 organizacji z całej Polski; 25 projektów współfinansowało na kwotę 100 000 zł Commercial Union - Towarzystwo Ubezpieczeń na Życie (Polska) S.A. Preferowane były projekty angażujące w pracę społeczną absolwentów i osoby bezrobotne oraz przedstawiające rozwiązania, które mogą być inspiracją i wzorem dla innych organizacji. Dotację otrzymało też warszawskie Centrum Wolontariatu na organizację obchodów Światowego Roku Wolontariatu. Przekazaliśmy również, przyznane jeszcze w roku 2000, 13 dotacji dla Centrów Wolontariatu na prowadzenie biur pośrednictwa pracy dla wolontariuszy.

Wsparliśmy ponadto kilka projektów ważnych z punktu widzenia potrzeb sektora organizacji społecznych. Przykładem tego typu projektów jest m. in. serwis informacyjny dla organizacji pozarządowych FIPRESS, czy model pozyskiwania i dystrybucji środków dla organizacji pozarządowych realizowany przez Fundację Wspólna Droga przy współpracy z wolontariuszami - pracownikami firm komercyjnych. Dotację uzyskał projekt Wspólnoty Roboczej Związków Organizacji Socjalnych WRZOS, która podjęła zadanie tworzenia regionalnych związków organizacji pozarządowych działających na polu pomocy społecznej w kolejnych czterech województwach: łódzkim, podkarpackim, podlaskim i opolskim.

We współpracy z Programem Młodzieżowym zorganizowaliśmy szkolenie dla przedstawicieli organizacji realizujących program lokalnych funduszy stypendialnych *Równe szanse*. Dziennikarze prasy i radia w trakcie warsztatów zaprezentowali liderom organizacji społecznych swoistą „instrukcję obsługi dziennikarza”, udzielając działaczom społecznym wielu cennych wskazówek dotyczących promowania swej działalności w mediach, pisania notatek prasowych, udzielania ciekawych wywiadów, etc. Podobne szkolenie zaoferowaliśmy innym odbiorcom naszych dotacji.

IV edycja konkursu *Porządnie poza rządem*

[nagrody współfinansowane przez Deutsche Bank Polska S.A. na kwotę 100 000 zł]

Stowarzyszenie Ekologiczno-Kulturalne Ziarno, Grzybów

I nagroda

za różnorodne i skuteczne działania na rzecz lokalnego środowiska wiejskiego, za umiejętne pokazanie dzieciom wiejskim problemów związanych z wejściem Polski do Unii Europejskiej UE, za zaangażowanie w pracę Stowarzyszenia wolontariuszy z kraju i z zagranicy 50 000 zł

Fundusz Lokalny Masywu Śnieżnika, Wójtowice

II nagroda

za aktywne i skuteczne pozyskiwanie sojuszników oraz środków finansowych na rzecz dobrze rozpoznanych potrzeb dzieci i młodzieży z terenu czterech gmin Masywu Śnieżnika, za dobrą organizację i otwartość prowadzonych działań opartych o pracę wolontariuszy 25 000 zł

Koniński Bank Żywności, Konin

II nagroda

za niezwyklej aktywność w realizowaniu lokalnej polityki społecznej skierowanej do ludzi dotkniętych bezrobociem i ubóstwem, za pozyskiwanie do programów rozdzielania żywności wielkich rzesz wolontariuszy 25 000 zł

Nidzicki Fundusz Lokalny, Nidzica	II nagroda za stworzenie lokalnej koalicji przedsiębiorców, samorządów i organizacji pozarządowych oraz uruchomienie w oparciu o wolontariuszy i lokalnych darczyńców programów stypendialnych <i>Żak i Prymus</i> , a także programu wspierania inicjatyw społecznych <i>Lokomotywa</i> , za dobre zarządzanie, otwartość i przejrzystość 25 000 zł
Stowarzyszenie <i>Tratwa</i>, Olsztyn	III nagroda za unikalne i twórcze podejście do młodzieży z małych miejscowości Warmii i Mazur, za przełamywanie wrogości i nieufności młodzieży wobec społeczeństwa i jego instytucji, oryginalne rozwiązania w działaniach artystycznych i dzielenie się doświadczeniami ze środowiskami samorządowymi, szkołami i innymi organizacjami pozarządowymi 12 500 zł
Stowarzyszenie Przyjaciół i Sympatyków Osiedla Błonie, Lublin	III nagroda za wzorcowe wykorzystanie sportu i kultury fizycznej w działaniach z młodzieżą wielkomiejskiego osiedla, za gospodarność i efektywną współpracę z władzami samorządowymi Lublina 12 500 zł
Stowarzyszenie Pomocy Ludzie Ludziom – Dom Socjalny dla Mężczyzn, Wrocław	Wyróżnienie za efektywne zarządzanie organizacją, za ogromne zaangażowanie mieszkańców Domu w pomoc dla dzieci z Domów Dziecka i opiekę nad osobami niepełnosprawnymi
Towarzystwo na rzecz Ochrony Przyrody, Kraków	Wyróżnienie za konsekwentne przestrzeganie prawa w działaniach, za umiejętności negocjacyjne w rozwiązywaniu problemów ekologicznych, za angażowanie mieszkańców w prace na rzecz najbliższego otoczenia
Zabrzeńskie Towarzystwo Rodziców, Opiekunów i Przyjaciół Dzieci Specjalnej Troski, Zabrze	Wyróżnienie za szeroką współpracę ze środowiskami organizacji pozarządowych, samorządu i biznesu przy prowadzeniu kompleksowej opieki nad niepełnosprawnymi dziećmi w Zabrze, za stworzenie i wzorowe prowadzenie profesjonalnych placówek integracyjnych
Organizacja uroczystości rozdania nagród w konkursie <i>Porządek poza rządem</i> oraz przygotowanie audycji radiowych i oprawy muzycznej, działania promocyjne realizowane przez Fundację Komunikacji Społecznej 39 448,86 zł	
Dotacje instytucjonalne [dotacje współfinansowane ze środków Fundacji Forda na kwotę 1 736 650 zł]	
Akademia Rozwoju Filantropii w Polsce, Warszawa	Prowadzenie działalności statutowej i rozwój instytucjonalny: działania edukacyjno-informacyjne na rzecz rozwoju filantropii, propagowanie postaw dobroczynnych 800 000 zł
Biuro Obsługi Ruchu Inicjatyw Samopomocowych BORIS, Warszawa	Prowadzenie działalności statutowej i rozwój instytucjonalny: działania na rzecz organizacji pozarządowych pracujących w obszarach pomocy społecznej, oświaty, kultury, dobroczynności, ochrony środowiska, ochrony zdrowia i pomocy społecznej 100 000 zł
Fundacja Centrum Praw Kobiet, Warszawa	Prowadzenie działalności statutowej i rozwój instytucjonalny: działania na rzecz równego statusu kobiet i mężczyzn, programy pomocy prawnej dla kobiet 200 000 zł
Centrum Wspierania Organizacji Pozarządowych CeWOP, Rzeszów	Prowadzenie działalności statutowej i rozwój instytucjonalny: wspieranie organizacji pozarządowych w regionie podkarpackim (w 2001 roku została wypłacona I rata w wysokości 50 000 zł) 80 000 zł
Fundacja <i>Fuga Mundi</i>, Lublin	Prowadzenie działalności statutowej i rozwój instytucjonalny: pomoc osobom niepełnosprawnym, wykorzystywanie nowych technologii w procesie integracji 140 000 zł
Fundacja Instytut Spraw Publicznych, Warszawa	Prowadzenie działalności statutowej i rozwój instytucjonalny w latach 2001-2003 - badania naukowe i działalność na rzecz modernizacji państwa w dziedzinach: polityka społeczna, oświata, szkolnictwo wyższe, administracja publiczna, kultura prawna, stosunki międzynarodowe 1 580 000 zł

Fundacja Judaica – Centrum Kultury Żydowskiej , Kraków	Prowadzenie działalności statutowej i rozwój instytucjonalny: ochrona i upowszechnianie dziedzictwa kulturowego Żydów w Polsce 100 000 zł
Fundacja Komunikacji Społecznej , Warszawa	Prowadzenie działalności statutowej i rozwój instytucjonalny: promocja i rozwój reklamy społecznej, działalność edukacyjna w zakresie wykorzystania reklamy społecznej w działaniach organizacji pozarządowych 45 000 zł
Fundacja Młodzieżowej Przedsiębiorczości , Warszawa	Prowadzenie działalności statutowej w latach 2002-2003 – realizacja projektów edukacyjnych dla dzieci i młodzieży, wspieranie przedsiębiorczości młodzieży 800 000 zł
Fundacja Pomocy Wzajemnej Barka , Poznań	Prowadzenie działalności statutowej i rozwój instytucjonalny: wszechstronna pomoc bezdomnym w zakresie aktywizacji zawodowej 150 000 zł
Helsińska Fundacja Praw Człowieka , Warszawa	Prowadzenie działalności statutowej w latach 2002-2004, w szczególności Szkoły Praw Człowieka dla uczestników z Polski oraz Międzynarodowej Szkoły Praw Człowieka dla uczestników z krajów Europy Środkowo-Wschodniej 1 084 000 zł
Lubelskie Hospicjum dla Dzieci im. Małego Księcia , Lublin	Prowadzenie działalności statutowej i rozwój instytucjonalny: opieka paliatywna nad dziećmi i ich rodzinami, profesjonalizacja pomocy psychologicznej 60 000 zł
Ośrodek Myśli Politycznej , Kraków	Prowadzenie działalności statutowej i rozwój instytucjonalny: działania edukacyjne i wydawnicze dotyczące problematyki filozofii i politologii 100 000 zł
Południowo-Wschodni Instytut Naukowy , Przemyśl	Prowadzenie działalności statutowej i rozwój instytucjonalny: działalność naukowa i edukacyjna (w 2001 roku została przekazana I rata w wysokości 50 000 zł) 100 000 zł
Ślupskie Centrum Wspomagania Organizacji Pozarządowych , Ślupsk	Prowadzenie działalności statutowej i rozwój instytucjonalny: wspieranie organizacji pozarządowych w regionie ślupskim 80 000 zł
Społeczne Stowarzyszenie Edukacyjno-Teatralne, Ośrodek-Teatr Stacja Szamocin , Szamocin	Prowadzenie działalności statutowej i rozwój instytucjonalny: działalność społeczna, edukacyjna i kulturalna na zachodnich terenach popegeerowskich 100 000 zł
Stowarzyszenie Centrum Wspierania Aktywności Lokalnej CAL , Warszawa	Prowadzenie działalności statutowej i rozwój instytucjonalny: wspieranie społecznej, edukacyjnej i charytatywnej aktywności środowisk lokalnych 140 000 zł
Stowarzyszenie Integracyjne Klub Otwartych Serc , Wieruszów	Prowadzenie działalności statutowej i rozwój instytucjonalny: wyrównywanie szans rozwoju dzieci i młodzieży, animowanie aktywności lokalnej poprzez wspieranie organizacji pozarządowych 80 000 zł
Stowarzyszenie na rzecz Forum Inicjatyw Pozarządowych , Warszawa	Prowadzenie działalności statutowej i rozwój instytucjonalny: działania na rzecz promowania udziału organizacji pozarządowych w budowie społeczeństwa obywatelskiego 200 000 zł
Stowarzyszenie na rzecz Niepełnosprawnych , Katowice	Prowadzenie działalności statutowej i rozwój instytucjonalny: świadczenie wszechstronnej pomocy dla osób niepełnosprawnych 45 000 zł
Stowarzyszenie Pomocy Społecznej, Rehabilitacji i Resocjalizacji im. Jana Christiana Kofoeda , Siedlce	Prowadzenie działalności statutowej i rozwój instytucjonalny: programy edukacji postpenitencjarnej i profilaktyki kryzysowej 165 000 zł
Stowarzyszenie Traćwa , Olsztyn	Prowadzenie działalności statutowej i rozwój instytucjonalny: wspieranie aktywnej działalności artystycznej i społecznej z uczestnikami subkultur młodzieżowych 90 000 zł
Stowarzyszenie Wspólnota Kulturowa Borussia , Olsztyn	Prowadzenie działalności statutowej i rozwój instytucjonalny: upowszechnianie wiedzy o historii i współczesności Prus Wschodnich, działalność kulturalna i wydawnicza 125 000 zł

Działajmy wspólnie

<p>Dolnośląska Fundacja Ekorozwaju, Wrocław</p>	<p>Projekt <i>Dolnośląskie Forum Organizacji Ekologicznych</i> – wypracowanie i wdrożenie modelu współpracy organizacji ekologicznych 15 000 zł</p>
<p>Elbląska Rada Konsultacyjna Osób Niepełnosprawnych, Elbląg</p>	<p>Opracowanie strategii współpracy elbląskich organizacji w zakresie rozwiązywania problemów społecznych w mieście 8 100 zł</p>
<p>Elbląskie Stowarzyszenie Wspierania Inicjatyw Pozarządowych ESWIP, Elbląg</p>	<p>Projekt <i>Jak cię widzą...</i> – współpraca organizacji pozarządowych w celu zainteresowania środowisk lokalnych i mediów inicjatywami społecznymi i działalnością organizacji pozarządowych 12 000 zł</p>
<p>Forum Inicjatyw Lokalnych w Kętrzynie, Kętrzyn</p>	<p>Projekt współpracy organizacji pozarządowych powiatu kętrzyńskiego na rzecz zbudowania wspólnej reprezentacji 10 000 zł</p>
<p>Forum Lubelskich Organizacji Pozarządowych FLOP, Lublin</p>	<p>Projekt współpracy organizacji pozarządowych województwa lubelskiego <i>Razem przeciw bezrobociu</i> 12 000 zł</p>
<p>Fundacja na rzecz Transportowych Usług Specjalistycznych dla Niepełnosprawnych, Warszawa</p>	<p>Utworzenie i rozwój Federacji Organizacji Służebnych <i>Mazowia</i> 15 000 zł</p>
<p>Fundacja Rozwoju Demokracji Lokalnej, Centrum Szkoleniowe, Białystok</p>	<p>Projekt <i>Podlaska Pajęczyna Pozarządowa</i> – przygotowanie organizacji do pełnienia roli powiatowych ośrodków wsparcia w ośmiu powiatach Podlasia i Mazur 12 000 zł</p>
<p>Koszalińskie Centrum Wspierania Inicjatyw Społecznych, Koszalin</p>	<p>Współpraca koszalińskich organizacji w celu stworzenia Koszalińskiego Forum Współpracy Międzysektorowej 15 000 zł</p>
<p>Krakowskie Forum Organizacji Socjalnych KraFOS, Kraków</p>	<p>Prowadzenie powiatowych punktów konsultacyjno-informacyjnych dla organizacji pozarządowych, grup samopomocowych i wolontariatu w dziewięciu powiatach województwa małopolskiego 20 000 zł</p>
<p>Kraśnickie Stowarzyszenie Przyjaciół Dzieci Specjalnej Troski, Kraśnik</p>	<p>Projekt <i>Żyć lepiej</i> służący integracji i aktywizacji oraz wypracowaniu strategii współdziałania organizacji pozarządowych w powiecie Kraśnik 12 000 zł</p>
<p>Łęczyńskie Stowarzyszenie Ochrony Zdrowia Psychicznego, Łęczna</p>	<p>Projekt <i>Działaj lokalnie</i> – współpraca organizacji w dziedzinie zagospodarowywania czasu wolnego dzieci i młodzieży 15 000 zł</p>
<p>Regionalne Centrum Wspierania Inicjatyw Pozarządowych, Jelenia Góra</p>	<p>Projekt <i>Partnerstwo dla współpracy</i> – szkolenia, budowanie regionalnej koalicji organizacji pozarządowych i rozwijanie współpracy z władzami samorządowymi 12 000 zł</p>
<p>Społeczne Stowarzyszenie Edukacyjno-Teatralne, Ośrodek - Teatr Stacja Szamocin, Szamocin</p>	<p>Projekt <i>Zwrotnica</i> – utworzenie sieci małych organizacji pozarządowych współpracujących w dziedzinie kultury i edukacji 20 000 zł</p>
<p>Stowarzyszenie Integracji Osób Niepełnosprawnych SION, Bartoszyce</p>	<p>Tworzenie reprezentacji organizacji pozarządowych powiatu bartoszyckiego 8 400 zł</p>
<p>Stowarzyszenie Młodzieżowe Ulica, Dobre Miasto</p>	<p>Projekt współpracy sześciu mazurskich organizacji pozarządowych <i>Świećmy w sieci: Pomocni sąsiedzi</i> 10 000 zł</p>
<p>Stowarzyszenie na rzecz Rozwoju Miasta i Gminy Debrzno, Debrzno</p>	<p><i>Koralik do koralika</i> – koordynacja i profesjonalizacja działań organizacji pozarządowych, samorządów i instytucji wspierających w ramach programu Naszyjnik północy 15 000 zł</p>
<p>Stowarzyszenie Pracowników Socjalnych Przeciw bezdomności, Warszawa</p>	<p>Wzmacnianie współpracy organizacji zajmujących się rozwiązywaniem problemu bezdomności w powiecie warszawskim 10 500 zł</p>
<p>Stowarzyszenie Rodziców i Opiekunów Dzieci Niepełnosprawnych Wspólna Troska, Skierniewice</p>	<p>Projekt <i>Lokalna Aktywność Społeczna LAS</i> – integrowanie i szkolenie organizacji pozarządowych powiatu skierniewickiego i powiatów ościennych 24 500 zł</p>

Stowarzyszenie Rozwoju Regionalnego Partner , Bydgoszcz	<i>Przebudzenie III sektora</i> – projekt współpracy organizacji pozarządowych na rzecz wzmocnienia i zintegrowania sektora pozarządowego województwa kujawsko-pomorskiego	10 000 zł
Stowarzyszenie Wspierania Poradnictwa Obywatelskiego , Łomża	Współpraca organizacji pozarządowych na rzecz stworzenia Centrum Usług Socjalnych jako modelu pomocy społecznej w powiecie łomżyńskim	12 000 zł
Towarzystwo Pomocy im. Św. Brata Alberta , Słupsk	Projekt <i>Mieszkanie treningowe jako alternatywa wychodzenia z bezdomności</i>	20 000 zł
Towarzystwo Rozwoju Gminy Płużnica , Płużnica	Projekt <i>Rozciągamy sieci: współpraca NGO-sów</i> – wypracowanie strategii współdziałania organizacji pozarządowych powiatu Wąbrzeźno i zasad ich współpracy z samorządem lokalnym	8 000 zł
Towarzystwo Przyjaciół Olsztynka , Olsztyn	<i>Świeć w sieci</i> – forum organizacji pozarządowych powiatu olsztyńskiego	7 000 zł
Towarzystwo Wspierania Rozwoju Dzieci i Młodzieży Altum , Rzeszów	<i>Sieć współpracy: programy dla dzieci i młodzieży</i> – współdziałanie podkarpackich organizacji pozarządowych w celu tworzenia programów dla młodzieży	17 000 zł

Szklarnia

Fundacja Wzajemnej Pomocy , Inowrocław	Realizacja III edycji projektu <i>Szklarnia</i> adresowanego do małych organizacji zajmujących się pomocą społeczną i ochroną zdrowia w województwie kujawsko-pomorskim	2 800 zł
Koszalińskie Centrum Wspierania Inicjatyw Społecznych , Koszalin	Realizacja III edycji projektu <i>Szklarnia</i> adresowanego do małych organizacji zajmujących się pomocą społeczną i ochroną zdrowia na terenie województw: kujawsko-pomorskiego, pomorskiego i zachodniopomorskiego (w tym przekazanie 56 dotacji)	149 100 zł

Wolontariusz

Bieszczadzkie Stowarzyszenie na rzecz Dzieci i Młodzieży Niepełnosprawnej Promyk Nadziei , Ustrzyki Dolne	<i>Pracujemy sprawniej</i> – projekt pozyskiwania wolontariuszy do pracy z osobami niepełnosprawnymi (połowa dotacji ze środków Commercial Union)	14 000 zł
Europejskie Centrum Współpracy Młodzieży , Toruń	Projekt <i>Młoda Europa</i> – szkolenia z zakresu organizacji europejskiej wymiany młodzieży	15 000 zł
Fundacja Bene Vobis , Warszawa	Program <i>Staż</i> – przygotowanie studentów do pracy wolontaryjnej z dziećmi i młodzieżą (połowa dotacji ze środków Commercial Union)	10 000 zł
Fundacja Mielnica , Konin	Poszerzenie działalności centrum wolontariatu Fundacji o młodzież z rodzin niewydolnych wychowawczo jako sposób na jej resocjalizację (połowa dotacji ze środków Commercial Union)	15 000 zł
Fundacja Misja Gaudete , Katowice	<i>Dobra robota dla bezrobotnych</i> – warsztaty dla wolontariuszy rekrutujących się z bezrobotnych (połowa dotacji ze środków Commercial Union)	5 000 zł
Fundacja Pomocy Chorym na Zanik Mięśni , Szczecin	Projekt <i>Internetem do samodzielności</i> – włączanie wolontariuszy niepełnosprawnych i pełnosprawnych w pomoc osobom chorym na zanik mięśni	9 000 zł
Fundacja Serce Dzieciom , Lublin	Szkolenie dla wolontariuszy przygotowujące ich do pracy z kandydatami na rodziców zastępczych (połowa dotacji ze środków Commercial Union)	6 000 zł
Hospicjum im. Ks. J. Popiełuszki , Bydgoszcz	<i>Razem z wolontariuszem. Przyjazny wolontariusz</i> – projekt pozyskiwania wolontariuszy dla sprawowania opieki nad osobami z chorobą nowotworową (połowa dotacji ze środków Commercial Union)	10 000 zł

Instytut Współpracy i Partnerstwa Lokalnego , Katowice	Tworzenie sieci Klubów Pomocy Koleżeńskiej <i>Praca</i> – system wsparcia dla osób bezrobotnych i ich rodzin (połowa dotacji ze środków Commercial Union)	6 000 zł
Janikowskie Stowarzyszenie Dzieci Specjalnej Troski <i>Dar Serca</i> , Janikowo	<i>Wolontariusz to prawdziwy skarb</i> – przygotowanie wolontariuszy do działań na rzecz mieszkańców gminy Janikowo i gmin okolicznych, głównie dzieci i młodzieży (połowa dotacji ze środków Commercial Union)	7 000 zł
Krajowe Towarzystwo Autyzmu , Kielce	<i>Wolontariusz w życiu dzieci autystycznych</i> – projekt przygotowania wolontariuszy do pracy z dziećmi autystycznymi	2 000 zł
Łęczyńskie Stowarzyszenie Ochrony Zdrowia Psychicznego , Łęczna	Przygotowanie wolontariuszy do pomocy osobom z zaburzeniami psychicznymi	10 000 zł
Polska Akcja Humanitarna , Toruń	<i>Wiejski nauczyciel wolontariuszem</i> – utworzenie grupy liderów w środowisku wiejskim	5 500 zł
Polski Związek Głuchych, Ośrodek Rehabilitacji i Wsparcia Społecznego dla Osób Niepełnosprawnych , Rzeszów	<i>Wolontariat bez barier</i> – projekt pozyskiwania wolontariuszy do pracy z osobami niesłyszącymi (połowa dotacji ze środków Commercial Union)	10 000 zł
Polskie Towarzystwo Walki z Kalectwem , Bydgoszcz	Przygotowanie wolontariuszy do pomocy rodzinom wychowującym małe dzieci z ciężkimi uszkodzeniami	5 300 zł
Polskie Stowarzyszenie na rzecz Osób z Upośledzeniem Umysłowym , Krosno	<i>Bądź pomocny – zostań wolontariuszem</i> – projekt pozyskiwania wolontariuszy dla Stowarzyszenia (2 200 zł ze środków Commercial Union)	4 450 zł
Regionalne Centrum Wspierania Inicjatyw Pozarządowych , Jelenia Góra	<i>Wolontariat – wspólne dobro</i> – projekt pozyskiwania wolontariuszy przez organizacje pozarządowe	5 000 zł
Stowarzyszenie Amnesty International , Gdańsk	Usprawnienie i profesjonalizacja działań Stowarzyszenia w zakresie pozyskiwania i przygotowania wolontariuszy do pracy w dziedzinie promocji i edukacji praw człowieka	10 000 zł
Stowarzyszenie Centrum Wolontariatu , Warszawa	<i>Światowy Rok Wolontariatu 2001</i> – promocja i popularyzacja idei pracy wolontarystycznej w Polsce	20 000 zł
Stowarzyszenie Jurajskiego Banku Żywności , Zawiercie	<i>Jurajski wolontariat</i> – projekt przygotowania wolontariuszy do pracy z dziećmi chorymi i niepełnosprawnymi	5 000 zł
Stowarzyszenie Kontakt Miast Białystok-Eindhoven , Białystok	<i>Wolontariat jako droga do rozwoju oddolnej aktywności społeczeństwa</i> – włączanie wolontariuszy do pracy na rzecz rodzin wielodzietnych, ubogich, dotkniętych bezrobociem lub niepełnosprawnością (połowa dotacji ze środków Commercial Union)	8 000 zł
Stowarzyszenie na rzecz Tworzenia Przyjaznego Środowiska Wychowawczego Dzieci i Młodzieży <i>Ławskiej Przysiań</i> , Ława	Centrum Wolontariatu – pozyskiwanie i szkolenie wolontariuszy wśród uczniów, studentów i bezrobotnych do prac na rzecz dzieci i młodzieży (połowa dotacji ze środków Commercial Union)	10 000 zł
Stowarzyszenie na rzecz Rozwoju Miasta i Gminy Debrzno , Debrzno	Program partnerskiej wymiany wolontariuszy między organizacjami pozarządowymi współpracującymi w ramach projektu <i>Naszyjnik północy</i>	7 000 zł
Stowarzyszenie na rzecz Wspierania Rozwoju Miasta Sławków	Projekt <i>e-Wolont@riusz</i> – stworzenie zespołu wolontariuszy zarządzających internetowym serwisem informacyjnym Sławkowa	5 100 zł
Stowarzyszenie Niosących Pomoc <i>Amicus-Przyjaciel</i> , Toruń	<i>Wolontariusze wszystkich dzielnic łączcie się, wolontariuszom wolno</i> – kampania pozyskiwania wolontariuszy	3 500 zł
Stowarzyszenie Obrony Praw Bezrobotnych , Postomino	<i>Czyń dobro innym</i> – projekt przygotowywania wolontariuszy do pomocy ludziom biednym, bezrobotnym i chorym w środowisku wiejskim (połowa dotacji ze środków Commercial Union)	10 000 zł
Stowarzyszenie Ochotniczych Hufców Pracy , Białystok	<i>Pomocna dłoń</i> – projekt przygotowania wolontariuszy, absolwentów i bezrobotnych do pracy dla dzieci i młodzieży z peryferyjnych osiedli Białegostoku i wsi Fasty (połowa dotacji ze środków Commercial Union)	3 600 zł

Stowarzyszenie Opiekunów, Dom Dziennego Pobytu, Barlinek	<i>Wolontariusz: sposób na bezrobocie</i> – rekrutacja i przygotowanie wolontariuszy do pracy na rzecz potrzebujących mieszkańców Barlinka i okolicznych wsi (połowa dotacji ze środków Commercial Union)	3 000 zł
Stowarzyszenie Pomocy Dzieciom, Garwolin	<i>Podaruj mi trochę słońca</i> – projekt przygotowujący wolontariuszy do pracy na rzecz dzieci (1 500 zł ze środków Commercial Union)	3 150 zł
Stowarzyszenie Psychoprofilaktyki Środowiskowej Starzy i Młodzi dla Młodych i Starych, Nakło nad Notecią	Projekt <i>Uczymy się i pomagamy - Młodzieżowe SOS</i> – przygotowanie młodych wolontariuszy do udzielania pomocy uczniom szkół nakielskich (połowa dotacji ze środków Commercial Union)	5 000 zł
Stowarzyszenie Puchatek, Bydgoszcz	<i>Wolontariusz dla Puchatka</i> – pozyskiwanie wolontariuszy do pracy w świetlicy socjoterapeutycznej	10 000 zł
Stowarzyszenie Razem, Gdynia	<i>Uczymy się razem</i> – pozyskiwanie wolontariuszy do pomocy dzieciom w nauce (połowa dotacji ze środków Commercial Union)	8 000 zł
Stowarzyszenie Rozwoju Osiedla Świniały, Wrocław	Projekt angażowania i integracji mieszkańców osiedla poprzez pracę na rzecz dzieci (połowa dotacji ze środków Commercial Union)	7 000 zł
Stowarzyszenie Ruch Pomocy Psychologicznej Integracja, Rzeszów	Projekt <i>Dać szansę młodym</i> – prace wolontaryjne dla absolwentów szkół wyższych (7 000 zł ze środków Commercial Union)	14 600 zł
Stowarzyszenie Studenckie Centrum Wolontariatu, Warszawa	<i>Nie tylko biznes</i> – praktyki i staże studenckie w organizacjach pozarządowych	7 000 zł
Stowarzyszenie Wspólna Przyszłość – Polska, Europa, Świat, Brzeziny	<i>Poszukiwacze skarbów</i> – projekt pozyskiwania wolontariuszy do pracy w Warsztacie Terapii Zajęciowej (połowa dotacji ze środków Commercial Union)	7 000 zł
Stowarzyszenie Wzajemnej Pomocy Flandria, Inowrocław	Projekt <i>Wolontaryjna pomoc choremu</i> – tworzenie stałych grup wolontariuszy pomagających osobom niepełnosprawnym i starszym (połowa dotacji ze środków Commercial Union)	7 000 zł
Tatrzańskie Stowarzyszenie Pomocy Osobom Uzależnionym i Ich Rodzinom Rodzina, Zakopane	<i>Wolontariusz na miarę czasów</i> – stworzenie Tatrzańskiego Centrum Wolontariatu	4 800 zł
Towarzystwo Przyjaciół Chorych, Zarów	<i>Dajmy innym cząstkę siebie</i> – pozyskiwanie wolontariuszy do opieki paliatywnej (połowa dotacji ze środków Commercial Union)	10 000 zł
Towarzystwo Rozwoju Gminy Piłźnica, Piłźnica	<i>Dajemy serce i pracę</i> – szkoła kształcenia profesjonalnych wolontariuszy (połowa dotacji ze środków Commercial Union)	10 000 zł
Zakład Doskonalenia Zawodowego, Płock	Projekt <i>Wspólna droga</i> – przygotowanie wolontariuszy do pracy z młodzieżą ze środowisk zagrożonych patologiami (połowa dotacji ze środków Commercial Union)	7 000 zł
Centra Wolontariatu		
Centrum Wolontariatu, Gdańsk	Organizowanie stałej współpracy wolontariuszy z socjalnymi organizacjami pozarządowymi, miejskimi ośrodkami pomocy społecznej i szkołami	11 500 zł
Elbląskie Stowarzyszenie Wspierania Inicjatyw Pozarządowych ESWIP, Elbląg	Przygotowanie młodzieży do pracy w organizacjach pozarządowych i instytucjach publicznych działających na rzecz osób niepełnosprawnych i chorych	19 200 zł
Fundacja Pomocy Humanitarnej, Piła	Organizowanie współpracy wolontariuszy z organizacjami socjalnymi w celu niesienia pomocy bezrobotnym i ubogim rodzinom z terenów byłych Państwowych Gospodarstw Rolnych	8 000 zł
Fundacja Rozwoju Demokracji Lokalnej, Centrum Szkoleniowe Białystok	Organizowanie pracy wolontariuszy w środowisku lokalnym	5 500 zł

Fundacja Rozwoju Demokracji Lokalnej, Świętokrzyskie Centrum, Kielce	Organizowanie współpracy wolontariuszy z organizacjami pozarządowymi i instytucjami publicznymi prowadzącymi działalność socjalną lub wychowawczo-edukacyjną	28 500 zł
Regionalne Centrum Wolontariatu, Łódź	Przygotowanie wolontariuszy do pracy na rzecz osób chorych terminalnie, dzieci i młodzieży ze środowisk zaniedbanych wychowawczo oraz ludzi starszych	7 000 zł
Stowarzyszenie Bielskie Centrum Wolontariatu, Bielsko-Biała	Przygotowanie wolontariuszy do opieki nad dziećmi i młodzieżą oraz ludźmi starszymi, samotnymi i chorymi we współpracy z Ośrodkiem Pomocy Społecznej	4 500 zł
Stowarzyszenie Centrum Wolontariatu, Kraków	Przygotowanie uczniów szkół średnich do opieki nad dziećmi z rodzin zastępczych we współpracy z Ośrodkiem Pomocy Społecznej	15 000 zł
Stowarzyszenie Centrum Wolontariatu, Lublin	Przygotowanie wolontariuszy, głównie studentów, do opieki nad osobami niepełnosprawnymi, dziećmi z rodzin niezaradnych wychowawczo oraz ludźmi starszymi	28 500 zł
Stowarzyszenie Centrum Wolontariatu, Słupsk	Przygotowanie wolontariuszy do pracy w organizacjach pozarządowych i instytucjach publicznych prowadzących działalność opiekuńczą, wychowawczą i edukacyjną dla dzieci i młodzieży z rodzin dysfunkcyjnych	15 000 zł
Stowarzyszenie Regionalne Centrum Wolontariatu, Toruń	<i>Wolontariat jako alternatywna forma spędzania wolnego czasu dla młodzieży</i> – przygotowanie uczniów i studentów do pracy wolontarystycznej w organizacjach pozarządowych	5 000 zł
Towarzystwo Centrum Wolontariatu SIGMA, Ostrowiec Świętokrzyski	<i>Aktywizacja społeczności lokalnej przez wolontariat</i> – przygotowanie wolontariuszy do pracy w lokalnych organizacjach pozarządowych i instytucjach samorządowych	12 000 zł
Inne		
Centrum Wspierania Organizacji Pozarządowych CEWOP, Rzeszów	Realizacja programu promocji współpracy organizacji pozarządowych <i>Dialog</i>	35 000 zł
Fundacja Centrum Organizacji Pożyczkowych, Warszawa	Organizacja konferencji Forum Polityki Mikropożyczkowej krajów WNP w Krakowie (dotacja ze środków Open Society Institute, Budapest)	77 303,11 zł
	Przygotowanie i publikacja Monitora Polityki Mikrofinansowej dla krajów Europy Środkowej i Wschodniej oraz Azji Centralnej (dotacja ze środków Open Society Institute, Budapest)	100 000 zł
Fundacja Wspólna Droga, Warszawa	Realizacja projektu pozyskiwania funduszy dla organizacji pozarządowych przy współpracy wolontariuszy z firm komercyjnych	24 500 zł
Nidzicka Fundacja Rozwoju Nida, Nidzica	Powadzenie Centrum Doradczego Programów Pomocowych dla organizacji pozarządowych Warmii i Mazur oraz Kujaw	30 000 zł
Polska Akcja Humanitarna, Warszawa	Wprowadzenie nowego systemu zarządzania stronami internetowymi	6 150 zł
Polska Fundacja im. Roberta Schumana, Warszawa	Prowadzenie działalności informacyjnej i edukacyjnej na temat integracji europejskiej	40 000 zł
Polska Rada Ruchu Europejskiego, Warszawa	Prowadzenie działalności informacyjnej i edukacyjnej na temat integracji europejskiej	10 000 zł
Stowarzyszenie na rzecz Forum Inicjatyw Pozarządowych, Warszawa	Prowadzenie serwisu informacyjnego dla organizacji pozarządowych FIPRESS	62 600 zł
Stowarzyszenie Szkoła Liderów, Warszawa	Prowadzenie programów edukacji obywatelskiej, kreowanie postaw liderkich, promowanie aktywności społecznej obywateli	90 000 zł

Stowarzyszenie Trenerów Organizacji Pozarządowych STOP , Warszawa	Budowanie tożsamości i integracja środowiska trenerów organizacji pozarządowych w Polsce	46 000 zł
Wspólnota Robocza Związków Organizacji Socjalnych , Warszawa	Budowanie czterech regionalnych związków organizacji socjalnych w województwie opolskim, łódzkim, podlaskim i podkarpackim	45 000 zł
Spotkania, szkolenia i konsultacje	<p>Szkolenia dla przedstawicieli organizacji realizujących program lokalnych funduszy stypendialnych <i>Równe szanse</i> oraz innych organizacji pozarządowych – grantobiorców Fundacji im. Stefana Batorego – na temat współpracy z mediami prowadzone przez dziennikarzy Gazety Wyborczej i TVN, sposób prezentacji organizacji, przygotowywanie notatki prasowej, wywiadu</p> <p>Konsultacje i doradztwo dla organizacji pozarządowych – grantobiorców Fundacji im. Stefana Batorego – dotyczące zarządzania finansami</p> <p>Przygotowanie programu <i>Partnerstwo Miast i Obywateli</i>, realizowanego we współpracy z Fundacją Roberta Boscha ze Stuttgartu (ze środków Fundacji Boscha)</p>	33 728,22 zł
	Dotacje:	8 037 653,11 zł
	Spotkania i szkolenia:	73 177,08 zł
	Koszty realizacji programu:	259 081,75 zł
	RAZEM:	8 369 911,94 zł

Program Prawny

Zadaniem Programu jest inicjowanie i wspieranie przedsięwzięć dotyczących: upowszechniania wiedzy i informacji z zakresu prawa, kształtowania kultury prawnej, pomocy w poznawaniu i stosowaniu przez obywateli dostępnych środków ochrony prawnej.

W roku 2001 koncentrowaliśmy się przede wszystkim na działaniach zwiększających dostęp obywateli do wiedzy i informacji prawnej, ułatwiających korzystanie z dostępnych środków pomocy prawnej oraz wspierających obywateli w dochodzeniu swoich praw. Staraliśmy się, aby projekty przez nas wspierane dostarczały wiedzy praktycznej i użytecznej w codziennym rozwiązywaniu problemów życiowych. Zwracaliśmy uwagę na inicjatywy, które pomagały obywatelom odnaleźć się w gąszczu przepisów i procedur prawnych, dawały im wiedzę i umiejętność korzystania z dostępnych środków pomocy prawnej w dochodzeniu swoich praw. Dużą wagę przywiązywaliśmy do tego, żeby finansowane przez Program projekty były realizowane we współpracy z lokalnymi instytucjami samorządu terytorialnego oraz organizacjami pozarządowymi, aby posiadały wizję dalszego rozwoju i finansowania.

Głównym partnerem Programu były organizacje pozarządowe, jako że odgrywają one niezwykle istotną rolę w procesie stosowania i przestrzegania prawa, tak przez obywateli, jak i przez różne organa władzy. Do nich też adresowana była nasza pomoc finansowa. Najważniejsze z organizacji pozarządowych, z którymi współpracowaliśmy w roku 2001 to: Międzynarodowa Komisja Prawników, Związek Stowarzyszeń Biur Porad Obywatelskich, Stowarzyszenie Przyjaciół Integracji, Polskie Stowarzyszenie Edukacji Prawnej oraz Stowarzyszenie Pomocy Społecznej, Rehabilitacji i Resocjalizacji im. H. Ch. Kofoeda.

W ramach działań zmierzających do zwiększenia dostępu do informacji i pomocy prawnej kontynuowaliśmy wsparcie dla Uniwersyteckich Poradni Prawnych oraz dla Biur Porad Obywatelskich. Zadaniem tych instytucji jest dostarczanie bezpłatnej i bezstronnej informacji prawnej oraz udzielanie porad osobom w trudnej sytuacji życiowej przez odpowiednio przeszkolonych doradców (Biura Porad Obywatelskich) lub studentów prawa działających pod kierunkiem i nadzorem pracowników naukowych i doświadczonych prawników (Uniwersyteckie Poradnie Prawne). W roku 2001 przekazaliśmy dotacje dla istniejących lub nowopowstałych Biur Porad Obywatelskich w Lubaczowie, Wrocławiu, Kolinie, Olsztynie, Mikołajkach, Wrocławiu, Warszawie, Łomży, Poznaniu, Wałbrzychu, Debrznie, Suwałkach, Garwolinie, Puławach, Wieruszowie, Przemyślu, Gdyni, Ostrołęce, Mielcu i Gdańsku. Pomagaliśmy w działaniach zmierzających do zacieśnienia współpracy między Uniwersyteckimi Poradniami Prawnymi i powołania wspólnej dla nich organizacji.

Wspieraliśmy także organizacje, które zajmują się pomocą i poradnictwem prawnym dla osób znajdujących się w trudnej sytuacji życiowej, np. Fundację *Itaka*, która zajmuje się osobami dotkniętymi problemem zaginięcia, Ogólnopolskie Forum na Rzecz Ofiar Prześstępstw, czy biura porad prawnych dla społeczności romskiej. Istotne znaczenie dla Programu miały projekty edukacyjne z zakresu prawa i praw człowieka, obejmujące zarówno

normy prawa polskiego, jak i międzynarodowego. Wspieraliśmy te spośród nich, które skierowane były do osób najbardziej potrzebujących rzetelnej informacji prawnej (niepełnosprawnych, ofiar przemocy, byłych więźniów) oraz do młodzieży. Przyznaliśmy szereg dotacji organizacjom wykorzystującym dostępne instrumenty prawne, by działać na rzecz obywateli i reprezentować ich przed sądami i organami administracyjnymi; m.in. na projekt Stowarzyszenia *Wyspa w mieście* obejmujący wsparcie dla ofiar przestępstw oraz projekt pomocy rodzicom dzieci poszkodowanych w wypadkach komunikacyjnych Fundacji Gajusz.

Wspólnie ze Stowarzyszeniem Przyjaciół Integracji i Międzynarodową Komisją Prawników kontynuowaliśmy prace w ramach Centrum Informacji Prawnej dla Osób Niepełnosprawnych. Efektem tych prac był opublikowany w roku 2001 *Raport o sytuacji osób niepełnosprawnych*. We współpracy ze Stowarzyszeniem Sędziów Polskich *Iustitia* rozpoczęliśmy realizację projektu *Obywatel w sądzie*, w ramach którego powstają w sądach miejsca, gdzie obywatel może zapoznać się z przejrzystą informacją dotyczącą podstawowych zagadnień prawnych. Wydajemy przygotowane przez sędziów broszury *Twoje prawa w sądzie*, dofinansowaliśmy również poradniki przygotowywane przez organizacje pozarządowe: Fundację *Dzieci Niczyje* oraz Fundację Centrum Innowacji i Przedsiębiorczości.

We współpracy z Komisją Edukacji w Dziedzinie Uzależnień oraz z redakcją *Tygodnika Powszechnego* zorganizowaliśmy debatę publiczną na temat stanu i perspektyw polskiej polityki karnej, z Programem Media cykl spotkań *Dziennikarz w sądzie* dla sędziów i dziennikarzy - sprawozdawców sądowych, wspólnie z Programem Organizacji Pozarządowych pomagaliśmy w rozwiązywaniu problemów prawnych trzeciego sektora poprzez zamawianie lub opracowywanie ekspertyz i opinii prawnych.

Biura Porad Obywatelskich

Agencja Rozwoju Regionu Mazowsza Północno-Wschodniego , Ostrołęka	Prowadzenie Biura Porad Obywatelskich dla mieszkańców Ostrołęki i okolicznych gmin	5 000 zł
Fundacja im. Jana Pawła II , Lubaczów	Prowadzenie Biura Porad Obywatelskich dla mieszkańców Lubaczowa i okolicznych gmin	15 000 zł
Fundacja Międzynarodowe Centrum Kształcenia i Rozwoju Gospodarczego , Mielec	Prowadzenie Biura Porad Obywatelskich dla mieszkańców Mielca i punktów poradniczych w okolicznych gminach	5 000 zł
Fundacja Rozwoju Demokracji Lokalnej, Dolnośląskie Centrum Szkolenia Samorządowego , Wrocław	Prowadzenie Biura Porad Obywatelskich świadczącego usługi dla mieszkańców Wrocławia	45 000 zł
Międzynarodowe Stowarzyszenie na rzecz Rozwoju Społecznego , Suwałki	Prowadzenie Biura Porad Obywatelskich dla mieszkańców Suwałk	8 000 zł
Mikołajskie Stowarzyszenie Wspierania Inicjatyw Lokalnych , Mikołajki	Prowadzenie Biura Porad Obywatelskich dla mieszkańców Mikołajek i okolicznych gmin	15 000 zł
Puławskie Forum Organizacji i Stowarzyszeń Razem , Puławy	Prowadzenie Biura Porad Obywatelskich dla mieszkańców Puław i okolicznych gmin	18 600 zł
Regionalna Wielkopolska Izba Rolno-Przemysłowa , Poznań	Prowadzenie Biura Porad Obywatelskich dla mieszkańców Poznania	20 000 zł
Stowarzyszenie Akcja Społeczna , Gdańsk	Prowadzenie Biura Porad Obywatelskich na terenie Trójmiasta	15 000 zł
Stowarzyszenie Animatorów Kultury na Wsi , Jonkowo	Prowadzenie Biura Porad Obywatelskich dla mieszkańców Olsztyna	18 000 zł
Stowarzyszenie Centrum Informacji Społecznej , Przemysł	Prowadzenie Biura Porad Obywatelskich dla mieszkańców Przemysła	30 000 zł

Stowarzyszenie Centrum Informacji Społecznej , Warszawa	Prowadzenie Biura Porad Obywatelskich dla mieszkańców Warszawy	45 000 zł
Stowarzyszenie Kobiet Awans , Wałbrzych	Prowadzenie Biura Porad Obywatelskich dla mieszkańców Wałbrzycha	23 000 zł
Stowarzyszenie na rzecz Rozwoju Miasta i Gminy Debrzno , Debrzno	Prowadzenie Biura Porad Obywatelskich dla mieszkańców Debrzno i okolicznych gmin	15 000 zł
Stowarzyszenie Pomocy Dzieciom , Garwolin	Prowadzenie Biura Porad Obywatelskich na terenie Garwolina i punktów poradniczych w okolicznych gminach	30 000 zł
Stowarzyszenie Prawo-Obywatel -Demokracja , Wieruszów	Prowadzenie Biura Porad Obywatelskich dla mieszkańców Wieruszowa i okolicznych gmin	34 988,90 zł
Stowarzyszenie Razem , Gdynia	Prowadzenie Biura Porad Obywatelskich na terenie Trójmiasta	5 000 zł
Stowarzyszenie Wielkopolska Obywatelska , Konin	Prowadzenie Biura Porad Obywatelskich dla mieszkańców Konina i punktów poradniczych w okolicznych gminach	25 000 zł
Stowarzyszenie Wspierania Poradnictwa Obywatelskiego , Łomża	Prowadzenie Biura Porad Obywatelskich dla mieszkańców Łomży i punktów poradniczych w okolicznych gminach	30 000 zł
Towarzystwo Przyjaciół Dzieci , Morąg	Prowadzenie Biura Porad Obywatelskich dla mieszkańców Morąga i okolicznych gmin	10 000 zł
Związek Stowarzyszeń Biur Porad Obywatelskich , Warszawa	Program specjalistycznych szkoleń skierowanych do doradców pracujących w biurach porad obywatelskich	75 000 zł
Edukacja i poradnictwo prawne		
Elbląskie Stowarzyszenie Organizatorów Pomocy Społecznej , Elbląg	Bezpłatne poradnictwo skierowane do osób w trudnej sytuacji życiowej	5 000 zł
Fundacja Centrum Innowacji i Przedsiębiorczości , Koszalin	Wydanie broszury <i>Jak składać skargi do Europejskiego Trybunału Praw Człowieka</i>	4 000 zł
Fundacja Centrum Praw Kobiet , Warszawa	Projekt <i>Poznaj swoje prawa</i> realizowany w Częstochowie, Gdańsku, Krakowie i Łodzi: pomoc prawna skierowana do kobiet (16 000 zł z dotacji pani Irene Mroz)	46 350 zł
Fundacja Dzieci Niczyje , Warszawa	Wydanie poradnika <i>Dziecko pod parasolem prawa</i>	6 000 zł
Fundacja Fuga Mundi , Lublin	Szkolenia dotyczące rehabilitacji społecznej i zawodowej osób niepełnosprawnych	10 000 zł
Fundacja Gajusz , Łódź	Projekt obejmujący rzecznictwo praw dzieci poszkodowanych w wypadkach komunikacyjnych	18 000 zł
Fundacja Itaka , Warszawa	Program pomocy prawnej dla osób dotkniętych problemem zaginięcia	30 000 zł
Fundacja Ius et Lex , Warszawa	Międzynarodowa konferencja <i>Odpowiedzialność karna w systemach demokracji liberalnej</i>	40 000 zł
Fundacja Pomocy Ofiarom Przestępstw , Warszawa	Projekt badawczy dotyczący ofiar zabójstw	45 640 zł
Fundacja Środkowoeuropejskie Centrum Ekonomii Działania Społecznego , Lublin	<i>Pakt na rzecz wspólnoty i społeczeństwa obywatelskiego: instrumenty prawne</i> – pomoc prawna w zakresie tworzenia i funkcjonowania organizacji obywatelskich na terenie województwa lubelskiego	9 650 zł
Fundacja Zadbać o Świat , Warszawa	Seminarium poświęcone problematyce mediacji	5 000 zł

Komitet Ochrony Praw Dziecka, Warszawa	Projekt obejmujący poradnictwo i edukację dotyczące praw dzieci	10 000 zł
Miejska Biblioteka Publiczna, Hajnówka	Punkt porad dla osób w trudnej sytuacji życiowej	5 000 zł
Ogólnopolskie Forum na rzecz Ofiar Przesłębstw, Warszawa	Cykl szkoleń dla sędziów, prokuratorów i policjantów zakresie praw ofiar przestępstw	30 000 zł
Ogólnopolskie Stowarzyszenie Osób w Wiekui Przedemerytalnym, Łódź	Punkt porad dla osób w trudnej sytuacji życiowej	6 000 zł
Państwowa Wyższa Szkoła Zawodowa, Legnica	<i>Poradnia konsumentcka</i> – projekt obejmujący bezpłatne poradnictwo dotyczące praw konsumentckich	15 000 zł
Polski Czerwony Krzyż, Włocławek	Bezpłatne poradnictwo prawne skierowane do osób niepełnosprawnych	2 250 zł
Polski Komitet Pomocy Społecznej, Gostynin	Bezpłatne poradnictwo w zakresie praw obywatelskich	4 200 zł
Polskie Stowarzyszenie Edukacji Prawnej, Warszawa	Szkolenia dla nauczycieli prowadzących zajęcia o tematyce prawnej oraz przygotowanie materiałów edukacyjnych dla pracowników socjalnych	30 840 zł
Polskie Towarzystwo Walki z Kalectwem, Białystok	Bezpłatne poradnictwo prawne skierowane do osób niepełnosprawnych	13 500 zł
Polskie Towarzystwo Walki z Kalectwem, Szczecin	Bezpłatne poradnictwo prawne skierowane do osób niepełnosprawnych	20 000 zł
Stowarzyszenie Centrum Informacji Społecznej, Biuro Porad Obywatelskich, Warszawa	Stworzenie Mobilnego Punktu Porad i Informacji dla Społeczności Romskiej	27 400 zł
Stowarzyszenie Demokracja i Rozwój, Starachowice	Przygotowanie materiałów edukacyjnych dotyczących praw ucznia (5 000 zł ze środków Commercial Union)	10 000 zł
Stowarzyszenie Dialog Społeczny, Warszawa	Poradnictwo prawne dla organizacji pozarządowych	15 000 zł
Stowarzyszenie dla Dzieci i Młodzieży Szansa, Głogów	Poradnictwo i edukacja dotycząca przemocy wobec dzieci	17 000 zł
Stowarzyszenie Domu Mężczyzn Wymagających Opieki, Chrzanów	Punkt porad dla osób w trudnej sytuacji życiowej	6 000 zł
Stowarzyszenie Federacja Konsumentów, Warszawa	Wydanie materiałów edukacyjnych dotyczących uprawnień konsumentów w ramach postępowania uproszczonego	25 000 zł
Stowarzyszenie Młodzieży Samorządowej, Gierałtowice	Cykl szkoleń dla młodzieży w zakresie praw obywatelskich i praw człowieka	10 000 zł
Stowarzyszenie Penitencjarne Patronat, Warszawa	Pomoc prawna dla osób opuszczających zakłady karne	4 290 zł
Stowarzyszenie Polskie Centrum Mediacji, Warszawa	Warsztaty szkoleniowe dla kandydatów na mediatorów	22 200 zł
Stowarzyszenie Pomocy Społecznej, Rehabilitacji i Resocjalizacji im. J.Ch. Kofoeda, Siedlce	Projekt <i>Prawo na co dzień w Szkole Kofoeda</i> : edukacja prawna dla kobiet, młodzieży, opiekunów dzieci niepełnosprawnych	30 000 zł
Stowarzyszenie Romów, Kraków	Biuro porad prawnych dla ludności romskiej	15 000 zł

Stowarzyszenie Wyspa w Mieście, Zabrze	Projekt <i>Skorzystaj z prawa</i> – edukacja prawna i poradnictwo prawne skierowane do osób pokrzywdzonych przestępstwem i osób ich wspierających	36 000 zł
Suwalskie Stowarzyszenie Rodzin i Przyjaciół Osób Chorych Psychicznie Nadzieja, Suwałki	<i>Rzecznik praw pacjenta</i> – bezpłatne poradnictwo i rzecznictwo praw osób chorych psychicznie	10 000 zł
Terenowy Komitet Ochrony Praw Dziecka, Częstochowa	Młodzieżowa Wszechnica Praw Obywatelskich (6 000 zł ze środków Commercial Union)	12 000 zł
Terenowy Komitet Ochrony Praw Dziecka, Wałbrzych	Poradnictwo prawne i edukacja prawna dla ofiar przestępstw	11 700 zł
Towarzystwo Edukacyjne Wiedza Powszechna, Gdańsk	Edukacja prawna dla uczniów wiejskich szkół zawodowych	10 000 zł
Uniwersytet Mikołaja Kopernika, Studenckie Koło Naukowe Praw Człowieka Homo Homini, Toruń	Organizacja symulacji rozprawy przed Europejskim Trybunałem Praw Człowieka	8 000 zł
Uniwersytet Warszawski, Wydział Prawa i Administracji, Warszawa	Konferencja międzynarodowa dotycząca rozwoju Uniwersyteckich Poradni Prawnych	44 720 zł
Wrocławski Sejmik Osób Niepełnosprawnych, Wrocław	Poradnictwo prawne skierowane do osób niepełnosprawnych	10 000 zł
Wrocławskie Towarzystwo Opieki nad Więźniami, Wrocław	<i>Dolnośląski Ośrodek Mediacji</i> – propagowanie mediacji i pomoc uwięzionym	34 500 zł
Zabrzeńskie Towarzystwo Rodziców, Opiekunów i Przyjaciół, Dzieci Specjalnej Troski, Zabrze	Poradnictwo prawne dotyczące dzieci niepełnosprawnych	3 000 zł
Łukasz Bojarski, Helsińska Fundacja Praw Człowieka, Warszawa, Jan Szwajca, Uniwersytet Jagielloński, Kraków	Udział w seminarium na temat roli prawa w działaniu na rzecz dobra publicznego, Czarnogóra	3 877,16 zł
Joanna Radwanowicz, Wydział Prawa, Uniwersytet w Białymstoku; Eleonora Zielińska, Karolina Kędziora, Wydział Prawa, Uniwersytet Warszawski; Michał Klaczyński, Marek Porzycki, Maria Szewczyk, Włodzimierz Wróbel, Wydział Prawa, Uniwersytet Jagielloński	Udział w konferencji na temat Uniwersyteckich Poradni Prawnych, Ryga, Łotwa	13 927,95 zł
Debata Stan i perspektywy polskiej polityki karnej	Organizacja wspólnie z Komisją Edukacji w Dziedzinie Uzależnień oraz redakcją <i>Tygodnika Powszechnego</i> debaty na temat proponowanych zmian w polskim prawie i polityce karnej	3 511,61 zł
Publikacje i opinie prawne	Opracowanie ekspertyz i opinii prawnych dotyczących problemów prawnych m.in. w działalności organizacji pozarządowych Konsultacje, ekspertyzy, publikacje oraz organizacja seminariów dotyczących Uniwersyteckich Poradni Prawnych oraz Centrum Informacji Prawnej dla Osób Niepełnosprawnych Publikacja broszur z cyklu <i>Twoje prawa w sądzie</i> opracowanych przez sędziów ze Stowarzyszenia Sędziów Polskich <i>Iustitia</i>	46 865,06 zł

W 2001 roku Program był częściowo finansowany ze środków Constitutional and Legal Policy Institute COLPI z Budapesztu (498 519,31 zł), Fundacji Forda (246 231,37 zł), Commercial Union – Towarzystwo Ubezpieczeń na Życie (Polska) S.A. (11 000 zł) i pani Irene Mroz z Paryża (16 000 zł).

Dotacje:	1 223 634,01 zł
Debata i publikacje:	50 376,67 zł
Koszty realizacji programu:	180 450,62 zł
RAZEM:	1 454 461,30 zł

Program Kobięcy

Podstawowe zadania Programu Kobięcego to inicjowanie i wspieranie przedsięwzięć mających na celu przeciwdziałanie wszelkim formom dyskryminacji kobiet oraz działania na rzecz równego statusu płci. W roku 2001, podobnie jak w latach poprzednich, nasze działania kierowaliśmy przede wszystkim do organizacji pozarządowych zajmujących się problematyką kobiecą. Staraliśmy się zwrócić ich uwagę na takie zagadnienia jak m. in.: zwiększanie aktywności kobiet w życiu politycznym, gospodarczym i społecznym, propagowanie świadomości prawnej, przeciwdziałanie przemocy wobec kobiet, wczesna diagnostyka i rehabilitacja kobiecych chorób nowotworowych. Wspieraliśmy również organizowanie seminariów i konferencji dotyczących problematyki kobiecej w Polsce oraz udział liderki polskich organizacji kobiecych w ważnych imprezach międzynarodowych.

W 2001 roku rozpatrzyliśmy 235 wniosków od organizacji. Wnioski oceniała komisja ekspertów, kierując się takimi kryteriami, jak: innowacyjność projektu, zasięg i trwałość jego oddziaływania, możliwość autentycznej zmiany niepożądanych postaw i zachowań w wyniku jego realizacji, umiejętność mobilizacji do współpracy środowiska lokalnego i wolontariuszy, a także pozyskania innych źródeł finansowania. Szczególną wagę przywiązywaliśmy do promowania nowych inicjatyw na rzecz poprawy sytuacji kobiet w środowisku małych miast i wsi. Dotacje zostały przyznane na realizację 108 projektów.

Najwięcej dofinansowanych przez nas projektów dotyczyło przeciwdziałania przemocy wobec kobiet. Od przełamania przed paru laty wstydlivej bariery milczenia na ten temat, problem przemocy domowej ujawnia się z całą siłą w różnych środowiskach, zarówno w dużych miastach jak i w niewielkich ośrodkach i na wsi. Program Kobięcy umożliwił wielu organizacjom podjęcie niezbędnych działań pomocowych dla ofiar np. poprzez poradnictwo prawne i psychologiczne, udział w grupach wsparcia, pobyt w hostelach, a z drugiej strony inicjuje działania mające na celu zwiększanie skuteczności interwencji i podniesienie poziomu wiedzy grup zawodowych bezpośrednio związanych ze zjawiskiem przemocy domowej: policjantów, prokuratorów, kuratorów sądowych, sędziów. Podobnie jak w latach poprzednich liczna grupa wniosków dotyczyła problemu bezrobocia. Trwała i dominująca obecność tej problematyki tłumaczy fakt stale utrzymującej się dyskryminacji kobiet na rynku pracy (ok. 68% ogółu bezrobotnych to kobiety).

W 2001 roku zorganizowaliśmy dwie ważne dla środowisk kobiecych konferencje. W czerwcu tematem konferencji zorganizowanej we współpracy z Centrum Praw Kobięcy i Ośrodkiem Informacji Środowisk Kobiecych OŚKA była *Równość szans kobiet i mężczyzn na rynku pracy w kontekście negocjacji z Unią Europejską*. Podczas spotkania zaprezentowaliśmy raport o procesie dostosowywania polskiego prawa pracy do unijnego przygotowany przez prof. dr hab. Eleonorę Zielińską, a także rozmawialiśmy o polityce informacyjnej rządu w zakresie równych praw kobiet i mężczyzn. W grudniu przygotowaliśmy wspólnie z Centrum Praw Kobięcy konferencję na temat tworzenia lokalnych systemów przeciwdziałania przemocy wobec kobiet. Przedstawiciele polskich organizacji pozarządowych dyskutowali o modelowych rozwiązaniach legislacyjnych, a zaproszeni z zagranicy goście

prezentowali przykłady dobrych praktyk w budowaniu skutecznego systemu przeciwdziałania i zwalczania przemocy wobec kobiet, realizowanych w Austrii, Stanach Zjednoczonych i Wielkiej Brytanii.

Współpracowaliśmy też z Regionalnym Programem Kobięcym Open Society Institute, szczególnie przy realizacji projektów dotyczących: równego statusu kobiet i mężczyzn, tworzenia ośrodków informacji środowisk kobiecych, przeciwdziałania przemocy wobec kobiet i problematyki zdrowotnej.

Promowanie równego statusu kobiet i mężczyzn oraz aktywności kobiet w życiu społecznym

Dom Współpracy Polsko-Niemieckiej, Centrum Europejskie , Gliwice	Organizacja obozu szkoleniowego <i>Mogę, chcę, potrafię</i> dla młodych dziewcząt z terenów wiejskich	26 185 zł
Fundacja Centrum Praw Kobiet Warszawa	Wydanie publikacji <i>Równość praw kobiet i mężczyzn w Unii Europejskiej</i>	15 000 zł
Fundacja Nowy Staw , Lublin	Organizacja warsztatów dla młodych kobiet: <i>Weź sprawy w swoje ręce – udział kobiet w życiu publicznym</i>	10 000 zł
Fundacja Rozwoju Demokracji Lokalnej, Ośrodek Samorządu Lokalnego , Olsztyn	<i>Burmistrz czy skarbnik, kto naprawdę rządzi w gminie?</i> – szkolenia dla skarbniczek w gminach	4 500 zł
Galeria Bielska BWA , Bielsko-Biała	Wernisaż prac i sesja <i>Kobieta o kobiecie</i>	8 500 zł
Niezależna Inicjatywa Kobiet NIKE , Łódź	<i>Kobiety głosząc na kobiety</i> – warsztaty dla kobiet przygotowujące do wyborów samorządowych	5 000 zł
Ośrodek Informacji Środowisk Kobięcych OŚKA , Warszawa	Organizacja manifestacji ulicznej z okazji 8 marca	1 000 zł
	Monitoring prasy i przygotowanie materiałów na konferencję <i>Równość szans kobiet i mężczyzn na rynku pracy w kontekście negocjacji z Unią Europejską</i>	3 200 zł
Ośrodek Promowania i Wspierania Przedsiębiorczości Rolnej , Sandomierz	<i>Towarzystwo aktywnych kobiet</i> – forum kobiet z regionu województwa świętokrzyskiego i podkarpackiego	5 000 zł
Polska Fundacja Wspierania Rozwoju Gospodarczego OIC Poland , Lublin	Zorganizowanie 10 punktów informacji i doradztwa prawnego dla kobiet z makroregionu lubelskiego	10 000 zł
Pomorska Izba Rolnicza , Gdańsk	<i>Kobieta wiejska liderem w swoim środowisku</i> – warsztaty dla kobiet, kandydatek w wyborach do władz lokalnych	10 000 zł
Sejneńskie Towarzystwo Oświatowo-Społeczne , Sejny	Organizacja polsko-litewskich spotkań kobiet w ramach działań Ośrodka Edukacji i Promocji Kobiet Suwalszczyzny	3 500 zł
Stowarzyszenie Dakini, Grupa Nieformalna Kobiet , Warszawa	Ogólnopolski obóz szkoleniowy <i>Ulica siostrzana dla młodych dziewcząt</i>	20 000 zł
Stowarzyszenie Kulturalne Viva Art , Elbląg	<i>Kobieta – Lider</i> : szkolenia dla kobiet na temat aspektów prawnych działania organizacji pozarządowych, prowadzenia księgowości i przygotowywania wniosków o dotację	3 000 zł
Szkoła Podstawowa , Elgówko	<i>Kobieta kreatorem lepszego jutra</i> – warsztaty dla kobiet z terenów wiejskich mające na celu ich aktywizację zawodową	5 000 zł
Towarzystwo Rozwoju Gminy Płużnica , Płużnica	<i>Profesjonalna liderka</i> – szkolenie liderki lokalnych organizacji pozarządowych w zakresie współpracy instytucjonalnej i pracy zespołowej	17 920 zł
Monika Bakke , Instytut Filozofii, Uniwersytet Adama Mickiewicza	Udział w warsztatach <i>Women in Contemporary Cultural Studies: Reading the Body</i> , Dubrownik, Chorwacja	1 380,42 zł

Agnieszka Grzybek , Ośrodek Informacji Środowisk Kobietych OŚKA, Warszawa	Udział w warsztatach <i>Building Information and Documentation Centers</i> w Zagrzebiu, Chorwacja 1 688,95 zł
Małgorzata Radkiewicz , Gender Studies, Uniwersytet Jagielloński	Udział w międzynarodowej konferencji <i>Gender, Identity and Nationalism in Europe from the 19th to the 21st Century</i> , Salford, Wielka Brytania 1 369,12 zł
Konferencja Gender & Labor Markets in Transition Countries	Dofinansowanie uczestnictwa trzech przedstawicielek organizacji pozarządowych z Tadżykistanu w konferencji organizowanej przez Bank Światowy w Warszawie 5 427 zł
Równy status kobiet i mężczyzn w Polsce	Przygotowanie raportu <i>Równość szans kobiet i mężczyzn w Polsce w procesie integracji z Unią Europejską</i> opracowanego przez prof. Eleonorę Zielińską 26 821,20 zł
	Zorganizowanie konferencji <i>Równość szans kobiet i mężczyzn w Polsce w procesie integracji z Unią Europejską</i> (konferencja zorganizowana we współpracy z Centrum Praw Kobiet i Ośrodkiem Informacji Środowisk Kobietych OŚKA) 8 403,85 zł
	Przygotowanie raportu <i>Network Women's Program – Documentation and Evaluation Project</i> 13 941,10 zł
Przeciwdziałanie bezrobociu wśród kobiet	
Bieszczadzkie Forum Europejskie , Lesko	Kurs na temat agroturystyki jako alternatywnego źródła dochodu dla kobiet wiejskich powiatu bieszczadzkiego 12 950 zł
Centrum Aktywizacji Zatrudnienia Kobiet , Warszawa	Kurs aktywnego poszukiwania pracy dla bezrobotnych kobiet 15 000 zł
Fundacja na rzecz Rozwoju Miasta Knurowa , Knurów Fundacja Puławskie Centrum Przedsiębiorczości , Puławy Stowarzyszenie Centrum Rozwoju Ekonomicznego Pasłęka , Pasłęk	Wyjazd studyjny do Leeds, Wielka Brytania – nawiązanie współpracy w celu zaadaptowania do polskich warunków programu <i>HomeNet</i> 8 820 zł
Fundacja na rzecz Rozwoju Polskiego Rolnictwa , Warszawa	Kurs na temat agroturystyki jako alternatywnego źródła dochodu dla kobiet z gminy Barwice i gmin ościennych 10 000 zł
Fundacja Odzew , Leszno	Kursy dla matek z rodzin dotkniętych ubóstwem, mające na celu zwiększenie ich aktywności zawodowej 18 400 zł
Fundacja Tomaszowski Inkubator Przedsiębiorczości , Tomaszów Mazowiecki	<i>Moja szansa na pracę</i> – szkolenia dla bezrobotnych kobiet 18 150 zł <i>Otwórzmy drzwi kobietom</i> – szkolenia dla kobiet bezrobotnych 28 190 zł
Fundacja Wieś w XXI Wieku , Pieniężno	Szkolenia mające na celu aktywizację zawodową kobiet z byłego PGR Kierpajny Wielkopolskie 6 520 zł
Instytut Współpracy i Partnerstwa Lokalnego , Katowice	Wspieranie samoorganizacji grup kobiet, które doświadczają negatywnych konsekwencji długotrwałego bezrobocia 9 000 zł
Liga Kobiet Polskich , Opole	Kursy przygotowania zawodowego dla bezrobotnych kobiet 14 650 zł
Lubuski Związek Rolników Kółek i Organizacji Rolniczych , Zielona Góra	Warsztaty aktywizacji zawodowej dla kobiet 5 000 zł
Nowosądeckie Stowarzyszenie Agroturystyki , Nowy Sącz	Szkolenia dla kobiet prowadzących działalność agroturystyczną 9 100 zł
Stowarzyszenie Edukacyjne Szansa , Koszalin	Szkolenia dla kobiet bezrobotnych umożliwiające zdobycie nowych kwalifikacji zawodowych 5 349,45 zł
Stowarzyszenie Inicjatyw Kulturalno-Ekologicznych Animare , Łęki Dużalskie	Warsztaty rzemiosła i rękodzieła jako alternatywnego źródła dochodu bezrobotnych kobiet w gminie Dukla 7 200 zł

Stowarzyszenie Kobieta 2000 , Olsztyn	Szkolenia dla kobiet bezrobotnych na temat prowadzenie działalności gospodarczej	19 200 zł
Stowarzyszenie Małopolski Ośrodek Kształcenia Ludności Wiejskiej im. W. Witosa , Rakszawa	Szkolenie na temat agroturystyki i kuchni tradycyjnej jako alternatywnego źródła dochodu dla kobiet z terenów wiejskich	11 340 zł
Stowarzyszenie Mazowieckie Centrum Przedsiębiorczości , Sypniewo	Szkolenia dla kobiet wiejskich z dziedziny agroturystyki	7 500 zł
Stowarzyszenie na rzecz Kobiet Poszukujących Pracy Victoria , Rzeszów	Szkolenia i grupy wsparcia dla kobiet bezrobotnych z terenu Podkarpacia	8 000 zł
Stowarzyszenie Otwarte Drzwi , Warszawa	Kursy obsługi komputera i innych urządzeń biurowych dla bezrobotnych kobiet <i>Ceres III</i>	10 000 zł
Stowarzyszenie Pomocy Niematerialnej Szansa , Krosno	Szkolenia dla kobiet <i>Komputer – telepraca</i> oraz warsztaty na temat profilaktyki raka piersi	10 000 zł
Stowarzyszenie Radomskie Centrum Przedsiębiorczości , Radom	Szkolenia dla młodych bezrobotnych kobiet na temat prowadzenia działalności gospodarczej	15 000 zł
Stowarzyszenie Rodzina , Goniądz	Warsztaty aktywnego poszukiwania pracy dla kobiet bezrobotnych	4 380 zł
Sudeckie Towarzystwo Turystyki Wiejskiej , Jelenia Góra	Szkolenie dla bezrobotnych kobiet na temat prowadzenia działalności gospodarczej i agroturystyki	6 000 zł
Zabrzeńskie Stowarzyszenie Kobiet i Ich Rodzin , Zabrze	<i>I ty możesz pracować</i> – porady z zakresu prawa pracy dla kobiet	3 000 zł
Przeciwdziałanie przemocy i propagowanie świadomości prawnej		
Elbląskie Stowarzyszenie Pomocy Humanitarnej im. Św. Łazarza Lazarus , Elbląg	<i>Przeciwdziałanie przemocy wobec kobiet</i> – prowadzenie noclegowni i wydawalni posiłków dla kobiet bezdomnych	10 520 zł
Fundacja Caritas na rzecz Ofiar Przemocy w Rodzinie , Radom	Pomoc kobietom ofiarom przemocy w rodzinie w ramach Ośrodka Terapii Grupowej	13 440 zł
Fundacja Centrum Praw Kobiet , Warszawa	<i>Bezpieczna rodzina, bezpieczny dom</i> – budowa koalicji lokalnej przeciw przemocy wobec kobiet i dzieci w rodzinie	35 100 zł
	Organizacja konferencji <i>Budowanie lokalnych systemów wsparcia dla kobiet</i> – ofiar przemocy oraz publikacja materiałów	98 790 zł
	Prowadzenie programów pomocy prawnej i wsparcia dla kobiet ofiar przemocy domowej i dyskryminacji w gdańskim oddziale Fundacji	15 000 zł
	Prowadzenie programów pomocy prawnej i wsparcia dla kobiet ofiar przemocy domowej i dyskryminacji w łódzkim oddziale Fundacji	18 000 zł
Fundacja La Strada , Warszawa	<i>Inna strona słońca</i> – kampania medialna nt. przeciwdziałania handlowi kobietami oraz wydanie płyt CD zawierających scenariusze zajęć z młodzieżą i profesjonalistami stykającymi się z problemem handlu kobietami	19 900 zł
Fundacja Pomocy Wzajemnej Barka , Poznań	Utworzenie ośrodka interwencji kryzysowej dla kobiet z terenów wiejskich i małomiasteczkowych	6 500 zł
Fundacja Tańca i Kultury Tanecznej Choreia , Gniechowice	<i>Szansa dla kobiet</i> – porady psychologiczne dla kobiet w trudnej sytuacji życiowej	3 000 zł
Fundacja Zanim nadejdzie jutro , Sanok	Pomoc indywidualna i grupowa kobietom ofiarom przemocy w rodzinie	12 000 zł
	Pomoc prawna i psychologiczna dla kobiet-ofiar przemocy oraz szkolenie policjantów na temat przemocy domowej	15 000 zł

Gminny Ośrodek Kultury, Dobrcz	<i>Życie wolne od strachu</i> – spotkania dla kobiet z terenów wiejskich, poświęcone problemowi przemocy, alkoholizmu, uzależnienia od narkotyków	6 970 zł
Komitet na rzecz Ofiar Przemocy w Rodzinie Masz Prawo, Radomsko	<i>Pomocna dłoń</i> – zajęcia psychologiczne dla kobiet ofiar przemocy w rodzinie oraz samotnych matek	7 000 zł
	<i>Poznaj swoje prawa</i> – prowadzenie grupy wsparcia dla kobiet-ofiar przemocy w Biłgoraju	2 600 zł
Liga Kobiet Polskich, Elbląg	<i>Rodzina partnerska</i> – wydanie ulotki na temat partnerstwa w rodzinie oraz spotkania dla młodzieży ostatnich klas szkół średnich	6 000 zł
Liga Kobiet Polskich, Tarnów	<i>Bezpieczna kobieta, bezpieczna rodzina</i> – pomoc dla kobiet ofiar przemocy w rodzinie	10 000 zł
Lubuskie Stowarzyszenie na rzecz Kobiet Baba, Zielona Góra	Spotkania edukacyjne dla młodych kobiet, studentek i licealistek na temat przemocy seksualnej, wydanie ulotek i szkolenie policjantów	20 000 zł
	<i>Baba babie przez internet</i> – porady prawne dla kobiet przez internet	6 500 zł
Podkarpackie Stowarzyszenie Kobiet Atena, Rzeszów	<i>Nie jesteś sama</i> – pomoc indywidualna i grupowa kobietom ofiarom przemocy w rodzinie	8 000 zł
Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, Jarosław	Pomoc indywidualna i grupowa dla kobiet ofiar przemocy w rodzinie	11 520 zł
Regionalne Towarzystwo Oświaty Zdrowotnej, Rybnik	<i>Powstrzymać przemoc wobec dziewcząt i kobiet</i> – spotkania dla młodzieży szkół średnich, nauczycieli, rodziców i pielęgniarzek	15 060 zł
Stowarzyszenie Bałtyckie Centrum Gender, Gdańsk	Pomoc prawna dla kobiet-ofiar przemocy	10 000 zł
Stowarzyszenie Dziecięce Marzenia, Góra Włodowska	Prowadzenie telefonu zaufania, grupy wsparcia dla ofiar przemocy oraz szkolenie służb społecznych i policji	11 000 zł
Stowarzyszenie Kobiet Aktywnych i Twórczych, Wrocław	<i>Nie musisz być bezradna</i> - poznaj swoje prawa – warsztaty dla kobiet	5 750 zł
Stowarzyszenie Kobiet na rzecz Kobiet, Bytów	<i>Lokalna koalicja na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie</i> – budowa sieci współpracy między osobami stykającymi się zawodowo z ofiarami przemocy	3 000 zł
Stowarzyszenie Kobiet Romskich w Polsce, Kraków	Wydanie kasety wideo na temat praw kobiet	6 500 zł
Stowarzyszenie Pomoc dla Osób w Sytuacji Kryzysowej i Ofiar Przemocy w Rodzinie STOP, Lublin	Punkt konsultacyjny dla kobiet-ofiar przemocy w rodzinie – pomoc indywidualna i grupowa	10 000 zł
Stowarzyszenie Pomoc Rodzinie Dysfunkcyjnej Przyszań, Starachowice	Pomoc indywidualna i grupowa dla kobiet ofiar przemocy w rodzinie	20 000 zł
Stowarzyszenie Pomocy Przebudzenie, Gomunice	Pomoc psychologiczna i poradnictwo dla kobiet w sytuacji kryzysowej mieszkających w Domu dla Kobiet i Matek z Dziećmi oraz kobiet z pobliskich wsi	10 000 zł
Stowarzyszenie Promocji Kultury Polskiej im. Franciszka Ryxa, Warszawa	<i>Streetwalker. Spacerując ulicami miasta</i> – spektakl teatralny dla młodych dziewcząt oraz spotkanie dyskusyjne na temat przemocy i handlu kobietami	15 500 zł
Stowarzyszenie Promocji Zdrowia i Psychoterapii, Łódź	Zajęcia dla kobiet mieszkających w Domu dla kobiet i matek z dziećmi chroniących się przed przemocą	15 000 zł
Stowarzyszenie Promyk Przeciw Przemocy w Rodzinie, Kraków	<i>Jak skutecznie pomagać w ramach samopomocowej grupy wsparcia</i> – pomoc dla kobiet ofiar przemocy w rodzinie	7 700 zł

Stowarzyszenie Ruch Samopomocy Kobiet Aslan , Warszawa	Grupy wsparcia dla młodych dziewcząt-ofiar przemocy, samotnych matek 20 000 zł
Stowarzyszenie Samopomocy Krag , Gdańsk	Pomoc indywidualna i grupowa dla kobiet ofiar przemocy w rodzinie 15 000 zł
Terenowy Komitet Ochrony Praw Dziecka , Leszno	Ośrodek Interwencji Kryzysowej – pomoc prawna dla kobiet-ofiar przemocy 11 250 zł
Terenowy Komitet Ochrony Praw Dziecka , Wałbrzych	Pomoc psychologiczna i pedagogiczna dla kobiet-ofiar przemocy 15 000 zł
Towarzystwo Pomocy Dajmy Szansę , Elbląg	Ośrodek Interwencji Kryzysowej – pomoc dla kobiet ofiar przemocy w rodzinie 15 000 zł
Towarzystwo Rozwoju Rodziny, Poradnia Przedmażeńską i Rodzinną , Opole	<i>Samotne rodzicielstwo – jak temu sprostać?</i> – poradnictwo, telefon zaufania i grupy terapeutyczne dla kobiet 10 000 zł
Aleksandra Duda , Centrum Praw Kobiet, Warszawa	Udział w warsztatach <i>Media Campaign Training</i> w Budapeszcie, Węgry 2 702,04 zł
Promowanie profilaktyki i rehabilitacja kobiecych chorób nowotworowych	
Elbląskie Stowarzyszenie Amazonek , Elbląg	<i>Lekarz różowej wstążki przyjazny kobietom</i> – akcja informacyjna na temat raka piersi połączona z konkursem na najlepszego lekarza ginekologa badającego piersi w trakcie wizyty 7 889,26 zł
Federacja Polskich Klubów Kobiet po Mastektomii Amazonki , Poznań	Szkolenia profesjonalistów (psychologów i rehabilitantów) pomagających kobietom po mastektomii oraz szkolenia liderek-ochotniczek 59 550 zł
Fundacja Rozwoju Demokracji Lokalnej, Ośrodek Samorządu Lokalnego , Olsztyn	<i>Odważnie o raku</i> – profilaktyka raka piersi wśród mieszkańców gminy Dobre Miasto 5 000 zł
Fundusz Lokalny Masywu Śnieżnika , Wójtowice	<i>Ja ci prostać – ty mi biust</i> – akcja informacyjno-edukacyjna na temat raka piersi i raka prostaty oraz wydanie materiałów edukacyjnych 2 000 zł
Ilawski Klub Amazonki , Ilawa	<i>Amazonka to może brzmieć dumnie</i> – turnus szkoleniowo-rehabilitacyjny i szkolenie dla ochotniczek 10 000 zł
Klub Kobiet po Mastektomii Amazonki , Gdańsk	Rozbudowa sieci profilaktyki i rehabilitacji oraz pomoc kobietom po mastektomii zagrożonych ubóstwem 8 000 zł
Krakowskie Towarzystwo Amazonki , Kraków	<i>Rak piersi nie musi być wyrokiem</i> – rehabilitacja kobiet po mastektomii oraz profilaktyka onkologiczna 5 000 zł
Stowarzyszenie Amazonek Gdynskich Amazonki , Gdynia	Aktywizacja kobiet po mastektomii, wzajemne wsparcie, rehabilitacja i profilaktyka 3 500 zł
Stowarzyszenie Gmin RP, Region Kozła , Zbąszyń	<i>Oczy szeroko otwarte</i> – cykl spotkań na temat profilaktyki chorób kobiecych dla kobiet z terenów wiejskich oraz szkolenia dla członkiń Stowarzyszenia 10 000 zł
Stowarzyszenie Inicjatyw Społecznych Nasza Gmina , Prochowice	<i>Zmiana zależy od Ciebie</i> – program profilaktyki zdrowotnej dla kobiet z terenów wiejskich 6 000 zł
Stowarzyszenie Klub Kobiet po Mastektomii Amazonki , Zamość	<i>Rak – pokonać strach</i> – rehabilitacja kobiet po mastektomii 8 000 zł
Stowarzyszenie Kobiet Aktywnych , Radlin	<i>Zdążyć przed rakiem</i> – spotkania dla kobiet na temat wczesnej diagnostyki raka piersi oraz prowadzenie grup terapeutycznych 5 000 zł

Stowarzyszenie Kobiet po Mastektomii Femina Feniks, Wrocław	Druk broszurki <i>Zestaw ćwiczeń dla kobiet po mastektomii w pierwszych 3 tygodniach po operacji</i>	7 000 zł
Stowarzyszenie Kobiet po Mastektomii Klub Amazonka, Nowy Sącz	Rehabilitacja kobiet po mastektomii	13 000 zł
Stowarzyszenie Lekarze Nadziei, Kraków	Program pomocy psychoterapeutycznej dla kobiet dotkniętych chorobą nowotworową	19 500 zł
Stowarzyszenie Pomóżmy Sobie, Krotoszyn	<i>Wiedza to życie</i> – spotkania otwarte dla kobiet z terenów wiejskich na temat chorób kobiecych oraz nauka samobadania piersi	10 000 zł
Towarzystwo Rozwoju Rodziny, Wrocław	Spotkania, warsztaty oraz konsultacje indywidualne dla kobiet na temat profilaktyki i rehabilitacja kobiecych chorób nowotworowych	25 000 zł
Wspólnota Amazonek Ostoja, Bytom	<i>Śpieszmy się nieść pomoc</i> - szkolenia dla ochotniczek świadczących pomoc i wsparcie dla kobiet przed i po mastektomii	15 000 zł
Stowarzyszenie Wschodnio-Zachodnia Sieć Współpracy Kobiet, Gdańsk	Tłumaczenie na język polski publikacji <i>Our Bodies, Ourselves</i>	49 520 zł

Pomoc kobietom niepełnosprawnym i wychowującym dzieci niepełnosprawne

Fundacja na rzecz Rozwoju Rehabilitacji Konnej Dzieci Niepełnosprawnych Hipoterapia, Kraków	Program edukacyjno-terapeutyczny dla matek dzieci niepełnosprawnych	7 064 zł
Kaszubska Fundacja Osób Niepełnosprawnych Podaruj trochę słońca, Hopowo	<i>Sprawne matki niepełnosprawnych dzieci - czy to możliwe?</i> – grupy wsparcia dla samotnych matek wychowujących dzieci niepełnosprawne	15 600 zł
Stowarzyszenie Niepełnosprawnych, Gdynia	<i>Kobieta niepełnosprawna też człowiek</i> – porady prawne oraz punkt informacyjny dla kobiet niepełnosprawnych	10 000 zł
Zabrzeńskie Towarzystwo Rodziców, Opiekunów i Przyjaciół Dzieci Specjalnej Troski, Zabrze	<i>Jesteśmy z Tobą</i> – program wspomagania kobiet samotnie wychowujących dzieci niepełnosprawne	5 000 zł

Edukacja i poradnictwo

Stowarzyszenie Ekologiczno-Kulturalne Federacja Zielonych Przyjaciele Ziemi, Siedlce	Cykl spotkań otwartych dla młodych dziewcząt na temat antykoncepcji, przemocy i praw kobiet	8 000 zł
Towarzystwo Rozwoju Rodziny, Słupsk	Program edukacji seksualnej, poradnictwo indywidualne i grupowe dla kobiet oraz telefon zaufania	20 000 zł
Towarzystwo Rozwoju Rodziny, Warszawa	Poradnictwo specjalistyczne (psychologiczne, ginekologiczne, seksuologiczne oraz pedagogiczne) dla kobiet, telefon zaufania oraz program edukacji seksualnej	20 000 zł

W 2001 roku działania programu współfinansowane były z funduszy Regionalnego Programu Kobięcego OSI (608 872,78 zł), Regionalnego Programu Media (1 351,04) oraz z funduszy Fundacji Forda (402 810,12 zł).

Dotacje:	1 319 345,24 zł
Konferencje i raporty:	49 166,15 zł
Koszty realizacji programu:	213 245,77 zł
RAZEM:	1 581 757,16 zł

Program Młodzieżowy

Celem Programu Młodzieżowego jest pomoc w wyrównywaniu szans edukacyjnych młodzieży szkolnej ze wsi i małych miejscowości. Wspieramy organizacje pozarządowe, które podejmują się tworzenia lokalnych programów stypendialnych przeznaczonych na stypendia dla młodzieży ze szkół średnich. Pomagamy aktywnym szkołom w prowadzeniu działalności pozalekcyjnej. Staramy się przyczynić do rozpowszechnienia dobrych, sprawdzonych metod pracy z młodzieżą. Chcąc dotrzeć do środowisk najbardziej potrzebujących współpracujemy z lokalnymi organizacjami działającymi w podobnych obszarach. Organizacje te informują o naszych projektach na swoim terenie, przyjmują wnioski i przekazują dotacje, organizują także spotkania z grantobiorcami.

Równe szanse

Celem prowadzonego przez nas od kwietnia 2000 roku projektu *Równe szanse* jest pomoc w tworzeniu systemu finansowania stypendiów dla młodzieży pragnącej kontynuować naukę w szkole średniej. Realizując projekt *Równe szanse* chcemy pomóc zdolnej młodzieży z rodzin o niskich (często poniżej minimum socjalnego) dochodach poprzez uruchomienie nowych form finansowania stypendiów w oparciu o zasoby i aktywność społeczności lokalnej. Powstające przy naszej pomocy lokalne fundusze stypendialne zbierają środki na stypendia dla dzieci i młodzieży ze swego terenu od lokalnego biznesu, indywidualnych darczyńców, władz samorządowych. Lokalne fundusze stypendialne działają w oparciu o własne regulaminy tworzone przez specjalne komisje stypendialne. Przyznawane przez nie stypendia, w wysokości 100–250 złotych miesięcznie przeznaczane są na zakup podręczników i innych pomocy naukowych, opłacenie internatów, dodatkowe kursy, dojazdy do szkół, itp. Decyzja o przydziale stypendium uzależniana jest zwykle od dobrych wyników w nauce, dochodu w rodzinie, niekiedy też zaangażowania na rzecz środowiska lokalnego, lub innych pozanaukowych osiągnięć.

Projekt *Równe szanse* prowadzony jest przez nas od kwietnia 2000 roku. Tylko w pierwszym roku jego istnienia 26 lokalnych funduszy stypendialnych zebrało w środowiskach lokalnych ponad 800 tys. zł, niemal 50% więcej, niż zakładały. Środki te, powiększone o dotacje Fundacji im. Stefana Batorego w wysokości 560 tys. zł, pozwoliły na ufundowanie we wrześniu 2001 roku 963 stypendiów. Liczba ta stawia nasz program na 5 miejscu po Ministerstwie Edukacji Narodowej, Kancelarii Premiera, Agencji Własności Rolnej Skarbu Państwa i Fundacji Episkopatu *Dzieło Trzeciego Tysiąclecia*, które jak dotąd są jedynymi instytucjami prowadzącymi programy stypendialne dla młodzieży w skali ogólnopolskiej.

Od połowy 2001 roku w projekcie uczestniczą 34 lokalne organizacje z 14 województw. Fundacja oferuje im szkolenia w zakresie zakładania, prowadzenia i promowania programów stypendialnych, zbierania funduszy i zarządzania nimi oraz tworzenia lokalnych koalicji. Po spełnieniu warunku zebrania zadeklarowanych przez siebie środków na poziomie lokalnym każda organizacja otrzymuje z Fundacji dotację na dofinansowanie funduszu stypendialnego.

Szkoła po lekcjach

Celem projektu jest wspieranie szkół, które prowadzą działalność pozalekcyjną adresowaną do uczniów oraz do pozostałych członków lokalnej społeczności. W 2001 roku projekt realizowany był w województwie kujawsko-pomorskim, a naszym lokalnym partnerem, do którego zadań należało informowanie szkół o projekcie, zbieranie wniosków i przekazywanie dotacji zostało Biuro Regionalne Polskiej Akcji Humanitarnej w Toruniu. O dofinansowanie, w wysokości do 2000 zł, mogły ubiegać się szkoły (podstawowe, gimnazja, średnie, zespoły szkół, rady rodziców, komitety rodzicielskie, samorządy szkolne) oraz organizacje społeczne działające na ich terenie lub ściśle z nimi współpracujące. Projekt cieszył się dużą popularnością, napłynęły 194 wnioski o dofinansowanie, 49 z nich otrzymało dotację. Ośrodek Wspierania Organizacji Pozarządowych z Białegostoku i Stowarzyszenie Kulturalne MEM z Olsztyna zorganizowały spotkania dla uczestników pierwszej edycji projektu realizowanej w 2000 roku na terenie województwa podlaskiego.

Kładka

Po lipcowej powodzi 2001 roku Fundacja wraz z Commercial Union - Towarzystwem Ubezpieczeń na Życie (Polska) S.A. zorganizowały pomoc dla dzieci i młodzieży z zalanych terenów, przeznaczając 440 tys. zł na projekt *Kładka* adresowany do szkół i instytucji społecznych z gmin poszkodowanych w wyniku powodzi. W ramach projektu szkoły i instytucje mogły ubiegać się o dotacje (do 3 000 zł) na zajęcia pozalekcyjne dla dzieci i młodzieży ze swoich terenów. Projekt *Kładka* realizowany był we współpracy z pięcioma lokalnymi organizacjami partnerskimi, którym przekazaliśmy fundusze na dotacje. Do ich zadań, podobnie jak w *Szkole po lekcjach* należało upowszechnienie informacji o projekcie, zebranie i rozpatrzenie wniosków oraz przekazanie dotacji. Dzięki tej pomocy 230 szkół, organizacji pozarządowych, parafii, domów kultury i bibliotek, objęło opieką w semestrze jesienno-zimowym 10 245 dzieci.

Podaj dalej...

Projekt ten ma na celu budowanie mostów między organizacjami prowadzącymi sprawdzone, modelowe programy pracy z młodzieżą a tymi, które chciałyby realizować je w swoim środowisku. Dotacje przekazujemy na opracowanie materiałów informacyjnych o wybranych programach, adoptowanie ich na potrzeby organizacji, które chcą je wdrożyć, szkolenie pracowników oraz konsultacje i opiekę w pierwszym okresie funkcjonowania projektu na nowym terenie. W 2001 roku rozpatrzyliśmy 30 wniosków i przyznaliśmy 4 dotacje.

Konkurs *Historia bliska*

Od kilku lat wspólnie z Fundacją Ośrodka Karta prowadzimy konkurs *Historia bliska* adresowany do uczniów szkół średnich i gimnazjalnych. Jego celem jest rozbudzenie zainteresowania młodzieży najnowszą historią Polski i zachęcenie jej do podjęcia samodzielnych poszukiwań świadków i dokumentów wydarzeń historycznych w najbliższym otoczeniu. W roku szkolnym 2000/2001 ogłoszony został konkurs: *Praca w PRL: dla siebie, dla społeczeństwa, dla systemu*. Prace badawcze oparte na zgromadzonych przez uczniów materiałach źródłowych mogły być prezentowane w dowolnej formie: opracowania, zbioru dokumentów i fotografii wraz z komentarzem, filmu wideo, nagrania na taśmie magnetofonowej. Na konkurs wpłynęło 649 prac z 371 szkół z całej Polski. Ich autorami było 1086 uczniów, którym udało się namówić do współpracy kilka tysięcy osób ze starszych pokoleń. Nagrody i wyróżnienia otrzymali autorzy 91 prac, przyznano także 12 nagród dla opiekunów młodych autorów. Rozdanie nagród odbyło się 5 czerwca 2001 w Sali Wielkiej Zamku Królewskiego w Warszawie.

Równe szanse

Agencja Rozwoju Regionu Mazowsza Północno-Wschodniego, Ostrołęka	Dotacja na Kurpiowski Fundusz Stypendialny (z dotacji oraz innych zebranych środków przyznano 53 stypendia na rok szkolny 2001/2002)	10 000 zł
Fundacja Elbląg – Fundusz Lokalny Regionu Elbląskiego, Elbląg	Dotacja na program stypendialny dla uczniów szkół średnich Elbląga (z dotacji oraz innych zebranych środków przyznano 57 stypendiów na pierwszy semestr roku szkolnego 2001/2002)	15 000 zł
Fundacja Inicjatyw Kulturalnych, Radomsko	Dotacja na program stypendialny dla dzieci i młodzieży uzdolnionej artystycznie (z dotacji oraz innych zebranych środków przyznano 21 stypendiów na rok szkolny 2001/2002)	27 300 zł
Fundacja Pomocy dla Dzieci i Młodzieży Wiedza, Świerklaniec	Dotacja na program stypendialny dla uczniów gimnazjów i szkół średnich (z dotacji oraz innych zebranych środków przyznano 15 stypendiów na pierwszy semestr roku szkolnego 2001/2002 oraz trzy nagrody dla zwycięzców konkursu na Najlepszego Maturzystę Gminy)	15 000 zł
Fundacja Rodzina, Sławno	Dotacja na program stypendialny dla uczniów szkół podstawowych, gimnazjów i szkół średnich (z dotacji oraz innych zebranych środków przyznano 25 stypendiów na rok szkolny 2001/2002)	10 000 zł
Fundacja Rozwoju Regionu Gołdap, Gołdap	Dotacja na program stypendialny dla uczniów szkół średnich (z dotacji oraz innych zebranych środków przyznano 20 stypendiów na rok szkolny 2001/2002)	17 600 zł
Fundacja Rozwoju Regionu Łukta, Łukta	Dotacja na program stypendialny dla absolwentów gimnazjów i szkół średnich (z dotacji oraz innych zebranych środków przyznano 7 stypendiów na rok szkolny 2001/2002)	37 500 zł
Fundusz Lokalny Ziemi Biłgorajskiej, Biłgoraj	Dotacja na program stypendialny dla młodzieży (z dotacji oraz innych zebranych środków przyznano 116 stypendiów na rok szkolny 2001/2002)	27 500 zł
Leżajskie Stowarzyszenie Wspierania Inicjatyw Gospodarczych, Leżajsk	Dotacja na program stypendialny dla uczniów gimnazjów i szkół średnich (z dotacji oraz innych zebranych środków przyznano 67 stypendiów)	22 000 zł
Nidzicki Fundusz Lokalny, Nidzica	Dotacja na program stypendialny <i>Prymus</i> dla uczniów szkół średnich (z dotacji oraz innych zebranych środków przyznano 26 stypendiów)	50 000 zł
Sokólski Fundusz Lokalny, Sokółka	Dotacja na program stypendialny <i>Prymus</i> dla uczniów gimnazjów i szkół średnich (z dotacji oraz innych zebranych środków przyznano 45 stypendiów)	20 000 zł
Stowarzyszenie Dobroczynne Lokalny Fundusz Roku 2000, Tomaszów Mazowiecki	Dotacja na program stypendialny <i>Najzdolniejsza młodzież</i> dla uczniów gimnazjów i szkół średnich (z dotacji oraz innych zebranych środków przyznano 18 stypendiów)	13 200 zł
Stowarzyszenie Dobroczynne Razem, Zelów	Dotacja na program stypendialny dla uzdolnionej młodzieży (z dotacji oraz innych zebranych środków przyznano 28 stypendiów)	10 000 zł
Stowarzyszenie Inicjatyw Wiejskich, Stoczek Łukowski	Dotacja na program stypendialny dla uczniów szkół ponadpodstawowych (z dotacji oraz innych zebranych środków przyznano 99 stypendiów)	10 000 zł
Stowarzyszenie na rzecz Fundacji Rozwoju Społecznego, Rzeszów	Dotacja na program stypendialny dla uczniów gimnazjów i szkół średnich (z dotacji oraz innych zebranych środków przyznano 82 stypendia)	12 800 zł
Stowarzyszenie na rzecz Tworzenia Przyjaznego Środowiska Wychowawczego Dzieci i Młodzieży Hławskiej Przysiań, Hława	Dotacja na program stypendialny dla uczniów szkół średnich (z dotacji oraz innych zebranych środków przyznano 22 stypendia)	26 400 zł
Stowarzyszenie Oświatowe im. Dezyderego Chłapowskiego, Kościan	Dotacja na program stypendialny dla uczniów gimnazjów (z dotacji oraz innych zebranych środków przyznano 19 stypendiów i 6 nagród)	42 000 zł
Stowarzyszenie Pomocna dłoń, Złoty Stok	Dotacja na program stypendialny dla uzdolnionych uczniów szkół ponadpodstawowych (stypendia zostaną przyznane w styczniu 2002)	19 203 zł

Stowarzyszenie Przyjaciół Publicznego Gimnazjum w Nowinach, Sitkówka – Nowiny	Dotacja na program stypendialny dla uczniów gimnazjów (z dotacji oraz innych zebranych środków przyznano 21 stypendiów)	7 500 zł
Stowarzyszenie Rodzin Katolickich, Goczałkowice Zdrój	Dotacja na program stypendialny dla uczniów szkół średnich (stypendia zostaną przyznane w styczniu 2002)	5 000 zł
Stowarzyszenie Rozwoju Lokalnego i Filantropii, Kielce	Dotacja na program stypendialny dla uczniów szkół średnich (z dotacji oraz innych zebranych środków przyznano 22 stypendia)	14 300 zł
Stowarzyszenie Wspierania Niesłyszących, Przemysł	Dotacja na program stypendialny dla uczniów gimnazjów i szkół średnich (z dotacji oraz innych zebranych środków przyznano 24 stypendia)	15 000 zł
Stowarzyszenie Wspierania Rozwoju Powiatu Człuchowskiego, Człuchów	Dotacja na program stypendialny dla młodzieży szkół ponadgimnazjalnych (z dotacji oraz innych zebranych środków przyznano 55 stypendiów)	40 000 zł
Towarzystwo Edukacyjne Wiedza Powszechna, Gdańsk	Dotacja na program stypendialny dla uczącej się w szkołach średnich uzdolnionej młodzieży ze środowisk wiejskich (z dotacji oraz innych zebranych środków przyznano 35 stypendiów)	17 600 zł
Towarzystwo Kulturalne Echo Pызdr, Pызdry	Dotacja na program stypendialny <i>Mecenat</i> dla uczniów gimnazjów i szkół średnich (z dotacji oraz innych zebranych środków przyznano 8 stypendiów)	10 000 zł
Towarzystwo Rozwoju Powiatu Kwidzyńskiego, Kwidzyn	Dotacja na program stypendialny dla dzieci i młodzieży (z dotacji oraz innych zebranych środków przyznano 98 stypendiów)	40 000 zł
Szkolenia	Szkolenia i spotkania dla przedstawicieli organizacji pozarządowych uczestniczących w projekcie <i>Równe szanse</i>	61 781,66 zł
Szkoła po lekcjach		
Ośrodek Wspierania Organizacji Pozarządowych, Białystok	Organizacja konferencji <i>Aktywna szkoła</i> - podsumowanie I edycji projektu <i>Szkoła po lekcjach</i> realizowanego na terenie województwa podlaskiego w 2000 roku i prezentacja najciekawszych przykładów zajęć pozalekcyjnych, służących tworzeniu w szkołach centrów aktywności lokalnej	13 820 zł
	Organizacja <i>Letniej szkoły umiejętności</i> dla nauczycieli, którzy uczestniczyli w I edycji projektu <i>Szkoła po lekcjach</i>	30 960 zł
Polska Akcja Humanitarna, Toruń	Realizacja II edycji projektu <i>Szkoła po lekcjach</i> na terenie województwa kujawsko-pomorskiego; wypłata dotacji na łączną kwotę 79 997 zł na prowadzenie zajęć pozalekcyjnych w 49 szkołach	93 800 zł
Stowarzyszenie Kulturalne MEM, Olsztyn	Organizacja konferencji <i>Szkoła po lekcjach</i> dla uczestników I edycji projektu – prezentacja efektów działań aktywizujących szkoły i społeczności lokalne	7 000 zł
Kładka		
	[Na realizację projektu Commercial Union - Towarzystwo Ubezpieczeń na Życie (Polska) S.A. przekazano 200 000 zł]	
Fundacja Pomocy Społecznej, Brzeszcze	Realizacja projektu na terenie powiatów: chrzanowskiego, krakowskiego, myślenickiego, nowotararskiego, olkuskiego, oświęcimskiego, suskiego, tatrzańskiego i wadowickiego; 40 szkołom i organizacjom przekazano dotacje na prowadzenie zajęć pozalekcyjnych dla dzieci i młodzieży z terenów poszkodowanych w wyniku powodzi	88 000 zł
Sądecka Fundacja Rozwoju Wsi i Rolnictwa, Nowy Sącz	Realizacja projektu na terenie powiatów: brzeskiego, dąbrowskiego, gorlickiego, limanowskiego, nowosądeckiego i tarnowskiego; 51 szkołom i organizacjom przekazano dotacje na prowadzenie zajęć pozalekcyjnych dla dzieci i młodzieży z terenów poszkodowanych w wyniku powodzi	88 000 zł
Stowarzyszenie Lubelski Ośrodek Samopomocy LOS, Lublin	Realizacja projektu na terenie powiatów: kraśnickiego, mieleckiego, opatowskiego, opolskiego, sandomierskiego i tarnobrzeckiego; 47 szkołom i organizacjom przekazano dotacje na prowadzenie zajęć pozalekcyjnych dla dzieci i młodzieży z terenów poszkodowanych w wyniku powodzi	88 000 zł

Stowarzyszenie Rozwoju Lokalnego i Filantropii , Kielce	Realizacja projektu na terenie powiatów: kieleckiego, ostrowieckiego, pińczowskiego, starachowickiego i staszowskiego; 50 szkołom i organizacjom przekazano dotacje na prowadzenie zajęć pozalekcyjnych dla dzieci i młodzieży z terenów poszkodowanych w wyniku powodzi 88 000 zł
Towarzystwo Wspierania Rozwoju Dzieci i Młodzieży Altum , Rzeszów	Realizacja projektu na terenie powiatów: brzozowskiego, jasielskiego, jarosławskiego, krośnieńskiego, lubaczowskiego, przemyskiego, przeworskiego, sanockiego i strzyżowskiego; 42 szkołom i organizacjom przekazano dotacje na prowadzenie zajęć pozalekcyjnych dla dzieci i młodzieży z terenów poszkodowanych w wyniku powodzi 88 000 zł
Podaj dalej...	
Bielskie Stowarzyszenie Artystyczne Teatr Grodzki , Bielsko-Biala	Upowszechnienie wśród innych organizacji (środowiskowe świetlice terapeutyczne i ogniska wychowawcze) projektu <i>Warsztaty teatralne dla dzieci i młodzieży</i> , wykorzystującego techniki teatralne w procesie wychowania, resocjalizacji i readaptacji młodzieży 21 700 zł
Fundacja Ekologiczna Ziemi Legnickiej Zielona Akcja , Legnica	Upowszechnienie wśród organizacji ekologicznych projektu <i>Spoleczne ostoje przyrody na Dolnym Śląsku</i> wykorzystującego działania pro-ekologiczne do pracy z młodzieżą szkolną i społecznością lokalną 37 600 zł
Fundacja Masz Szanse , Lublin	Upowszechnienie projektu <i>Młodzieżowe programy wsparcia rówieśniczego</i> – przygotowanie młodzieży cieszącej się zaufaniem rówieśników do pomagania kolegom w sytuacjach kryzysowych 23 900 zł
Stowarzyszenie Promocji Kultury Polskiej im. Franciszka Ryxa , Warszawa	Upowszechnienie wśród innych organizacji (głównie ośrodków szkolno-wychowawczych) projektu warsztatów teatralno-terapeutycznych <i>Drogami Dziwiera</i> 38 940 zł
Inne	
Federacja Inicjatyw Oświatowych , Warszawa	Pomoc prawna dla szkół uczestniczących w programie <i>Mała szkoła</i> oraz wydawanie biuletynu <i>Mała szkoła</i> 22 550 zł
Fundacja dla Polski , Warszawa	Realizacja projektu <i>Mosty</i> adresowanego do młodzieży z małych miast – warsztaty i dyskusje o granicach tolerancji, demokracji i wielokulturowości współczesnej Europy 10 000 zł
Fundacja Gębiczyn , Gębiczyn	Środowiskowy program edukacyjno-wychowawczy dla dzieci i młodzieży (dotacja w połowie z funduszy Commercial Union) 10 000 zł
Fundacja Ośrodka Karta , Warszawa	Dotacja na realizację konkursu <i>Historia bliska</i> w roku szkolnym 2001/2002 220 000 zł
Klub Inteligencji Katolickiej , Warszawa	Organizacja integracyjnego spotkania młodzieży z Warszawy i Urli 5 200 zł

Dotacje:	1 510 373,00 zł
Szkolenia:	61 781,66 zł
Koszty realizacji programu:	122 719,46 zł
RAZEM:	1 694 874,12 zł

Program Pomocy Dzieciom

Program Pomocy Dzieciom jest kontynuacją działań Fundacji mających na celu pomoc najsłabszym grupom społecznym. W 2001 roku skupiliśmy się przede wszystkim na pomocy dzieciom: niepełnosprawnym, społecznie upośledzonym oraz dzieciom – ofiarom przemocy. Ponad dwadzieścia dotacji przekazaliśmy na projekty pomocy osobom niepełnosprawnym, ludziom starszym, młodzieży zaniedbanej, a także na inicjatywy służące budowaniu środowiskowego systemu opieki nad chorymi psychicznie i terminalnie (w ramach zamkniętego na początku 2001 roku programu Pomocna Społeczność Lokalna).

Pomoc dzieciom niepełnosprawnym

Naszym celem jest pomoc w wyrównywaniu szans edukacyjnych i przewyżczeniu izolacji społecznej dzieci niepełnosprawnych fizycznie i umysłowo. W roku 2001 wspieraliśmy przede wszystkim projekty będące elementem długofalowego działania, zakładające współpracę ze środowiskiem lokalnym oraz angażujące wolontariuszy i rodziny dzieci potrzebujących pomocy. Taki charakter miały m.in. inicjatywy: Fundacji na rzecz Umocniania Więzy Rodzinnych i Społecznych *Synapsis* z Warszawy, która opracowała program przewyżczenia izolacji społecznej niemówiących dzieci i młodzieży z autyzmem; oddziału Polskiego Związku Niewidomych z Bytomia, który realizował projekt *Edukacja bez tablic* skierowany do dzieci i młodzieży niedowidzącej, oraz Stowarzyszenia Kulturalno-Ekologicznego *Alternatywa* z Gołdapi, które postanowiło włączyć młodzież niepełnosprawną w realizację przedstawienia dla mieszkańców lokalnej społeczności pt. *Pierwsze kroki w krainie Łowców Przygód*.

Starszy brat, starsza siostra

Celem projektu jest pomoc dzieciom zaniedbanym, nieradzącym sobie w szkole i nie potrafiącym odnaleźć się wśród rówieśników. Dzieci te często nie potrzebują pomocy wyspecjalizowanych psychologów, ale obecności kogoś, kto ich wysłucha i zrozumie. W takiej roli najlepiej sprawdza się wolontariusz – „starszy brat” lub „starsza siostra”, który opiekuje się dzieckiem, pomaga mu w nauce i spędza z nim wolny czas. Przeszkoleni i przygotowani do pracy z dziećmi wolontariusze pomagają swoim podopiecznym odzyskać wiarę w siebie, przełamać izolację i samotność.

Projekt adresowany jest do organizacji, które specjalizują się w pracy z dziećmi i mają doświadczenie we współpracy z wolontariuszami. Fundacja prowadzi szkolenia, zapoznając ze standardami działaniami, przekazuje niezbędne materiały oraz środki finansowe.

W 2001 roku program realizowany był w 57 ośrodkach w całej Polsce: w szkołach, ośrodkach pomocy społecznej, organizacjach pozarządowych. W rolę starszych braci i siostr opiekujących się młodszym „rodzeństwem” wcieliło się blisko 4000 wolontariuszy – uczniów szkół średnich i studentów. Ich zaangażowanie zostało dostrzeżone przez przedstawicieli instytucji publicznych: w maju 2001 roku delegację starszych braci i siostr gościł Marszałek Sejmu Maciej Płażyński, w czerwcu - minister Barbara Labuda z Kancelarii Prezydenta RP.

W 2001 roku program wspierany był przez Commercial Union – Towarzystwo Ubezpieczeń na Życie (Polska) S.A. Ze środków Commercial Union sfinansowany był również cykl szkoleń dla przedstawicieli organizacji pozarządowych uczestniczących w programie, co pozwoliło na podniesienie ich kwalifikacji i poszerzenie wiedzy na temat pracy z dziećmi i wolontariuszami.

Dziecko krzywdzone

Dziecko krzywdzone to program regionalny Open Society Institute, realizowany w Polsce i innych krajach Europy Środkowo-Wschodniej z wykorzystaniem doświadczeń i rozwiązań amerykańskich. W ciągu kilku lat realizacji programu staraliśmy się wspierać działania na rzecz wypracowania systemu pomocy dzieciom krzywdzonym, integrującego działania instytucji państwowych, samorządowych oraz pozarządowych. Wspieraliśmy również szkolenia dla przedstawicieli krajów Europy Środkowo-Wschodniej na temat problemów związanych z terapią i diagnozą dziecka krzywdzonego. W szkoleniach tych brała udział grupa polskich ekspertów reprezentujących lekarzy, psychologów, policjantów i sędziów.

Pomoc dzieciom niepełnosprawnym

Bielskie Stowarzyszenie Artystyczne Teatr Grodzki, Bielsko-Biała	Warsztaty teatralno-terapeutyczne z osobami „niepełnosprawnymi społecznie”	6 000 zł
Caritas Archidiecezji Gnieźnieńskiej, Gniezno	Szkolenie rodziców do pracy z dziećmi niepełnosprawnymi, szkolenie wolontariuszy do wsparcia pracy rodzin z dziećmi	6 000 zł
Caritas Archidiecezji Katowickiej, Ośrodek dla Niepełnosprawnych, Borowa Wieś	Projekt <i>Operacja: Integracja!</i> – organizacja festynu integracyjnego dla niepełnosprawnych podopiecznych z Ośrodka	9 000 zł
Caritas Diecezji Opolskiej, Centrum Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych, Racibórz	Praca nad przygotowaniem przedstawienia teatralnego z udziałem niepełnosprawnych podopiecznych ośrodka	5 000 zł
Dusznickie Stowarzyszenie na rzecz Osób Niepełnosprawnych, Duszniki Zdrój	Organizacja „twórczych sobót” – spotkania integracyjne niepełnosprawnych i pełnosprawnych dzieci (połowa dotacji ze środków Commercial Union)	8 000 zł
Fundacja Dr Clown, Warszawa	Praca terapeutyczna z hospitalizowanymi dziećmi	5 000 zł
Fundacja Dzieci Niepełnosprawnych Nadzieja, Słupsk	Projekt <i>Wszyscy jesteśmy tacy sami</i> – organizacja festynu i spotkań integrujących dzieci niepełnosprawne i pełnosprawne	5 000 zł
Fundacja na rzecz Umocnienia Więzi Rodzinnych i Społecznych Synapsis, Warszawa	Prowadzenie programu przezwyciężenia izolacji społecznej niemówiących dzieci i młodzieży z autyzmem	8 000 zł
Fundacja Pomocy Dzieciom, Żywiec	Organizacja różnego rodzaju spotkań integracyjnych włączających dzieci niepełnosprawne w życie lokalnych szkół oraz prowadzenie przez młodzież szkolną akcji pomocy materialnej dla dzieci niepełnosprawnych	8 000 zł
Fundacja Pomocy Dzieciom Specjalnej Troski Per Corda, Łodygowice	Projekt <i>Szkoła życia</i> – szkolenia dla rodziców dzieci upośledzonych na temat zasad domowej pracy z dzieckiem	6 000 zł
Fundacja Pomocy Rodzinie im. św. Królowej Jadwigi, Kraków	Prowadzenie poradni rodzinnej oraz punktu interwencji kryzysowej	8 000 zł
Fundacja Wspólnota Nadziei, Kraków	Przygotowanie spotkania literacko-muzycznego <i>Świat zza szyby</i> mającego na celu integrację społeczności lokalnej z osobami autystycznymi	7 000 zł
Gminno-Miejska Biblioteka Publiczna, Jabłonowo	Stworzenie systemu opieki i pomocy dzieciom niepełnosprawnym	6 000 zł

Krajowe Towarzystwo Autyzmu, Warszawa	Szkolenie dla wolontariuszy przygotowujących się do sprawowania indywidualnej opieki nad dzieckiem autystycznym	8 000 zł
Kraśnickie Stowarzyszenie Przyjaciół Dzieci Specjalnej Troski, Kraśnik	Realizacja projektu <i>Potrafie</i> – integracja niepełnosprawnych dzieci i ich pełnosprawnych rówieśników (połowa dotacji ze środków Commercial Union)	5 000 zł
Łobeska Fundacja Pomocy Dzieciom Święto Radości, Łobez	Organizacja seminarium o najnowszych trendach i metodach rehabilitacji dzieci niepełnosprawnych	5 000 zł
Mazowieckie Centrum Kultury i Sztuki, Warszawa	Organizacja warsztatów dla trenerów dzieci niepełnosprawnych <i>Arteterapia – świat tworzywem twórczym</i> , promujących nowe formy terapii poprzez sztukę	8 000 zł
Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej, Częstochowa	Zorganizowanie festiwalu piosenki dla dzieci niepełnosprawnych <i>Muzyczna scena integracji</i>	3 000 zł
Niepubliczny Zakład Opieki Paliatywnej, Palium s.c., Przemysł	Pomoc medyczna i psychologiczna rodzinom opiekującym się nieuleczalnie chorymi dziećmi	5 720 zł
Polski Związek Głuchych, Wrocław	Realizacja projektu <i>Akceptuj, pomagaj – nie zmieniaj!</i> obejmującego m.in. szkolenia nauczycieli w zakresie pracy z dziećmi z wadami słuchu	7 000 zł
Polski Związek Niewidomych, Bytom	Realizacja projektu <i>Edukacja bez tablic</i> mającego na celu wyrównywanie szans dzieci i młodzieży niedowidzącej	5 000 zł
Polskie Stowarzyszenie na rzecz Osób z Upośledzeniem Umysłowym, Gdańsk	Organizacja konferencji na temat edukacji dziecka niepełnosprawnego intelektualnie w starszych klasach integracyjnych szkoły podstawowej	5 000 zł
Polskie Stowarzyszenie na rzecz Osób z Upośledzeniem Umysłowym, Gdynia	Prowadzenie działalności teatru <i>Biuro Rzeczy Osobistych</i> , w którym aktorami są dzieci i młodzież o obniżonej sprawności intelektualnej	20 000 zł
	Prowadzenie działań teatralnych mających na celu przełamywanie izolacji osób niepełnosprawnych, w tym dzieci i młodzieży	4 500 zł
	Realizacja projektu wspomaganie dzieci niepełnosprawnych intelektualnie w podjęciu edukacji przedszkolnej i szkolnej w placówkach integracyjnych	3 000 zł
Polskie Stowarzyszenie na rzecz Osób z Upośledzeniem Umysłowym, Grodzisk Wielkopolski	Prowadzenie szkoleń dla rodziców dzieci z upośledzeniem umysłowym oraz dla pomagających im w opiece wolontariuszy	1 700 zł
	Organizacja imprez integracyjnych dla młodzieży z gimnazjum oraz podopiecznych stowarzyszenia	7 000 zł
Polskie Stowarzyszenie na rzecz Osób z Upośledzeniem Umysłowym, Lublin	Prowadzenie warsztatów dla rodziców dzieci niepełnosprawnych – przygotowanie rodziców do samodzielnego rehabilitowania swoich dzieci	2 000 zł
Polskie Stowarzyszenie na rzecz Osób z Upośledzeniem Umysłowym, Mikołów	Prowadzenie zajęć terapeutycznych dla dzieci niepełnosprawnych	4 000 zł
Polskie Stowarzyszenie na rzecz Osób z Upośledzeniem Umysłowym, Ostróda	Organizacja cyklu imprez integracyjnych zwracających uwagę na problem wykluczenia dzieci upośledzonych umysłowo, budowanie ruchu społecznego wokół rozwiązywania ich problemów edukacyjnych i życiowych	7 000 zł
Polskie Stowarzyszenie na rzecz Osób z Upośledzeniem Umysłowym, Skarszewy	Zorganizowanie wigilijnego spotkania społeczności lokalnej przy teatralnym przedstawieniu szopki betlejemskiej przygotowanym przez dzieci niepełnosprawne	3 000 zł
Polskie Stowarzyszenie na rzecz Osób z Upośledzeniem Umysłowym, Słupsk	Projekt <i>Dotknij swojej wyobraźni</i> – wspomaganie rozwoju i usamodzielniania dzieci i młodzieży niepełnosprawnej intelektualnie oraz zachęcanie ich do uczestniczenia w grupach twórczych	9 000 zł
Polskie Stowarzyszenie na rzecz Osób z Upośledzeniem Umysłowym, Wolin	<i>Terapia przez sztukę</i> – warsztaty dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnej	5 000 zł

Polskie Towarzystwo Walki z Kalectwem, Przemyśl	Prowadzenie zespołu wokalnego dla dzieci upośledzonych umysłowo <i>Kantylena</i>	7 000 zł
Regionalny Ośrodek Kultury, Częstochowa	Organizacja konkursu plastycznego dla dzieci niepełnosprawnych	1 000 zł
Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy nr 2, Gdańsk	Przygotowanie i druk poradnika dla rodziców <i>Niepełnosprawność intelektualna to nie wyrok</i>	6 800 zł
Stowarzyszenie Centrum Niezależnego Życia, Ciechocinek	Realizacja projektu <i>Aktywność, samodzielność, niezależność</i> - przygotowanie wykwalifikowanych wolontariuszy do opieki nad osobami niepełnosprawnymi	4 000 zł
Stowarzyszenie Dorośli Dzieciom, Sępólno Krajeńskie	Rozwijanie zainteresowań twórczych dzieci upośledzonych umysłowo w ramach Integracyjnego Klubu Aktywności Społecznej	6 000 zł
Stowarzyszenie Kapitał Zaufania, Żnin	Realizacja projektu <i>Podnoszenie głowy</i> obejmującego działania wspierające rodziców w opiece nad dziećmi upośledzonymi (połowa dotacji ze środków Commercial Union)	4 000 zł
Stowarzyszenie Kulturalne Viva Art, Elbląg	Realizacja projektu <i>Terapia przez sztukę</i> : cykl warsztatów dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych	9 000 zł
Stowarzyszenie Kulturalno-Ekologiczne Alternatywa, Gołdap	<i>Pierwsze kroki w krainie Łowców Przygód</i> – integracyjne warsztaty teatralne dla młodzieży niepełnosprawnej i ich pełnosprawnych rówieśników zakończone pokazem przedstawienia dla mieszkańców gminy	5 000 zł
Stowarzyszenie Miłośników Trzciana, Trzcianka	Organizacja wystawy prac dzieci i młodzieży niepełnosprawnej	4 900 zł
Stowarzyszenie na rzecz Dzieci i Młodzieży Niepełnosprawnej Ruchowo, Lublin	Prowadzenie świetlicy dla dzieci niepełnosprawnych – wystawy prac plastycznych, występy na imprezach integracyjnych oraz udział w zawodach sportowych	3 000 zł
Stowarzyszenie na rzecz Osób Niepełnosprawnych Ziemi Żywieckiej, Żywiec	Prowadzenie świetlicy integracyjnej dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnej	8 000 zł
Stowarzyszenie na rzecz Szkolnictwa Specjalnego, Tczew	Realizacja projektu <i>Żyć inaczej</i> adresowanego do dzieci upośledzonych umysłowo przebywających w internacie	1 700 zł
Stowarzyszenie na rzecz Tworzenia Przyjaznego Środowiska Wychowawczego Dzieci i Młodzieży Iławskiej, Przyszań, Iława	Prowadzenie świetlicy integracyjnej na jednym z iławskich osiedli	5 000 zł
Stowarzyszenie na rzecz Wyrównywania Szans Rozwojowych Dziecka o Obniżonej Sprawności Handicap, Wrocław	Organizacja warsztatów plastycznych w ramach programu aktywizacji dzieci i młodzieży upośledzonej umysłowo	8 000 zł
Stowarzyszenie na rzecz Wzajemnej Pomocy oraz Rozwoju Kultury i Oświaty na Wsi, Tulce	Prowadzenie warsztatów podnoszących umiejętności wychowawcze rodziców, konsultacje dla rodziców dzieci niepełnosprawnych	4 560 zł
Stowarzyszenie Nie ma Głupich, Chorzów-Maciejkowice	Realizacja projektu <i>Dom</i> – próba przełamania izolacji społecznej osób upośledzonych umysłowo oraz chorych psychicznie	10 000 zł
Stowarzyszenie Opiekuńcze im. św. Franciszka z Asyżu, Bytom	Prowadzenie integracyjnej świetlicy środowiskowej dla dzieci niepełnosprawnych	6 000 zł
Stowarzyszenie Osób Niepełnosprawnych Ruchowo, Tczew	Prowadzenie warsztatów plastycznych i teatralnych <i>Tworzę, działam, jestem</i> dla młodzieży niepełnosprawnej i młodzieży ze szkół licealnych (połowa dotacji ze środków Commercial Union)	5 000 zł
Stowarzyszenie Pielęgniarsko-Opiekuńcze Z ufnością w Trzecie Tysiąclecie, Poczesna	Zorganizowanie festynu mającego na celu przedstawienie pensjonariuszy domu dziecka lokalnej społeczności i zebranie funduszy na programy prowadzone w domu dziecka	5 000 zł

Stowarzyszenie Pomocy dla Osób w Sytuacji Kryzysowej Interwencja , Wrocław	Realizacja programu pomocy dla osób znajdujących się w sytuacji kryzysowej	6 000 zł
Stowarzyszenie Pomocy Dzieciom Niepełnosprawnym Specjalnej Troski i Rodzin Patologicznych Promyk , Białe Błota	Realizacja projektu <i>Jestem kimś ważnym</i> skierowanego do niepełnosprawnej młodzieży wiejskiej – działania terapeutyczne, rozbudzanie zainteresowań i organizacja spotkań z rówieśnikami	6 760 zł
Stowarzyszenie Pomocy Dzieciom Specjalnej Troski , Suwałki	Wyrównywanie szans edukacyjnych dzieci niepełnosprawnych (połowa dotacji ze środków Commercial Union)	8 000 zł
Stowarzyszenie Pomocy Niepełnosprawnym Skarbek , Mysłowice	Realizacja projektu <i>Terapia przez sztukę</i> – prowadzenie zajęć plastycznych dla osób niepełnosprawnych oraz promocja ich prac	4 000 zł
Stowarzyszenie Pomocy Osobom Niepełnosprawnym , Kudowa-Zdrój	Organizacja targów artystycznych dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnej	5 140 zł
Stowarzyszenie Pomocy Osobom Niepełnosprawnym SPON , Sopot	Prowadzenie warsztatów i poradnictwa dla rodziców dzieci niepełnosprawnych	7 000 zł
Stowarzyszenie Pomocy Osobom Niepełnosprawnym Umysłowo i ich Rodzinom Amico , Łódź	Program edukacyjny z zakresu rozwoju umiejętności komunikacyjnych, przeciwdziałania agresji i uzależnieniom u dzieci upośledzonych umysłowo	5 000 zł
Stowarzyszenie Przyjaciół Specjalnego Ośrodka Szkolno-Wychowawczego dla Dzieci Słabo Słyszących , Szczecin	Prowadzenie warsztatów przygotowujących rodziców do rewalidacji dzieci z wadą słuchu, motywujących ich do systematycznej pracy z dzieckiem	8 000 zł
Stowarzyszenie Rodziców i Przyjaciół Osób Niepełnosprawnych , Jerzmanowice	Prowadzenie ośrodka spotkań dzieci i młodzieży niepełnosprawnych z członkami społeczności lokalnej	8 000 zł
Stowarzyszenie Rodziców Wychowujących Dzieci Niepełnosprawne Dziecko Miłości , Kaliska	Realizacja programu edukacji dzieci upośledzonych oraz działania na rzecz zainteresowania mieszkańców gminy problemami tych dzieci	5 000 zł
Stowarzyszenie Rodzin i Opiekunów Osób z Zespołem Downa Bardziej Kochani , Warszawa	Druk poradnika <i>Życie intymne ludzi z zespołem Downa</i>	10 000 zł
Stowarzyszenie Rodzin i Osób Niepełnosprawnych , Rydułtowy	Prowadzenie świetlicy dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnej	5 000 zł
Stowarzyszenie Rodzin Katolickich Archidiecezji Częstochowskiej , Witkowice	Realizacja programu edukacyjno-wychowawczego dla dzieci wiejskich	5 000 zł
Stowarzyszenie Wspierania Przedsiębiorczości , Malbork	Promocja umiejętności artystycznych uczniów niepełnosprawnych pod kątem poszukiwania dla nich przyszłych pracodawców	8 000 zł
Stowarzyszenie Wspólnota Serc Reprezentująca Osoby Niepełnosprawne , Gdańsk	Przygotowanie wolontariuszy do pracy z dziećmi niepełnosprawnymi objętymi pomocą Stowarzyszenia	10 000 zł
Szkoła Podstawowa , Czernina	Realizacja projektu <i>Sami dla siebie</i> – prowadzenie działań kulturalno-światowych na rzecz lokalnego środowiska	3 500 zł
Szkoła Podstawowa nr 343 , Warszawa	Prowadzenie warsztatów teatralnych dla dzieci ze środowisk zagrożonych różnego rodzaju patologiami	6 000 zł
Towarzystwo Pomocy Dzieciom Upośledzonym Umysłowo ze Specjalnego Ośrodka Szkolno-Wychowawczego , Pruszków	Dofinansowanie organizacji bału charytatywnego, z którego dochód przeznaczony był na materiały edukacyjne dla dzieci z ośrodka	3 000 zł
Towarzystwo Przyjaciół Dzieci , Gorlice	Projekt <i>Wszystkie dzieci są nasze</i> – organizacja zajęć i imprez służących integracji dzieci z różnych środowisk	8 000 zł
Towarzystwo Przyjaciół Dzieci , Morąg	Organizacja festynu integracyjnego i prezentacja prac plastycznych dzieci upośledzonych	4 000 zł

Towarzystwo Przyjaciół Dzieci, Połczyn Zdrój	Prowadzenie świetlicy integracyjno-profilaktycznej <i>Masz szansę</i>	7 000 zł
Związek Harcerstwa Polskiego, Komenda Białostockiej Chorągwi, Białystok	Realizacja projektu <i>O uśmiech i radość dziecka</i> promującego model harcerskich drużyn integracyjnych	7 000 zł
Starszy brat, starsza siostra		
VII Liceum Ogólnokształcące, Katowice	Realizacja programu z udziałem wolontariuszy – uczniów z liceum	5 000 zł
Caritas Parafialny Parafii Olesno Świetlica Socjoterapeutyczna Benedyktynka, Olesno	Realizacja programu na terenie parafialnej świetlicy wychowawczej (połowa dotacji ze środków Commercial Union)	12 000 zł
Chorzowskie Stowarzyszenie Pomocy Arka II, Chorzów	Realizacja programu w grupie dzieci ze świetlic środowiskowych (10 000 zł ze środków Commercial Union)	15 000 zł
Chrześcijańskie Stowarzyszenie Pomocy Dzieciom Misja Nadziei, Dąbrowa Górnicza	Realizacja programu w grupie dzieci objętych opieką rodzin zastępczych (połowa dotacji ze środków Commercial Union)	8 000 zł
Fundacja Edukacji i Twórczości, Białystok	Realizacja programu na terenie szkół podstawowych	33 000 zł
Fundacja Gajusz, Łódź	Realizacja programu w grupie dzieci chorych terminalnie lub długotrwale hospitalizowanych	10 000 zł
Fundacja na rzecz Dzieci ze Środowisk Zagrożonych Plus, Kraków	Realizacja programu w krakowskich szkołach	50 000 zł
Fundacja Odzew, Leszno	Realizacja programu wśród dzieci z wiejskich rodzin będących pod opieką Fundacji	15 000 zł
Fundacja św. Jana Jerozolimskiego Pomoc Maltańska, Warszawa	Realizacja programu w grupie dzieci ze świetlicy św. Mikołaja	20 000 zł
Konińskie Towarzystwo Trzeźwość, Konin	Realizacja programu w grupie dzieci z rodzin objętych terapią uzależnień	8 000 zł
Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej, Szczecinek	Realizacja programu w grupie dzieci zagrożonych problemami społecznymi	10 000 zł
Młodzieżowy Ośrodek Socjoterapii, Siemianowice Śląskie	Realizacja programu wśród dzieci z rodzin niepełnych (połowa dotacji ze środków Commercial Union)	12 000 zł
Ośrodek Usług Opiekuńczo-Wychowawczych, Zawiercie	Realizacja programu wśród dzieci z domu dziecka oraz dzieci objętych programem przygotowującym je do samodzielnego życia	6 000 zł
Społeczna Organizacja Przyjaciół Dzieci Przystań, Suwałki	Realizacja programu w suwalskich szkołach, nadzór realizacji programu na terenie Polski (połowa dotacji ze środków Commercial Union)	38 000 zł
Spółdzielnia Mieszkanowa Złote Łany, Społeczny Fundusz Pomocy Rodzinie, Bielsko-Biała	Realizacja programu w ramach prowadzonych przez spółdzielnię działań pomocowych dla mieszkańców osiedla	12 000 zł
Stowarzyszenie Centrum Wolontariatu, Słupsk	Realizacja programu w oparciu o wolontariuszy przygotowywanych przez Centrum Wolontariatu	10 000 zł
Stowarzyszenie Jowisz, Jelenia Góra	Realizacja programu w grupie dzieci uczęszczających do świetlicy prowadzonej przez Stowarzyszenie (10 000 zł ze środków Commercial Union)	25 000 zł
Stowarzyszenie Kobiet Polskich po 40-ce, Dąbrowa Górnicza	Realizacja programu w grupie dzieci ze szkoły specjalnej i szkół podstawowych	14 000 zł

Stowarzyszenie Litwinów w Polsce, Sejny	Realizacja programu na terenach wiejskich zamieszkałych przez mniejszość litewską	14 000 zł
Stowarzyszenie na rzecz Dzieci i Młodzieży Starszy Brat/Starsza Siostra, Poznań	Realizacja programu w grupie dzieci zagrożonych problemami społecznymi z młodzieżą szkolną w roli wolontariuszy	8 000 zł
Stowarzyszenie na rzecz Integracji i Wspierania Rodziny Być Razem, Cieszyn	Realizacja programu wśród dzieci z rodzin korzystających z pomocy społecznej (dotacja ze środków Commercial Union)	30 000 zł
Stowarzyszenie na rzecz Pomocy Osobom Uzależnionym i Zagrożonym Alkoholizmem Od Zaraz, Poznań	Realizacja programu wśród dzieci z rodzin dotkniętych bezrobociem	9 000 zł
Stowarzyszenie na rzecz Rodziny, Chorzów	Realizacja programu wśród dzieci pozostających pod opieką Ośrodka Promocji Rodziny prowadzonego przez Stowarzyszenie	12 000 zł
Stowarzyszenie na rzecz Rozwoju Gminy Wydminy, Wydminy	Realizacja programu wśród dzieci będących w trudnej sytuacji życiowej, w tym dzieci z rodzin pracowników b. PGR-ów	12 000 zł
Stowarzyszenie Pomocy Dzieciom Brzdąc, Kędzierzyn Koźle	Realizacja programu w świetlicy środowiskowej (połowa dotacji ze środków Commercial Union)	20 000 zł
Stowarzyszenie Pomocy Osobom Zagrożonym Uzależnieniem i Uzależnionym Nasz Dom, Białystok	Realizacja programu w grupie dzieci objętych stałą opieką Stowarzyszenia (10 000 zł ze środków Commercial Union)	30 000 zł
Stowarzyszenie Pomocy Rodzina-Rodzinnie, Opole	Realizacja programu w grupie dzieci z rodzin dotkniętych skutkami powodzi 1997 roku (10 000 zł ze środków Commercial Union i 10 000 zł ze środków Programu Regionalnego OSI Volunteer Development – Big Brother, Big Sister)	30 000 zł
Stowarzyszenie Profilaktyki i Wspierania Rozwoju Osobowości Dzieci i Młodzieży Wzrastanie, Przemysł	Realizacja programu w grupie dzieci ze świetlicy środowiskowej (połowa dotacji ze środków Commercial Union)	12 000 zł
Stowarzyszenie Razem, Ślesin	Realizacja programu na terenach wiejskich	8 000 zł
Stowarzyszenie Rodzin Katolickich Diecezji Opolskiej, Racibórz	Realizacja programu we współpracy z młodymi wolontariuszami z Centrum Młodzieżowego	6 000 zł
Stowarzyszenie Wspólna, Warszawa	Realizacja programu wśród dzieci z rodzin dotkniętych kryzysem	12 000 zł
Szkoła Podstawowa nr 4 im. W. Puchalskiego, Legnica	Realizacja programu na terenie szkoły podstawowej (10 000 zł ze środków Commercial Union)	15 000 zł
Terenowy Komitet Ochrony Praw Dziecka, Zielona Góra	Realizacja programu w grupie dzieci pozostających pod opieką Komitetu (10 000 zł ze środków Commercial Union)	18 000 zł
Towarzystwo Profilaktyki i Przeciwdziałania Uzależnieniom, Toruń	Realizacja programu w grupie dzieci zagrożonych problemami społecznymi z jednej z dzielnic Torunia	10 000 zł
Towarzystwo Przyjaciół Dzieci, Barcin	Realizacja programu w grupie dzieci ze świetlicy TPD	9 000 zł
Towarzystwo Przyjaciół Dzieci, Skarżysko-Kamienna	Realizacja programu w grupie dzieci ze świetlic TPD, w tym dwóch świetlic wiejskich	16 000 zł
Zespół Szkół Ogólnokształcących nr 10, Gliwice	Realizacja programu na terenie szkoły średniej	6 000 zł
Związek Harcerstwa Polskiego Hufiec Warszawa-Ochota, Warszawa	Realizacja programu z udziałem harcerzy w roli wolontariuszy	6 000 zł

Szkolenia i spotkania

Organizacja szkoleń dla nauczycieli i przedstawicieli organizacji pozarządowych uczestniczących w realizacji programu: w Ustroniu-Jaszowcu dla 30 uczestników ze Śląska; w Kamieniu Śląskim dla 30 uczestników z Opolszczyzny; w Augustowie dla 30 uczestników z Polski północno-wschodniej; w Rudach k. Raciborza dla 90 nauczycieli; w Juracie dla osób zajmujących się uzależnieniami; w Konstancinie – ogólnopolskie spotkanie robocze dla przedstawicieli organizacji realizujących program (koszty szkoleń zostały dofinansowane przez Commercial Union na sumę 61 000 zł)

Organizacja prezentacji programu: w Kwidzynie dla przedstawicieli samorządu; w Wydminach dla uczniów, nauczycieli i przedstawicieli społeczności lokalnej; w Warszawie dla radnych dzielnicy Warszawa-Włochy oraz w Krakowie dla wolontariuszy

Spotkanie z Marszałkiem Maciejem Płażyńskim w Sejmie RP z udziałem 130 wolontariuszy i koordynatorów programu z całej Polski oraz z Minister Barbarą Labudą w Pałacu Prezydenckim z udziałem 140 wolontariuszy i koordynatorów programu.

115 935,42 zł

Dziecko krzywdzone

Fundacja Dzieci Niczyje,
Warszawa

Prowadzenie centrum diagnozy i terapii dziecka krzywdzonego i jego rodziny oraz konsultacji dla podobnych centrów w krajach Europy Środkowej i Wschodniej (dotacja ze środków Regionalnego Programu Dziecko Krzywdzone) 104 000 zł

Opracowanie i prowadzenie serwisu internetowego dla centrów terapii i diagnozy dziecka krzywdzonego w krajach Europy Środkowej i Wschodniej (dotacja ze środków Regionalnego Programu Dziecko Krzywdzone) 88 000 zł

Kontynuacja realizacji programu *Dziecko krzywdzone*: budowanie lokalnych systemów pomocy dzieciom krzywdzonym i ich rodzinom 120 000 zł

Stowarzyszenie dla Dzieci i Młodzieży Szansa, Głogów

Prowadzenie programu prewencji i terapii dzieci krzywdzonych w społeczności lokalnej (dotacja ze środków Regionalnego Programu Dziecko Krzywdzone) 60 000 zł

Terenowy Komitet Ochrony Praw Dziecka, Poznań

Budowanie lokalnego systemu pomocy dzieciom krzywdzonym (dotacja ze środków Regionalnego Programu Dziecko Krzywdzone) 78 000 zł

Prowadzenie programu *Kaj i Gerda w swojej rodzinie* adresowanego do dzieci krzywdzonych 18 000 zł

Maria Stachowska, Terenowy Komitet Praw Dziecka, Poznań; **Jadwiga Kałas,** Stowarzyszenie dla Dzieci i Młodzieży *Szansa*, Głogów; **Elżbieta Bąk,** Centrum Kształcenia Medycznego, Warszawa

Udział w szkoleniu w zakresie diagnozy i terapii dziecka krzywdzonego, Tallin, Estonia (koszty podróży finansowane przez Regionalny Program Dziecko Krzywdzone) 4 094,05 zł

Podręcznik dla trenerów

Tłumaczenie podręcznika dla trenerów programu *Dziecko krzywdzone – praca socjalna z rodziną* 4 000 zł

Pomocna Społeczność Lokalna

Capax Sp. z o.o., Warszawa

Przygotowanie spektaklu teatralnego z udziałem osób chorych na schizofrenię oraz wystawienie go na scenach kilku profesjonalnych teatrów 10 000 zł

Fundacja Praca dla Niewidomych, Warszawa

Realizacja, opartego na doświadczeniach francuskich, projektu aktywizacji zawodowej ludzi z zaburzeniami wzroku 10 000 zł

Gimnazjum, Ciechanowiec

Projekt *W stronę rzeki* – popularyzacja turystyki wodnej, tworzenie patroli ekologicznych wzdłuż rzeki, sprzątanie otoczenia rzeki, konkursy dla dzieci i edukacja na temat ochrony środowiska 6 500 zł

Gminny Ośrodek Kultury, Lubasz

Organizacja święta sportu i rozrywki dla niepełnosprawnych 2 000 zł

Klub Inteligencji Katolickiej, Opole

Organizacja sesji podsumowującej 20-letnią działalność edukacyjną Klubu wśród dzieci i młodzieży na Opolszczyźnie 4 000 zł

Klub Turystyki Kwalifikowanej Berdo, Zagórz	Realizacja programu promującego aktywne i formy spędzania czasu wolnego dzieci i młodzieży	5 000 zł
Koalicja na rzecz Zdrowia Psychicznego, Warszawa	Organizacja seminarium na temat zasad działania <i>Fountain House</i> w Polsce i na świecie oraz możliwych sposobów współdziałania z potencjalnymi pracodawcami osób z zaburzeniami psychicznymi	14 000 zł
Komitet Pomocy SOS Solidarność, Świdnik	Prowadzenie świetlicy sportowej dla dzieci i młodzieży z rodzin patologicznych	4 500 zł
Krakowska Fundacja Hamlet, Kraków	Organizacja seminarium na temat aktywizacji zawodowej osób z zaburzeniami psychicznymi	18 000 zł
Łęczyńskie Stowarzyszenie Ochrony Zdrowia Psychicznego, Łęczna	Zorganizowanie Biennale Sztuk Teatralnych 2002	3 000 zł
Miejski Klub Sportowy Oslawa, Zagórz	Organizacja zajęć i wycieczek dla dzieci i młodzieży zagrożonej patologią w ramach lokalnego klubu turystyki	3 000 zł
Milickie Stowarzyszenie Przyjaciół Dzieci i Osób Niepełnosprawnych, Milicz	Prowadzenie świetlicy terapeutyczno-profilaktycznej dla osób niepełnosprawnych, pochodzących z rodzin patologicznych, zagrożonych ubóstwem, niewydolnych wychowawczo	4 000 zł
Parafia Najświętszego Serca Pana Jezusa – Świątlica Środowiskowa, Suwałki	Prowadzenie klubu sportu i turystyki atrakcyjnej, będącego częścią szerszego środowiskowego programu profilaktycznego, adresowanego do dzieci i młodzieży	4 300 zł
Polskie Stowarzyszenie na rzecz Osób z Upośledzeniem Umysłowym, Police	Realizacja projektu <i>Dni godności</i> - próba przedstawienia lokalnemu środowisku problemów osób niepełnosprawnych	4 000 zł
Stowarzyszenie Hospicjum Homo-Homini Caritas, Jaworzno	Szkolenia dla pracowników i wolontariuszy hospicjum	16 000 zł
Stowarzyszenie na rzecz Osób Starszych, Niepełnosprawnych i Szukających Wsparcia Opoka, Katowice	Realizacja projektu <i>Blisko Ciebie</i> - aktywizacja ludzi starszych poprzez włączenie ich w tworzenie systemu samopomocy	8 000 zł
Stowarzyszenie Pomocy Osobom Niepełnosprawnym Szansa, Bielsk Podlaski	Projekt <i>Szansa dla miasta</i> - przygotowanie dwóch wystaw prac członków stowarzyszenia	3 000 zł
Suwałskie Stowarzyszenie Rodzin i Przyjaciół Osób Chorych Psychiczenie Nadzieja, Suwałki	Prowadzenie grup wsparcia dla chorych psychicznie i ich rodzin	8 640 zł
Środowiskowy Dom Samopomocy, Słupsk	Integracja, poprzez działania teatralne, osób z zaburzeniami psychicznymi ze środowiskiem lokalnym	6 000 zł
Towarzystwo Pomocy Dajmy Szansę, Elbląg	Szkolenia dla wolontariuszy przygotowujące ich do pracy z osobami potrzebującymi pomocy	10 000 zł
Unia na rzecz Ludzi Bezrobotnych i Rodzin Bezdomnych, Opole	Prowadzenie świetlicy dla dzieci i młodzieży z rodzin ubogich	5 000 zł
Zakon Bonifratrów, Jadłodalnia św. Ryszarda Pampuri, Warszawa	Prowadzenie punktu pomocy ubogim i potrzebującym	5 000 zł
Stowarzyszenie G5, Warszawa	Przeprowadzenie monitoringu i ewaluacji projektów realizowanych w latach 2000-2001 w ramach programu Pomocna Społeczność Lokalna	20 750 zł

Dotacje:	1 681 064,05 zł
Szkolenia i prezentacje:	119 935,42 zł
Koszty realizacji programu:	206 447,27 zł
RAZEM:	2 007 446,74 zł

Social Information and Communication Program

The Program has the objective of assisting non-governmental organizations in due implementation and use of new technologies that facilitate communications and access to information resources.

I Am Not Alone: the Internet for the Disabled

In the fourth year of the operation of *I Am not Alone* program we sought to promote the Internet as a new means of work, education, and rehabilitation for disabled persons. The year 2001 saw the last fifteen grants under this initiative, extended to institutions and organizations for purposes such as establishment of Internet services for the disabled and providing disabled persons with training on Internet use. Working together with the Warsaw-based Foundation for Assistance to Mathematicians and Computer Specialists with Motor System Dysfunctions and the *Fuga Mundi* Foundation, we organized a series of seminars dealing with the problems of the disabled and the use of new technologies. The seminars – joined by the local governments and computer companies interested in the subject – provided a forum for presenting the initiatives completed with the Program's support to date and for discussions about development of IT-enabled employment and education for the disabled.

Free Network Service

We have been offering a free-of-charge information and communications technology service for NGOs (<http://free.ngo.pl>). By the end of 2001, our servers were home to the accounts of more than 2 000 NGOs as well as cultural and medical institutions (at, respectively, <http://free.art.pl> and <http://free.med.pl>). Our work in this area is animated by a desire to provide non-profit organizations (as well as private individuals) with free access to the Internet, thus providing them with a new instrument for gathering and disseminating information.

Internet for Physicians

The year 2001 saw the conclusion of the *Internet for Physicians* program, carried on since 1997 with a view to encouraging Internet use in the day-to-day work of the medical profession. Our initiative enabled the establishment of many valuable information facilities serving doctors and patients alike to high standards of quality.

Social Information and Communication in Lower Silesia

In 2001, we embarked – together with the Working Community of Social Welfare Organizations, the Wrocław Regional Council of Disabled People, and the Mutual Information Society – upon this new undertaking, geared at putting new technologies (such as the Internet) to use in identifying the problems faced by NGOs in Poland and in planning coordinated responses to them, thus increasing their effectiveness while achieving greater integration of NGOs in the region of Lower Silesia. The project also entails provision of open source software useful in the NGO's work.

Internet for the Disabled

[Grants co-financed by the Network Internet Program to the combined amount of 100 000 PLN]

Kalina Social Welfare Residential Center , Suwałki	Workshops <i>The Internet as a Modern Tool for the Disabled</i>	13 040 PLN
The Foundation of Assistance for Patients with Neuromuscular Diseases , Szczecin	<i>The Internet to Independence</i> project – training on design and servicing of World Wide Web sites (www.miesnie.szczecin.pl)	18 400 PLN
Fuga Mundi Foundation , Lublin	<i>To e-employment via the Internet</i> - series of training events for the disabled	19 400 PLN
	Seminar about IT-enabled work for disabled persons	6 400 PLN
Kalisz Business Incubator Centre Foundation , Kalisz	Training project: <i>Internet for the Hearing-Impaired</i>	10 000 PLN
Foundation for Assistance to Mathematicians and Computer Specialists with Motor System Dysfunctions , Warsaw	Participation of the Foundation's representatives in the AAATI conference about availability of modern technology for the disabled – Ljubljana, Slovenia	1250 PLN
	Organization of the <i>IdN 2001</i> seminar on the role of the Internet in the life of disabled persons	11 300 PLN
	Management of the www.nieslyszacy.pl server by an informal group of the deaf and hearing-impaired	7 500 PLN
Lublin Forum of Organizations for the Disabled , Lublin	<i>The Chance for Youth</i> project – training for disabled youth under the European Computer Driver's License initiative	7 300 PLN
Polish Association of the Deaf , Szczecin	Information technology club for hearing-impaired children and youth	11 200 PLN
SION Association for the Integration of Disabled Individuals , Bartoszyce	Training entitled <i>The Computer in the Process of Integrating Disabled Persons</i>	2 900 PLN
Association for the Support of the Deaf , Przemysł	<i>The Computer – My Working Tool</i> : curricular and after-school training for 150 deaf children	10 000 PLN
Common Future - Poland, Europe, the World Association , Brzeziny	<i>The Efeta (Open Up)</i> project – social and vocational rehabilitation of disabled persons at the Center of Training for the Disabled, utilizing new information technology methods	15 000 PLN
Union for Integration and Rehabilitation of the Disabled , Katowice	The project entitled <i>Above Barriers: Disabled Persons in an Information Society</i> – seminar and training concerning work with World Wide Web pages	14 151 PLN
Informal group of Kakofonia e-mail discussion forum participants	Organization of a seminar for disabled persons working with the Internet	10 000 PLN

Social Information and Communication in Lower Silesia

[Project co-financed by the Network Information Program to the combined amount of 121 539,69 PLN]

Working Community of Social Welfare Organizations , Wrocław	Execution of the <i>Social Information and Communication in Lower Silesia</i> project (www.wros.ngo.pl/iks)	229 200 PLN
Training	Training and meetings with NGOs participating in the project, participation in the <i>CODE</i> conference on provision of freeware to NGOs – London, England.	15 659 PLN

Other grants

United Way, Warsaw	Grant towards establishment of a World Wide Web site (www.unitedway.org.pl)	16 666 PLN
Association for Encouragement of Fitness and Sports, Gdańsk	Training for children and guardians on design and servicing of World Wide Web sites	1 000 PLN
Second Hand Bank Association, Warsaw	Expanding operations of the Second Hand Bank – execution of the In-Kind Gifts Center project (http://www.bdr.ngo.pl) (40 000 PLN provided by the Network Information Program)	60 000 PLN
Free.ngo.pl	Management of the http://free.ngo.pl server for non-governmental organizations	38 984,62 PLN
Internet for Physicians	Presentations and workshops at 24 on-line physicians' clubs, program evaluation (21 269 PLN provided by the Leopold Kronenberg Bank Foundation)	45 595 PLN
Seminars	Three seminars for Internet Program grant recipients. The meetings, preceded by a questionnaire dispatched to the recipients, included a presentation of the best projects receiving grants over the period of 1995-2000	16 130,52 PLN
	Grants:	464 707,00 PLN
	Other activities:	116 369,14 PLN
	Operational costs:	225 196,08 PLN
	TOTAL:	806 272,22 PLN

Program Media

W 2001 roku Program Media zakończył swoją blisko dziewięcioletnią działalność. Celem Programu było wspieranie rozwoju niezależnych i odpowiedzialnych mediów w Polsce. Swoje działania adresowaliśmy przede wszystkim do dziennikarzy mediów regionalnych i lokalnych, którym oferowaliśmy udział w seminariach i konkursach. Podobnie jak w ubiegłych latach przyznaliśmy też kilka dotacji na szkolenia organizowane przez organizacje zajmujące się wspieraniem prasy lokalnej.

W 2001 roku zakończyliśmy dwuletni cykl warsztatów poświęconych tematyce prawnej, w trakcie którego staraliśmy się przybliżyć dziennikarzom skomplikowane niekiedy zagadnienia prawne oraz pokazać, jak można pisać na ich temat językiem zrozumiałym dla zwykłego człowieka. We współpracy ze Stowarzyszeniem Sędziów Polskich *Iustitia* oraz Helsińską Fundacją Praw Człowieka rozpoczęliśmy też nowy cykl warsztatów adresowanych do dziennikarzy-sprawozdawców sądowych oparty o inscenizację rozpraw sądowych z udziałem dziennikarzy, prokuratorów i sędziów. W zainscenizowanych procesach role sędziów, prokuratorów i obrońców powierzyliśmy dziennikarzom, a sędziowie i prokuratorzy wcielili się w role dziennikarzy. Tak prowadzone warsztaty pozwoliły obu grupom inaczej spojrzeć na swoje wzajemne relacje, lepiej zrozumieć trudności i specyfikę swoich zawodów.

W 2001 roku po raz trzeci zorganizowaliśmy konkurs dla redakcji i dziennikarzy mediów lokalnych na cykle artykułów o tematyce prawnej. Konkurs zachęcił miał dziennikarzy i redakcje lokalnych gazet do pisania o zagadnieniach prawnych, a co za tym idzie podniesienie wiedzy i świadomości prawnej wśród społeczności lokalnych. Na tę edycję konkursu napłynęły materiały z 16 tygodników i dwutygodników lokalnych – łącznie 108 artykułów opublikowanych na łamach prasy w okresie od 15 kwietnia do 15 września 2001 roku. Komisja konkursowa przyznała 6 nagród dla redakcji oraz 6 nagród indywidualnych dla autorów artykułów i ilustracji.

Konkurs dla prasy lokalnej

Tygodnik Siedlecki	I nagroda za cykl artykułów Bożeny Luczewskiej-Matejek i Marioli Zaczyńskiej poruszających codzienne problemy mieszkańców Siedlec	12 000 zł
Gazeta Jarocińska	II nagroda za cykl artykułów Beaty Frąckowiak <i>Masz prawo</i>	8 000 zł
Nowe Wiadomości Wąbrzyskie	III nagroda za cykl artykułów Justyny Pilchowicz <i>Zakręt w prawo</i>	5 000 zł
Gazeta Giżycka	III nagroda za cykl artykułów Renaty Szczepanik <i>W prawo zwrot</i>	5 000 zł
Dziennik Zachodni, Lubliniec	III nagroda za cykl artykułów Anny Kiser <i>Oblicza paragrafu</i>	5 000 zł

Tygodnik Ziemi Chrzanowskiej Przełom	Nagroda dodatkowa za cykl <i>Oswajamy paragrafy</i> autorstwa Katarzyny Białas i Kingi Sukacz	5 000 zł
Bożena Luczewska-Matejek i Mariola Zaczyńska z Tygodnika Siedleckiego	Nagrody indywidualne za ciekawy i różnorodny dobór tematów oraz przystępny i zrozumiały dla przeciętnego czytelnika język	5 000 zł
Bartosz Bytniewski z Gazety Starogardzkiej	Nagroda indywidualna za ciekawą formę dziennikarską cyklu artykułów <i>Okruchy z wokandy</i>	2 500 zł
Renata Szczepanik z Gazety Giżyckiej	Nagroda indywidualna za artykuł <i>Po kładce na ryby</i>	700 zł
Janusz Mazurek z Tygodnika Siedleckiego	Nagroda indywidualna za zdjęcia do cyklu artykułów o tematyce prawnej	1 500 zł
Janusz Olejarsz z Tygodnika Ziemi Chrzanowskiej Przełom	Nagroda indywidualna za ilustrację graficzną do cyklu artykułów <i>Oswajamy paragrafy</i>	1 500 zł
Joanna Biernacka z Gazety Giżyckiej	Nagroda indywidualna za winiętę do cyklu artykułów <i>W prawo zwrot</i>	700 zł
	Zestawy podręczników prawa dla redakcji uczestniczących w konkursie	2 508,64 zł

Dotacje

Regionalny Ośrodek Kultury, Olsztyn	Organizacja II edycji konkursu <i>Obywatel – reporter</i> dla dziennikarzy zajmujących się problematyką społeczną	20 000 zł
Stowarzyszenie Prasy Lokalnej, Leszno	Organizacja warsztatów dla wydawców i dziennikarzy prasy lokalnej	11 000 zł
Centrum Edukacji i Inicjatyw Kulturalnych, Olsztyn	Organizacja warsztatów dziennikarskich <i>Obywatel Reporter – Dobre Wiadomości</i>	9 371,44 zł
Stowarzyszenie Wydawców Polskiej Niezależnej Prasy Lokalnej, Warszawa	Organizacja cyklu szkoleń dla trenerów niezależnej prasy lokalnej (5 850 zł ze środków Banku Inicjatyw Społeczno-Ekonomicznych)	70 850 zł
Tania Zdrawkowa, Sofia	Staż dziennikarski w Polskim Publicznym Radiu – pokrycie częściowych kosztów pobytu dziennikarki w Warszawie	1 800 zł

Seminaria

Seminaria o tematyce prawnej zorganizowane we współpracy z Programem Prawnym, Helsińską Fundacją Praw Człowieka oraz Stowarzyszeniem Sędziów Polskich <i>Iustitia</i> z Łodzi i Poznania. (Falenica, 28 lutego-2 marca; Falenica, 30 maja-1 czerwca; Dobieszków, 22-23 czerwca; Puszczykowo, 7-8 grudnia)	Pierwsze z seminariów w 2001 roku zakończyło cykl szkoleń dotyczących ogólnej wiedzy prawniczej. Dziennikarze uczestniczyli w zajęciach z problematyki konstytucyjnej, dyskutowali z prawnikami o <i>Ustawie o ochronie danych osobowych</i> , poznawali metody pracy prokuratury oraz organizacji pozarządowych świadczących pomoc prawną dla osób znajdujących się w trudnej sytuacji życiowej.	
	Trzy spotkania z nowego cyklu szkoleń adresowanych do dziennikarzy-sprawozdawców sądowych i sędziów, bazujące na zamianie ról w inscenizowanym procesie sądowym. Prace nad programem, przygotowanie materiałów rozprawy i jej prowadzenie powierzyliśmy Łukaszowi Bojarskiemu z Helsińskiej Fundacji Praw Człowieka oraz sędzi Annie Wesółowskiej z łódzkiego oddziału Stowarzyszenia Sędziów Polskich <i>Iustitia</i> . Spotkania, w których wzięło udział blisko 50 dziennikarzy oraz 35 sędziów z łódzkiego i poznańskiego okręgu, pozwoliły obu grupom spojrzeć na wykonywaną pracę z nowej perspektywy	48 349,16 zł

Dotacje i nagrody:	167 430,08 zł
Seminaria:	48 349,16 zł
Koszty realizacji programu:	49 581,54 zł
RAZEM:	265 360,78 zł

Program Wydawniczy

Działania Programu Wydawniczego skierowane są do wydawców książek i czasopism społeczno-kulturalnych, a pośrednio także do czytelników. Wspieramy publikacje, które uznajemy za ważne i wartościowe, a które nie mogą liczyć na komercyjny sukces.

Książki

Od roku 2000 skupiamy się na próbie wprowadzenia do szerszego obiegu czytelniczego wartościowych tekstów obrazujących życie umysłowe w krajach naszego regionu. W wyborze tej tematyki kierowaliśmy się przeświadczeniem, że współczesna humanistyka i literatura tych krajów nie są w Polsce dostatecznie znane, co przekłada się na niewielką wiedzę o kulturze i współczesności społeczeństw, z którymi łączą nas sąsiedztwo, wspólna przeszłość i nowe wyzwania. Ambitne zamierzenia wydawców podejmujących „wschodnie” prace przekładowe nie mogłyby się powieść bez dodatkowych środków - wspieramy więc książki z zakresu nauk humanistycznych i społecznych oraz współczesnej eseistyki i prozy, tłumaczone na polski z języków krajów Europy Środkowej i Wschodniej, Bałkanów oraz byłego ZSRR. Przyznawane raz w roku dotacje na pokrycie części kosztów publikacji są współfinansowane przez Center for Publishing Development Open Society Institute (CPD OSI), w ramach projektu *East Translates East*.

W roku 2001 zakończyliśmy wydawanie serii książek *Demokracja. Filozofia i praktyka*, publikowanej wspólnie z Wydawnictwem Znak. Pieczę merytoryczną nad serią sprawowali Marcin Król i Aleksander Smolar, redaktorem serii była Maria Ofierska, autorem szaty graficznej - Michał Jędrzak. Na blisko 50 tytułów wydanych od roku 1994 składają się dzieła klasyków myśli politycznej (m.in. Alexis de Tocqueville, Maxa Webera, Carla Schmitta), prace teoretyczne autorów współczesnych (m.in. Roberta A. Dahla, Amartyi Sena, Benedicta Andersona) oraz prace popularyzatorskie poświęcone zarówno rozważaniom ogólnym jak i praktycznym problemom demokracji (m.in. Norberto Bobbio, Zygmunta Baumana, Alberta O. Hirschmana). Książki wydane w ramach serii miały wspierać proces demokratyzacji życia politycznego i publicznego w naszym kraju, mamy nadzieję, że treści w nich zawarte stanowią ważny element w debacie o kształcie polskiej demokracji, o zasadach formowania się społeczeństwa obywatelskiego, o stanie kultury politycznej. Wiele tytułów wykorzystywanych jest jako lektury dla studentów, podręczniki i książki pomocnicze, większość recenzowana była w prasie i dyskutowana w audycjach radiowych, kilka nagrodzono. Ostatnią pozycją wydaną w serii wiosną 2001 była *Przyszłość wolności. Demokracja w globalizacji* Jean-Marie Guéhenno (w przekładzie Barbary Janickiej).

Nasze obecne plany wydawnicze koncentrują się wokół problemów podejmowanych bezpośrednio przez Fundację. Na jesieni ukazała się, wydana wspólnie z Wydawnictwem Sic!, praca Susan Rose-Ackerman *Korupcja i rządy* (przekład Paweł Łuków). Jak napisała autorka wstępu do polskiego wydania, Magdalena Środa: *W książce tej Susan Rose-Ackerman analizuje problem korupcji w czterech wymiarach: ekonomicznym, politycznym, kulturowym i praktycznym. Szuka odpowiedzi na pytania: jak pojawiają się zachęty do korupcji w programach publicznych; jakie są zależności między korupcją a podstawową strukturą sektorów prywatnego i publicznego; jakie są zależności między korupcją a dziedzictwem kultu-*

rowym; jaka jest rola organizacji i społeczności międzynarodowej w inicjowaniu reform przeciwdziałających korupcji. Wnioski, jakie autorka wysnuwa z obserwacji działania udanych programów antykorupcyjnych, mogą służyć jako dobre źródło „pouczeń dla współczesnych reformatorów”. Wydaniu książki towarzyszyła wizyta w Polsce jej autorki, profesor prawa i nauk politycznych na Yale University. Pobyt prof. Rose-Ackerman w Polsce i promocję książki przygotowaliśmy wspólnie z Programem przeciw Korupcji; patronat medialny nad wydaniem *Korupcji i rządów* objęły Rzeczpospolita, Program III Polskiego Radia i portal Onet.pl.

Czasopisma społeczno-kulturalne

Fundacja konsekwentnie od kilku lat dotuje czasopisma społeczno-kulturalne oraz pisma mniejszości narodowych. Uważamy to za ważne ze względu na ich kulturotwórczy charakter, atrakcyjność tej formy uczestnictwa w życiu publicznym oraz jakość refleksji i krytyki uprawianej przez najlepsze z czasopism. Zależy nam zwłaszcza na wspieraniu redakcji, które tworzą wokół siebie żywe środowiska i inicjują szeroką działalność kulturalną; staramy się pomagać sprawnym organizatorom, dbającym o racjonalizację kosztów, sensowną dystrybucję i promocję pisma.

Popieramy i sami podejmujemy – poprzez projekt Witryna Czasopism – działania popularyzujące rozwiązania techniczne i organizacyjne pozwalające trafić do większej liczby czytelników, a także obniżyć koszty produkcji i dystrybucji czasopism (publikowanie, promocja i sprzedaż w internecie, itd.).

Dotacje przyznawane są na zasadach konkursowych. Dwa razy w roku przyjmujemy wnioski od wydawców niekomercyjnych, niskonakładowych czasopism społeczno-kulturalnych, którzy wydali co najmniej 3 numery pisma (nie przyznajemy dotacji na założenie lub stałe sponsorowanie pisma, nie wspieramy także czasopism naukowych, specjalistycznych, wyznaniowych, pism będących organami partii politycznych lub administracji państwowej, a także gazet lokalnych, biuletynów i informatorów).

Witryna czasopism

Działalność grantodawczą prowadzimy równolegle z realizacją projektu Witryna Czasopism. Jego celem jest promocja czasopism - i szerzej: promocja czytelnictwa - oraz udostępnianie wydawcom i redakcjom rozwiązań technicznych i organizacyjnych pozwalających obniżyć koszty produkcji i dystrybucji i docierać do nowych czytelników (darmowe oprogramowanie do tworzenia wydań elektronicznych i archiwów, możliwość sprzedaży prenumeraty *on-line*). Ważnym elementem projektu jest promowanie prenumeraty czasopism kulturalnych wśród odbiorców indywidualnych i bibliotek.

Osią projektu jest portal tematyczny <http://witryna.czasopism.pl> zawierający m.in. prezentację ponad 400 pism (w wersji polskiej i angielskiej), okładki i spisy treści (uzupełniane na bieżąco od roku 2000) oraz informacje o nowych numerach, autorskie przeglądy prasy, najciekawsze przedruki z pism kulturalnych. Adresatami portalu są wszyscy zainteresowani uczestniczeniem w obiegu kultury – za pośrednictwem internetu oferujemy im łatwiejszy dostęp do czasopism kulturalnych. Wydawcom czasopism portal daje możliwość zdobycia nowych czytelników i prenumeratorów.

Projekt Witryna Czasopism realizowany jest we współpracy z Kwartalnikiem Literackim *FA-art*.

Książki

Fundacja Aletheia,
Warszawa

Lew Szestow, *Na szlakach Hioba. Duchowe wędrówki*; wstęp, redakcja ks. H. Paprocki, tłum. J. Chmielewski (połowa dotacji ze środków OSI – projekt *East Translates East*) 30 000 zł

**Fundacja na rzecz Popularyzacji
Literatury Światowej, Świat Literacki,**
Warszawa-Izabelin

Daniło Kiś, *Wczesne smutki, Pisma wybrane, tom V*; tłum. D. Cirić-Straszyńska (połowa dotacji ze środków OSI – projekt *East Translates East*) 15 500 zł

**Fundacja Niemieckie Instytuty
Historyczne za Granicą, Niemiecki
Instytut Historyczny,** Warszawa

Stefan Wolle, *Wspaniały świat dyktatury. Codziennosc i władza w NRD 1971-1989*; wstęp J. Kochanowski, tłum. E. Kaźmierczak, W. Leder 15 000 zł

Południowo-Wschodni Instytut Naukowy , Przemysł	Dmytro Czyżewski, <i>Historia literatury ukraińskiej</i> ; tłum. D. Pilipowicz, J. Szliński (połowa dotacji ze środków OSI - projekt <i>East Translates East</i>)	25 000 zł
	Czesław Miłosz, <i>Historia literatury polskiej</i> ; publikacja przekładu na język ukraiński, tłum. A. Szkrabiuk	20 000 zł
TAiWPN Universitas , Kraków	Mykoła Riabczuk, <i>Od Małorosji do Ukrainy</i> ; wybór, redakcja, wstęp B. Berdychowska, tłum. K. Kotyńska, O. Hnatiuk (połowa dotacji ze środków OSI - projekt <i>East Translates East</i>)	20 000 zł
Wydawnictwo Czarne , Sękowa	Milena Jesenska, <i>Ponad nasze siły. Czesi, Niemcy, Żydzi 1937-39</i> ; wstęp czeski V. Burian, wstęp polski i tłum. L. Engelking (połowa dotacji ze środków OSI - projekt <i>East Translates East</i>)	9 200 zł
	Taras Prochaśko, <i>Inne dni Anny</i> ; wstęp J. Izdryk, tłum. R. Rusnak, L. Stefanowska (połowa dotacji ze środków OSI - projekt <i>East Translates East</i>)	5 600 zł
	Simona Popescu, <i>Kokony</i> ; tłum. J. Struzińska (połowa dotacji ze środków OSI - projekt <i>East Translates East</i>)	8 000 zł
Wydawnictwo Literackie , Kraków	Wieniedikt Jerofiejew, <i>Zapiski psychopaty</i> ; tłum. I. Lewandowska (połowa dotacji ze środków OSI - projekt <i>East Translates East</i>)	10 000 zł
Wydawnictwo W.A.B. , Warszawa	Imre Kertesz, <i>Los utracony</i> ; tłum. K. Pisarska (połowa dotacji ze środków OSI - projekt <i>East Translates East</i>)	15 000 zł
Publikacje	Przygotowanie i publikacja książek wydawanych przez Fundację oraz organizacja wizyty w Polsce Susan Rose-Ackerman, autorki książki <i>Korupcja i rząd</i>	46 781,51 zł
Czasopisma		
Annus Albaruthenicus. God Białoruski	Wydawca: Stowarzyszenie Villa Sokrates, Krynki Wydanie nr 3 pisma	5 000 zł
Antyfon. Kwartalnik Diecezji Przemysko-Nowosądeckiej	Wydawca: Diecezjalny Ośrodek Kultury Prawosławnej Elpis, Gorlice Rozbudowa zaplecza technicznego redakcji (zakup drukarki laserowej)	3 000 zł
Arche. Wiadomości Bractwa	Wydawca: Bractwo Młodzieży Prawosławnej, Białystok Wydanie pięciu numerów pisma	7 000 zł
Bardziej Kochani. Magazyn poświęcony problemom osób z zespołem Downa i ich Rodzin	Wydawca: Wydawnictwo Oświatowe Elsa, Warszawa Wydanie czterech numerów oraz promocja pisma	12 400 zł
Borussia. Kultura, historia, literatura	Wydawca: Stowarzyszenie Wspólnota Kulturowa Borussia, Olsztyn Wydanie dwóch numerów pisma (honoraria autorskie i translatorskie)	11 000 zł
De Musica	Wydawca: Stowarzyszenie <i>De Musica</i> , Warszawa Publikacja dwóch numerów pisma w internecie	4 600 zł
	Publikacja dwóch numerów specjalnych pisma (<i>De Musica/Nuove Pagine</i> i <i>De Musica/Zeszyty Amerykańskie</i>) w internecie	2 500 zł
Dekada Literacka. Miesięcznik kulturalny	Wydawca: Krakowska Fundacja Kultury, Kraków Wydanie numeru poświęconego współczesnej prozie francuskiej (honoraria autorskie i redakcyjne)	5 000 zł
Dziennik Portowy (d. Gazeta Forteczna)	Wydawca: Biuro Literackie <i>Port Legnica</i> , Legnica Wydanie nr 4 pisma (część kosztów papieru i druku oraz honorariów; opracowanie wersji internetowej)	6 000 zł
Fotografia	Wydawca: Wydawnictwo <i>Kropka</i> Jolanta i Waldemar Śliwczynscy, Września Wydanie jednego numeru pisma (honoraria autorskie i redaktorskie)	7 000 zł

Gadki z Chatki. Pismo folkowe	Wydawca: Uniwersytet Marii Curie-Skłodowskiej, Akademickie Centrum Kultury <i>Chatka Żaka</i> , Lublin Wydawanie i promocja pisma w roku 2001	6 000 zł
Guliwer. Czasopismo o książce dla dziecka	Wydawca: Zakład Narodowy im. Ossolińskich, Wrocław Wydanie numeru 3/2001, poświęconego literaturze czeskiej i słowackiej (honoraria autorskie za tekst i fotografie)	5 440 zł
Ha!art. Interdyscyplinarny magazyn kulturalno-artystyczny	Wydawca: Stowarzyszenie na rzecz Kultury Krakowa <i>Krakowska Alternatywa</i> , Kraków Promocja pisma w internecie Wydanie dwóch numerów pisma	2 750 zł 9 500 zł
Jaćwież	Wydawca: Polskie Towarzystwo Turystyczno-Krajoznawcze, Suwałki Wydanie numeru 2/2001 (koszty przygotowania, honorariów i druku)	2 500 zł
Jednota. Miesięcznik religijno-społeczny poświęcony polskiemu ewangelicyzmowi i ekumenii	Wydawca: Konsystorz Kościoła Ewangelicko-Reformowanego w RP, Warszawa Rozwój pisma (zwiększenie nakładu do 1600 egz.), akcja promocyjna, opracowanie nowej makiety graficznej, przygotowanie numeru poświęconego Pawłowi Hulce-Laskowskiemu	13 460 zł
Kartki. Pismo literacko-artystyczne	Wydawca: Stowarzyszenie Artystyczne <i>Kartki</i> , Białystok Wydanie nr 24, poświęconego współczesnej literaturze i sztuce litewskiej (koszty druku, wyjazdów na Litwę i pobytu gości z Litwy w Polsce)	9 150 zł
Klimaty. Miesięcznik kulturalno-społeczny	Wydawca: Klimaty. P.P.H.U. MAG, Magdalena Kozłowska, Stopnica Rozwój pisma – wydanie trzech numerów w zmienionej formule	4 000 zł
Kociewski Magazyn Regionalny	Wydawca: Miejska Biblioteka Publiczna, Tczew Akcja promocyjno-reklamowa <i>Czytaj a poznasz swój region</i>	6 000 zł
Konteksty. Polska Sztuka Ludowa. Antropologia kultury – etnografia – sztuka	Wydawca: Instytut Sztuki PAN, Warszawa Wydanie numeru monograficznego poświęconego Ośrodkowi Teatralnemu Gardzienice	6 000 zł
Kwartalnik Filmowy	Wydawca: Instytut Sztuki PAN, Warszawa Wydanie nr 34 – <i>Kino przełomu wieków</i>	6 000 zł
Lampa i Iskra Boża	Wydawca: <i>Lampa i Iskra Boża</i> Wydawnictwo Paweł Dunin-Wąsowicz, Warszawa Wydanie jednego numeru pisma	3 000 zł
Mandragora	Wydawca: Stowarzyszenie Turystyczno-Kulturalne <i>Carpe Diem</i> , Warszawa Wydanie jednego numeru pisma	3 500 zł
Midrasz. Pismo żydowskie	Wydawca: Stowarzyszenie <i>Midrasz</i> , Warszawa Stworzenie i obsługa elektronicznych baz danych: archiwum wszystkich numerów pisma oraz bazy tekstów dotyczących problematyki żydowskiej opublikowanych w latach 1989-2001 w wybranych pismach społeczno-kulturalnych	15 000 zł
Miesięcznik Prowincjonalny	Wydawca: Miejska Biblioteka Publiczna, Radom Rozbudowa zaplecza technicznego redakcji (zakup monitora)	3 000 zł
Mówią wieki. Magazyn historyczny	Wydawca: Oficyna Wydawnicza <i>Mówią wieki</i> , Warszawa Druk 10-ciu wkładek do pisma przedstawiających Historię Holokaustu	15 000 zł
Naji Goche. Dwumiesięcznik społeczno-kulturalny	Wydawca: <i>Naji Goche</i> . Zbigniew Talewski, Biuro Promocji, Inicjatyw Lokalnych, Pośrednictwa i Handlu, Słupsk Wydawanie pisma w roku 2002	3 000 zł
Odra	Wydawca: Ośrodek Kultury i Sztuki we Wrocławiu, Wrocław Wydanie numeru poświęconego „korzeniom i stereotypom wschodniego pogranicza” (honoraria autorskie)	4 750 zł

Opcje. Dwumiesięcznik kulturalny	Wydawca: Stowarzyszenie Inicjatyw Wydawniczych, Katowice Rozbudowa zaplecza technicznego redakcji (zakup sprzętu komputerowego i oprogramowania)	7 500 zł
Plama. Pismo artystyczne	Wydawca: Towarzystwo Kulturalno-Sportowe <i>Kuźnia</i> , Rybnik Wydawanie pisma w roku 2002	6 000 zł
Podkowiński Magazyn Kulturalny	Wydawca: Towarzystwo Przyjaciół Miasta-Ogrodu Podkowa Leśna, Podkowa Leśna Wydanie dwóch numerów pisma (honoraria autorskie)	3 600 zł
Pogranicza. Szczeciński dwumiesięcznik kulturalny	Wydawca: Dom Kultury Klub <i>13 Muz</i> , Szczecin Rozbudowa zaplecza technicznego redakcji (zakup sprzętu komputerowego i oprogramowania)	5 000 zł
Portret. Pismo literacko-kulturalne	Wydawca: Stowarzyszenie Artystyczno-Kulturalne <i>Portret</i> , Olsztyn Wydanie i promocja nr 12 pisma oraz <i>Popołudniówki artystycznej</i>	5 000 zł
Pracownia. Pismo literackie	Wydawca: Ostrołęckie Centrum Kultury, Ostrołęka Wydanie dwóch numerów pisma	16 000 zł
Pro Arte. Czasopismo kulturalno-literackie	Wydawca: Uniwersytet im. Adama Mickiewicza, Poznań Wydanie nr 15 pisma	5 000 zł
Radostowa. Ilustrowany miesięcznik społeczno-kulturalno-literacki	Wydawca: Fundacja Kultury Regionalnej <i>Radostowa</i> , Starachowice Rozbudowa zaplecza technicznego redakcji (zakup sprzętu komputerowego)	3 000 zł
Rita Baum. Filozofia-literatura-sztuka	Wydawca: <i>Lena</i> Usługi wydawnicze, Helena Lazarowicz, Wrocław Wydanie jednego numeru pisma	7 000 zł
Scena. Pismo poświęcone kulturze i edukacji teatralnej	Wydawca: Towarzystwo Kultury Teatralnej, Warszawa Realizacja projektu <i>Dziecko i teatr</i> (wyjazdy na przeglądy teatru dziecięcego, przygotowanie publikacji i serii artykułów metodycznych, honoraria); promocja pisma	6 800 zł
Scriptores. Małe ojczyzny – spotkania kultur – laboratorium pamięci	Wydawca: Stowarzyszenie Kulturalne <i>Brama Grodzka</i> , Lublin Wydanie czterech numerów pisma w nowej formule (w 2001 i 2002 roku)	25 000 zł
Siódma Prowincja. Kwartalnik kulturalny	Wydawca: Powiatowy Ośrodek Kultury, Sieradz Wydanie dwóch numerów pisma (honoraria autorskie)	1 500 zł
Słowo Żydowskie – Dos Jidisze Wort	Wydawca: Towarzystwo Społeczno-Kulturalne Żydów w Polsce, Warszawa Opracowanie internetowej wersji pisma	2 850 zł
Spojrzenia	Wydawca: Katolickie Stowarzyszenie Młodzieży, Lublin Promocja pisma, rozbudowa jego strony internetowej	4 000 zł
Studia Angerburgica	Wydawca: Towarzystwo Ratowania Dziedzictwa Kulturowego Kresów Dawnych i Obecnych <i>Ojcowizna</i> , Węgorzewo Wydanie jednego numeru pisma	2 000 zł
Śląsk. Miesięcznik społeczno-kulturalny	Wydawca: Górnos Śląskie Towarzystwo Literackie, Katowice Wydanie numeru <i>Pomosty kulturalne – Brama Morawska</i> (honoraria)	7 000 zł
Teksty Drugie. Dwumiesięcznik IBL PAN. Teoria literatury, krytyka, interpretacja	Wydawca: Instytut Badań Literackich PAN, Warszawa Wydanie nr 3-4/2001, poświęconego twórczości Czesława Miłosza	5 000 zł
Warmia i Mazury. Kultura. Społeczeństwo. Region	Wydawca: Stowarzyszenie Kulturalne MEM, Olsztyn Rozbudowa zaplecza technicznego redakcji (zakup sprzętu komputerowego); realizacja projektu <i>Obiady Czwartkowe</i> (koszt honorariów redakcyjnych)	7 700 zł

Wiadomości Brzozowskie Wydawca: Muzeum Regionalne im dra Fastnachta, Brzozów
Rozbudowa zaplecza technicznego redakcji (zakup sprzętu komputerowego) 3 000 zł

Więź Wydawca: Towarzystwo *Więź*, Warszawa
Wydanie nr 6/2001, poświęconego *Wielkim reformom, wielkim nadziejom, wielkim rozczarowaniom* (honoraria autorskie) 3 750 zł

Zeszyty Literackie Wydawca: Fundacja Zeszytów Literackich, Warszawa
Wysyłka pisma dla 100 odbiorców w krajach Europy Środkowej i Wschodniej w roku 2001 4 000 zł

Ziemia Kłodzka. Od Kładského Pomezi – Glatzer Bergland Wydawca: Stowarzyszenie Komitet Obywatelski Ziemi Kłodzkiej, Kłodzko
Wydanie jednego numeru pisma 5 000 zł

Witryna Czasopism Realizacja projektu – portal <http://witryna.czasopism.pl> 85 767,94 zł

Inne

Fundacja Dom Dostępny, Warszawa
Poradnik z zakresu projektowania i adaptacji mieszkań do potrzeb osób niepełnosprawnych 15 000 zł

Fundacja Rozwój SGGW, Warszawa
Przygotowanie wydania książki Tadeusza Kalety, Aleksandry Knothe i Marii Radomskiej 8 000 zł

Stowarzyszenie Bibliotekarzy Polskich, Komisja Wydawnictw Elektronicznych, Warszawa
Prowadzenie w roku 2002 internetowego serwisu EBIB – Elektroniczna Biblioteka (w wersji polskiej i angielskiej) 36 400 zł

Piotr Wiensch, Stowarzyszenie Multimedialne *Sadyba*, Warszawa
Udział w konferencji *Third Balaton Summit East – West Collaboration in the Development of Interactive Media* w Budapeszcie (koszty podróży sfinansowane przez Electronic Publishing Development Program OSI) 665,79 zł

Dotacje: 550 615,79 zł

Witryna Czasopism i publikacje: 132 549,45 zł

Koszty realizacji programu: 101 355,59 zł

RAZEM: 784 520,83 zł

Program Kulturalny

Jednym z podstawowych zadań Programu Kulturalnego jest upowszechnienie dostępu do kultury, szczególnie tam, gdzie oferta kulturalna jest uboga i mało zróżnicowana. Wspieramy lokalne organizacje pozarządowe i instytucje, które starają się wzbogacić życie kulturalne na prowincji, w małych miastach i gminach. Szczególną wagę przykładamy do działań podejmowanych przez i na rzecz mniejszości narodowych, pomagamy w realizacji przedsięwzięć sprzyjających budowie tożsamości etnicznej i kształtowaniu postaw otwartości wobec różnic narodowościowych lub religijnych. Wspólnie z Regionalnym Programem Kulturalnym Open Society Institute (Arts & Culture Network Program) pomagamy w realizacji międzynarodowych projektów artystycznych, które propagują wartościowe formy sztuki, inicjują publiczną debatę na tematy współczesnej kultury, sprzyjają porozumieniu między narodami, przeciwdziałają ksenofobii. Dzięki naszej pomocy polscy artyści i krytycy sztuki mogą uczestniczyć imprezach organizowanych za granicą, a twórcy z krajów regionu brać udział w projektach realizowanych w Polsce. Z inicjatywy Regionalnego Programu Kulturalnego prowadzimy także konkurs na projekty dotyczące kształtowania polityki kulturalnej, unowocześniania prawa i przepisów podatkowych w dziedzinie finansowania kultury, usprawniania działalności instytucji i stowarzyszeń kulturalnych, podnoszenia kwalifikacji organizatorów życia artystycznego.

Kultura lokalna

Celem projektu jest pobudzenie życia kulturalnego na terenach kulturalnie zaniedbanych i zwiększenie zaangażowania samorządów lokalnych w rozwój lokalnej kultury. Wspieramy przedsięwzięcia teatralne, filmowe, muzyczne i literackie, a także projekty interdyscyplinarne prowadzone przez powiatowe i gminne samorządy, instytucje i ośrodki kultury, organizacje pozarządowe, placówki oświatowe i biblioteki. W tym roku, podobnie jak w latach ubiegłych, przy ocenie projektów braliśmy pod uwagę nie tylko ich walory artystyczne, ale i edukacyjne: upowszechnianie tolerancji i poszanowania dla odmiennych kultur, religii i narodów. Nagrodziliśmy 124 projekty, wśród nich szczególnie interesujące wydały się nam następujące pozycje: międzynarodowy festiwal folklorystyczny *Bukowińskie Spotkania* ukazujący kulturę dawnych i obecnych mieszkańców Bukowiny (Niemców, Ormian, Żydów, Węgrów, Rosjan, Romów i Polaków) - przykład harmonijnej, wielonarodowej współpracy artystycznej; nawiązujący do twórczości miejscowego siedemnastowiecznego zakonnika-kompozytora *Festiwal Muzyki Klasycznej im. Adama z Wągrowca*, który ściąga do miasta wybitnych wykonawców z Polski i zza granicy; XI Międzynarodowy Festiwal Teatralny *Zderzenie* w Kłodzku i Polanicy, na którym pokazano 20 spektakli zespołów teatralnych z Czech, Węgier, Rosji, Ukrainy, Niemiec, Włoch, Anglii i Polski; VI Suwalskie Eksploracje Teatralne, na których obok prezentacji spektakli polskich i zagranicznych teatrów profesjonalnych i alternatywnych, prowadzone są spotkania edukacyjne i warsztaty dla młodych twórców; cieszący się dużą popularnością wśród widzów cieszyński Przegląd Filmów Czeskich i Słowackich pokazujący filmy niekomercyjne o wysokich walorach artystycznych.

W roku 2001 kolejne ciekawe i wartościowe projekty przygotowały dzięki naszym dotacjom współpracujące z nami od dawna: Ośrodek-Teatr *Stacja Szamocin* (spektakl *Medea*/

Wanda), Stowarzyszenie Teatr Węgałty z Jonkowa (Międzynarodowe Spotkania *Dramat i Liturgia*); Stowarzyszenie *Tratwa* z Olsztyna (praca z trudną młodzieżą z podolsztyńskich miasteczek); Teatr Ósmego Dnia z Poznania (projekt *Historia pod prąd*).

Kultura na wsi

Raz w roku Fundacja ogłasza konkurs na najlepszy projekt kulturalny adresowany do mieszkańców wsi. Celem konkursu jest rozbudzenie zainteresowań kulturalnych społeczności wiejskiej i włączenie jej w ambitne działania kulturalne. W roku 2001 nagrodziliśmy 4 spośród 15 zgłoszonych projektów. Nagrodę pierwszą otrzymał projekt *Obrazki z życia ludzi wiejskich*, zainicjowany przez Jerzego Paczkę, fotografa i dziennikarza rozgłośni radiowej w Gorzowie Wielkopolskim. W ramach projektu dzieci i młodzież z wioski Dzieduszyce przez cały rok fotografują swoją wieś, codzienne życie i pracę jej mieszkańców, lokalne obyczaje, uroczystości rodzinne i okoliczną przyrodę, a z najlepszych fotogramów urządzają wystawę w miejscowej stodole. Dwie drugie nagrody przypadły: Centrum Kultury Ziemi Tykocińskiej za popularyzację teatru w małych miasteczkach i wsiach jednego z najbiedniejszych regionów Polski (*Wielki Teatrzyk Świata dla Kresów Wschodnich*) oraz Bielskiemu Stowarzyszeniu Artystycznemu *Teatr Grodzki* za program szkoleń teatralnych dla nauczycieli wiejskich, którego celem jest pomoc w rozwinięciu amatorskiego ruchu teatralnego na wsi. Nagrodę trzecią odebrało Stowarzyszenie Animatorów Kultury na Wsi z Jonkowa za zainicjowanie akcji dokumentowania życia i historii mieszkańców warmińskich wsi. Na zakończenie projektu w każdej z wiosek organizowana jest wystawa obrazująca dzieje wsi połączona z rozmową o lokalnej historii z udziałem mieszkańców, lokalnych władz i zaproszonych gości.

W roku 2001 kontynuowaliśmy projekt przenoszenia ciekawych spektakli teatralnych do miast pozbawionych scen instytucjonalnych. Dzięki naszej dotacji Towarzystwo Kultury Teatralnej we współpracy z władzami lokalnymi przygotowało przeglądy teatralne w Pile, Żarach, Ostrowcu Świętokrzyskim i – po raz pierwszy – w Słupsku.

Kultura mniejszości narodowych

Jednym z ważnych zadań Fundacji jest wspieranie różnorodności kulturowej i pomoc zamieszkującym Polskę mniejszościom narodowym i etnicznym. W roku 2001 naszą pomoc kierowaliśmy głównie na ochronę praw obywatelskich i publicznych mniejszości oraz ich potrzeby edukacyjne i kulturalne. Przyznaliśmy 61 dotacji, między innymi na doroczny Festiwal Kultury Żydowskiej w Krakowie; organizowane przez Centrum Kulturalne w Przemyślu polsko-ukraińskie *Mikołajki jazzowe ponad granicą Przemyśl – Lwów 2001*; Festiwal Muzyki Sakralnej *Muzyka Włodawy* prowadzony przez Muzeum Pojezierza Łęczyńsko-Włodawskiego w trzech włodawskich świątyniach: synagodze, cerkwi, kościele.

Artyści w akcji

Trzeci rok z rzędu, we współpracy z Europejską Fundacją Kulturalną z Amsterdamu wspomagaliśmy realizację programu *Sztuka dla społecznej harmonii*. Projekt, który w tym roku nosi nazwę *Artyści w akcji* jest programem pracy artystycznej z dziećmi i młodzieżą z środowisk zagrożonych patologiami społecznymi. Zajęcia prowadzą reżyserzy i aktorzy z udokumentowanym dorobkiem artystycznym i doświadczeniem w pracy pedagogicznej. Praca z wykorzystaniem możliwości teatralnych służy procesowi uspołecznienia, aktywizacji, podwyższania samooceny młodych ludzi, przyczyniając się pośrednio do polepszenia jakości ich życia. W realizacji programu uczestniczą fundacje z Polski, Estonii, Litwy i Łotwy i krajów bałkańskich.

Programy regionalne

Sztuka bez granic

Jest to jeden z elementów regionalnego programu kulturalnego funkcjonującego w sieci Open Society Institute pod nazwą Cultural Link. W jego ramach wspieraliśmy projekty współpracy kulturalnej krajów Europy Środkowej i Wschodniej oraz Azji Centralnej. Dofinansowy-

waliśmy przedsięwzięcia artystyczne propagujące wartościowe formy sztuki, inicjujące publiczną debatę na tematy współczesnej kultury, ułatwiające porozumienie między narodami i mające na celu przeciwdziałanie ksenofobii. Dzięki naszej pomocy polscy artyści i krytycy sztuki mogli uczestniczyć w imprezach organizowanych w krajach Europy Środkowo-Wschodniej, a twórcy z krajów regionu przyjeżdżać do Polski. Wśród szczególnie wartościowych imprez polskich dotowanych z programu regionalnego warto wymienić takie, jak: Krakowskie Warsztaty Filmu Animowanego, podczas których młodzi reżyserzy z Rumunii, Rosji, Ukrainy, Białorusi, Bośni, Estonii, Słowacji i Czech pod kierunkiem wybitnych polskich i zagranicznych wykładowców realizują swoje projekty filmowe; prezentacja współczesnej kultury czeskiej w ramach *Czesko-polskich konfrontacji kulturalnych* w Katowicach, na które składa się cykl imprez literackich, wystaw, seminariów i koncertów, przegląd czeskich filmów i spotkania z czeskimi reżyserami; projekt *Druga Rosja Magiczna* (przegląd eksperymentalnych teatrów rosyjskich) realizowany przez Szczeciński Teatr KANA.

Dzięki funduszom programu regionalnego kilkudziesięciu artystów, krytyków i menedżerów kultury oraz 2 profesjonalne zespoły teatralne mogły wziąć udział w imprezach współfinansowanych przez siostrzane fundacje Open Society Institute w Albanii, Armenii, Bułgarii, Chorwacji, Czechach, Estonii, Kirgizji, Litwie, Łotwie, Macedonii, Mołdawii, Rumunii, Rosji, Słowacji, Słowenii, Ukrainie i na Węgrzech.

Polityka kulturalna

W ramach regionalnego programu kulturalnego (Arts & Culture Network Program) przeprowadzony został, już drugi rok z rzędu, konkurs na najlepsze projekty promujące zmiany strukturalne w dziedzinie polityki kulturalnej. Nadesłano projekty ze wszystkich krajów regionu Europy Środkowo-Wschodniej. W Polsce dotacje otrzymały 4 organizacje.

Mosty porozumienia

Program ten, otwarty przez Open Society Institute po 11 września 2001 roku, służyć ma ożywieniu współpracy kulturalnej między krajami Europy Środkowo-Wschodniej oraz Azji Centralnej, Kaukazu i Mongolii. W jego ramach wspierane są projekty sprzyjające zrozumieniu i lepszemu wzajemnemu poznaniu odmiennych tradycji, kultur i religii. W pierwszym konkursie nagrodzony został projekt Stowarzyszenia *Muzyka Dawna* z Jarosławia, które na najbliższą edycję organizowanego przez siebie co roku festiwalu *Pieśń naszych korzeni* zaprosiło kantorów z Uzbekistanu, Azerbejdżanu i Gruzji.

Kultura lokalna

Muzyka

Centrum Kulturalne, Przemyśl	Organizacja imprezy <i>Mikołajki jazzowe ponad granicą: Przemyśl – Lwów 2001</i>	6 000 zł
Centrum Kultury, Krynica	IX Międzynarodowy Konkurs Gitarowy im. Czesława Drożdżewicza	7 000 zł
Cieszyński Ośrodek Kultury <i>Dom Narodowy</i> , Cieszyn	XII Międzynarodowa Dekada Muzyki Organowej, Chóralnej i Kameralnej	4 000 zł
Cieszyńskie Towarzystwo Muzyczne, Cieszyn	Organizacja cyklu koncertów <i>Muzyka Dawna w Cieszynie</i>	6 000 zł
Dom Kultury, Pleszew	Pleszewskie Spotkania Kameralne <i>Zbliżenia 2001</i>	4 000 zł
	Przygotowanie koncertów w ramach Pleszewskich Spotkań Kameralnych na 2002 rok	3 000 zł
Fundacja Muzyczna. Impresariat Inter-Art, Tarnów	VIII Międzynarodowy Festiwal Muzyki Odnalezionej	8 000 zł
Fundacja Muzyka Cerkiewna, Hajnówka	XX Jubileuszowy Międzynarodowy Festiwal Muzyki Cerkiewnej	15 000 zł

Fundacja Muzyka Kresów, Ośrodek Badań Muzykologicznych i Kulturowych Europy Środkowo-Wschodniej, Lublin	Realizacja projektu <i>Pieśń Tradycji</i> z udziałem m.in. Ośrodka <i>Workcester of Jerzy Grotowski and Thomas Richards</i>	10 000 zł
Fundacja Muzyki Aukso, Warszawa	II Letnia Filharmonia AUKSO	5 000 zł
Hajnowska Fundacja Muzyki Kameralnej i Organowej, Hajnówka	VI Festiwal Muzyki Kameralnej i Organowej	6 000 zł
Impresariat Akademos Art s.c., Bytom	Festiwal Muzyki Nowej 2001	5 000 zł
Miejski Ośrodek Kultury, Sportu i Turystyki, Barczewo	I Ogólnopolski Festiwalu Muzyki Chóralnej im. Feliksa Nowowiejskiego	7 000 zł
Miejsko-Gminny Ośrodek Kultury, Stary Sącz	XXIII Starosądecki Festiwal Muzyki Dawnej	6 000 zł
Muzeum Regionalne Baszta, Głogówek	IX Śląski Festiwal im. Ludwiga von Beethovena	10 000 zł
Ośrodek Kultury, Sejny	Międzynarodowy Festiwal Organowy	4 000 zł
Pałac w Rybnej sp. z o.o., Tarnowskie Góry	IX Festiwal Muzyki Kameralnej Kwartet Śląski i Jego Goście w Rybnej	6 000 zł
Parafia Ewangelicko-Augsburska, Pasym	IV Pasymskie Koncerty Muzyki Organowej i Kameralnej	5 000 zł
Parafia Ewangelicko-Augsburska św. Mateusza, Łódź	Zorganizowanie koncertów <i>Niedziela z muzyką u św. Mateusza</i>	7 000 zł
Piłski Dom Kultury, Piła	XII Festiwal Folklorystyczny <i>Bukowińskie Spotkania</i>	10 000 zł
Regionalny Ośrodek Kultury i Sztuki, Suwałki	IV Międzynarodowe Recitale Chóralne <i>Hora Cantavi 2001</i>	6 000 zł
Sanockie Towarzystwo Muzyczne, Sanok	Międzynarodowe Spotkania Akordeonowe <i>Sanok 2002</i>	6 000 zł
Stowarzyszenie Miłośników Kultury Ludowej, Czeremcha	VI Spotkania Folkowe <i>Z wiejskiego podwórza</i>	7 000 zł
Stowarzyszenie Muzyka Dawna w Jarosławiu, Jarosław	Realizacja projektu <i>Juventus</i> – spotkania zespołów muzyki dawnej ze śpiewakami żywej tradycji z okolic Jarosławia	10 000 zł
Stowarzyszenie Ogród Sztuk i Nauk, Podkowa Leśna	Cykl imprez muzycznych <i>Muzyczne konfrontacje: Mistrz i Uczeń</i>	4 000 zł
Stowarzyszenie Panorama Sztuki Chrześcijańskiej Musica Sacra, Skoczów	Festiwal Panorama Sztuki Chrześcijańskiej <i>Musica Sacra</i>	5 000 zł
Stowarzyszenie Społeczno-Kulturalne Miłośników Bierzwніка, Bierzwnik	VII Ogólnopolskie Warsztaty Artystycznych Zespołów Muzyki Dawnej I Festiwal Muzyki Organowej i Kameralnej <i>Od Mikołaja Gomółki do Jana Sebastiana Bacha</i>	6 000 zł 5 000 zł
Szkoła Podstawowa, Cekcyn	Organizacja cyklu koncertów <i>Tajemniczy Ogród</i>	5 000 zł
Towarzystwo Kulturalno-Naukowe im. Mikołajusa K. Ciurlionisa, Warszawa	Organizacja koncertu <i>Dzieje Przyjaźni</i>	3 000 zł
Towarzystwo Śpiewacze Harfa, Warszawa	Realizacja projektu <i>Muzyka w Zamkach i Miastach Śląska</i>	16 000 zł

Uniwersytet im. Marii Curie-Skłodowskiej – Akademickie Centrum Kultury, Lublin	V Spotkania Artystyczne w Jaworniku	5 000 zł
Wągrowieckie Towarzystwo Edukacyjno-Muzyczne, Wągrowiec	II Wągrowiecki Festiwal Muzyki Klasycznej im. Adama z Wągrowca	8 000 zł
Bałucki Ośrodek Kultury, Łódź	Teatr II Ogólnopolskie Warsztaty Teatralne dla Nauczycieli i Instruktorów	5 000 zł
Barlinecki Ośrodek Kultury, Barlinek	IX Barlineckie Lato Teatralne	5 000 zł
Bielskie Stowarzyszenie Artystyczne Teatr Grodzki, Bielsko-Biała	Przeгляд zespołów teatralnych <i>Beskidzkie Święto Małych i Dużych</i>	4 000 zł
Centrum Kulturalne, Przemysław	Międzynarodowe Spotkania Teatrów Tańca	1 896,48 zł
Chojnicki Dom Kultury, Chojnice	X Międzynarodowy Festiwal Twórców Ulicznych <i>O Maskę Pierrota</i>	7 000 zł
Dom Kultury, Żelów	VII Letnie Koncerty Festiwalowe Żelów 2001	5 000 zł
Fundacja Kresy 2000, Biłgoraj	Przygotowanie inscenizacji spektaklu <i>Drzewo - Dom Służebny Polskiej Sztuki, Słowa, Muzyki i Obrazu</i>	5 000 zł
Fundacja Solidarności Polsko-Czesko-Słowackiej, Warszawa	Festiwal Teatralny <i>Na Granicy Cieszyn 2001</i>	8 000 zł
Gminny Ośrodek Kultury, Parchowo	VIII Biesiada Teatralna Parchowo 2001	4 000 zł
Gminny Ośrodek Kultury, Płońsk	XIV Płońskie Lato Teatralne - warsztat dla uczestników grup teatralnych oraz instruktorów	3 000 zł
Kutnowski Dom Kultury, Kutno	XVII Jesienne Spotkania Teatralne	4 000 zł
Łódzki Dom Kultury, Łódź	Łódzkie Spotkania Teatralne 2001	6 000 zł
Miejskie Centrum Kultury, Polanica Zdrój	Prezentacja spektakli festiwalu <i>Zderzenie w Polanicy</i>	4 000 zł
Młodzieżowy Dom Kultury, Gryfino	Gryfińskie Spotkania Młodego Teatru <i>Karton 2001</i>	3 874,25 zł
Parafia Rzymskokatolicka Niepokalanego Poczęcia NMP, Marianowo	Inscenizacja teatralna <i>Życie Sydonii von Borck</i>	4 000 zł
Regionalny Ośrodek Kultury i Sztuki, Suwałki	I Międzynarodowy Festiwal Dzieci i Młodzieży <i>Wigraszek 2001</i>	6 000 zł
Spółeczne Towarzystwo Oświatowe, Olecko	VII Ogólnopolski Festiwal Teatralny Szkół Społecznych <i>STO Szkolne Spotkania z Melpomeną</i>	5 000 zł
Spółdzielnia Mieszkaniowa Lokatorsko-Własnościowa, Legionowo	VII Legionowskie Prezentacje Teatralne Luby 2001	5 000 zł
Stowarzyszenie Artystyczno-Edukacyjne Pracownia Teatralna, Ostrów Wielkopolski	II Ogólnopolski Festiwal Teatrów Niezawodowych	4 000 zł
Spółeczne Stowarzyszenie Edukacyjno-Teatralne, Ośrodek-Teatr Stacja Szamocin, Szamocin	Przygotowanie spektaklu <i>Medea/Wanda</i> X Ogólnopolskie Warsztaty Teatralne	10 000 zł 10 000 zł

Stowarzyszenie Kulturalne Niewidomych Teatr-Edukacja-Rehabilitacja, Gdańsk	Wyjazd zespołu <i>Za kurtyną</i> na Międzynarodowy Festiwal Teatrów Niewidomych i Słabowidzących BIT do Zagrzebia	4 000 zł
Stowarzyszenie Kulturalne Teatr Efemeryczny, Suwałki	Przygotowanie VI Suwalskich Eksploracji Teatralnych SET 2001	9 000 zł
Stowarzyszenie Teatr Cogitatur, Katowice	Międzynarodowy Festiwal Teatrów <i>A Part</i>	5 000 zł
Stowarzyszenie Teatr Wiejski Węgoty, Jonkowo	Realizacja projektów <i>Atlantyda Północy</i> i <i>Szkarłatna księga</i>	8 000 zł
	Międzynarodowe Spotkania <i>Dramat i Liturgia</i>	7 000 zł
Stowarzyszenie Teatralne Biuro Podróży, Poznań	Przygotowanie plenerowego spektaklu <i>Rękopis Alfonsa von Worden</i>	8 000 zł
Szkoła Podstawowa, Rossosz	Organizacja imprezy artystyczno-edukacyjnej <i>Kamawał teatralny</i>	2 500 zł
Tarnogrodzki Ośrodek Kultury, Tarnogród	XIX Ogólnopolski Sejmik Teatrów Wsi Polskiej	6 000 zł
Teatr Dramatyczny, Wałbrzych	<i>Wałbrzyskie opowieści</i> – przygotowanie spektaklu o współczesnych mieszkańcach Wałbrzycha	8 000 zł
Teatr IOTA Zbigniewa Waszkielewicz, Talki	Festiwal Mazurski <i>Plenery Wielkich Jezior 2001</i>	8 000 zł
Teatr Lalki i Aktora, Łomża	XIV Międzynarodowy Festiwal Teatru w Walizce	6 000 zł
Towarzystwo Kultury Teatralnej, Olsztyn	Projekt <i>Dom Słowa</i> – spektakle i warsztaty teatralne organizowane w ośmiu miejscowościach Warmii	6 000 zł
Towarzystwo Ratowania Dziedzictwa Kulturowego Kresów Dawnych i Obecnych Ojcowizna, Węgorzewo	Międzynarodowy Przegląd Widowisk Kolędniczych	5 000 zł
Towarzystwo Teatralne Zderzenia, Kłodzko	XI Międzynarodowy Festiwal <i>Zderzenie</i>	10 000 zł
Urząd Gminy, Bircza	Regionalny Przegląd Teatrzyków Dziecięcych <i>Tropem Jasia i Małgosi</i>	2 500 zł
Zamojskie Stowarzyszenie Kulturalne, Zamość	Realizacja projektu <i>Rodzinka w komplecie – 40 lat Teatru Młodych</i>	5 000 zł
Kieleckie Centrum Kultury, Kielce	Film VII Ogólnopolski Niezależny Przegląd Form Dokumentalnych <i>Nurt 2001</i>	9 000 zł
Media Film. Studio Filmowe, Promocyjne i Imprez Artystycznych, Słupca	Ogólnopolski Festiwal Sztuki Filmowej <i>Prowincjonalia 2002</i>	5 000 zł
Miejskie Centrum Kultury, Polanica Zdrój	XXXV Międzynarodowy Festiwal Filmów Amatorskich <i>Pol – 8</i>	5 000 zł
Młodzieżowe Centrum Kultury, Skierniewice	Festiwal Komедии <i>HilHilHil - ucząc bawi - bawiąc uczy</i>	4 000 zł
Stowarzyszenie Pro Varsovia, Warszawa	Międzynarodowy Przegląd Młodzieżowych Filmów Amatorskich <i>Jutro Filmu 2002</i>	6 000 zł
Stowarzyszenie Solidarność Polsko-Czesko-Słowacka, Cieszyn	IV Przegląd Filmów Czeskich i Słowackich <i>Kino na Granicy</i>	10 000 zł

Literatura		
Biuro Literackie Port Legnica, Legnica	Organizacja literackich wieczorów autorskich dla dzieci i młodzieży	8 000 zł
	Przygotowanie cyklu wieczorów autorskich <i>Port Legnica – po godzinach</i>	5 000 zł
Miejska Biblioteka Publiczna, Nowa Ruda	Realizacja projektu <i>Noworudzkie spotkania z poezją</i>	600 zł
Miejski Dom Kultury, Zgorzelec	Nadnyskie Międzynarodowe Spotkania Literackie	5 000 zł
Ostrołęckie Centrum Kultury, Wydawnictwo Pracownia. Pismo Literackie, Ostrołęka	Cykl spotkań literackich <i>Kwartaly Literackie Pracowni</i>	5 000 zł
Polski PEN Club, Warszawa	Spotkania literackie <i>W perspektywie integracji europejskiej. Postawy i postaci</i>	6 000 zł
Regionalny Ośrodek Kultury, Częstochowa	XXV Jubileuszowy Ogólnopolski Konkurs Poetycki im. Haliny Poświatowskiej	4 000 zł
Stowarzyszenie Inicjatorów Niezależ- nych Działań Edukacyjnych, Kultural- nych i Społecznych Indeks, Wołomin	Organizacja powiatowego konkursu poetyckiego <i>My? Ludzie z miasta-sypialni</i>	1 590 zł
Stowarzyszenie Literackie w Suwałkach	XIX Jesienne Dni Literatury <i>Ocaleni przez poezję</i>	3 000 zł
Wojewódzka Biblioteka Publiczna, Piotrków Trybunalski	Program integracyjny <i>Biblioteka bez barier</i>	4 000 zł
Związek Ukraińców w Polsce – Zespół Twórczy Kultura, Warszawa	<i>Kijów w Warszawie, Warszawa w Kijowie</i> – wieczór promocyjny książki Bogumily Berdychowskiej i Aleksandry Hnatiuk <i>Bunt pokolenia</i>	5 000 zł
Sztuki plastyczne		
Biblioteka Publiczna Miasta i Gminy Kiselice	Organizacja konkursu plastycznego <i>Moja miejscowość wiecznie zielona</i>	1 000 zł
Gminny Ośrodek Kultury, Płońnica	Zorganizowanie I konkursu rysunku satyrycznego i humorystycznego <i>Nasza rzeczywistość</i>	2 000 zł
Stowarzyszenie na rzecz Twórców Niepełnosprawnych Nike, Białystok	IV Podlaski Plener Twórców Niepełnosprawnych	4 000 zł
Stowarzyszenie Niemieckie Miasta i Re- gionu Węgorzewa Mamry, Węgorzewo	Wystawa <i>Hans Heinrich von Katte – prawdziwy kat czy kontrowersyjny reformator XVIII-wiecznego Węgorzka</i>	3 000 zł
Towarzystwo Przyjaciół Twórek Amici di Tworki, Pruszków	Projekt kulturalny dla pacjentów szpitala psychiatrycznego <i>Razem w sztuce i życiu</i>	8 000 zł
Projekty interdyscyplinarne		
Fundacja Inicjatyw Społeczno-Ekonomicznych, Warszawa	Warsztaty z udziałem artystów z Białorusi, Polski, Słowacji, Ukrainy, Niemiec i Kosowa	6 000 zł
Gminny Ośrodek Kultury, Komańcza	Impreza kulturalna <i>Radoszyckie źródło – święto spotkania przy granicy</i>	3 720 zł
Gminny Ośrodek Kultury, Parchowo	Realizacja projektu <i>Remusowa Wanoga po Kaszubach</i>	5 000 zł
Gminny Ośrodek Kultury, Promocji i Wypoczynku, Dydnia	Projekt wokół dziedzictwa kulturowego byłych mieszkańców Ziemi Brzozowskiej <i>Ulucz – pojednanie po latach</i>	5 942 zł

Książnica Cieszyńska , Cieszyn	Konkurs na wspomnienia z lat 1945-1989 oraz wystawa <i>PRL po cieszyńsku</i>	4 000 zł
Łukowski Ośrodek Kultury , Łuków	VIII Łukowska Jesień Artystyczna Młodych	3 000 zł
Nowogardzki Dom Kultury , Nowogard	V Festiwal Filmu, Muzyki, Malarstwa <i>Lato z muzami</i>	5 000 zł
Papieska Akademia Teologiczna , Kraków	<i>Dni Tischnerowskie</i> – konferencja naukowa, wystawa, spektakl teatralny	15 000 zł
Firma Poligraficzno-Wydawnicza Poligraf, Dziennik Nowogardzki , Nowogard	Festiwal Kultury Wiejskiej w Strzelewie	4 000 zł
Polska Akcja Humanitarna , Warszawa	Wspólne warsztaty muzyczno-malarskie dzieci romskich i polskich	8 000 zł
Polskie Stowarzyszenie im. Janusza Korczaka , Warszawa	Warsztaty i konferencja nt. tolerancji międzywyznaniowej <i>Jak kochać mimo różnic</i>	5 000 zł
Regionalny Ośrodek Kultury i Sztuki , Suwałki	X Interkulturowa Wigilia Chłopska – Wigry 2001	3 000 zł
Sokołowski Ośrodek Kultury , Sokołów Podlaski	Festiwal zespołów obrzędowych, śpiewaczych i kapel ludowych z Polski, Białorusi, Ukrainy <i>Nadbużańskie Spotkania Folklorystyczne</i>	6 000 zł
Staszowski Ośrodek Kultury , Staszów	II Warsztaty Artystyczne (taniec, plastyka, fotografia, muzyka)	5 000 zł
Stowarzyszenie Festiwal Kultury Żydowskiej , Kraków	XII Festiwal Kultury Żydowskiej	15 000 zł
Stowarzyszenie Folklorystyczne Majdaniarze , Nowa Sarzyna	VIII Międzynarodowe Spotkania Poetów <i>Wrzeczono 2002</i> oraz Spotkania Skrzypków Ludowych	4 000 zł
Stowarzyszenie Artystyczne Kartki , Białystok	II Międzynarodowy Festiwal Artystyczny <i>Świat na uboczu</i>	6 000 zł
Stowarzyszenie Kulturalno-Oświatowe Wsi Ropica Polska , Gorlice	Organizacja cyklu imprez kulturalnych <i>Przez tradycję do przyszłości</i> (prezentacja kultury regionu: gwara, stroje, obrzędy, konkurs na ozdoby Bożonarodzeniowe i Wielkanocne, konkurs poezji)	5 000 zł
Stowarzyszenie Leśniczówka Pranie , Karwica	<i>Leśniczówka Pranie - Ośrodek Promienny</i> - realizacja programu imprez kulturalnych w Muzeum K.I.Gałczyńskiego	7 000 zł
Stowarzyszenie Łemków , Legnica	IX Spotkania z Kulturą Łemkowską	5 000 zł
Stowarzyszenie na rzecz Edukacji Estetycznej , Białystok	Realizacja projektu <i>Sobotnie spotkania ze Sztuką</i>	4 000 zł
Stowarzyszenie na rzecz Gminy Brzeszcze Brzost , Brzeszcze	<i>Ścieżkami naszej historii, tradycji i kultury</i> – Gmina Brzeszcze – opracowanie projektu włączenia mieszkańców w działania na rzecz gminy	5 000 zł
Stowarzyszenie Nasza Wieś Frączki , Frączki	Warsztaty dla dzieci i dorosłych mieszkańców wsi <i>Dziecięca kolęda we wsi Frączki</i>	3 000 zł
Stowarzyszenie Przemyskie Centrum Inicjatyw Kulturalnych Mytusa , Przemysł	Przygotowanie tygodniowego cyklu imprez kulturalnych <i>III Prezentacje Kultur Pogranicza</i>	8 000 zł
Stowarzyszenie Teatr Wiejski Węgajty , Jonkowo	Realizacja cyklu wydarzeń kulturalnych (teatr obrzędowy) z udziałem mieszkańców wsi Suwalszczyzny <i>Stara tradycja – nowe inspiracje</i>	10 000 zł
Stowarzyszenie Tratwa , Olsztyn	Projekt artystyczny z trudną młodzieżą <i>Tancerze Wiatru</i>	7 000 zł

Stowarzyszenie Uroczysko, Supraśl	Przygotowanie cyklu spotkań naukowych, edukacyjnych i kulturalnych <i>Spotkania z naturą i sztuką – Uroczysko 2002</i>	7 000 zł
Szkoła Podstawowa, Studzienice	Międzynarodowe Warsztaty Artystyczne <i>Baltic Sea Dance</i>	4 000 zł
Sztumskie Centrum Kultury, Sztum	X Ogólnopolski Przegląd Sztuki Więziennej	3 000 zł
Teatr Ósmego Dnia, Poznań	Międzynarodowe Spotkania <i>Obcy – utrapienie czy szansa</i> Projekt edukacyjny <i>Historia pod prąd</i>	10 000 zł 10 000 zł
Towarzystwo Gdańsk-Niderlandy, Gdańsk	Projekt <i>Dziedzictwo</i> – dokumentowanie kultury niderlandzkiej na Żuławach	5 000 zł
Towarzystwo Karpackie, Warszawa	XV Obóz Konserwatorski Grupy Kamieniarzy	5 000 zł
Towarzystwo Kultury Teatralnej, Biała Podlaska	Turniej Sztuki Recytatorskiej i Poezji Śpiewanej <i>Magiczny Teatr</i>	3 000 zł
Towarzystwo Miłośników Recza, Recz	IV Uliczne Widowisko Historyczne <i>Na kupieckim szlaku</i>	4 000 zł
Towarzystwo Rozwoju Sokołowska, Sokołowsko	Warsztaty artystyczno-integracyjne <i>Język sztuki - porozumienie bez słów</i>	5 000 zł
Zrzeszenie Kaszubsko-Pomorskie, Bytów	IX Przegląd Dorobku Twórczości Kaszubskiej Dzieci i Młodzieży	4 000 zł
Inne		
Stowarzyszenie Archiwum Solidarności, Warszawa	Kontynuacja projektu edukacyjnego <i>Przeciw totalitaryzmowi: odbudowa społeczeństwa obywatelskiego w Europie Środkowo-Wschodniej 1976-1989</i>	6 000 zł
Towarzystwo Przyjaźni i Współpracy Macedońsko-Polskiej, Skopje	Prenumerata polskich czasopism dla członków Towarzystwa w Macedonii	1 717 zł
Centrum Sztuki Współczesnej – Zamek Ujazdowski, Warszawa	Prenumerata czasopism zagranicznych dla biblioteki Centrum	6 000 zł
Kultura na wsi		
Biurow Doradztwa Gospodarczego, Witnica	I nagroda za projekt fotograficzny dla wiejskich dzieci i młodzieży <i>Obrazki z życia ludzi wiejskich</i>	30 000 zł
Bielskie Stowarzyszenie Artystyczne Teatr Grodzki, Bielsko Biała	II nagroda za program szkoleń dla nauczycieli wiejskich <i>Odkrywanie Teatru</i>	20 000 zł
Centrum Kultury, Sportu i Turystyki Ziemi Tykocińskiej, Tykocin	II nagroda za projekt występów teatralnych dla wsi <i>Wielki Teatrzyk Świata. Sztuka dla Kresów Wschodnich</i>	20 000 zł
Stowarzyszenie Animatorów Kultury na Wsi, Jonkowo	III nagroda za projekt integracyjny dla społeczności wiejskiej <i>Skąd jesteśmy?</i>	15 000 zł
Kultura mniejszości narodowych		
Amerykańsko-Polsko-Izraelska Fundacja Shalom, Warszawa	Zorganizowanie konkursu <i>Historia i kultura Żydów Polskich – na wspólnej ziemi</i>	15 000 zł
Białoruskie Zrzeszenie Studentów, Białystok	XII Festiwal Muzyki Młodej Białorusi <i>Basowiszczka 2001</i>	4 000 zł

Diecezjalny Ośrodek Kultury Prawosławnej Elpis , Gorlice	Organizacja wystawy <i>Księgi liturgiczne XVII-XIX wieku</i>	4 000 zł
Dom Kultury Litewskiej , Puńsk	VIII Spotkania Mniejszości Narodowych i Etnicznych Polski Północno-Wschodniej i Wschodnich Terenów Przygranicznych	5 000 zł
Gminny Ośrodek Kultury , Dubiecko	Dni Kultury Etnicznej <i>Ukraina – muzyka i zwyczaje</i>	4 000 zł
Katolickie Stowarzyszenie Opieki nad Dzieckiem i Rodziną , Olsztyn	Realizacja projektu edukacyjnego <i>Romowie</i> (nauka pisania i czytania, nauka historii Romów oraz praw i obowiązków obywatela)	4 000 zł
Komitet Opieki Nad Zabytkami Kultury Żydowskiej , Tarnów	Organizacja <i>Dnia Pamięci Żydów Tarnowskich</i>	3 000 zł
Łemkowski Zespół Pieśni i Tańca Kyczer , Legnica	Impreza muzyczna <i>I świat przyszedł do Łemków</i>	6 000 zł
Małopolskie Towarzystwo Oświatowe , Nowy Sącz	Szkolenia dla asystentów romskich podejmujących pracę w szkołach	10 000 zł
Muzeum Pojezierza Łęczyńsko-Włodawskiego , Włodawa	IV Festiwal Trzech Kultur <i>Muzyka sakralna Włodawy</i>	6 000 zł
Niwa. Tygodnik Białorusinów w Polsce , Białystok	Projekt dokumentacyjno-historyczny <i>Białoruskie losy</i>	6 000 zł
Ormiańskie Towarzystwo Kulturalne , Kraków	Modernizacja sprzętu komputerowego niezbędnego do wydawania biuletynu oraz prac naukowych i materiałów Towarzystwa	2 000 zł
Ośrodek Brama Grodzka – Teatr NN , Lublin	Realizacja projektu edukacyjnego <i>Zapomniana przeszłość – wielokulturowe dziedzictwo Lubelszczyzny</i>	7 500 zł
	Realizacja projektu <i>Odkrywanie dawnych sąsiadów. Tradycja i zwyczaje Żydów na ziemiach polskich</i>	8 000 zł
Ośrodek Kultury , Sejny	Polsko-litewskie warsztaty teatralne	4 000 zł
Ośrodek Kultury Arsus , Warszawa	X Ogólnopolski Przegląd Dorobku Artystycznego Mniejszości Narodowych	12 000 zł
Parafia Grecko-Katolicka , Bartoszyce	Przygotowanie festynu kulturalnego <i>Andrzejowe Dni</i>	4 000 zł
	Zorganizowanie III Przeglądu Dziecięcej i Młodzieżowej Twórczości Religijnej Kościoła Greckokatolickiego na Warmii i Maurach	3 000 zł
Parafia Grecko-Katolicka św. Mikołaja , Tylawa	XI Kermesz Łemkowski	7 000 zł
Parafialna Podstawowa Szkoła Romska , Suwałki	Realizacja programu socjalizacji i wychowania pozaszkolnego dzieci i młodzieży romskiej	10 000 zł
	Zakup podręczników i pomocy dydaktycznych dla dzieci romskich	7 500 zł
Przedszkole Samorządowe nr 14 , Białystok	Realizacja programu <i>Od obrzędowości do tożsamości</i>	5 000 zł
Spółeczna Fundacja Miasta Kutna , Kutno	V Festiwal im. Szaloma Asza	9 000 zł
Stowarzyszenie Artystyczne Ziemi Pieniężniańskiej , Pieniężno	Realizacja projektu <i>Śladami kultury polsko-ukraińsko-niemieckiej</i>	5 000 zł
Stowarzyszenie Bractwo Prawosławne św. Cyryla i Metodego , Hajnówka	Warsztaty <i>Piękno w różnorodności - kultura prawosławnego Podlasia</i>	4 000 zł

Stowarzyszenie Kobiet Romskich w Polsce, Kraków	Dofinansowanie wypoczynku letniego dzieci romskich	5 000 zł
	Pomoc edukacyjna dla dzieci romskich w Krakowie	9 000 zł
Stowarzyszenie Łemków, Legnica	Kurs dla młodzieży łemkowskiej <i>Język łemkowski z komputerem</i>	5 000 zł
	<i>XXI Łemkowska Watra na Obczyźnie</i>	4 000 zł
Stowarzyszenie Midrasz, Warszawa	Organizacja Dni Książki Żydowskiej	6 000 zł
Stowarzyszenie Morąskie Narie, Morąg	Dni Kultury Mniejszości Narodowych	7 000 zł
Stowarzyszenie na rzecz Inicjatyw Kulturalnych, Kraków-Norymberga-Frankfurt, Kraków	Międzynarodowa konferencja <i>Legenda Mordu Rytualnego</i>	8 000 zł
Stowarzyszenie Romów, Kraków	Organizacja kursów języków obcych dla romskich dzieci	8 000 zł
	Pomoc edukacyjna dla dzieci romskich	20 000 zł
	Dożywanie dzieci romskich w szkole	10 000 zł
	Przygotowanie programu Dziecięcego Zespołu Pieśni i Tańca	4 000 zł
Stowarzyszenie Społeczno-Kulturalne Mniejszości Niemieckiej Warmia, Lidzbark Warmiński	Realizacja imprezy kulturalnej <i>IX Wieczór Adwentowy – Betlejem Narodów</i>	5 000 zł
Stowarzyszenie Szternlech, Warszawa	Realizacja projektu <i>Jidysz w internecie</i>	2 300 zł
Stowarzyszenie Twórców i Przyjaciół Kultury Cygańskiej, Gorzów Wielkopolski	Międzynarodowe Spotkania Zespołów Cygańskich <i>Romane Dyvesa</i>	8 000 zł
Stowarzyszenie Willa Decjusza, Kraków	Realizacja projektu <i>Społeczeństwo dialogu – przygotowanie pakietów edukacyjnych Romowie oraz Ormianie</i>	5 000 zł
	Realizacja projektu <i>Mniejszości na co dzień</i>	5 000 zł
Towarzystwo Kultury Muzułmańskiej w RP, Gdańsk	Dni Kultury Muzułmańskiej	8 000 zł
Towarzystwo Przyjaźni Polsko-Izraelskiej, Kołobrzeg	Program edukacyjny <i>Haverim – przyjaciele</i>	8 000 zł
Towarzystwo Ratowania Dziedzictwa Kulturowego Kresów Dawnych i Obecnych Ojcowizna, Węgorzewo	Seminarium i wystawa <i>Litwini w Polsce - historia i kultura</i>	4 000 zł
Towarzystwo Więż, Warszawa	Konferencja <i>Mówcie prawdę: chrześcijanie o Żydach, Żydzi o chrześcijanach</i>	6 000 zł
Ukraińskie Towarzystwo Chóralne, Legnica	Przygotowanie <i>Koncertu dwóch chórów</i>	3 800 zł
Ukraińskie Towarzystwo Nauczycielskie w Polsce, Biały Bór	Projekt <i>Powrót do korzeni – Spotkanie dwóch kultur</i>	5 000 zł
Związek Mniejszości Niemieckiej, Gdańsk	V Festiwal Mniejszości Narodowych i Grup Etnicznych	6 000 zł
Związek Ukraińców Podlasia, Bielsk Podlaski	Polsko-Ukraińskie Dialogi Muzyczne	4 000 zł
Związek Ukraińców w Polsce, Bytów	Organizacja imprezy <i>XI Bytowska Watra</i>	5 000 zł

Związek Ukraińców w Polsce, Giżycko	Dni Kultury Ukraińskiej w Giżycku	4 000 zł
Związek Ukraińców w Polsce, Szczecin	V Dni Kultury Ukraińskiej Szczecin 2001	5 000 zł
Związek Ukraińców w Polsce, Wałcz	Spotkania z kulturą ukraińską Wałcz 2001	6 000 zł
Związek Ukraińców w Polsce, Warszawa	Dni Teatru Ukraińskiego Olsztyn 2001	4 000 zł
	Dni Kultury <i>Nad Oslawą</i>	3 500 zł
	Spotkania Pogranicza Głębock 2001	4 000 zł
	XXVI Festiwal Ukraińskich Zespołów Dziecięcych Koszalin 2001	4 000 zł
	Dotacja na realizację programu działalności kulturalnej Związku Ukraińców w 2002 roku	60 000 zł
Związek Ukraińców w Polsce, Węgorzewo	VI Międzynarodowy Festiwal Dziecięcych Zespołów Folklorystycznych Mniejszości Narodowych	4 000 zł
Żydowski Instytut Historyczny, Warszawa	Wystawa <i>Jerozolima – wizja miasta w sztuce XIX i XX wieku w zbiorach polskich</i>	6 000 zł
Agnieszka Mirga, Nowy Targ	Opłacenie kosztów chesnego za I rok nauki na Wydziale Prawa i Administracji Uniwersytetu Jagiellońskiego	4 650 zł
Artyści w akcji		
Arteacher Adam Rusiłowski, Gdańsk	Koordynacja programu <i>Artyści w akcji</i> , zorganizowanie szkoleń dla polskich artystów	21 000 zł
Agencja Artystyczno-Edukacyjna Korart, Jelenia Góra	Projekt pracy z dziećmi i młodzieżą ze środowisk patologicznych	5 000 zł
Bielskie Stowarzyszenie Artystyczne Teatr Grodzki, Bielsko Biala	Realizacja projektu artystyczno-edukacyjnego <i>Brzydkie Kaczętko</i> z dziećmi i młodzieżą w świetlicach środowiskowych	10 000 zł
	Realizacja projektu pracy teatralnej z młodzieżą ze środowisk zagrożonych <i>Popatrz na siebie – zainteresuj się mną</i> (dotacja ze środków Europejskiej Fundacji Kulturalnej)	5 000 zł
Centrum Młodzieży im. Henryka Jordana Teatr Świątomy, Kraków	Dofinansowanie projektu <i>Trupa Pana Dropsa</i> (dotacja ze środków Europejskiej Fundacji Kulturalnej)	5 000 zł
Katolicki Ruch Antynarkotyczny Karan, Elbląg	Realizacja projektu <i>Dobre postanowienie – rzecz o Pinokio</i> : praca z dziećmi zagrożonymi patologią społeczną	5 000 zł
Miejski Ośrodek Kultury Teatr Ognia i Papieru, Pabianice	Prowadzenie koła teatralnego dla dzieci ze środowisk patologicznych, realizacja spektaklu <i>Spętani</i> (dotacja ze środków Europejskiej Fundacji Kulturalnej)	5 000 zł
Miejskie Centrum Kultury, Polanica Zdrój	Realizacja projektu teatralnego <i>Sztuka dla pokoju – Ludzie do ludzi</i> z udziałem dzieci i młodzieży z rodzin patologicznych (dotacja ze środków Europejskiej Fundacji Kulturalnej)	5 000 zł
	Kontynuacja projektu <i>Sztuka dla pokoju – Ludzie dla ludzi</i> : warsztaty teatralne dla dzieci i młodzieży ze środowisk patologicznych	10 000 zł
Stowarzyszenie Stop Przemocy w Rodzinie, Wejherowo	Realizacja projektu teatralnego <i>Autobus na stacjach ludzkich zachowań</i> z dziećmi z ośrodków opiekuńczych	10 000 zł
Polskie Stowarzyszenie na rzecz Osób z Upośledzeniem Umysłowym, Kamień Pomorski	Prowadzenie klubu aktywności artystyczno-kulturalnej dzieci niepełnosprawnych <i>Muza</i>	5 000 zł

Stowarzyszenie na rzecz Twórców Niepełnosprawnych Nike , Białystok	Realizacja projektu artystyczno-edukacyjnego <i>Przestrzeń życia</i> (dotacja ze środków Europejskiej Fundacji Kulturalnej)	5 000 zł
Stowarzyszenie OnJaTy , Bukowiec	Realizacja projektu teatralno-terapeutycznego <i>Pod parasolem</i> (praca z dziećmi wiejskimi)	5 000 zł
Stowarzyszenie Promocji Kultury Polskiej im. Franciszka Ryxa , Warszawa	Organizacja warsztatów artystyczno-teatralnych dla młodzieży z ośrodków szkolno-wychowawczych	10 000 zł
	Staż Małgorzaty Szyszki w ośrodku realizującym program <i>Artyści w Akcji</i> na Litwie (dotacja ze środków Europejskiej Fundacji Kulturalnej)	1 000 zł
Szkolna Grupa Konsultacyjna Gimnazjum nr 24 i Szkoły Podstawowej nr 5 , Bydgoszcz	Warsztaty dla młodzieży nt. roli teatru w poszukiwaniu własnego miejsca w społeczeństwie	5 000 zł
Teatr Lalki, Maski i Aktora Groteska , Kraków	Projekt <i>Dzieci w teatrze Peryferia</i> – praca z trudną młodzieżą na peryferiach Krakowa	10 000 zł
	Projekt <i>Miejskie podwórko</i> – praca z dziećmi zagrożonymi patologią społeczną (dotacja ze środków Europejskiej Fundacji Kulturalnej)	5 000 zł

Programy regionalne

[Wszystkie dotacje w ramach programów regionalnych finansowane były z budżetu Arts and Culture Network Program]

Sztuka bez granic – projekty realizowane w Polsce

Agencja Reklamowa PRS/Andrzej Multanowski , Warszawa	Festiwal filmów dokumentalnych <i>Jeden świat - jeden człowiek</i> poświęconych problematyce praw człowieka	15 200 zł
Akademia Teatralna im. A. Zelwerowicza , Białystok	Warsztaty Lalkarskie Białystok-Charków z udziałem aktorów z Polski i Ukrainy	12 642,01 zł
Centrum Kultury , Lublin	Organizacja V Międzynarodowych Spotkań Teatrów Tańca Współczesnego	15 208 zł
Fundacja Inicjatyw Międzynarodowych , Warszawa	<i>Wolność i przemoc</i> – wystawa prac artystów bałkańskich i dyskusja panelowa na temat wolności wypowiedzi dziennikarzy i artystów w sytuacji konfliktu zbrojnego w byłej Jugosławii	36 290 zł
Fundacja Inicjatyw Społeczno-Ekonomicznych , Warszawa	<i>Wyrzyj przez okno</i> – warsztaty teatralne dla młodzieży wsi Strpce i Pristina prowadzone przez aktorów Stowarzyszenia Teatralnego Makata	44 816 zł
Górnośląski Festiwal Sztuki Kameralnej , Katowice	<i>Czesko-Śląskie Konfrontacje Kulturalne</i> – prezentacja najnowszej literatury czeskiej, spotkania z krytykami literackimi, poetami; seminarium dla tłumaczy i spotkanie z redakcją magazynu literackiego <i>Host</i>	5 668 zł
Orawskie Centrum Kultury , Jabłonka	<i>Orawa: tradycja i teraźniejszość</i> – warsztaty malarskie i rzeźbiarskie artystów profesjonalnych i ludowych z pogranicza polsko-słowackiego	704 zł
Stowarzyszenie Kultury i Edukacji , Warszawa	<i>Sampo</i> – warsztaty muzyczne przygotowujące spektakl teatralny oparty na tekście eposu fińskiego pt. <i>Kalevala</i>	3 360 zł
Stowarzyszenie Solidarność Polsko-Czesko-Słowacka , Warszawa	Organizacja III Międzynarodowego Festiwalu Filmów Czeskich <i>Kino na granicy</i>	10 328 zł
Stowarzyszenie Teatr KANA , Szczecin	<i>Druza Rosja Magiczna</i> – prezentacja najciekawszych awangardowych grup teatralnych z Petersburga	16 504 zł
Stowarzyszenie Teatr Wiejski Węgajty , Jonkowo	<i>Konfraternia</i> – spotkanie bractw śpiewających z Chorwacji wykonujących tradycyjny ludowy repertuar związany z liturgią Wielkiego Tygodnia	12 000 zł

Stowarzyszenie Twórców Filmów Filmu Animowanego, Eksperymentalnego i Video , Kraków	Organizacja Krakowskich Warsztatów Filmu Animowanego z udziałem twórców m.in. z Bułgarii, Rosji i Ukrainy	12 000 zł
Związek Kompozytorów Polskich , Kraków	Spotkanie Kompozytorów Europejskich z udziałem kompozytorów młodego pokolenia m. in. z Macedonii, Azerbejdżanu, Gruzji, Rosji	27 240 zł
Związek Ukraińców w Polsce , Warszawa	Przeegląd filmów Sergiusza Paradżanowa	5 840 zł

Sztuka bez granic – projekty realizowane w innych krajach regionu

Tirana Biennale – festiwal sztuki współczesnej (Tirana, Albania)	Uczestnicy z Polski: Cezary Bodzianowski, Anna Niesterowicz, Wilhelm Sasnal, Monika Sosnowska, Adam Szymczyk, artyści związani z Galerią Foksal w Warszawie oraz Vitaly Levchenya (Mińsk, Białoruś)	
Literary Work 2001 – spotkanie pisarzy z Europy Środkowo-Wschodniej (Erewań, Armenia)	Uczestnicy z Polski: Jacek Pacocha, krytyk literacki	
Summer Academy for Performing Arts – warsztaty teatralne (Sofia, Bułgaria)	Uczestnicy z Polski: Piotr Kruszczyński, aktor i reżyser z Teatru Biuro Podróży z Poznania	
Communication Front 2001 – warsztaty nowych mediów (Płowdiw, Bułgaria)	Uczestnicy z Polski: Barbara Konopka, artystka video	
Spotkanie ARTeFACTS (Zagrzeb, Chorwacja)	Uczestnicy z Polski: Agnieszka Wołodźko, kurator Centrum Sztuki Współczesnej Łaźnia w Gdańsku	
SEE Docs – festiwal filmów dokumentalnych (Dubrownik, Chorwacja)	Uczestnicy z Polski: Krzysztof Magowski, Wojciech Pacek, twórcy filmów dokumentalnych	
World Roma Festival Khamoro 2001 – festiwal kultury romskiej (Praga, Czechy)	Uczestnicy z Polski: Adam Bartosz, dyrektor Muzeum Etnograficznego w Tarnowie, Andrzej Mirga, etnolog	
The International Lino-Cut Symposium – sympozjum linorytnicze (Klenova, Czechy)	Uczestnicy z Polski: Krzysztof Molenda, grafik	
Active Art. Network Cultural Crossing – prezentacje sztuki współczesnej (Broumov, Czechy)	Uczestnicy z Polski: Piotr Czurczak, Mirosław Kulla, Marcin Mierzicki, Marek Otwinowski, Waldemar Pranckiewicz, artyści związani z BWA we Wrocławiu	
Ready – prezentacje artystów nowych mediów (Praga, Czechy)	Uczestnicy z Polski: Piotr Krajewski, artysta performer	
5th Sundance Central European Screenwriters Lab – warsztaty dla scenarzystów filmowych (Praga, Czechy)	Uczestnicy z Polski: Dariusz Jabłoński, Violetta Kamińska, Przemysław Nowakowski, Andrzej Saramonowicz, Małgorzata Szumowska, Janusz Zaorski	
Choreography, Music, Lightning Workshop 2001 – warsztaty dla młodych choreografów (Vatla, Estonia)	Uczestnicy z Polski: Anna Haracz, choreograf, tancerka	
Silk-Sound-Road – warsztaty i koncerty muzyki tradycyjnej (Biszkek, Kirgizja)	Uczestnicy z Polski: Agata Adamkiewicz, Janusz Prusinowski, muzycy ze Stowarzyszenia Dom Tańca w Warszawie	
International School for the Arts: Gender in Arts – warsztaty dla historyków sztuki (Biszkek, Kirgizja)	Uczestnicy z Polski: Paweł Leszkowicz, krytyk sztuki	
New Drama Action – festiwal teatralny (Wilno, Litwa)	Uczestnicy z Polski: Maryla Zielińska, krytyk teatralny; aktorzy Teatru Rozmaitości z Warszawy	

Druskininkai Poetic Fall – spotkanie tłumaczy (Druskienniki, Litwa)	Uczestnicy z Polski: Leszek Engelking, Jerzy Jarniewicz, tłumacze literatury
Wooden Culture Throughout Europe – warsztaty nt. ochrony zabytków architektury drewnianej (Kleboniskis, Litwa)	Uczestnicy z Polski: Eugeniusz Bogusz, Andrzej Grzeszczak, pracownicy Muzeum Wsi Lubelskiej, Dominik Mącznyński, konserwator sztuki
Replacing the Vacuum: New Geographies and Ideologies – seminarium nt. przemian kulturowych w krajach byłego bloku komunistycznego (Wilno, Litwa)	Uczestnicy z Polski: Leszek Koczanowicz, profesor filozofii
International Youth Musical: Svetimi – warsztaty dla młodych muzyków (Litwa, Kursenai)	Uczestnicy z Polski: Jarosław Gil, Michał Gil, Arkadiusz Łuc, muzycy
Swedish Experience of Higher Education in Dance – warsztaty tańca współczesnego (Wilno, Litwa)	Uczestnicy z Polski: tancerze Teatru Otwartej Kreacji z Krakowa i Sławomir Gidel, choreograf i tancerz
How are you – symposium nt. współczesnej fotografii artystycznej (Wilno, Litwa)	Uczestnicy z Polski: Marek Grygiel, kurator wystaw fotograficznych, Centrum Sztuki Współczesnej Zamek Ujazdowski
Homo Novus – festiwal teatru współczesnego (Ryga, Łotwa)	Uczestnicy z Polski: Krzysztof Lipski, krytyk teatralny
Art Action Berkenele 2001 – warsztaty artystyczne (Berkenele, Łotwa)	Uczestnicy z Polski: Małgorzata Dmitruk, artystka malarka
Latvian Contemporary Drama Festival 2001 – festiwal teatralny (Ryga, Łotwa)	Uczestnicy z Polski: Marek Radziwon, krytyk teatralny
Techniques of Composing – warsztaty dla kompozytorów (Ohrid, Macedonia)	Uczestnicy z Polski: Wojciech Widłak, kompozytor
Invasia – kreowanie obiektów sztuki na terenie stanowisk archeologicznych (Kiszyniów, Mołdawia)	Uczestnicy z Polski: Piotr Wyrzykowski, artysta performer
International Festival One Man Show – festiwal teatru jednego aktora (Kiszyniów, Mołdawia)	Uczestnicy z Polski: Wiesław Geras, prezes Towarzystwa Przyjaciół Teatru we Wrocławiu, Stanisław Miedziewski, reżyser, Marcin Bortkiewicz, aktor Teatru Rondo w Słupsku
Residence as a Specific Component of the Contemporary Culture – seminarium nt. kształcenia menedżerów kultury (Petersburg, Rosja)	Uczestnicy z Polski: Małgorzata Lisiewicz, dyrektor Centrum Sztuki Współczesnej Łaźnia w Gdańsku
Open Space Theatres: From Zero Point – prezentacje teatralne (Petersburg, Rosja)	Uczestnicy z Polski: aktorzy Teatru Stefana Jaracza z Olsztyna
Criticism of the New Wave – spotkanie młodych krytyków teatralnych (Petersburg, Rosja)	Uczestnicy z Polski: Maciej Misiorny, krytyk teatralny
Beyond the City – warsztaty plastyczne (Perejesław, Rosja)	Uczestnicy z Polski: Grażyna Bielska-Kozakiewicz, artystka malarka
The New Visual and Media Image of Theatres – seminarium nt. kreowania wizerunku teatrów (Petersburg, Rosja)	Uczestnicy z Polski: Zbigniew Theus, dyrektor, Sergiusz Wachowiak, kierownik literacki Teatru Nowego z Poznania
Other Vision – festiwal tańca współczesnego (Wołgograd, Rosja)	Uczestnicy z Polski: Hanna Strzemiecka, choreograf Grupy Tańca Współczesnego z Lublina

The Russian Case: Golden Mask Festival – spotkanie nt. współczesnego teatru rosyjskiego (Moskwa, Rosja)	Uczestnicy z Polski: Katarzyna Osińska, Malwina Głowacka, krytycy teatralni
Tanz Tranzit – festiwal teatrów tańca i ruchu (Kaliningrad, Rosja)	Uczestnicy z Polski: tancerze Gdańskiego Teatru Tańca
High Renaissance - koncerty muzyki dawnej i warsztaty (Niżny Nowogorod, Rosja)	Uczestnicy z Polski: Ryszard Dembiński, Beata Siemaszkiewicz, Katarzyna Ucińska, Magdalena Wojciechów z zespołu <i>Roccal Fuza</i> ze Świeradowa
New Visual Language of Literature Museums - seminarium nt. aranżacji wystaw w muzeach literatury (Petersburg, Rosja)	Uczestnicy z Polski: Renate Jabłońska, Anna Mokrzycka, Joanna Orlik, Marek Pieniążek z Miejskiego Domu Kultury w Krakowie; Piotr Prasula, Muzeum Literatury w Warszawie
Contemporary Drama in Gender Perspective – seminarium nt. aspektu płci we współczesnej dramaturgii (Petersburg, Rosja)	Uczestnicy z Polski: Pavlo Bosy, socjolog kultury
Movements on the EDGE - warsztaty dla choreografów i menedżerów tańca współczesnego (Cluj, Rumunia)	Uczestnicy z Polski: Edyta Kozak, Iwona Olszowska, tancerki i choreografowie
TRANZindex – seminarium nt. cenzury dzieł artystycznych (Cluj, Rumunia)	Uczestnicy z Polski: Paweł Chawiński, artysta malarz
Maringotka: The Travelling Theatre – warsztaty teatralne (Žilina, Słowacja)	Uczestnicy z Polski: aktorzy ze Stowarzyszenia Teatralnego <i>Makata</i> , Szeńsk
EXODOS – warsztaty dla młodych tancerzy i krytyków tańca współczesnego (Ljubljana, Słowenia)	Uczestnicy z Polski: Kinga Byzdra, Edyta Kozak, Katarzyna Wielga, menedżerowie i krytycy tańca współczesnego
Dreamcatcher - festiwal sztuki nowych mediów (Kijów, Ukraina)	Uczestnicy z Polski: Michał Koniarek, Piotr Krajewski, artyści performerzy
Past and Future – sympozjum nt. związków w muzyce Europy Wschodniej i Azji (Odessa, Ukraina)	Uczestnicy z Polski: Maciej Żółtowski, kompozytor
Baroque and Avangarde – warsztaty starej i nowej muzyki (Zaporoże, Ukraina)	Uczestnicy z Polski: Maciej Żółtowski, kompozytor
National Aspects of European and World Contemporary Music – konferencja nt. rozwoju przemysłu fonograficznego (Kijów, Ukraina)	Uczestnicy z Polski: Mateusz Kubiak, dziennikarz radiowy
Contemporary Drama Festival 2001 - festiwal teatralny (Budapeszt, Węgry)	Uczestnicy z Polski: studenci Akademii Teatralnej, Kraków; Justyna Golińska, teatrolog, Robert Żmuda-Trzebiatowski, tłumacz literatury węgierskiej
Big Ear – spotkanie muzyków awangardowych (Budapeszt, Węgry)	Uczestnicy z Polski: Sławomir Janicki, Jacek Majewski, muzycy jazzowi
May Days Drama – warsztaty nt. wykorzystania technik dramy w procesie edukacji (Budapeszt, Węgry)	Uczestnicy z Polski: Marzena Pałudan, nauczyciel dramy, Teatr Wybrzeżak z Gdańska

Polityka kulturalna

Bielskie Stowarzyszenie Artystyczne Teatr Grodzki , Bielsko-Biała	Utworzenie Regionalnego Ośrodka Koordynacyjno-Informacyjno-Szkoleniowego ROKIS	11 200 zł
Stowarzyszenie Animatorów Kultury na Wsi , Jonkowo	Realizacja projektu <i>Skąd jesteśmy</i> : cykl wizyt studyjnych animatorów kultury z obwodu kaliningradzkiego w instytucjach i organizacjach kulturalnych Warmii i Mazur oraz szkoleń z zarządzania projektami i pozyskiwania funduszy	55 700 zł
Stowarzyszenie Młodych Twórców Ku Teatrowi , Przeźmierowo	Program staży dla białoruskich menedżerów kultury: nowe doświadczenia w środowiskach młodzieży na Białorusi	80 000 zł
Stowarzyszenie Wspólnota Kulturowa Borussia , Olsztyn	Realizacja projektu <i>Nowe życie pod starymi dachami</i> : warsztaty poświęcone zagadnieniom polityki legislacyjnej i finansowej dotyczącej ochrony zabudowlanych siedzib i rezydencji	60 000 zł
Stowarzyszenie Muzyka Dawna w Jarosławiu , Jarosław	Projekt <i>Going East</i> - prezentacje, rekonstrukcje i spotkania dotyczące muzyków krajów Kaukazu oraz ich kultur muzycznych	12 000 zł

Mosty porozumienia

Dotacje:	1 999 560,13 zł
Koszty realizacji programu:	308 634,22 zł
RAZEM:	2 308 194,35 zł

Arts and Culture Network Program

W Fundacji im. Stefana Batorego mieści się biuro międzynarodowego programu wymiany kulturalnej (Arts and Culture Network Program) powołanego przed sześcioma laty przez Open Society Institute. Zadaniem programu, obejmującego 26 krajów Europy Środkowej, Wschodniej i Azji Centralnej, jest promocja współpracy i wymiany kulturalnej w regionie.

W roku 2001 w ramach programu realizowane były następujące podprogramy:

- **Cultural Link** (znany w Polsce jako *Sztuka bez Granic*) - umożliwiający artystom z krajów regionu współpracę, wymianę oraz realizację wspólnych projektów kulturalnych;
- **Cultural Policy** (*Polityka kulturalna*) – wspierający działania na rzecz zmian systemowych w sferze kultury, umacnianie roli stowarzyszeń twórczych i centrów informacyjnych, wprowadzanie nowych modeli zarządzania instytucjami kulturalnymi oraz szkolenia menadżerów kultury;
- **Bridges of Understanding** (*Mosty porozumienia*) – wspierający współpracę i wymianę kulturalną z krajami Azji Centralnej, Kaukazu i Mongolii.

W roku 2001 w ramach *Cultural Link* rozpatrzono 376 wniosków ze wszystkich krajów regionu i przyznano dotacje na 188 projekty. Każdy projekt oceniany był najpierw na poziomie narodowym, a następnie przekazywany międzynarodowej komisji ekspertów. W drugim roku realizacji *Cultural Policy* rozpatrzono 374 wnioski i w dwuetapowej procedurze selekcji (ocena na poziomie narodowym i międzynarodowym) wyłoniono 90 najlepszych projektów, które uzyskały wsparcie finansowe. W pilotażowej edycji *Bridges of Understanding* rozpatrzono 183 projekty z 21 krajów, przyznano 20 dotacji.

Budżet programu w roku 2001 wynosił 3 mln USD. Informacje o wszystkich projektach nagrodzonych przez Arts and Culture Network Program dostępne są na stronie internetowej: www.batory.org.pl/art/.

RAZEM:

327 160,76 zł

Stypendia Akademickie

W 2001 roku Fundacja im. Stefana Batorego oferowała młodym pracownikom naukowym możliwość ubiegania się o stypendia na półroczne pobyty badawcze w zagranicznych placówkach naukowych. Dzięki współpracy z Regionalnym Programem Stypendialnym Open Society Institute i British Foreign and Commonwealth Office mogliśmy również zaoferować pracownikom naukowym i studentom stypendia na staże naukowe na Uniwersytecie w Oxfordzie i w Cambridge. Lekarze mogli uczestniczyć w specjalistycznych seminariach organizowanych przez Open Society Institute oraz American-Austrian Foundation.

Ułatwialiśmy także nawiązywanie kontaktów naukowców z krajów Europy Środkowo-Wschodniej z polskim środowiskiem naukowym m.in. poprzez finansowanie programu *Stypendia wschodnie*, prowadzonego od wielu lat przez Kasę im. Józefa Mianowskiego. Dzięki tym stypendiom do Polski przyjeżdża rocznie około 70 przedstawicieli nauk humanistycznych i społecznych z krajów regionu.

Od kilku lat wspieramy Collegium Invisibile, należące do sieci kolegiów działających w wielu krajach Europy Środkowo-Wschodniej zajmujących się edukacją wybitnie uzdolnionej młodzieży akademickiej, a także Towarzystwo Popierania i Krzewienia Nauk oraz Towarzystwo Społeczno-Demokratyczne, które organizują konkursy na najlepsze prace magisterskie i doktorskie.

W roku 2001 kontynuowaliśmy przekazywanie 4-letnich stypendiów doktoranckich dla nauczycieli z małych ośrodków oraz przyznaliśmy kolejną dotację na program zagranicznych szkoleń dla nauczycieli; ten mający długą tradycję program jest od 1996 roku realizowany i współfinansowany przez Centralny Ośrodek Doskonalenia Nauczycieli.

Stypendia

Stypendia na staże zagraniczne dla młodych pracowników naukowych

Stypendia uzupełniające na maksymalnie półroczny pobyt w ośrodkach naukowych za granicą we wszystkich dziedzinach wiedzy; w 2001 roku ze stypendiów skorzystało 29 osób

Jan Ciechanowski, doktorant w Instytucie Historii Uniwersytetu Warszawskiego; staż badawczy (6 miesięcy) w Centro de Estudios Historicos w Madrycie, Hiszpania

Adrianna Górka, doktorantka w Instytucie Mikrobiologii Uniwersytetu Warszawskiego; staż badawczy (2 tygodnie) w Ludwig Maximilians Universität München, Niemcy

Agata Górny, doktorantka Instytutu Studiów Społecznych Uniwersytetu Warszawskiego; staż badawczy (6 tygodni) Centre for Research in Ethnical Relations, University of Warwick, Wielka Brytania

Izabela Koryś, doktorantka Instytutu Studiów Społecznych Uniwersytetu Warszawskiego; staż badawczy (1 miesiąc) w University College London, Wielka Brytania

Krzysztof Kredens, doktorant w Katedrze Języka Angielskiego Uniwersytetu Łódzkiego; staż badawczy (5 miesięcy) w Middlesex University, Londyn, Wielka Brytania

Paweł Sawiński, doktorant na Wydziale Historycznym Uniwersytetu Adama Mickiewicza; staż badawczy (4 miesiące) na Uniwersytecie La Sapienza w Rzymie, Włochy

Gabriel Bodek, asystent w Instytucie Rozrodu Zwierząt i Badań Żywności PAN; staż badawczy (1 miesiąc) na University of Turku, Finlandia

Dorota Dworakowska, asystent Akademii Medycznej; staż badawczy (2 miesiące) w Instytucie Patomorfologii Katharinenhospital w Stuttgarcie, Niemcy

Maciej Gąsiorowski, doktorant w Instytucie Historii Sztuki Uniwersytetu Adama Mickiewicza; staż badawczy (6 miesięcy) w Zentralinstitut für Kunstgeschichte w Monachium, Niemcy

Bartosz Hlebowicz, doktorant w Instytucie Etnologii Uniwersytetu Jagiellońskiego; staż badawczy (4 miesiące) w Utica College of Syracuse University, USA

Joanna Karbowska, asystent (dr) w Katedrze Biochemii Akademii Medycznej; staż badawczy (4 miesiące) w National Heart and Lung Institute of London, Wielka Brytania

Aneta Kasza, asystent (dr) w Instytucie Biologii Molekularnej Uniwersytetu Jagiellońskiego; staż badawczy (3 miesiące) w Cleveland State University, USA

Sebastian Kołodziejczyk, doktorant w Instytucie Filozofii uniwersytetu Jagiellońskiego; staż badawczy (3 miesiące) na Uniwersytecie w Oksfordzie, Wielka Brytania

Magdalena Kuśmierz, doktorantka w Szkole Nauk Społecznych przy IFiS PAN; staż badawczy (4 miesiące) w New Jersey State University-Rutgers, USA

Paweł Leszkowicz, adiunkt w Instytucie Historii Sztuki Uniwersytetu Adama Mickiewicza; staż badawczy (2,5 miesiąca) na Uniwersytecie w Londynie, Wielka Brytania

Aleksandra Łuszczynska-Cieślak, adiunkt na Wydziale Psychologii Uniwersytetu Warszawskiego; staż badawczy (2 miesiące) na Freie Universität Berlin, Niemcy

Marek Melnyk, adiunkt w Instytucie Nauk Politycznych i Społeczno-Filozoficznych Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego; staż badawczy (6 miesięcy) w Instytucie Badań Europy Środkowo-Wschodniej Akademii Nauk Ukrainy w Kijowie

Jarosław Oleszczuk, asystent w Klinice Położnictwa i Perinatologii Akademii Medycznej; staż badawczy (3 miesiące) w Center for Study of Multiple Birth, Northwestern University Medical School, USA

Marek Orzechowski, doktorant na Wydziale Chemii Uniwersytetu Warszawskiego; staż badawczy (3 miesiące) w Institute de Biologie Physico-Chimique w Paryżu, Francja

Maciej Perkowski, adiunkt na Wydziale Prawa Uniwersytetu w Białymstoku; staż badawczy (1 miesiąc) w Humboldt-Universität w Berlinie, Niemcy

Agnieszka Rogowska, doktorantka na Wydziale Mechanicznym Politechniki Szczecińskiej; staż badawczy (6 miesięcy) w Technische Universität München, Niemcy

Andrzej Rozwadowski, adiunkt w Instytucie Wschodnim Uniwersytetu Adama Mickiewicza; staż badawczy (3 miesiące) w Instytucie Badań Sztuki Narodowej Uniwersytetu w Johannesburgu, RPA

Aneta Struzik, doktorantka w Instytucie Nauk Geologicznych PAN; staż badawczy (1 miesiąc) na Uniwersytecie Bolońskim, Włochy

Monika Walczak, asystentka na Wydziale Filozofii Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego; staż badawczy (4,5 miesiąca) w Boston College, USA

Katarzyna Wilk, doktorantka w Szkole Nauk Społecznych przy IFiS PAN; staż badawczy (6 miesięcy) w Ohio State University, Columbus, USA

Justyna Wiśniewska, doktorantka w katedrze Patofizjologii Akademii Medycznej; staż badawczy (3 miesiące) w Humboldt-Universität w Berlinie, Niemcy

Robert Wiśniewski, doktorant Instytutu Historycznego Uniwersytetu Warszawskiego; staż badawczy (6 miesięcy) w Université de Paris-Sorbonne, Francja

Dominika Wloch, doktorantka w Instytucie Nauk o Środowisku Uniwersytetu Jagiellońskiego; staż badawczy (6 miesięcy) na Université Joseph Fourier w Grenoble, Francja

Marcin Wołk, adiunkt w Instytucie Literatury Polskiej Uniwersytetu Mikołaja Kopernika; kwerenda biblioteczna (1 miesiąc) w Bodleian Library, University of Oxford, Wielka Brytania

341 619,75 zł

**Stypendia na Uniwersytecie
Oksfordzkim dla studentów V roku**

Trzymiesięczne stypendia, finansowane przez Fundację Batorego i British Foreign and Commonwealth Office, dla studentów nauk humanistycznych i społecznych na badania naukowe lub kwerendy biblioteczne związane z tematem pracy magisterskiej; w 2001 roku na stypendia wyjechało 16 studentów

Marcin Baron, ekonomia, Akademia Ekonomiczna w Katowicach

Jan Bury, ekonomia, Uniwersytet Warszawski

Dorota Dlouchy (studia brytyjskie), stosunki międzynarodowe, Szkoła Główna Handlowa, Warszawa

Julia Dudkiewicz, lingwistyka, Uniwersytet Warszawski

Norbert Dworzyński, finanse i bankowość, Szkoła Główna Handlowa w Warszawie

Anna Jassem (studia brytyjskie), nauki polityczne/socjologia, Uniwersytet Warszawski

Aneta Jurska (studia brytyjskie), prawo, Uniwersytet Warszawski

Maja Kominko, (stypendium z problematyki żydowskiej), historia sztuki, Uniwersytet Jagielloński

Jakub Preuzner-Bechcicki, fizyka, Uniwersytet Jagielloński

Paweł Rutkowski, lingwistyka, Uniwersytet Warszawski

Paweł Schreiber, filologia angielska, Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu

Maria Sobolewska (studia brytyjskie), nauki polityczne/stosunki międzynarodowe, Uniwersytet Jagielloński

Tomasz Strzałecki, ekonomia, Uniwersytet Warszawski

Aleksander Urbański, matematyka, Uniwersytet Jagielloński

Anna Wojewnik, finanse i bankowość, Uniwersytet Gdański

Miłoslawa Zagłoba (studia brytyjskie), prawo, Uniwersytet Gdański

177 627,94 zł

**Stypendia na Uniwersytecie
w Oksfordzie i w Cambridge**

We współpracy z Open Society Institute i British Foreign and Commonwealth Office oferowaliśmy stypendia na Uniwersytecie w Oksfordzie dla absolwentów wyższych uczelni przygotowujących prace doktorskie

Andrzej Balicki, stosunki międzynarodowe/prawo, Uniwersytet Warszawski, 9-miesięczny pobyt badawczy

Małgorzata Dziembała, Biuro Rozwoju Regionalnego w Katowicach, 3-miesięczny pobyt badawczy

Tomasz Gromelski, historia, Uniwersytet Warszawski, 9-miesięczny pobyt badawczy

Krzysztof Piskorski, ochrona środowiska, Uniwersytet Warszawski, roczne studia magisterskie

Tamara Sztyma, historia sztuki, Uniwersytet Mikołaja Kopernika, roczne studia dyplomowe z tematyki żydowskiej

Katarzyna Załanowska, stosunki międzynarodowe/prawo, Uniwersytet Warszawski, 9-miesięczny pobyt badawczy

We współpracy z Open Society Institute i British Council oferowaliśmy miesięczne stypendia na Uniwersytecie w Oksfordzie dla pracowników naukowych kończących prace doktorskie lub po doktoracie

Małgorzata Gajos, ochrona własności intelektualnej, Uniwersytet Śląski, Katowice

Barbara Krajewska, chemia fizyczna, Uniwersytet Jagielloński

Bogdan Szlachta, filozofia polityczna, Uniwersytet Jagielloński

Jerzy Żelazowski, archeologia, Uniwersytet Warszawski

We współpracy z Open Society Institute i British Foreign and Commonwealth Office oferowaliśmy miesięczne stypendia na Uniwersytecie w Cambridge dla pracowników naukowych po doktoracie

Janusz Richter, metalurgia fizyczna, Politechnika Śląska, Gliwice

Ewa Skrodzka, akustyka, Uniwersytet Adama Mickiewicza, Poznań
50 202,33 zł

Seminaria nt. poprawy jakości nauczania w Curriculum Resource Center w Budapeszcie

Tygodniowe seminaria poświęcone doskonaleniu programów nauczania nauk społecznych w Europie Środkowo-Wschodniej oraz byłym Związku Radzieckim; w 2001 roku w seminariach uczestniczyły 2 osoby z Polski

Michał Buchowski, antropologia kultury, Poznań

Witold Wołoszyn, ochrona środowiska, Warszawa
5 119,88 zł

Stypendia doktoranckie dla nauczycieli

Grzegorz Brodacki, Zespół Szkół Zawodowych Nr 2 im. M. Dąbrowskiej, Sieradz; praca doktorska *Listy Władysława Orkana z lat 1891-1910*; promotor: dr hab. Bogdan Mazan

Grzegorz Brzustowicz, Zespół Szkół w Choszcznie; praca doktorska *Rycerstwo ziemi choszczeńskiej w XIII-XIV w.*; promotor: prof. dr hab. Edward Rymar

Ewa Król, Zespół Szkół Zawodowych Nr 1, Mława; praca doktorska nt. teorii symetrii w nauczaniu fizyki; promotor: prof. dr hab. Jerzy Ginter

Mirosław Łoś, Szkoła Podstawowa w Cząstkowie; praca doktorska nt. zastosowań technik komputerowych w nauczaniu fizyki; promotor: dr hab. Andrzej Majhofer

Jerzy Szeja, Liceum Ogólnokształcące im. M. Sądzeviczowej, Łochów; praca doktorska *Gry fabularne jako teksty kultury*; promotor: prof. dr hab. Maryla Hopfinger

Paweł Wojciechowski, IV Liceum Ogólnokształcące w Ciechanowie; praca doktorska *Rzeczywistość podwójna i podwojona w literaturze Młodej Polski*; promotor: prof. dr hab. Ewa Paczoska

Lidia Wyrzykowska, Liceum Ogólnokształcące im. Marii Konopnickiej, Poddębice; praca doktorska nt. wczesnej twórczości Kazimierza Brandysa; promotor: dr hab. Grażyna Borkowska
58 800 zł

Seminaria medyczne w Salzburgu

Tygodniowe seminaria w Salzburgu dla lekarzy różnych specjalności, organizowane i sponsorowane przez Open Society Institute oraz American-Austrian Foundation

Jacek Banaszewski, Poznań

Ewa Bień, Gdańsk

Monika Bociąga-Jasik, Kraków

Zofia Bronowska, Warszawa

Piotr Chłosta, Wrocław

Grzegorz Cieśla, Łódź

Dorota Dziewulska, Warszawa

Katarzyna Gapińska, Lublin

Bartłomiej Gliniewicz, Szczecin

Katarzyna Gustaw, Lublin

Anna Jasion, Wrocław

Sławomir Kata, Warszawa

Tomasz Klekawka, Kraków

Anna Klukowska, Warszawa

Maciej Kondrusik, Białystok

Małgorzata Kortecka, Gdańsk

Piotr Kozar, Chełm

Andrzej Kurylak, Gdańsk

Wojciech Lauer, Gdańsk

Marta Lipowska, Warszawa

Elżbieta Lipska, Warszawa

Ewa Łętowska, Warszawa

Bartosz Łoza, Lublin

Tomasz Mikuła, Warszawa

Agata Mościcka, Poznań

Ewa Olszewska, Białystok

Dorota Paluszyńska, Wrocław

Anna Pazdyga, Gdańsk

Joanna Rymaszewska, Wrocław

Dorota Sands, Warszawa

Bohdan Seifert, Katowice

Andrzej Sionek, Warszawa

Liliana Styka, Wrocław

Cezary Szczęśniak, Warszawa

Ryszard Szczęśniewski, Siedlce

Piotr Trojanowski, Lublin

Michał Waśniewski, Poznań

72 718,83 zł

Inne **Walery Cwetkow**, Rosja, dofinansowanie kursu języka polskiego

Remigiusz Lecybył, Poznań, stypendium na staż kliniczny w dziedzinie anesteziologii w Walton Centre Pain Service w Liverpool, Wielka Brytania

Elżbieta Lipska, Warszawa, szkolenie praktyczne na oddziale ratunkowym w szpitalu w Filadelfii, USA

Eugeniusz Lis, Wiedeńka, nauczyciel, doktorant Wyższej Szkoły Pedagogicznej w Rzeszowie; stypendium na kwerendę w Stanach Zjednoczonych i Izraelu
23 145,94 zł

Dotacje

**Centralny Ośrodek
Doskonalenia Nauczycieli**, Warszawa

Realizacja zainicjowanego przez Fundację im. Stefana Batorego programu wspierania uczestnictwa nauczycieli i pedagogów w zagranicznych szkoleniach
25 000 zł

**Fundacja Akademia Teologii
Katolickiej**, Warszawa

Dofinansowanie cyklu wykładów w ramach *Studium Generale Europa*
50 000 zł

**Fundacja Popierania Nauki, Kasa
im. J. Mianowskiego**, Warszawa

Realizacja zainicjowanego przez Fundację im. Stefana Batorego programu *Stypendia wschodnie*; w ramach którego przyznawane są stypendia naukowcom z krajów Europy Środkowo-Wschodniej odbywającym staże w polskich placówkach naukowych
300 000 zł

Polska Akademia Nauk, Instytut Badań Literackich, Warszawa	Konferencja organizowana przez nauczycieli zrzeszonych w Stowarzyszeniu <i>Provincia</i> mająca na celu wypracowanie koncepcji alternatywnych form doskonalenia nauczycieli	64 550 zł
Stowarzyszenie Collegium Invisibile, Warszawa	Dofinansowanie działalności Collegium Invisibile w roku akademickim 2000/2001 i 2001/2002	168 000 zł
Towarzystwo Demokratyczno- Społeczne, Warszawa	Dotacja na nagrody w Konkursie im. Jana Józefa Lipskiego na najlepsze prace magisterskie z dziedziny humanistyki i nauk społecznych	15 000 zł
Towarzystwo Popierania i Krzewienia Nauk, Warszawa	Dotacja na prowadzenie w latach 2002-2006 Konkursu im. Klemensa Szczyńskiego na najwybitniejsze prace doktorskie w różnych dziedzinach nauki. W 2001 roku konkurs dotyczył prac z zakresu historii.	132 000 zł
Uniwersytet Warszawski, Instytut Historii	Organizacja kursu języka jidysz	2 800 zł
Uniwersytet Warszawski, Instytut Socjologii	Międzynarodowe seminarium Zarządzanie sytuacjami kryzysowymi – spotkanie mające na celu ostateczną redakcję pracy <i>Crisis Management in Poland: Research and Practice</i>	2 400 zł
	Stypendia i dotacje:	1 488 984,67 zł
	Koszty realizacji programu:	254 934,99 zł
	RAZEM:	1 743 919,66 zł

Program Wschód-Wschód

Program Wschód-Wschód jest programem regionalnym działającym od 1991 roku we wszystkich krajach Europy Środkowej, Wschodniej, Południowej i Azji Centralnej. Jego zadaniem jest wspieranie międzynarodowej współpracy w tym regionie na rzecz tworzenia i umacniania społeczeństwa otwartego. Program jest koordynowany i finansowany przez Regionalny Program Wschód-Wschód Open Society Institute (East-East Network Program), a w jego realizację zaangażowane są wszystkie fundacje działające w sieci Open Society Institute. Rocznie Program współfinansuje we wszystkich krajach regionu około 300 międzynarodowych projektów.

Dotacje przyznawane są na międzynarodowe projekty realizowane w Polsce lub na udział polskich uczestników w przedsięwzięciach organizowanych w innych krajach regionu. Projekty mogą dotyczyć różnych dziedzin życia społecznego, ekonomicznego, politycznego, powinny mieć jednak jasno sformułowane cele i wyznaczone konkretne rezultaty. Ważne jest, by udział partnerów z krajów regionu nie był przypadkowy, lecz by inicjował lub rozwijał trwałą współpracę osób i instytucji ponad granicami; współpracę, która może przyczynić się do wypracowania dobrych modeli społecznego działania oraz rozwiązywania problemów w skali zarówno lokalnej, jak i regionalnej.

W 2001 roku przyznano dotacje na organizację 28 warsztatów, seminariów, wizyt studyjnych i szkoleń, przygotowanych przez polskie organizacje pozarządowe, placówki naukowe i oświatowe, koła naukowe i zrzeszenia młodzieżowe. Większość projektów skierowana była do naszych wschodnich sąsiadów, najczęstszym partnerem polskich organizacji pozarządowych były organizacje i instytucje z Ukrainy. Zauważalne jest również ożywienie kontaktów z Estonią, Litwą, Łotwą i Rosją. Najwięcej projektów dotyczyło wzmocnienia sektora pozarządowego, zwalczania bezrobocia i kwestii prawnych. Przyznaliśmy też dotacje na ó długoterminowych projektów zaplanowanych przez polskie organizacje pozarządowe w ścisłej współpracy z partnerami zagranicznymi: z Kirgizją – wolontariat w rozwoju społecznym, przedsiębiorczość i promocja kobiet, z Mołdawią – rozwój obszarów wiejskich, Rosją – reformy społeczne, z Bałkanami – edukacja demokratyczna, z Ukrainą – strategiczne partnerstwo.

Polscy eksperci uczestniczyli w realizacji 30 projektów prowadzonych przez fundacje z innych krajów regionu. Byli oni najczęściej zapraszani na warsztaty, seminaria, konferencje poświęcone budowaniu instytucji i mechanizmów demokratycznych, rozwojowi organizacji pozarządowych, kwestiom równych praw i promocji kobiet, praw dziecka (ochrona i edukacja) oraz innowacjom w dziedzinie oświaty.

Projekty długoterminowe

Projekt polsko-kirgiski
Rola wolontariatu w rozwoju społecznym krajów WNP
realizowany we współpracy ze
Stowarzyszeniem Jeden Świat,
Poznań

Cz. I. Warsztaty *Rola wolontariatu w rozwoju społecznym krajów WNP* z udziałem Miłosza Czerniejewskiego i Żanety Goździk (Biszkek)

5 803,56 zł

Cz. II. *Wyzwanie dla wolontariatu: praca z młodzieżą zaniechaną społecznie* – wizyta studyjna przedstawicieli organizacji wolontariackich z Kirgizji w Poznaniu

12 450 zł

Projekt polsko-kirgiski
**Promocja i rozwój
 przedsiębiorczości kobiet**
 realizowany we współpracy z
Międzynarodowym Forum Kobiet,
 Warszawa

Cz. I. Wizyta przedstawicielek polskich organizacji pozarządowych i małych firm w Kirgizji; w wycieczce uczestniczyły: Barbara Dzedzic (Biuro Podróży Pe-kao), Agata Kaczmarkowska (Fundacja Tomaszowski Inkubator Przedsiębiorczości), Emilia Kansy-Słowińska (Fundacja Rozwoju Gminy Żelów), Agnieszka Kopyłowska (Fundacja Centrum Innowacji i Przedsiębiorczości, Koszalin), Ewa Lisowska (Międzynarodowe Forum Kobiet, Warszawa), Katarzyna Rzeźniczek (Firma Konsultingowo-Eksportowa, Poznań), Małgorzata Robak (Polskie Centrum Solaryjno-Kosmetyczne, Olsztyn)

25 896,29 zł

Cz. II. Wizyta przedstawicielek organizacji kobiecych z Kirgizji w Polsce

38 308,29 zł

Projekt polsko-mołdawski
**Zrównoważony rozwój obszarów
 wiejskich** realizowany przez
Fundację Wspomagania Wsi,
 Warszawa

Cz. I. Wizyta studyjna w Polsce mołdawskich parlamentarzystów, przedstawicieli rządu oraz pracowników naukowych zainteresowanych przedsiębiorczością wiejską

15 530 zł

Cz. II. Wizyta studyjna w Polsce mołdawskich doradców i trenerów rozwoju przedsiębiorczości wiejskiej w Polsce

33 220 zł

Cz. III. Wizyta studyjna w Polsce przyszłych przedsiębiorców planujących podjęcie działalności turystycznej w Mołdawii

10 088,01 zł

Projekt polsko-rosyjski
Reformy społeczne w Polsce i Rosji
 realizowany przez **Instytut Socjologii
 Uniwersytetu Warszawskiego**

Cz. I. *Społeczeństwo i socjologia w warunkach zmiany społecznej: nowe realia i nowe idee* – wizyta studyjna studentów Instytutu Socjologii UW w Sankt Petersburgu, w której uczestniczyli: Małgorzata Adamczyk, Jakub Biernat, Aleksandra Denst, Magdalena Filocha, Marta Gałczyka, Katarzyna Gmaj, Daria Górenowicz, Kamila Kostkowska, Konrad Kowalczyk, Michał W. Kowalski, Jarosław Majorek, Magdalena Staniewska, Magdalena Sułek, Agnieszka Szczygielska, Marta Szymańska, Wojciech Terlikowski, Paweł Trzciniński

15 422,96 zł

Cz. II. *Reformy społeczne w Polsce i Rosji* – wizyta studyjna studentów Instytutu Socjologii Uniwersytetu Petersburskiego w Polsce

11 179,74 zł

Projekt polsko-bałkański
Demokracja od podstaw
 realizowany przez
Małopolskie Towarzystwo Oświatowe,
 Nowy Sącz

Cz. I. Szkolenia dla nauczycieli z Serbii i Albanii

11 800 zł

Cz. II. Wizyta Alicji Derkowskiej i Julie Boudreaux na Bałkanach w celu ewaluacji realizacji projektu

2 744 zł

Cz. III. Warsztaty dla nauczycieli z Bośni i Hercegowiny oraz z Czarnogóry

49 600 zł

Projekt polsko-ukraiński
**Strategiczne partnerstwo
 Polski i Ukrainy**

Cz. I. Konferencja w Kijowie *Droga Ukrainy i Polski ku porozumieniu. Trudne problemy sąsiedztwa*; w konferencji wzięli udział:

Adam Bajcar, Restytut Staniewicz, Kazimierz Szczepański (Towarzystwo Polska-Ukraina, Warszawa), Włodzimierz Bonusiak, Jan Pisuliński (Wyższa Szkoła Pedagogiczna, Rzeszów), Jacek Bruski (Instytut Historii Uniwersytetu Jagiellońskiego), Teresa Chynczewska-Hennel (Instytut Historii Polskiej Akademii Nauk, Warszawa), Marek Figura (Instytut Wschodni Uniwersytet im. Adama Mickiewicza, Poznań), Zbigniew Głuza, Romuad Niedzielko (Fundacja Ośrodka *Karta*, Warszawa), Stefan Kozak (Katedra Ukrainistyki UW, Warszawa), Hanna Krajewska (Archiwum Polskiej Akademii Nauk, Warszawa), Janusz Kupczak (Wydział Nauk Społecznych, Uniwersytet Wrocławski), Mikołaj Lipowski (Towarzystwo Wolnej Wszechnicy Polskiej, Warszawa) Henryk Martyniak (Lachil Sp. z o.o., Warszawa), Eugeniusz Misiło (Archiwum Ukraińskie, Warszawa), Grzegorz Mazur (Instytut Nauk Politycznych i Stosunków Międzynarodowych, Uniwersytet Jagielloński), Leszek Moczulski (publicysta, Warszawa), Grzegorz Motyka (Instytut Pamięci Narodowej, Lublin), Bernadetta Wójtowicz-Pecusok (Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego, Warszawa)

27 736,80 zł

Cz. II. Konferencja w Kijowie *Przewyciężenie czynników postkomunizmu*; w konferencji wzięli udział: Adam Bajcar, Jerzy Litwiniuk (Towarzystwo Polska-Ukraina, Warszawa), Grzegorz Bonusiak (Wyższa Szkoła Administracji i Informacji, Rzeszów), Włodzimierz Bonusiak, Ewa Orlof, Henryk Pietrzak (Wyższa Szkoła Pedagogiczna, Rzeszów), Ewa Figel (Departament Europy Wschodniej, Ministerstwo Spraw Zagranicznych RP, Warszawa), Dorota Kaźmierczak (Ukraiński Ośrodek Informacyjny im. Św. Włodzimierza, Wrocław) Zygmunt Kozak, Waldemar Wójcik (Centralne Archiwum Wojskowe, Warszawa), Katarzyna Krajewska (Fundacja Solidarności Polsko-Czesko-Słowackiej, Warszawa), Tadeusz Krząstek (Ministerstwo Obrony Narodowej, Warszawa), Jan Malicki (*Przegląd Wschodni*, Warszawa), Jagienka Wilczak (Tygodnik *Polityka*, Warszawa)

12 691,76 zł

Cz. III. Konferencja w Kijowie *Perspektywy współpracy polsko-ukraińskiej w XXI wieku*; w konferencji wzięli udział: Bogumiła Berdychowska (V Program Polskiego Radia, Warszawa), Bogdan Borusewicz (Unia Wolności, Gdańsk), Jan Byra (Sojusz Lewicy Demokratycznej, poseł na Sejm RP, Zamość), Tomasz Jackowski (Stronnictwo Konserwatywno-Ludowe, Warszawa), Agnieszka

Korniejenko (Fundacja *Wiedzieć Jak*, Warszawa), Piotr Kosiewski (Fundacja im. Stefana Batorego, Warszawa), Paweł Kowal (Centrum Stosunków Międzynarodowych, Warszawa), Marek Krawczyk, Agnieszka Mitkowska (Towarzystwo Opieki nad Archiwum Instytutu Literackiego w Paryżu, Warszawa), Tadeusz A. Olszański (Ośrodek Studiów Wschodnich, Warszawa), Piotr Tyma (Związek Ukraińców w Polsce, Warszawa) 19 916,14 zł

Projekty realizowane w Polsce

Stowarzyszenie Biuro Obsługi Ruchu Inicjatyw Samopomocowych BORIS , Warszawa	Budowanie sieci organizacji infrastrukturalnych w Europie Środkowo-Wschodniej - wizyta studyjna przedstawicieli organizacji pozarządowych z regionu	21 817,05 zł
Dom Pojednania i Spotkań im. Św. Maksymiliana M. Kolbego , Gdańsk	<i>Budowanie sektora pozarządowego w Rumunii</i> – doświadczenia polskie - wizyta studyjna	19 600 zł
Ekologiczny Klub UNESCO – Pracownia na rzecz Bioróżnorodności , Piaski	<i>Kultura społeczności lokalnych w mediach</i> – wizyta studyjna przedstawicieli mediów lokalnych z Chorwacji, Jugosławii i Ukrainy	32 720 zł
Europejskie Stowarzyszenie Studentów Prawa – ELSA , Warszawa	<i>Międzynarodowy Rezerwat Biosfery Polesie Zachodnie. Współpraca transgraniczna między Polską, Białorusią i Ukrainą</i> – wizyta studyjna	5 150 zł
Fundacja Centrum Badania Opinii Społecznej , Warszawa	<i>Prawo nowoczesnych technologii – aspekty handlu elektronicznego</i> - seminarium dla studentów prawa z Europy Środkowo-Wschodniej i Azji Centralnej	10 200 zł
Fundacja Centrum Stosunków Międzynarodowych , Warszawa	<i>Rola badań opinii publicznej w budowaniu demokracji</i> – seminarium z udziałem socjologów z Europy Środkowo-Wschodniej	14 763,25 zł
Fundacja Inicjatyw Społeczno-Ekonomicznych , Warszawa	<i>Polskie wybory parlamentarne 2001</i> – wizyta dziennikarzy ukraińskich	24 000 zł
Fundacja Komunikacji Społecznej , Warszawa	Staże w polskich organizacjach pozarządowych dla przedstawicieli NGO's z Ukrainy	27 850 zł
Fundacja Nasza Ziemia , Warszawa	<i>Wykorzystanie narzędzi marketingowych w zarządzaniu organizacjami non-profit</i> – seminarium dla przedstawicieli organizacji pozarządowych z Europy Środkowo-Wschodniej	42 740 zł
Fundacja Ośrodka Karta , Warszawa	Przekazywanie doświadczeń w organizacji akcji <i>Sprzątanie Świata</i> partnerom z Ukrainy – wizyta studyjna	7 761,55 zł
Fundacja Rozwoju Demokracji Lokalnej, Świętokrzyskie Centrum , Kielce	<i>Historia w pocztowej skrzynce</i> – szkolny konkurs historyczny dla młodzieży białoruskiej	32 610 zł
Fundacja Tomaszowski Inkubator Przedsiębiorczości , Tomaszów Mazowiecki	<i>Szkola dialogowania</i> – ewaluacja projektu aktywizującego ruch obywatelski na poziomie lokalnym, wizyta partnerów z Rosji	49 000 zł
Instytut na rzecz Demokracji w Europie Wschodniej IDEE , Warszawa	<i>Nowe Horyzonty – modelowe partnerstwo polskich i ukraińskich organizacji pozarządowych</i> – seminarium z udziałem obserwatorów z Rosji	8 944,84 zł
Instytut Współpracy i Partnerstwa Lokalnego , Katowice	<i>Obserwatorzy z Ukrainy zdobywają polskie doświadczenia monitorowania wyborów parlamentarnych</i> – wizyta studyjna	29 700 zł
Instytut Zachodni , Poznań	<i>Młodzi dziennikarze ukraińscy poznają doświadczenia polskiej niezależnej prasy lokalnej</i> - wizyta studyjna	26 420 zł
Małopolska Izba Rolnicza , Tarnów	<i>Partnerstwo lokalne jako instrument wspierający adaptacje do zmian społeczno-gospodarczych</i> - wizyta studyjna przedstawicieli samorządów lokalnych z Rumunii i Ukrainy	17 790 zł
	<i>Szanse i ryzyka demokracji w XXI wieku</i> – konferencja z udziałem gości z Europy Środkowej i Wschodniej	20 400 zł
	Doskonalenie współpracy polsko-ukraińskiej w zakresie edukacji, organizacji pozarządowych i wymiany gospodarczej – wizyta studyjna	6 000 zł

Parlament Młodzieży, Przemysł	<i>Polsko-Ukraińskie Forum Współpracy Młodzieży</i> – szkolenia dla młodzieżowych organizacji pozarządowych z Ukrainy	2 725,73 zł
Polska Akademia Nauk, Instytut Gospodarki Surowcami Mineralnymi i Energią, Kraków	<i>Sposoby rozwiązywania społecznych i ekologicznych problemów restrukturyzacji przemysłu węglowego</i> – seminarium polsko-ukraińskie	6 800 zł
Polskie Stowarzyszenie Szkół Pracy Socjalnej, Łódź	<i>Bieda w krajach postkomunistycznej Europy</i> – seminarium z udziałem przedstawicieli szkół pracy socjalnej z krajów Europy Środkowo-Wschodniej	15 400 zł
Polskie Towarzystwo Psychiatryczne, Komisja Szpitalnictwa, Warszawa	<i>Schizofrenia: otwórz drzwi</i> – warsztaty dla lekarzy, pielęgniarzek oraz przedstawicieli sektora pozarządowego z Ukrainy	4 400 zł
Regionalne Centrum Wspierania Inicjatyw Pozarządowych, Wałbrzych	<i>Różnorodność doświadczeń. Wspólna przyszłość</i> – wizyta studyjna przedstawicieli sektora pozarządowego z Kazachstanu, Rosji i Ukrainy	41 440 zł
Światowy Związek Żołnierzy AK, Warszawa	<i>Stosunki polsko-ukraińskie w latach drugiej wojny światowej. Trudne pytania o wspólną historię</i> - wspólna sesja historyków z Polski i Ukrainy	40 000 zł
Towarzystwo Przyjaciół Tworek Amici di Tworki, Pruszków	<i>Chory psychicznie w społeczności lokalnej</i> – szkolenie dla pielęgniarzek środowiskowych z ukraińskich szpitali psychiatrycznych	5 020 zł
Urząd Miejski w Koninie	<i>Doświadczenia miast partnerskich: reforma administracyjna w Polsce i Mołdawii</i> – wizyta studyjna przedstawicieli władz samorządowych miasta Ungheni	21 200 zł
Zespół Szkół Inżynierii Środowiska, Toruń	<i>Kształtowanie stosunków polsko-ukraińskich wśród młodzieży</i> – wizyta studyjna nauczycieli i uczniów z Lwowa	7 000 zł
Związek Ukraińców w Polsce, Warszawa	<i>Problematyka lokalna w prasie i mediach elektronicznych</i> – wizyta studyjna, wymiana doświadczeń dziennikarzy polskich i ukraińskich	5 600 zł
Ukraina – dziesięć lat niepodległości	Konferencja zorganizowana w Warszawie przez Forum Polsko-Ukraińskie i Polsko-Ukraińską Grupę Parlamentarną z okazji 10-lecia ogłoszenia niepodległości przez Ukrainę; w konferencji udział wzięli m.in: Wiczesław Briuchowiecki, rektor Akademii Kijowsko-Mohylańskiej, Iwan Dracz, przewodniczący Komitetu ds. Polityki Informacyjnej Ukrainy, Wiktorija Hubska, sekretarz Forum Polsko-Ukraińskiego, Borys Tarasiuk, b. minister spraw zagranicznych Ukrainy, Hennadij Udowenko, przewodniczący Ruchu Ludowego Ukrainy, Mykoła Żułyński, b. wicepremier Ukrainy (Fundacja im. Stefana Batorego pokryła koszty podróży zaproszonych gości)	6 914,90 zł
Przemiany w polskiej turystyce	Wizyta studyjna przedstawicieli organizacji pozarządowych z Gruzji, Armenii i Azerbejdżanu przygotowana przez Program Wschód-Wschód	62 524,51 zł
Projekty realizowane w innych krajach regionu		
Seminarium Edukacja i nauczanie w więzieniach (Wilno, Litwa)	Uczestnicy z Polski: Wojciech Malinowski, Regina Szwojnicka (Stowarzyszenie Polska-Litwa, Warszawa)	
Seminarium Badania strategii publicznej na rzecz integracji gospodarczej Południowego Kaukazu (Erewań, Armenia)	Uczestnicy z Polski: Marek Dąbrowski (Centrum Analiz Społeczno-Ekonomicznych CASE, Warszawa)	
Seminarium Instytucje obywatelskie i problemy gospodarcze w państwach Południowego Kaukazu (Baku, Azerbejdżan)	Uczestnicy z Polski: Marek Dąbrowski (Centrum Analiz Społeczno-Ekonomicznych CASE, Warszawa); koszty podróży częściowo (1 775,47 zł) pokryte przez Fundację Eurazja	
Seminarium Wolność zrzeszania się – wolność poglądów, praw człowieka i ich stosowanie (Baku, Azerbejdżan)	Uczestnicy z Polski: Zuzanna Fialova, Maria Kędziarska, Jarosław Kopczuk, Marek Nowicki, Wiesława Wacławczyk (Helsińska Fundacja Praw Człowieka, Warszawa)	
Konferencja Społeczeństwo obywatelskie w praktyce (Sarajewo, Bośnia i Hercegowina)	Uczestnicy z Polski: Jacek Królikowski, Cezary Trutkowski (Warszawskie Centrum Fundacji Rozwoju Demokracji Lokalnej)	

- Konferencja **Religie i kościoły w postkomunistycznej Europie** (Zagrzeb, Chorwacja)
 Uczestnicy z Polski: Tadeusz Doktor (Instytut Stosowanych Nauk Społecznych UW, Warszawa), Katarzyna Leszczyńska (Instytut Socjologii UJ, Kraków), Małgorzata Zawila (Instytut Religioznawstwa UJ, Kraków)
- Warsztaty **Sieć badań naukowych studentów nauk społecznych w Europie Wschodniej** (Brno, Czechy)
 Uczestnicy z Polski: Paweł Bucher, Mariola Kuligowska, Waldemar Kuligowski, Joanna Łagoda, Ewa Mikołajczak, Barbara Pąkowska, Mariusz Przybyła, Remigiusz Szczechowicz (Instytut Etnologii i Antropologii Kulturowej Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza, Poznań)
- Seminarium **Wolontariusze i darczyńcy: współpraca z ośrodkami na prowincji** (Kroměříž, Czechy)
 Uczestnicy z Polski: Wojciech Bosak (Krakowskie Forum Rozwoju), Krzysztof Komornicki (Stowarzyszenie Zdanie, Stara Bystrzyca), Grzegorz Szostek (Centrum Wspierania Aktywności Lokalnej, Bielawa) Aleksandra Wąsik (Regionalne Centrum Wolontariatu, Łódź), Artur Święch (Centrum Wolontariatu, Kielce)
- Konferencja **Macierzyństwo – od tradycyjnych modeli ku nowoczesnym usługom zdrowotnym i socjalnym** (Praga, Czechy)
 Uczestnicy z Polski: Katarzyna Oleś, Anna Otfinowska, Agata Teleżyńska (Fundacja Rodzić po ludzku, Warszawa)
- Konferencja **Kliniki prawne: partnerstwo instytucji akademickich i organizacji pozarządowych na rzecz ubiegających się o azyl** (Praga, Czechy)
 Uczestnicy z Polski: Maciej Puchała (Centrum Edukacji Prawnej, Wydział Prawa i Administracji Uniwersytetu Szczecińskiego), Krzysztof Śmiszek (Klinika Prawa Uniwersytetu Warszawskiego), Bartłomiej Tokarz (Poradnia Prawna UJ – Sekcja Praw Człowieka, Kraków)
- Konferencja **Partnerstwo i współpraca pomiędzy organizacjami zajmującymi się problemami AIDS** (Tallin, Estonia)
 Uczestnicy z Polski: Wojciech J. Tomczyński (Stowarzyszenie Wolontariuszy Wobec AIDS Bądź z nami, Warszawa)
- Warsztaty **Analiza porównawcza politycznych, ekonomicznych i prawnych problemów państw w okresie transformacji** (Tartu, Estonia)
 Uczestnicy z Polski: Piotr Bogumił, Dawid Brychcy (Szkoła Główna Handlowa, Warszawa)
- Seminarium **Stabilność w Europie Południowo-Wschodniej** (Belgrad, Jugosławia)
 Uczestnicy z Polski: Radosław Korzycki (AEGEE, Warszawa)
- Konferencja **Koalicja na rzecz dzieci** (Biszkek, Kirgizja)
 Uczestnicy z Polski: Maria Łyczkowska, Irena Skipor-Rybacka (Stowarzyszenie Korczakowskie, Poznań), Monika Sajkowska, Jolanta Zmarzlik (Fundacja Dzieci Niczyje, Warszawa)
- Warsztaty **Techniki informacji w przygotowaniu zawodowym nauczycieli nauk społecznych** (Pałanga, Litwa)
 Uczestnicy z Polski: Hanna Diduszko (Zespół Szkół Podstawowych nr 9, Warszawa), Anna Łagodzka (Kolegium Nauk Społecznych i Administracji Politechniki Warszawskiej)
- Konferencja **Region Morza Bałtyckiego w XXI wieku: nowe zagrożenia, nowe możliwości** (Wilno, Litwa)
 Uczestnicy z Polski: Konrad Misztal, Adam Szyszkowski (Europejskie Stowarzyszenie Studentów Nauk Humanistycznych, Lublin)
- Seminarium **Instytucje na rzecz rozwoju regionu Morza Bałtyckiego** (Wilno, Litwa)
 Uczestnicy z Polski: Andrzej Ereciński (Fundacja Agencja Rozwoju Regionalnego, Gdańsk), Ewa Rząd (Agencja Rozwoju Pomorza, Gdańsk)
- Seminarium **Doświadczenia w działalności na rzecz obrony praw człowieka** (Jekaterynburg, Rosja)
 Uczestnicy z Polski: Bogdan Drozdowicz, Zuzanna Fialova, Henryk Kasprzak, Alina Pomorska, Jerzy Swatoń (Helsinkińska Fundacja Praw Człowieka, Warszawa)
- Seminarium **Nowoczesne praktyki z pracy z dziećmi specjalnej troski** (St. Petersburg, Rosja)
 Uczestnicy z Polski: Jerzy Fornalik, Irena Skipor-Rybacka (Stowarzyszenie Korczakowskie, Poznań)
- Seminarium **Rola prasy w rozwoju polityki kulturalnej** (Uljanowsk, Rosja)
 Uczestnicy z Polski: Sebastian Łupak (Gazeta Wyborcza – Trójmiasto, Gdańsk)
- Seminarium **X-lecie szkoleń dziennikarskich w Europie Środkowo-Wschodniej** (Bukareszt, Rumunia)
 Uczestnicy z Polski: Janusz Adamowski (Wydział Dziennikarstwa i Nauk Politycznych Uniwersytetu Warszawskiego), Janina Fras (Zakład Komunikowania Społecznego i Dziennikarstwa, Uniwersytet Wrocławski), Małgorzata Lisowska-Magdziarz, Teresa Sasińska-Klas (Instytut Dziennikarstwa i Komunikacji Społecznej, Uniwersytet Jagielloński), Jan Piekło (Fundacja Znak, Kraków), Ryszard Sługocki, Wojciech Włoch (Wyższa Szkoła Komunikowania i Mediów Społecznych, Warszawa)

Seminarium Inicjatywa regionalna na rzecz wspólnot wiejskich (Magura, Rumunia)	Uczestnicy z Polski: Katarzyna Boczek (Kluby 4H, Warszawa), Urszula Budzisz-Szukała (Fundacja Fundusz Współpracy, Warszawa), Joanna Czapla (Fundacja Programów Pomocy dla Rolnictwa, Warszawa), Wojciech Knieć (Zakład Socjologii Obszarów Rustykalnych, Instytut Socjologii UMK, Toruń),
Warsztaty Regionalna strategia pomie-dzy organizacjami pozarządowymi na rzecz pomocy uchodźcom (Sinaia, Rumunia)	Uczestnicy z Polski: Beata Ristowska (Polska Akcja Humanitarna, Warszawa), Ernest Zienkiewicz (Helsińska Fundacja Praw Człowieka, Warszawa)
Seminarium Ksenofobia w krajach postkomunistycznych (Lubljana, Słowenia)	Uczestnicy z Polski: Marta Kubiszyn (<i>Brama Grodzka – Teatr NN</i> , Lublin), Maria Marczewska-Rytko (Wydział Politologii UMCS, Lublin)
Konferencja Polityka dotycząca migracji i azylu w krajach „obrzeży Schengen” i Europy Południowo-Wschodniej (Lubljana, Słowenia)	Uczestnicy z Polski: Katarzyna Zdybska (Poradnia Prawna UJ – Sekcja Praw Człowieka, Kraków)
Wizyta studyjna Ukraina-Polska: przez samorząd lokalny do demokracji (Dnietropierowsk, Ukraina)	Uczestnicy z Polski: Jan Błotnicki (Urząd Miasta Przemysła), Kazimierz Czaban, Wacław Koczewski, Mirosława Lewińska (Podkarpacki Urząd Wojewódzki, Rzeszów), Grzegorz Nowakowski (Fundacja Rozwoju Demokracji Lokalnej, Rzeszów), Władysław Ożóg (Urząd Miasta Rzeszowa), Szczepan Rudka, Tomasz Wiśniewski, Przemysław Wojcieszak (Centrum Szkoleń Samorządowych, Wrocław)
Seminarium Udział obywateli w procesach decyzyjnych na szczeblu lokalnym w krajach Europy Środkowo-Wschodniej – koncepcje i praktyka (Jaremczi, Ukraina)	Uczestnicy z Polski: Janusz Dąbrowski, Krystyna Sroka (Związek Gmin Warmińsko-Mazurskich, Olsztyn), Piotr Sadłocha (Świętokrzyskie Centrum FRDL, Kielce), Barbara Szczerbińska (Fundacja Rozwoju Demokracji Lokalnej, Białystok)
Seminarium Organizacje non-profit jako czynnik zmiany społecznej. Ochrona ustawowych interesów i praw (Kijów, Ukraina)	Uczestnicy z Polski: Zbigniew Jarzyna (Naczelna Rada Zrzeszeń Handlu i Usług, Warszawa)
II Międzynarodowe Forum Inicjatyw Oświatowych Inicjatywy obywatelskie na rzecz reformy oświaty na obszarach wiejskich (Lwów, Ukraina)	Uczestnicy z Polski: Irena Bodzak (Stowarzyszenie Rozwoju i Promocji Wsi Maszki), Alina Chojnowska (Zespół Studiów Ewaluacyjnych Instytutu Socjologii UW, Warszawa), Andrzej Janowski (Rada Programowa Forum Inicjatyw Oświatowych, Warszawa), Halina Karlak, Piotr Karlak (Mała Szkoła w Kunkowej), Alina Kozłowska-Bałyga (Centrum Inicjatyw Oświatowych, Warszawa), Wiesława Kowalska (Towarzystwo Kulturalne <i>Echo Pyzd</i>), Kornelia Kurowska (Stowarzyszenie Wspólnota Kulturowa <i>Borussia</i> , Olsztyn), Irena Łukasiewicz (Stowarzyszenie na rzecz Ekorozwoju i Promocji Wsi Cichobórz), Wojciech Onyszkiewicz (Stowarzyszenie <i>Dzielimy się tym, co mamy</i> , Warszawa), Wiesława Przytuła (Mała Szkoła w Łykoszynie), Krzysztof Pudełko (Wojewódzki Ośrodek Doradztwa Rolniczego, Lublin), Aleksander Suhak (Warmińsko-Mazurski Ośrodek Doskonalenia Nauczycieli, Olsztyn), Maria Tucka (Zespół Szkół Ogólnokształcących nr 2 w Przemyslu), Krystyna Zasada (Społeczna Szkoła Podstawowa w Gorawinie), Janina Zawadowska (Towarzystwo Rozwijania Inicjatyw Oświatowych, Warszawa)
Seminarium Wymiana energii – wzmacnianie jakości, udziału i różnorodności wolontariatu (Budapeszt, Węgry)	Uczestnicy z Polski: Katarzyna Braun (Stowarzyszenie Centrum Wolontariatu, Lublin), Małgorzata Misztela (Świętokrzyskie Centrum Fundacji Rozwoju Demokracji Lokalnej, Kielce), Dariusz Pietrowski (Centrum Wolontariatu, Warszawa)

169 176,10 zł

Działania Programu finansowane były w kwocie 1 010 011,11 zł ze środków Regionalnego Programu Wschód-Wschód.

Dotacje i podróże:	1 078 055,48 zł
Koszty realizacji programu:	187 375,98 zł
RAZEM:	1 265 431,46 zł

Forum Europy Środkowo-Wschodniej

W 2001 roku rozpoczęliśmy organizację cyklu publicznych debat Fundacji Batorego poświęconych problematyce polskiej polityki zagranicznej oraz stosunków międzynarodowych. Konferencja NATO, Unia Europejska, Europa Środkowa i Wschodnia (grudzień 1999) zapoczątkowała cykl spotkań poświęconych refleksji nad rolą organizacji pozarządowych w polityce zagranicznej i przyczyniła się do zacieśnienia współpracy polskich organizacji w Europie Wschodniej. W roku 2001 ukonstytuowała się nieformalna grupa robocza, której celem jest wypracowanie mechanizmów współdziałania instytucji państwowych i organizacji pozarządowych, przygotowanie raportu prezentującego osiągnięcia trzeciego sektora poza granicami Polski oraz stworzenie wspólnej bazy danych. Forum aktywnie uczestniczyło w tych pracach, prowadząc sekretariat grupy.

Od 1999 roku ważnym wątkiem w działalności Forum są kwestie związane ze znaczeniem procesu integracji europejskiej dla wschodnich sąsiadów Polski. Naszą rolę widzimy w przybliżaniu problematyki integracji europejskiej środowisk opiniotwórczym w krajach sąsiedzkich. W 2001 roku gościliśmy przedstawicieli władz samorządowych, którzy zapoznali się z przygotowaniem Polski do członkostwa w Unii Europejskiej na poziomie władz centralnych i lokalnych. Wspólnie z Krajową Radą Radiofonii i Telewizji zorganizowaliśmy seminarium *Integracja Europejska a media – doświadczenia polskie dla Ukrainy* będące okazją do podsumowania współpracy polskich i ukraińskich środowisk dziennikarskich. Kontynuowaliśmy cykl warsztatów dla młodych dziennikarzy i politologów z Rosji, Ukrainy, Białorusi i Polski poświęconych miejscu Europy Środkowo-Wschodniej w europejskim systemie bezpieczeństwa. Stałym elementem każdego warsztatu jest wyjazd studyjny do Brukseli. Zaletą spotkań jest ich wielostronny charakter, umożliwiający prezentację, często krańcowo różnych, punktów widzenia na przemiany w Europie Środkowo-Wschodniej.

Od dawna dużo uwagi poświęcamy znaczeniu przeszłości we wzajemnych relacjach krajów Europy Środkowo-Wschodniej. W 2001 roku ważnym wydarzeniem stała się, zorganizowana wspólnie z Ośrodkiem Myśli Politycznej z Krakowa, konferencja *Kultura i tożsamość*. Uczestniczyli w niej przedstawiciele świata kultury, organizacji pozarządowych i instytucji państwowych z Polski i Ukrainy. Dyskusja toczyła się wokół zagadnień tożsamości narodowej, pamięci historycznej i dziedzictwa totalitaryzmu z jednej strony, a polityki kulturalnej państwa i promocji kultury z drugiej. Wydanie tomu *Historycy polscy i ukraińscy wobec problemów XX wieku* było okazją do zorganizowania w Warszawie, Krakowie i Kijowie dyskusji poświęconych miejscu historii w życiu publicznym obu krajów po 1989 roku, głównym sporom historycznym i sytuacji badaczy w minionej dekadzie. Przykładem innego spojrzenia na wspólną przeszłość jest, realizowany od roku 2000 we współpracy z miesięcznikiem *Mówią Wieki*, program *Historia alternatywna*. Podczas warsztatów nauczyciele i uczniowie szkół średnich z Białorusi, Litwy, Ukrainy i Polski starali się, wspólnie z historykami, wypracować nowe sposoby nauczania historii. Efektem warsztatów są publikacje, które stają się nieformalnymi lekturami szkolnymi, a także ułatwiają przygotowanie programów autorskich przez samych nauczycieli.

Dzielenie się polskimi doświadczeniami i wspieranie procesu demokratycznych przemian jest stałym wątkiem działalności Forum. Od kilku lat – we współpracy z wieloma organizacjami i instytucjami w Polsce – szczególnie dużo uwagi poświęcamy Białorusi. Realizujemy długofalowe projekty (*Stypendia dla studentów*, *Polskie reformy*, *Staże dla młodych naukowców*, *Edukacja pozaszkolna w Polsce - wizyty studyjne dla nauczycieli*), które pomóc mają środowiskom ważnym dla rozwoju myśli reformatorskiej i społeczeństwa obywatelskiego w tym kraju. W tym roku włączyliśmy się także w najważniejsze wydarzenie na Białorusi - wybory prezydenckie - wysyłając grupę niezależnych obserwatorów. Od 2000 roku realizujemy projekt *Obwód Kaliningradzki*. W stronę regionalnego partnerstwa, którego celem jest wzmacnianie sektora organizacji pozarządowych w Kaliningradzie oraz rozszerzenie współpracy polskich organizacji i władz lokalnych z rosyjskimi partnerami. Kontynuowaliśmy również zapoczątkowaną przez konferencję *Wojny Bałkańskie* (1999) współpracę z krajami byłej Jugosławii, adresując nasze działania do organizacji pozarządowych i dziennikarzy.

W roku 2001 Forum zrealizowało 35 projektów. Były to m.in. seminaria, konferencje i dyskusje publiczne, staże i warsztaty, wizyty studyjne. Uczestniczyło w nich aktywnie ponad 450 osób oraz około 1000 słuchaczy. Najliczniejsze grupy gości z zagranicy stanowili Białorusini (108), Ukraińcy (95), Rosjanie (22). W projektach poświęconych integracji europejskiej brali udział uczestnicy z krajów Europy Zachodniej.

Debaty Fundacji Batorego

Polska polityka wschodnia (15 marca)

Spotkanie zorganizowane wspólnie z redakcją *Tygodnika Powszechnego* zapoczątkowało cykl Debat Fundacji Batorego. Dyskusja toczyła się wokół pytania czy efekty polskich działań na Wschodzie są adekwatne do oczekiwań. Polemizowano z tezą, że przyczyną niskiej efektywności tych działań jest niedoceniecie stopnia „skażenia” komunizmem naszych wschodnich sąsiadów oraz przecenianie zmian polityczno-gospodarczych. Za niepokojący uznano fakt nieobecności Rosji w polskiej polityce zagranicznej. Zastanawiano się nad aktualnością koncepcji Giedroycia-Mieroszewskiego wobec faktu, że Białoruś i Ukraina nie mogą być zupełnie niezależne od silnej Rosji. Rozwiązaniem dla polskiej polityki wobec Wschodu mogło być przygotowanie atrakcyjnej oferty dla tych krajów, alternatywnej wobec rosyjskiej, i związanej z kierunkiem proeuropejskim (programy pomocowe). Podkreślano ważność myślenia o naszej polityce wschodniej w kontekście przystąpienia Polski do UE. W debacie wzięli udział: Zdzisław Najder (publicysta, były dyrektor radia *Wolna Europa*), Jerzy Marek Nowakowski (politolog, doradca ds. polityki zagranicznej premiera Jerzego Buzka), Dariusz Rosati (ekonomista, były Minister Spraw Zagranicznych, członek Rady Polityki Pieniężnej), Bartłomiej Sienkiewicz (politolog), Aleksander Smolar (prezes Fundacji im. Stefana Batorego). Zapis debaty ukazał się w *Tygodniku Powszechnym* 22 kwietnia 2001.

Między Stanami Zjednoczonymi a Unią Europejską (17 maja 2001)

Drugie spotkanie o polskiej polityce zagranicznej, współorganizowane z redakcją *Tygodnika Powszechnego*, poświęcone było miejscu Polski w stosunkach amerykańsko-europejskich. W założeniach polskiej polityki zagranicznej nie istnieje dylemat wyboru między Europą a Stanami Zjednoczonymi: oczywiste jest jednoczesne dążenie Polski do integracji euroatlantyckiej i integracji europejskiej. Z drugiej strony, zarówno w kraju, jak i zagranicą pojawiają się głosy, że być może taki wybór okaże się koniecznością. Część dyskutantów podkreślała, że w naszym interesie leży zachowanie spójności polityki UE i NATO. Wiele krajów znakomicie godzi przynależność do NATO i do Unii Europejskiej. Nasza polityka powinna być samodzielną i wiarygodną dla obu stron. Powinniśmy skoncentrować się na Europie Środkowej, w której – zarówno w ramach Unii Europejskiej, jak i NATO - możemy odegrać kluczową rolę. Część dyskutantów uważała, że wybór między Europą a Ameryką może stać się dla Polski realnym dylematem. W tym kontekście być może będziemy musieli wybrać, czy ciągle ważniejsze dla nas jest bezpieczeństwo, czy dominujące w Unii Europejskiej kwestie stosunków gospodarczych. W debacie uczestniczyli: Włodzimierz Cimoszewicz (były premier RP), Jerzy Marek Nowakowski (politolog, doradca ds. polityki zagranicznej premiera Jerzego Buzka), Janusz Reiter (prezes Centrum Stosunków Międzynarodowych), Jan Maria Rokita (poseł na Sejm RP), Aleksander Smolar (prezes Fundacji im. Stefana Batorego). Zapis debaty ukazał się w *Tygodniku Powszechnym* 26 sierpnia 2001.

Islam i terror (3 października)

W dyskusji skoncentrowaliśmy się na omówieniu problemu relacji między światem islamu a terroryzmem jako narzędziem walki z przeciwnikami politycznymi i ideowymi. Przejawmy agresji wobec wyznawców islamu w różnych krajach Zachodu po zamachach terrorystycznych z 11 września pokazały, że w tej dziedzinie stereotypy są bardzo rozpowszechnione. Jednak istnieje autentyczny problem, którego w debatach intelektualnych i politycznych nie można uniknąć, dotyczący stosunku islamu i różnych jego nurtów do demokracji, wartości liberalnych, praw człowieka, jak również kwestii tolerancji wobec inaczej myślących i wierzących. O tym i o innych kwestiach podczas spotkania debatowali prof. Janusz Danecki (arabista, Uniwersytet Warszawski), Konstanty Gebert (publicysta), Krzysztof Mrozwicz (publicysta tygodnika *Polityka*), Jan Maria Rokita (poseł na Sejm RP), oraz Radosław Sikorski (wiceminister obrony narodowej). Zapis debaty ukazał się w *Tygodniku Powszechnym* 21 października 2001.

Stan polskiej demokracji (14 listopada)

Zaskakujące pod wieloma względami wyniki jesiennych wyborów parlamentarnych skłoniły organizatorów do wyjścia poza zwyczajową formułę analizy zmian w politycznej topografii. W debacie, ponownie współorganizowanej z redakcją *Tygodnika Powszechnego*, skoncentrowaliśmy się na diagnozie stanu polskiej demokracji, solidności instytucji demokratycznych, trwałości systemu partyjnego oraz zdolności istniejących partii politycznych do reprezentowania interesów różnych grup społecznych. W dyskusji udział wzięli: Aleksander Hall (lider Stronnictwa Konserwatywno-Ludowego), Mirosława Grabowska (socjolog, Uniwersytet Warszawski), Lech Kaczyński (poseł RP z ramienia partii *Prawo i Sprawiedliwość*), Krzysztof Kozłowski (zastępca redaktora naczelnego *Tygodnika Powszechnego*, były senator RP), Antoni Sułek (socjolog, doradca premiera Jerzego Buzka) oraz Aleksander Smolar (prezes Fundacji im. Stefana Batorego). Zapis debaty ukazał się w *Tygodniku Powszechnym* 13 stycznia 2002.

Współpraca polskich organizacji w dziedzinie stosunków międzynarodowych

Spotkania
Grupa robocza polskich organizacji pozarządowych pracujących poza granicami
(Warszawa, 26 marca, 11 lipca, 6 września, 2 października)

Celem grupy jest przygotowanie propozycji stałych form współpracy między organizacjami pozarządowymi pracującymi poza granicami Polski a władzą publiczną. Swoje prace grupa rozpoczęła od wypracowania modelu współpracy z Ministerstwem Spraw Zagranicznych, przygotowując wstępną wersję dokumentu *Partnerstwo dla polityki zagranicznej. O współpracy władz publicznych z organizacjami pozarządowymi*. Dokument wstępny prezentuje obecność polskich organizacji pozarządowych w polskiej polityce zagranicznej oraz w zarysie wskazuje zagadnienia znajdujące się we wspólnym polu zainteresowań: mechanizm konsultacji, wymiany informacji oraz zasady współpracy między organizacjami pozarządowymi a ośrodkami polityki zagranicznej, finansowanie działalności organizacji pozarządowych za granicą ze środków budżetowych, standardy przyjaznego stosunku polskich placówek dyplomatycznych do polskich organizacji i projektów realizowanych przez nie zagranicą.

Integracja europejska

Wizyty studyjne
Integracja Polski z UE
(Warszawa, Poznań, Stupca 1-7 kwietnia; Warszawa, Katowice, Żywiec 16-20 lipca; Warszawa, Gdańsk, Bytów 1-5 października)

Trzy wizyty studyjne dla samorządowców z Ukrainy Zachodniej, Wschodniej i Południowej, były drugą częścią projektu *Integracja Polski z UE* zapoczątkowanego w roku 2000. Celem wizyt było zapoznanie uczestników z procesem integracji Polski z UE oraz NATO, a także z działalnością samorządów w Polsce na szczeblu wojewódzkim, powiatowym i gminnym. Jeden dzień każdej wizyty poświęcony był warsztatom na temat współpracy międzynarodowej na poziomie samorządu, tworzeniu strategii rozwoju regionalnego oraz promocji. Każda grupa odwiedziła inny region Polski najbardziej nadający się do przeprowadzania porównań – goście z Ukrainy Zachodniej odwiedzili Wielkopolskę, Wschodniej – Śląsk, Południowej – Pomorze.

Warsztaty i wizyta studyjna
Współpraca NATO – obszar postradziecki w sferze bezpieczeństwa i zapobiegania terroryzmowi
(Warszawa, Bruksela, 18-23 czerwca 2001)

Warsztaty z udziałem polskich i ukraińskich dziennikarzy z prasy regionalnej. Dziennikarzy ukraińskich wybrano spośród uczestników ubiegłorocznego cyklu programu Integracja Polski z UE. Ze strony polskiej zaproszono przedstawicieli najpoważniejszych gazet regionalnych. Warsztatom towarzyszyła wizyta studyjna w Brukseli dla uczestników z Ukrainy. Podczas zajęć omawiano sposoby prezentowania problematyki integracyjnej w prasie polskiej i ukraińskiej. Uczestnicy pracując w dwóch grupach przygotowali artykuły: jeden koncentrujący się na pozytywnych aspektach poszerzenia UE, drugi zaś – na aspektach negatywnych. Teksty zostały omówione na wspólnym forum. Trzydniowa wizyta w Brukseli umożliwiła uczestnikom zapoznanie się z funkcjonowaniem głównych instytucji UE i NATO. Spotkanie w siedzibie Komisji Europejskiej miało na celu wyjaśnienie złożoności i dynamiki stosunków pomiędzy Ukrainą a UE i państwami członkowskimi. Spotkania w Kwaterze Głównej NATO (pion polityczny) oraz Zjednoczonym Dowództwie (pion wojskowy) dotyczyły relacji NATO – UE oraz zaangażowania Sojuszu na Bałkanach. Wizytę w Brukseli przygotowaliśmy we współpracy z Biurem Prasy i Informacji NATO.

Warsztaty
**Współpraca NATO – państwa WNP
w sferze bezpieczeństwa**
(Warszawa, Bruksela, 17-23 listopada)

Kolejne przedsięwzięcie realizowane wspólnie z Biurem Prasy i Informacji NATO poświęcone było współpracy w dziedzinie bezpieczeństwa między Rosją i innymi państwami WNP, a Sojuszem. Uczestnikami warsztatów byli młodzi politolodzy z Białorusi, Polski, Rosji i Ukrainy, którym towarzyszyli zaproszeni eksperci z tych czterech krajów. Celem warsztatów było omówienie sytuacji po wydarzeniach 11 września 2001 roku. Dyskutowano również o perspektywach rozwoju stosunków amerykańsko-rosyjskich i ich wpływie na przyszłość NATO. Integralnym elementem warsztatów była wizyta w Kwaterze Głównej NATO w Brukseli oraz w Zjednoczonym Dowództwie w Mons. Na zakończenie warsztatów uczestnicy, w grupach narodowych, prezentowali przygotowane w trakcie pobytu w Polsce i w Belgii prace, dotyczące omawianych zagadnień.

Konferencja
**Integracja europejska a media –
doświadczenia polskie dla Ukrainy**
(Warszawa, 21 listopada 2001)

Konferencja zorganizowana wspólnie z Krajową Radą Radiofonii i Telewizji, poświęcona polskim doświadczeniom w informowaniu o integracji Polski z Unią Europejską. Podczas spotkania dyskutowano o zadaniach instytucji państwowych w informowaniu społeczeństwa, współpracy agend rządowych i mediów, obowiązkach publicznych mediów elektronicznych i zadaniach nadawców komercyjnych, obecności problematyki integracyjnej w prasie wysokonakładowej i sposobach dotarcia do integracji europejskiej do szerokiego odbiorcy. W debatach uczestniczyli m.in. Juliusz Braun, Piotr Gabryel, Tadeusz Iwiński, Katarzyna Kołodziejczyk, Piotr Nowina-Konopka, Marek Ostrowski, Eugeniusz Smolar i Tomasz Wróblewski. Spotkanie zrealizowano w ramach projektu *Kijów w Warszawie*. *Warszawa w Kijowie*, przygotowanego przez Forum Polsko-Ukraińskie oraz Związek Ukraińców w Polsce.

Seminarium
**Od Waszyngtonu
do Pragi. Współpraca Estonii, Litwy
i Łotwy w dążeniu do członkostwa
w NATO** (Warszawa, 6 grudnia)

Dyskusja nad procesem rozszerzenia NATO o kraje bałtyckie, które ma nastąpić w 2002 roku podczas szczytu NATO w Pradze, oraz wkładem państw bałtyckich w tworzenie systemu bezpieczeństwa regionalnego, europejskiego i transatlantyckiego. W seminarium wzięli udział wiceministrowie spraw zagranicznych: Estonii - Harri Tiido, Litwy - Giedrius Cekuolis i Łotwy - Ivars Pundurs, a także przedstawiciel Rady Bezpieczeństwa Narodowego USA - Cameron Munter oraz doradca prezydenta Republiki Czeskiej - Lubos Dobrovsky. Stronę polską reprezentował Stefan Meller, podsekretarz stanu w Ministerstwie Spraw Zagranicznych.

Wspólne dziedzictwo

Dyskusje
**Historycy polscy i ukraińscy
wobec problemów XX wieku**

Dyskusje publiczne z udziałem naukowców z Polski i Ukrainy są kontynuacją programu zapoczątkowanego przez Fundację w grudniu 1989 roku seminarium *Historiografia Polski i Ukrainy po 1989 roku*.

**Historiografia w Polsce i na Ukrainie
w ostatnim 10-leciu**
(Warszawa, 15 lutego)

Podczas dyskusji z udziałem Wołodymyra Barana (historyk, Uniwersytet Wołyński im. Łesi Ukraińki, Łuck), Andrzeja Chojnowskiego (historyk, Uniwersytet Warszawski), Andrzeja Friszke (historyk, Instytut Studiów Politycznych PAN, redaktor miesięcznika *Więź*), Jerzego Holzera (historyk, dyrektor Instytutu Studiów Politycznych PAN), Natalii Jakowenko (historyk, Uniwersytet Akademii Kijowsko-Mohylańska), Heorhija Kasjanowa (historyk, Instytut Historii Ukraińskiej Akademii Nauk, Kijów) i Pawła Machcewicza (historyk, Instytut Pamięci Narodowej, Warszawa) zastanawiano się nad kondycją nauk historycznych w Polsce i na Ukrainie w ostatnim dziesięcioleciu i statusem badań historycznych oraz dyskutowano o problemach, które pojawiły się wraz z upadkiem komunizmu i zlikwidowaniem barier ideologicznych w nauce. Zapis dyskusji ukazał się w *Kwartalniku Literackim Kresy*, nr. 47/2001.

**Stosunki polsko-ukraińskie
w XX wieku w historiografii
obydwu krajów po 1989 roku**
(Kraków, 16 lutego)

Współorganizatorem drugiego spotkania była krakowska Fundacja im. św. Włodzimierza. Dyskusję poprowadziła Bogumiła Berdychowska (publicysta, wicedyrektor 5 Programu PR), a wzięli w niej udział: Ihor Illuszyn (historyk, Państwowy Uniwersytet im. Terasa Szewczenki, Kijów), Heorhij Kasjanow, Jan Kęsik (historyk, Uniwersytet Wrocławski), Grzegorz Mazur (historyk, Uniwersytet Jagielloński). Podczas spotkania dyskutowano o najnowszych publikacjach dotyczących stosunków polsko-ukraińskich oraz o dostępie do źródeł; wymieniano tematy dobrze opracowane i wskazywano na luki w badaniach.

**Historycy polscy i ukraińscy
wobec problemów XX wieku**
(Kijów, 17 grudnia 2001)

Ostatnie spotkanie, współorganizowane przez Instytut Polski w Kijowie oraz redakcję pisma *Duch i Litera*, poświęcono miejscu historii w Polsce i na Ukrainie w ostatnim dziesięcioleciu. Zastanawiano się nad rolą historii w debatach publicznych. Rozmawiano o nowym kanonie historii, jej roli we współczesnych sporach politycznych i ideowych. W spotkaniu uczestniczyli Andrzej Chojnowski, Natalia Jakowenko, Leonid Finberg (socjolog, redaktor naczelny kwartalnika *Duch i litera*, Ihor Illuszyn, Heorhij Kasjanow, Paweł Machcewicz, Mykoła Riabczuk (publicysta, miesięcznik *Krytyka*) i Władysław Werstiuk (historyk, Instytut Historii Ukraińskiej Akademii Nauk, Kijów).

Konferencja
Kultura i tożsamość.
Spotkanie polsko-ukraińskie
 (Warszawa, 29-30 czerwca)

W konferencji zorganizowanej wspólnie z Ośrodkiem Myśli Politycznej w Krakowie uczestniczyli przedstawiciele świata kultury, instytucji państwowych i organizacji pozarządowych z Polski i Ukrainy. Podczas pierwszej sesji - *Kultura w dobie transformacji* - rozmawiano o tradycji i jej rewizjach, dziedzictwie okresu totalitarnego w kulturze, tożsamości zbiorowej i pamięci indywidualnej, wreszcie o procesach transformacyjnych i modernizacyjnych. Dyskusję otworzyły wystąpienia Leonida Finberga (socjolog, Instytut Historii Ukrainińskiej Akademii Nauk, Kijów), Ireneusza Krzemińskiego (socjolog, Uniwersytet Warszawski), Ryszarda Legutki (filozof, prezes Ośrodka Myśli Politycznej, Kraków), Andrzeja Mencwela (historyk kultury, Uniwersytet Warszawski) i Mykoły Riabczuka (miesięcznik *Krytyka*, Kijów). Kolejną sesję, prowadzoną przez publicystę *Rzeczypospolitej* Bronisława Wildsteina, z udziałem Juliusza Brauna (przewodniczący Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji), Oleksandra Hrycenki (dyrektor Instytutu Polityki Kulturalnej, Kijów), Mykoły Kniażyckiego (członek Krajowej rady Radiofonii i Telewizji, Kijów) i Piotra Sommera (red. nac. *Literatury na Świecie*) poświęcono polityce kulturalnej państwa. Zastanawiano się nad kulturą jako elementem polityki państwa, formami obecności państwa w tworzeniu kultury, rolą instytucji państwowych (mecenas wspomagający twórców czy też „producent kultury”), procesami decentralizacyjnymi: miejscem samorządów, organizacji pozarządowych i inicjatyw lokalnych.

Kolejny wątek konferencji poświęcony był wspólnym dziedzictwu kulturowemu pogranicza polsko-ukraińskiego. Rozmawiali o tym Bogumiła Berdychowska (publicysta, wicedyrektor 5 programu PR), Krzysztof Czyżewski (eseista, prezes Ośrodka Pogranicze, Sejny), Oleksandr Fedoruk (wiceminister kultury, Kijów), George G. Grabowicz (redaktor naczelny miesięcznika *Krytyka*, Kijów), Tomasz Merta (dyrektor Instytutu Dziedzictwa Narodowego, Warszawa) oraz Stanisław Żurowski (wiceminister Kultury i Dziedzictwa Narodowego). Ostatni temat dotyczył promocji kultury jako formy polityki zagranicznej. Bilansu dotychczasowych doświadczeń obu państw w tej dziedzinie próbowali dokonać Kateryna Botanowa (kulturolog, Kijów), Andrzej Nowakowski (prezes wydawnictwa UNIVERSITAS, pełnomocnik rządu ds. Międzynarodowych Targów Książki Frankfurt 2000), Rafał Wiśniewski (ambasador RP w Budapeszcie) i Taras Wozniak (publicysta, redaktor naczelny pisma *ji*, Lwów). Spotkanie zostało zorganizowane przy wsparciu Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego. Patronat na konferencja objął Michał Kazimierz Ujazdowski, Minister Kultury i Dziedzictwa Narodowego.

Projekt
Historia alternatywna

Projekt *Historia alternatywna* upowszechniający nowatorskie metody nauczania historii w szkołach średnich przygotowany wspólnie z redakcją miesięcznika *Mówią Wieki*. Projekt realizowany jest pod patronatem prasowym dziennika *Rzeczypospolita*.

publikacje

W 2000 roku odbyły się trzy spotkania z udziałem młodzieży licealnej oraz nauczycieli z Białorusi, Litwy, Polski i Ukrainy. W oparciu o prace uczniów opracowane zostały materiały pomocnicze do nauczania historii. W 2001 roku ukazały się dwa kolejne zeszyty poświęcone spotkaniom polsko-litewskim i polsko-białoruskim, wprowadzenia do obu napisali dwaj historycy: Hieronim Grala z Uniwersytetu Warszawskiego i Jarosław Kraczyk, red. nac. *Mówią wieki*. Zeszyt *Historia Alternatywna. Spotkanie litewsko-polskie* (wydanie dwujęzyczne, *Alternatyvi Istorija. Lietuvių-lenkų susitikimas*, redakcja Bogusław Kubisz, Warszawa 2001) zawierał prace uczniów z Zespołu Szkół Zawodowych w Grodzisku Wielkopolskim, Zespołu Szkół Ogólnokształcących z Litewskim Językiem Nauczania im. 11 Marca w Puńsku, I Liceum Ogólnokształcącego im. Cypriana Norwida w Bydgoszczy, I LO im. Ks. Adama J. Czartoryskiego w Puławach, Szkoły Średniej Versu w Kownie oraz wileńskich szkół: im. Jana Pawła II w Wilnie, Gimnazjum im. Salomei Neris, *Virsuliskiu* i Gimnazjum im. M. Birziskosa.

W zeszycie *Historia Alternatywna. Spotkanie białorusko-polskie* (wydanie dwujęzyczne, *Alternatywnaja Historyja. Białoruska-polskaja sustrieczka*, redakcja Bogusław Kubisz, Warszawa 2001) znalazły się prace uczniów Zespołu Szkół z Dodatkową Nauką Języka Białoruskiego w Hajnówce, Liceum nr 2 im. J. Śniadeckiego w Kielcach, Liceum Ogólnokształcącego w Środzie Wielkopolskiej, Drugiego Liceum w Mińsku oraz Liceum nr 1 w Marjonej Horce (Obwód Miński).

warsztaty
 (Lublin, Kazimierz Dolny,
 10-13 grudnia 2001)

W oparciu o materiały opracowane podczas spotkań *Historii Alternatywnej* przeprowadzone zostały zajęcia z uczniami. Nauczyciele-autorzy najciekawszych zajęć oraz opiekunowie grup uczniowskich wyróżnionych podczas poprzednich warsztatów spotkali się na spotkaniu podsumowującym projekt. Omawiano dotychczasowe doświadczenia oraz plany kontynuacji projektu, a nauczyciele wspólnie przygotowali teksty próbujące odpowiedzieć na pytanie: Jak potoczyłyby się losy narodów zamieszkujących I Rzeczypospolitą – Białorusinów, Litwinów, Polaków, Ukraińców – w następnych stuleciach, gdyby nie doszło do rozbiorów? Materiały ze spotkania ukażą się w oddzielnym tomie.

Seminarium
Obwód Kaliningradzki.
W stronę regionalnego partnerstwa
(Warszawa, 30 marca)

Przemiany w regionie

Tematem seminarium była sytuacja Obwodu Kaliningradzkiego w kontekście rozszerzenia UE na Wschód. Chcieliśmy zaprezentować polskiej opinii publicznej różne koncepcje na temat przyszłości rosyjskiej enklawy. W spotkaniu uczestniczyli eksperci z Rosji oraz z krajów członkowskich UE: Hanne-Marie Birckenbach (politolog, Instytut Badań nad Pokojem w Sztetynie-Holsztynie), Perti Joenniemi (politolog, Instytut Badań nad Pokojem w Kopenhadze), Rustam Baratow (prawnik, Kaliningradzkie Centrum Analityczno-Informacyjne, Kaliningrad), Stanisław Tkaczenko (politolog, Państwowy Uniwersytet w St. Petersburgu), Leonid Karabeszkin (politolog, Klub Bałtycki, Petersburg) i Dymitr Starostin (politolog, Centrum Analiz Strategii i Technologii, Moskwa).

Wizyta studyjna
Obwód Kaliningradzki.
W stronę regionalnego partnerstwa
(Białystok, Olsztyn, Elbląg 6-17 maja)

Celem wizyty było zapoznanie przedstawicieli kaliningradzkich organizacji pozarządowych z dorobkiem polskiego trzeciego sektora w województwach warmińsko-mazurskim i podlaskim oraz promocją współpracy organizacji o podobnym profilu działających w obu krajach. Naszymi gośćmi byli działacze, którzy uczestniczyli w grudniu 2000 w organizowanym przez Forum szkoleniu z zakresu zarządzania organizacją i zbierania funduszy. Projekt będzie kontynuowany w 2002 roku w formie staży dla liderów kaliningradzkich organizacji pozarządowych.

Konferencja
Dlaczego Kaliningrad
jest dla nas ważny?
(Olsztyn, 16 listopada)

Konferencja z udziałem organizacji pozarządowych z północnej Polski współpracujących lub pragnących nawiązać współpracę z Obwodem Kaliningradzkim. Celem spotkania była prezentacja dorobku oraz wymiana doświadczeń związanych ze współpracą z Obwodem. W spotkaniu wzięli udział przedstawiciele kilkudziesięciu polskich organizacji pozarządowych, a także Warmińsko-Mazurskiego Urzędu Marszałkowskiego i Ośrodka Badań im. Wojciecha Kętrzyńskiego.

Wizyta polskich organizacji
pozarządowych w Jugosławii
(Belgrad, Nowy Sad, 8-15 maja)

Druga część projektu wspierającego współpracę trzeciego sektora z Polską i Jugosławią (w roku 2000 gościliśmy w Polsce liderów jugosłowiańskich organizacji). Realizacja przedsięwzięcia była możliwa dzięki aktywnej współpracy z Fundacją Spółczeństwa Otwartego w Belgradzie oraz z Centrum Multikulturalnym w Nowym Sadzie. Polscy uczestnicy spotykali się z przedstawicielami wielu organizacji pozarządowych (m.in. *Graždanske Inicijative*, *Centar za kulturnu dekontaminaciju*, *Centar za slobodne izbore i demokratiju*) oraz niezależnych mediów (m.in. Radio B92 i O21 z Nowego Sadu). Spotkania z naukowcami z Instytutu Nauk Społecznych Uniwersytetu w Belgradzie oraz dziennikarzami pozwoliły polskim uczestnikom zapoznać się z sytuacją polityczną, prawami mniejszości narodowych oraz potencjałem trzeciego sektora w Jugosławii.

Wizyta dziennikarzy jugosłowiańskich
w Polsce
(Warszawa, 17 – 24 czerwca)

Program wizyty koncentrował się na zagadnieniach finansowania mediów w gospodarce rynkowej. W części programu przygotowanej we współpracy z Akademią Telewizyjną goście dyskutowali o powinnościach telewizji publicznej wobec społeczeństwa, o roli telewizji w umacnianiu społeczeństwa obywatelskiego, o zmianach w ładzie medialnym w Polsce i w Europie. Goście poznali sposób finansowania telewizji publicznej oraz różnych stacji komercyjnych. Pracowali w grupach w kilku redakcjach, zgodnie ze swymi zainteresowaniami: w Telewizyjnej Agencji Informacyjnej, Tygodniku Politycznym Jedynki, Teleranku, Rowerze Białej. Gości interesował stosunek polskiego społeczeństwa do konfliktu na Bałkanach. Konstanty Gebert podsumował różne sposoby prezentowania tego konfliktu w polskich mediach.

Białoruś przed wyborami prezydenckimi – warunki działania i rola białoruskich organizacji pozarządowych
(30 maja)

Spotkanie informacyjne dla przedstawicieli polskich organizacji poświęcone omówieniu skutków wprowadzenia w życie Dekretu Prezydenta Białorusi Nr 8 *O niektórych sposobach doskonalenia trybu otrzymywania i wykorzystywania bezzwrotnej pomocy zagranicznej*. Dekret ten, nakładając obowiązek uzyskania specjalnego zezwolenia na prowadzenie działalności o charakterze pomocowym, w dużym stopniu utrudnia finansowanie projektów realizowanych na terenie Białorusi. Uczestnicy spotkania podpisali apel do Ministra Spraw Zagranicznych Władysława Bartoszewskiego z prośbą o przesunięcie terminu wprowadzenia wiz dla obywateli Białorusi na okres po wyborach prezydenckich.

Wybory prezydenckie na Białorusi.
Wyjazd grupy niezależnych obserwatorów z Polski
(2-10 września)

Przedstawiciele polskich organizacji pozarządowych i prasy lokalnej obserwowali przebieg wyborów prezydenckich na Białorusi. Włączyli się w pracę inicjatywy *Niezależnyh Naziranih* powołanej przez grupę białoruskich organizacji pozarządowych (m.in. *Wiesna '96*, Fundacja im. Lwa Sapiehy). Polacy pomagali białoruskim niezależnym obserwatorom w punktach wyborczych na terenie obwodu witebskiego. Oprócz grupy z Polski w obserwacji wyborów brały udział również grupy z Irlandii, Szwecji, Rosji i Ukrainy. Projekt był współfinansowany z Programu Matych Grantów Ambasady Holenderskiej w Polsce.

Polska droga do kapitalizmu (26-27 października)

Projekt pilotażowy planowanego na rok 2002 cyklu wykładów na białoruskich uczelniach wyższych, adresowanego do szerokiego grona studentów i wykładowców, popularyzującego doświadczenia krajów naszego regionu w zakresie transformacji gospodarczej i ustrojowej. Projekt rozpoczęliśmy od wykładów poświęconych reformom gospodarczym i ustrojowym w Polsce. Prof. Janusz Beksiak (ekonomista, wykładowca Szkoły Głównej Handlowej) i prof. Antoni Kamiński (politolog, kierownik zakładu Bezpieczeństwa Międzynarodowego Instytutu Studiów Politycznych PAN) spotkali się ze studentami i naukowcami na trzech mińskich uczelniach: Białoruskim Państwowym Ekonomicznym Uniwersytecie, Europejskim Uniwersytecie Humanitarnym i Białoruskim Kolegium. Wspólny wykład obydwu naukowców uświetnił pierwsze spotkanie wszystkich dotychczasowych stypendystów Fundacji im. Stefana Batorego z Białorusi, których liczba przekroczyła już 100 osób. Projekt realizowany był we współpracy z Instytutem Polskim w Mińsku.

Cykl wizyt studyjnych **Edukacja pozaszkolna w Polsce** (23-30 kwietnia, 14-21 maja, 4-11 czerwca, 1-8 października, 22-29 października, 5-12 listopada)

Projekt ma na celu aktywizację społeczną i podwyższanie kwalifikacji zawodowych nauczycieli jako grupy o dużych możliwościach oddziaływania na proces kształtowania społeczeństwa otwartego na Białorusi. Celem wizyt było zaprezentowanie form pozaszkolnej pracy z dziećmi i młodzieżą oraz wykorzystania nowoczesnych metod w pracy dydaktycznej. W trakcie wizyt goście z Białorusi odwiedzali zarówno szkoły państwowe i publiczne jak i miejskie ośrodki kultury czy organizacje pozarządowe pracujące z dziećmi i młodzieżą. Ważnym elementem programu było pokazanie możliwości współpracy na lokalnym poziomie między instytucjami rządowymi i samorządowymi, organizacjami pozarządowymi, szkołami, nauczycielami i rodzicami. Program był realizowany wspólnie ze Wschodnioeuropejskim Centrum Demokratycznym – IDEE i będzie kontynuowany w roku 2002.

Książki dla Białorusi (kwiecień–październik)

Akcja prowadzona we współpracy z polskimi wydawnictwami oraz Instytutem Polskim w Mińsku miała na celu przekazanie bibliotekom uniwersyteckim na Białorusi najciekawsze publikacje z ostatnich kilku lat z dziedziny ekonomii, politologii, prawa, socjologii oraz nauk humanistycznych. Książki zostały przekazane: Białoruskiej Akademii Nauk, Bibliotece Narodowej w Mińsku, Białoruskiemu Uniwersytetowi Państwowemu w Mińsku, Państwowemu Uniwersytetowi Pedagogicznemu im. M. Tanka w Mińsku, Państwowemu Uniwersytetowi im. P. Maszerowa w Witebsku, Państwowemu Uniwersytetowi im. F. Skaryny w Homlu, Mohylewskiemu Uniwersytetowi Państwowemu im. A. A. Kuleszowa, Bibliotece Liceum im. Jakuba Kołosa w Mińsku, Kolegium Białoruskiemu w Mińsku, Białoruskiej Akademii Rolniczej w Gorki, Mińskiemu Państwowemu Uniwersytetowi Lingwistycznemu. Książki podarowali: Dom Wydawniczy *REBIS*, Fundacja Centrum Analiz Społeczno-Ekonomicznych, Fundacja *Pogranicze*, Grupa Wydawnicza *Aletheia*, Instytut Filozofii i Socjologii PAN, Instytut Spraw Publicznych, Instytut Studiów Politycznych PAN, Instytut Zachodni w Poznaniu, Ośrodek Myśli Politycznej, Polskie Wydawnictwa Naukowe, wydawnictwa: *Czarne*, *Sejmwowe*, *Sic!*, Trio, Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej, Uniwersytetu Mikołaja Kopernika, Uniwersytetu Jagiellońskiego, Uniwersytetu Wrocławskiego, Zakład Naukowy im. Ossolińskich oraz Żydowski Instytut Historyczny.

Polskie Reformy. Staże dla młodych naukowców z Białorusi

Program adresowany jest do badaczy zajmujących się ekonomią, prawem i socjologią. Ma inspirować i przygotowywać środowisko młodych naukowców białoruskich do reform w ich kraju. Staże sprzyjają nawiązaniu kontaktów i rozwinięciu długofalowej współpracy z polskimi partnerami. Ze strony polskiej do programu włączyły się liczne instytucje: Szkoła Główna Handlowa, Uniwersytet Warszawski (Wydziały Prawa i Administracji oraz Nauk Ekonomicznych), Uniwersytet Jagielloński (Wydział Prawa i Administracji), Uniwersytet im. A. Mickiewicza w Poznaniu (Wydział Nauk Prawnych), Polska Akademia Nauk (Instytut Nauk Ekonomicznych, Instytut Filozofii i Socjologii, Instytut Nauk Prawnych), Centrum Analiz Społeczno-Ekonomicznych, Instytut Pracy i Polityki Społecznej przy Ministerstwie Pracy oraz Instytut Badań nad Gospodarką Rynkową. W stażach uczestniczyli:

Konstantyn Akimenko, Mińsk

Anna Bałysz, Mińsk

Tatiana Bielackaja, Mińsk

Aleksandr Gotowski, Mińsk

Artur Jafimow, Mińsk

Siarhiej Kałasnikow, Mińsk

Uładzimir Kałupajew, Mińsk

Dzmitry Krywaszej, Mińsk

Iryna Mankiewicz, Mińsk

Walery Mankiewicz, Mińsk

Aleksander Markiewicz, Mińsk

Aleksander Perszaj, Mińsk

Waleria Stukina, Mińsk

Andrej Szabunia, Mińsk

Natalia Tyczyna, Soligorsk

Paweł Usow, Mohylew

Uładzimir Waletka, Mińsk

Aliaksej Wanin, Mińsk

W konkursie na artykuły popularyzujące wiedzę zdobytą w czasie staży nagrody otrzymali: Aleksandr Gotowski, Uładzimir Katupajew, Uładzimir Waletka i Waleryj Kuzmienok. Nagrodzone prace zostały opublikowane na Białorusi i w Polsce.

Program staży realizowany był we współpracy z Fundacją *Wiedzieć Jak* oraz współfinansowany przez National Endowment for Democracy (NED).

(styczeń – czerwiec)
Polskie Reformy.
Stypendia dla studentów z Białorusi
rok akademicki 2001/2002

Program, realizowany od 1998 roku, wspierać ma powstawanie nowatorskich prac magisterskich pisanych przez studentów z białoruskich uczelni na tematy związane z dzisiejszymi problemami Białorusi. W ramach programu słuchaczom III i IV roku uczelni białoruskich przygotowującym prace magisterskie z zakresu historii, makroekonomii, politologii, prawa i administracji, socjologii, stosunków międzynarodowych, zarządzania (administracja publiczna) przyznawanych jest ok. 20 stypendiów na roczne studia w Polsce. Stypendia na rok akademicki 2001/2002 otrzymali:

Filip Czyrkow, Mińsk – studia na Wydziale Ekonomicznym Uniwersytetu Gdańskiego

Wolha Hawrylik, Grodno – studia na Wydziale Prawa i Administracji Uniwersytetu Jagiellońskiego

Natalia Iwanowskaja, Mińsk – studia w Szkole Głównej Handlowej

Olga Jackiewicz, Mińsk – studia w Szkole Głównej Handlowej

Olga Jankowskaja, Mińsk – studia w Szkole Głównej Handlowej

Natalia Jewtuszenka, Mińsk – studia Uniwersytetu Łódzkiego

Siarhiej Kawalczuk, Swiętaogorsk – studia na Wydziale Dziennikarstwa i Nauk Politycznych Uniwersytetu Warszawskiego

Nadzieja Lojka, Mińsk – studia na Wydziale Nauk Historycznych i Pedagogicznych Uniwersytetu Wrocławskiego

Michaił Michajlec, Borysów – studia na Wydziale Historycznym Uniwersytetu Warszawskiego

Wolha Miszuk, Mińsk – studia na Wydziale Filologicznym Uniwersytetu Łódzkiego

Swietłana Nawumenka, Witebsk – studia w Szkole Głównej Handlowej

Swietłana Palko, Zodino – studia w Wyższej Szkole Biznesu - National Louis University w Nowym Sączu

Marina Papruha, Pecyzyszcz – studia na Wydziale Dziennikarstwa i Nauk Politycznych Uniwersytetu Warszawskiego

Michaił Popow, Mosty – studia w Instytucie Historii Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego

Daria Pryszczepa, Pryłuki – studia w Szkole Głównej Handlowej

Uładzimir Serpuhow, Nowogródek – studia na Wydziale Historyczno-Socjologicznym Uniwersytetu w Białymstoku

Wera Skwarczewskaja, Mińsk – studia na Wydziale Prawa i Administracji Uniwersytetu Warszawskiego

Wolha Szataława, Mińsk – studia na Wydziale Historyczno-Socjologicznym Uniwersytetu w Białymstoku

Alena Tsiskowa, Mińsk – studia na Wydziale Filozofii i Socjologii Uniwersytetu Warszawskiego

Cimur Walownik, Mińsk – studia na Wydziale Prawa i Administracji Uniwersytetu Jagiellońskiego

Uroczystą inaugurację roku akademickiego dla tegorocznych stypendystów uświetnił wykład prof. Jerzego Szackiego *Spotkanie idei liberalizmu z polską rzeczywistością postkomunistyczną*.

Pomocy w realizacji programu udzielił: Uniwersytet Warszawski, Szkoła Główna Handlowa w Warszawie, Uniwersytet Wrocławski, Wyższa Szkoła Biznesu – National Louis University w Nowym Sączu oraz Uniwersytet Jagielloński w Krakowie.

Inne

Wizyty stypendystów
German Marshall Memorial Fund
(Kraków-Warszawa,
30 marca – 4 kwietnia
i 16-21 czerwca)

Zorganizowaliśmy dwie wizyty prezentujące amerykańskim stypendystom GMMF Polskę, jej problemy i osiągnięcia ostatnich lat, a także perspektywy rozwoju naszego kraju. Spotkania poświęcono polskiej scenie politycznej i społecznej, sytuacji kościoła katolickiego, mniejszości religijnych i etnicznych w Polsce, zmianom w systemie edukacyjnym oraz rozwojowi sektora organizacji pozarządowych.

Wizytę przygotowano we współpracy z German Marshall Memorial Fund of the United States.

Działania Forum w 2001 roku finansowane były przez regionalny program East-East Open Society Institute w Budapeszcie (532 736,45 zł), Open Society Institute w Paryżu (382 784,91 zł), National Endowment for Democracy (48 152,55 zł), German Marshall Memorial Fund of the United States (26 767,88 zł), Biuro Prasy i Informacji NATO w Brukseli (15 349,04 zł), Program MATRA Ministerstwa Spraw Zagranicznych Królestwa Holandii (3 388,57 zł) oraz ambasady Estonii, Litwy i Łotwy w Warszawie (6 203,96 zł).

Stypendia dla studentów z Białorusi:	341 420,76 zł
Realizacja projektów:	1 549 891,18 zł
RAZEM:	1 891 311,94 zł

Program Europejski

Jednym z zadań, jakie Program Europejski postawił sobie rozpoczynając działalność w połowie 2000 roku, było animowanie publicznej debaty na temat przyszłości Unii Europejskiej, członkostwa Polski i relacji rozszerzonej Unii do jej wschodnich sąsiadów. Wychodząc z założenia, że w takiej debacie istotną rolę mogą odegrać organizacje pozarządowe, które nie są skrzepowane ograniczeniami wynikającymi z uwarunkowań politycznych, przygotowaliśmy – we współpracy z innymi organizacjami - serię raportów *O przyszłości Europy*. W serii tej staraliśmy się nie ograniczać do prezentacji polskiego punktu widzenia i polskich interesów, lecz uwzględniać perspektywę ogólnoeuropejską wnosząc wkład do debaty o tym, jaka powinna być polityka zewnętrzna Unii Europejskiej. W 2001 roku przygotowaliśmy pięć takich publikacji; ukazaniu się każdej z nich towarzyszyła publiczna dyskusja. Uwrażliwianiu opinii publicznej na problematykę wschodnich granic przyszłej Unii Europejskiej, potrzeby przeciwdziałania izolacji, które nie ubiegają się o członkostwo w UE, służyła także współpraca z międzynarodowymi ekspertami. Jej ukoronowaniem była konferencja w Brukseli z udziałem przedstawicieli instytucji europejskich i krajów członkowskich Unii oraz wizyta studyjna dziennikarzy z krajów UE w Polsce i na Ukrainie.

„Bycie” w Europie wyznacza pewien standard obecności na arenie międzynarodowej m.in. gotowość niesienia pomocy społeczeństwom krajów cierpiącym z powodu biedy lub konfliktów. Naszym zdaniem ważną drogą do zwiększenia roli Polski w pomocy międzynarodowej oraz międzynarodowych operacjach pokojowych i humanitarnych jest wspieranie międzynarodowego wolontariatu. Dlatego współorganizowaliśmy specjalistyczne szkolenie dla wolontariuszy, w porozumieniu z MSZ dokonaliśmy rekrutacji obserwatorów na wybory w Kosowie, a także współpracowaliśmy przy rekrutacji wolontariuszy z programem United Nations Volunteers.

Zdając sobie sprawę, że przyszłość polskich organizacji pozarządowych w dużej mierze zależy od umiejętności wykorzystania szansy, jaką będzie członkostwo w Unii Europejskiej wraz z kilkunastoma organizacjami powołaliśmy Przedstawicielstwo Organizacji Pozarządowych w Brukseli. Główne zadania Przedstawicielstwa to: promocja polskiego trzeciego sektora w instytucjach europejskich i organizacjach pozarządowych z krajów Unii Europejskiej, informowanie polskich organizacji o programach i funduszach UE, współpraca z europejskimi sieciami organizacji pozarządowych na rzecz włączania polskich organizacji w ich działalność, poszukiwanie partnerów z UE, Polski i innych krajów kandydujących do realizacji wspólnych przedsięwzięć, a także promocja wybranych projektów i inicjatyw polskiego trzeciego sektora.

Podjęliśmy działania na rzecz tego, aby organizacje pozarządowe mogły łatwiej i częściej korzystać ze środków Unii Europejskich. Spróbowaliśmy dokonać bilansu dotychczas realizowanych w Polsce programów europejskich pod kątem ich znaczenia dla rozwoju społeczeństwa obywatelskiego, a także zaproponować zmiany, zarówno na etapie podejmowania decyzji - co do rodzaju i przeznaczenia programów realizowanych w Polsce, jak i na etapie

zarządzania – odnośnie ich wdrażania, monitorowania i ewaluacji. W tym celu prowadziliśmy konsultacje z instytucjami rządowymi i unijnymi, nawiązaliśmy współpracę z Krajowym Systemem Usług (KSU) skupiającym organizacje wspierające przedsiębiorczość i rozpoczęliśmy pracę nad strategią przygotowania sektora pozarządowego do funduszy strukturalnych.

W ramach utworzonej w listopadzie 2000 roku nieformalnej koalicji organizacji pozarządowych i środowisk oświatowych na rzecz edukacji europejskiej prowadziliśmy działania mające na celu uruchomienie forum dialogu i współpracy środowisk oświatowych z władzami publicznymi. W skład koalicji wchodziły: Centralny Ośrodek Doskonalenia Nauczycieli, Fundacja im. Stefana Batorego, Fundacja Rozwoju Demokracji Lokalnej, Małopolskie Forum Edukacji Europejskiej, Polska Fundacja im. Roberta Schumana oraz Polska Rada Ruchu Europejskiego. Wspólnie wypracowaliśmy konkretne propozycje działań edukacyjnych i przekazaliśmy przedstawicielom Rządu i Sejmu RP sugestie dotyczące rozwiązań systemowych w zakresie edukacji młodzieży i informowania społeczeństwa. Edukację europejską promowaliśmy ponadto bezpośrednio, prowadząc ogólnopolski konkurs dla młodzieży *Zostań Negocjatorem* oraz udzielając dotacji na projekty edukacyjne w małych miejscowościach.

Współpracowaliśmy również z programami regionalnymi Open Society Institute: Ośrodkiem Studiów Politycznych oraz programem monitorowania procesu przystępowania do Unii Europejskiej.

O przyszłości Europy

<p>Prezentacje publikacji (Warszawa, 25 stycznia)</p>	<p>Przewyciężanie obcości: <i>Kaliningrad jako rosyjska enklawa wewnątrz Unii Europejskiej</i> (publikacja przygotowana we współpracy ze Stowarzyszeniem Borussia i Centrum Stosunków Międzynarodowych)</p>
<p>(Warszawa, 19 marca)</p>	<p><i>Uchylone drzwi: wschodnia granica rozszerzonej Unii Europejskiej</i> (publikacja przygotowana we współpracy z Instytutem Spraw Publicznych)</p>
<p>(Warszawa, 25 czerwca)</p>	<p><i>Proeuropejcy atlantyści. Polska i inne kraje Europy Środkowo-Wschodniej po wejściu do Unii Europejskiej</i> (publikacja przygotowana we współpracy z Centrum Stosunków Międzynarodowych)</p>
<p>(Warszawa, 4 września)</p>	<p><i>Zapomniany sąsiad – Białoruś w kontekście rozszerzenia UE na wschód</i> (publikacja przygotowana we współpracy ze Wschodnioeuropejskim Centrum Demokratycznym IDEE)</p>
<p>(Warszawa, 3 grudnia)</p>	<p><i>Wspólne wyzwanie – członkowie i kandydaci wobec przyszłej polityki migracyjnej UE</i> (publikacja przygotowana we współpracy z Instytutem Spraw Publicznych i Instytutem Studiów Społecznych Uniwersytetu Warszawskiego)</p>
<p>Seminarium Nowe granice Europy (Warszawa, 23-24 lutego)</p>	<p>Wspólnie z Centre for European Policy Studies z Brukseli, zorganizowaliśmy seminarium nt. wdrażania regulacji z Schengen w krajach kandydujących. Dyskusja, z udziałem kilkunastu ekspertów zagranicznych z krajów UE, Europy Środkowej, Polski, Rosji i Ukrainy, dotyczyła kwestii przyszłych granic zewnętrznych Unii Europejskiej oraz społecznych i politycznych uwarunkowań wprowadzenia wiz dla wschodnich sąsiadów przez kraje kandydujące. Dużo miejsca poświęcono prezentacjom badań i dyskusji nad wdrażaniem przez kraje kandydujące prawodawstwa unijnego dotyczącego pozostałych elementów współpracy w dziedzinie bezpieczeństwa i spraw wewnętrznych (m.in. sprawy azylowe, współpraca sądów, organów ścigania, itp.).</p>
<p>Konferencja Nowe granice Europy i współpraca w dziedzinie bezpieczeństwa: problem zaufania w rozszerzonej Unii Europejskiej (Bruksela, 6-7 lipca)</p>	<p>Kontynuacją lutowego seminarium była konferencja zorganizowana przez Centre for European Policy Studies, przy współpracy Fundacji im. Stefana Batorego i fińskiej Fundacji SITRA. Wzięli w niej udział politycy europejscy, wysocy urzędnicy UE, doradcy i eksperci z całej Europy. Giuliano Amato, były premier Włoch, otworzył konferencję przemówieniem na temat długofalowych skutków rozszerzenia i przyszłych granic zewnętrznych Unii Europejskiej. Komisarz Antonio Vitorino, odpowiedzialny za wymiar sprawiedliwości i sprawy wewnętrzne UE, Timo Summa, Dyrektor Dyrekcji Generalnej do Spraw Zagranicznych Komisji Europejskiej oraz Antoine Duquesne, belgijski minister spraw wewnętrznych, dyskutowali na temat trudności w osiągnięciu równowagi między bezpieczeństwem i gwarancjami wolności – dylematu wciąż obecnego w europejskich dyskusjach o współpracy w dziedzinie wymiaru sprawiedliwości i spraw wewnętrznych. Michael Emerson z CEPS i Jakub Boratyński z Fundacji Batorego wystąpili ze wspólną dekla-</p>

racją, zaakceptowaną następnie przez „pozarządowych” uczestników konferencji, zachęcającą Unię Europejską do podjęcia działań na rzecz Przyjazdnej Polityki Granicznej Schengen. Deklaracja wskazywała, na przykładach konkretnych krajów, na uboczne, negatywne skutki przesunięcia schengenskich standardów kontroli granic na wschód i południe oraz postulowała szereg rozwiązań politycznych, administracyjnych i organizacyjnych, które zapobiegałyby zarówno znacznemu zmniejszeniu kontaktów i częstotliwości podróży, jak również świadomości powstawania nowego muru w Europie Wschodniej i na Bałkanach.

[Na organizację konferencji przekazaliśmy fundusze w wysokości 15 000 euro]

Wizyta studyjna dziennikarzy z UE do Polski i na Ukrainę
(21-28 października)

W dniach 21-28 października zorganizowaliśmy drugą wizytę studyjną dla 22 dziennikarzy i ekspertów instytucji naukowych z 11 krajów członkowskich Unii Europejskiej na pogranicze Polski i Ukrainy. Celem wizyty było zapoznanie uczestników z dynamiką współczesnych stosunków polsko-ukraińskich, aktualnym stanem polskich negocjacji, ze szczególnym uwzględnieniem kwestii przyjmowania przez Polskę wymogów Schengen, zagadnieniami ruchu granicznego, problemami migracji, handlu przygranicznego, a także dziedzictwem kulturowym obszaru pogranicza, które w niedługiej perspektywie stanowić będzie zewnętrzną granicę Unii Europejskiej. Trasa wiodła z Warszawy przez Kazimierz Dolny, Rzeszów i Korczową na Ukrainę, gdzie odwiedziliśmy Lwów i Kijów.

W Warszawie uczestnicy wizyty spotkali się m.in. z prezydentem Aleksandrem Kwaśniewskim oraz Ministrem Spraw Zagranicznych, Włodzimierzem Cimoszewiczem, a w Kijowie rozmawiali o wyzwaniach stojących przed Ukrainą z przedstawicielami Ministerstwa Spraw Zagranicznych, Administracji i Spraw Wewnętrznych oraz opozycji (m.in. Julią Timoszenko, Henadijem Udowenko, Serhijem Hołowatym). Kulminacyjnym punktem programu była wizyta na przejściu granicznym i wędrowka po zielonej granicy. W efekcie wizyty ukazało się w prasie europejskiej ponad 20 artykułów na temat Polski i Ukrainy, oraz wzajemnych kontaktów obu państw w perspektywie rozszerzającej się UE.

Współpraca międzynarodowa

Projekt euintegration.net

Fundacja kontynuuje współpracę z Bankiem Światowym i Fundacją Bertelsmanna w ramach projektu *euintegration.net*, którego celem jest bliższa współpraca i wymiana informacji pomiędzy krajami kandydującymi do Unii Europejskiej oraz rozwinięcie zasobów informacyjnych w internecie. Jednym z głównych zadań projektu jest tworzenie na stronie internetowej www.euintegration.net biblioteki, zawierającej raporty badawcze, analizy, opracowania powstające w krajach kandydujących i dotyczące wybranych zagadnień integracji europejskiej. Promujemy ten projekt wśród instytucji polskich, które zostały zaproszone do współpracy i zamieszczania na stronie swojego dorobku analitycznego.

Wolontariat międzynarodowy
(Warszawa, 4-9 czerwca)

Podobnie jak w roku poprzednim odbyło się 6-dniowe intensywne szkolenie dla wolontariuszy do pracy w misjach zagranicznych, zorganizowane przy naszej pomocy przez Polską Akcję Humanitarną. Większość przeszkolonych wolontariuszy prowadziła półkolonie dla dzieci, zorganizowała kurs nauki języka angielskiego w Kosowie oraz pracowała w domu dziecka w Rumunii.

Rekrutacja obserwatorów z Polski na wybory parlamentarne w Kosowie
(sierpień – listopad)

Przeprowadziliśmy, we współpracy z Ministerstwem Spraw Zagranicznych, kolejną rekrutację obserwatorów na wybory samorządowe w Kosowie oraz w Bośni i Hercegowinie. W wyborze kandydatów wspierał nas Koordynator Programu United Nations Volunteers w Polsce, z którym współpracowaliśmy także przy wyszukiwaniu wolontariuszy do udziału w misjach UNV w Timorze Wschodnim, Kongu i Kirgistanie. Współpracy z MSZ zaowocowała usprawnieniem procedur wyłaniania kandydatów oraz zwiększeniem puli miejsc przewidzianych dla polskich obserwatorów w OBWE (150 osób). Uruchomiliśmy poświęconą sprawom międzynarodowego wolontariatu listę dyskusyjną w internecie mwolontariat@batory.org.pl

Seminaria eksperckie – monitoring procesu przystępowania do UE
(Warszawa, 9 i 12 kwietnia)

Zorganizowaliśmy dyskusje eksperckie nad roboczymi wersjami dwóch raportów: *Niezawisłość sędziowska oraz Prawa mniejszości – sytuacja Romów* przygotowanymi na zamówienie programu monitoringu procesu przystąpienia do Unii Europejskiej Open Society Institute, którego celem jest wpłynięcie na proces akcesji nowych państw do UE poprzez prezentowanie instytucjom europejskim niezależnej oceny przygotowania tych krajów do integracji ze strukturami UE. W wyniku dyskusji raport *Prawa mniejszości – sytuacja Romów* został w dużej mierze uzupełniony.

Polskie organizacje pozarządowe wobec integracji europejskiej

Przedstawicielstwo polskich organizacji pozarządowych w Brukseli

9 maja 2001 roku grupa kilkunastu organizacji pozarządowych powołała Przedstawicielstwo polskich organizacji pozarządowych w Brukseli. Administratorem Przedstawicielstwa jest Stowarzyszenie na rzecz Forum Inicjatyw Pozarządowych, a przedstawicielem, wybranym w otwartym konkursie, został Paweł Krzeczunowicz.

Działalność Przedstawicielstwa jest finansowana z dotacji Fundacji oraz ze składek członkowskich organizacji, które podpisały Akt Założycielski Przedstawicielstwa. Przedstawicielstwo uzyskało również dofinansowanie ze środków Komisji Europejskiej. W gronie założycieli znalazły się w większości organizacje tworzące infrastrukturę sektora pozarządowego i działające na rzecz innych organizacji. Przedstawicielstwo ma formułę otwartą, która przewiduje przyjmowanie nowych członków – nowe organizacje mogą być przyjmowane na wniosek Zarządu, decyzją Rady Programowej. Składka roczna wynosi 2000 złotych i uprawnia do zgłaszania indywidualnych zapytań i próśb do Przedstawicielstwa, jak np. zlecenie znalezienia organizacji partnerskiej z krajów UE do realizacji wspólnego projektu, pomoc w zorganizowaniu wizyty studyjnej lub stażu w Brukseli. Wszystkie organizacje pozarządowe mają bezpłatny dostęp do na bieżąco aktualizowanego biuletynu informacyjnego dostępnego na stronach www.ngo.pl

Konferencja Budowanie partnerstwa między organizacjami pozarządowymi z Polski i z Unii Europejskiej (Warszawa, 5-6 kwietnia)

Konferencja poświęcona była problemom współpracy polskich organizacji pozarządowych z branżowymi sieciami organizacji działającymi w Unii Europejskiej oraz wykorzystaniu szans, jakie stwarza integracja europejska, dla działań w takich dziedzinach jak pomoc społeczna, rozwój i pomoc humanitarna, prawa człowieka, prawa konsumenta, oświata, kultura, środowisko. W konferencji wzięli udział przedstawiciele europejskich sieci organizacji pozarządowych, m.in.: Europejskiej Platformy Organizacji Społecznych (European Platform of Social NGOs), Europejskiej Sieci Działań Społecznych (ESAN), Europejskiej Sieci Przeciw Ubóstwu (EAPN), Europejskiej Federacji Krajowych Organizacji Pracujących z Bezdomnymi (FAENTSA), Europejskiego Forum na rzecz Niepełnosprawnych, Amnesty International, Europejskiej Organizacji Konsumentów, Komitetu Łącznikowego Organizacji zajmujących się Rozwojem Międzynarodowym, oraz Europejskiego Forum na rzecz Sztuki i Dziedzictwa.

Konferencja, zorganizowana we współpracy ze Stowarzyszeniem na rzecz Forum Inicjatyw Pozarządowych i Stowarzyszeniem Solidarność Francja – Polska z Paryża, była pierwszym w takiej skali spotkaniem przedstawicieli ponad 200 polskich organizacji pozarządowych z reprezentantami głównych struktur przedstawicielskich europejskich organizacji pozarządowych.

Informacja nt. funduszy dla organizacji pozarządowych

Opracowaliśmy i rozesłaliśmy do blisko 2000 organizacji pozarządowych Alert – zwięzłą informację nt. bieżących i przyszłych konkursów i przetargów w poszczególnych województwach oraz stanu przygotowań do wprowadzenia funduszy przedakcesyjnych.

Kontynuacją tej akcji informacyjnej była seria prezentacji i szkoleń, organizowanych od lutego do maja (w ramach cyklu szkoleń z programu PHARE) we współpracy ze Stowarzyszeniem Klon/Jawor.

Spotkanie nt. funduszy strukturalnych (Warszawa, 11 października)

Zorganizowaliśmy spotkanie przedstawicieli organizacji pozarządowych z prof. Jackiem Szlachetą ze Szkoły Głównej Handlowej, ekspertem w dziedzinie rozwoju regionalnego, na temat Narodowego Planu Rozwoju, opracowywania strategii sektorowych, programów operacyjnych poszczególnych funduszy oraz roli organizacji pozarządowych w tym procesie.

Konferencja Dostępność i przejrzystość funduszy europejskich dla organizacji pozarządowych w Polsce (Warszawa, 15-16 października)

Konferencja była okazją do dokonania bilansu dotychczasowych dokonań programu PHARE w dziedzinie społeczeństwa obywatelskiego, podkreślenia roli organizacji pozarządowych w programowaniu i wykorzystywaniu funduszy europejskich (przedakcesyjnych i strukturalnych) oraz zaprezentowania nowych propozycji odnośnie efektywnego wdrażania i wykorzystania funduszy europejskich w Polsce.

W dyskusji udział wzięli przedstawiciele rządu (Podsekretarz Stanu w UKIE Paweł Samecki), Komisji Europejskiej (John O'Rourke, Pierwszy Radca Przedstawicielstwa Komisji Europejskiej w Polsce), poszczególnych resortów (dyrektorzy departamentów wdrażających programy pomocowe) oraz ponad 100 przedstawicieli organizacji pozarządowych z całej Polski.

Opracowanie nt. funduszy dla organizacji pozarządowych

Przygotowane zostały następujące opracowania dot. dostępności i przejrzystości funduszy europejskich dla organizacji pozarządowych:

- *Procedury przyznawania dotacji organizacjom pozarządowym ze środków Phare*, pod redakcją Marzeny Mendzy-Drozd (Fundusz Współpracy);
- *System monitorowania pomocy przedakcesyjnej w Polsce*, Michał Olszewski (Centrum Informacji Europejskiej UKIE);
- *Decentralizacja programu PHARE*, Sylwia Korlak (Przedstawicielstwo Komisji Europejskiej w Polsce);
- *Dlaczego program wspólnotowy LIFE – Natura nie jest realizowany w Polsce?*, Małgorzata Łachut, (Kolegium Europejskie w Brugii).

Edukacja europejska

Koalicja na rzecz edukacji europejskiej

Na kwietniowym posiedzeniu Sejmowej Komisji Edukacji Nauki i Młodzieży oraz Komisji Integracji Europejskiej przedstawiliśmy propozycję dot. działań edukacyjnych adresowanych do młodzieży i społeczności lokalnych zakładającą partnerską współpracę sektora pozarządowego i administracji.

Przed wrześniowymi wyborami parlamentarnymi opracowaliśmy ankietę nt. edukacji europejskiej, skierowaną do krajowych komitetów wyborczych w celu uzyskania informacji o planowanych przez poszczególne ugrupowania polityczne działaniach na rzecz edukacji europejskiej.

Podsumowaniem działań koalicji była przeprowadzona 19 grudnia dyskusja panelowa z udziałem Danuty Hübner, Sekretarza Stanu ds. Europejskich, nt. roli środowisk oświatowych i organizacji pozarządowych w informowaniu i edukacji o integracji europejskiej oraz kampanii informacyjnej na rzecz członkostwa Polski w UE.

Konkurs **Zostań Negocjatorem!** Symulacje negocjacji o członkostwo Polski w Unii Europejskiej

Pod honorowym patronatem Głównego Negocjatora RP i Przedstawicielstwa Komisji Europejskiej w Polsce zorganizowaliśmy konkurs adresowany do uczniów szkół ponadgimnazjalnych. Konkurs jest okazją do podjęcia w środowiskach lokalnych dyskusji na tematy dotyczące wejścia Polski do UE, zwłaszcza tych, które budzą szczególne emocje czy kontrowersje, jak np. sprzedaż ziemi cudzoziemcom czy prawo do podejmowania pracy w państwach UE. Inicjatorami konkursu były Fundacja Batorego i Centralny Ośrodek Doskonalenia Nauczycieli, a w jego realizację włączyły się także Fundacja Rozwoju Demokracji Lokalnej i Polska Fundacja im. Roberta Schumana.

Pierwsza edycja konkursu zakończyła się w maju 2001 roku. Z przeszło 800 szkół zgłoszonych do konkursu, ponad 100 wzięło udział w rozgrywkach regionalnych. W ogólnopolskim finale uczestniczyły 22 zespoły, a osiem z nich startowało w półfinale. Pierwsze miejsce i nagrodę główną – *Certyfikat młodego negocjatora* oraz wyjazd studyjny do Brukseli zdobyły cztery zespoły z: XIV LO im. Polonii Belgijskiej z Wrocławia, IV LO z Torunia, V LO z Zielonej Góry oraz I LO z Gorzowa Wielkopolskiego (ten ostatni zespół został wyróżniony tytułem *Primus inter pares*). Zespół analityków Głównego Negocjatora uhonorował Tomasz Gwozdowski z Gorzowa Wielkopolskiego, który został uznany za wybitny talent negocjacyjny. Uczniowie zwycięskich zespołów wraz z opiekunami i koordynatorami regionalnymi konkursu pojechali we wrześniu do Brukseli zwiedzać instytucje europejskie.

W październiku ogłosiliśmy II edycję konkursu. Do grona realizatorów dołączyła Fundacja Młodzieżowej Przedsiębiorczości, która przejęła rolę organizatora konkursu. Przygotowane przez nas materiały edukacyjne *Vademecum Negocjatora* (podręcznik dla uczniów i nauczycieli oraz płyta CD) służą także jako uniwersalne narzędzie do prowadzenia zajęć z zakresu edukacji europejskiej. Płyta CD zawierająca m.in. obszerną bibliografię lektur pomocniczych oraz archiwum I edycji konkursu z prezentacją symulacji, wykonane przez jeden z zespołów zeszlatorocznych laureatów, jest dodatkową pomocą w samodzielnym wykorzystaniu podręcznika.

Symulacje negocjacji dla studentów z krajów Grupy Wyszehradzkiej (Warszawa, 25-27 kwietnia)

Podczas konferencji studentów z krajów Grupy Wyszehradzkiej, zorganizowanej przez Stowarzyszenie Młodych Dyplomatów (25-27 kwietnia) odbyły się symulacje negocjacji akcesyjnych pod nazwą *Szczyt negocjacyjny. Grupa Wyszehradzka – Unia Europejska*, przygotowane na podstawie scenariusza konkursu *Zostań Negocjatorem!* Nowym, ciekawym elementem symulacji było ścieranie się interesów narodowych czeskich, słowackich, węgierskich i polskich. Program Europejski udzielił Stowarzyszeniu Młodych Dyplomatów wsparcia merytorycznego, logistycznego i finansowego niezbędnego do przeprowadzenia symulacji.

Europa na cztery ręce partnerskie inicjatywy europejskie

W pierwszej połowie roku ogłosiliśmy konkurs na projekty, których celem jest pogłębianie wiedzy na temat procesu integracji Polski z UE oraz pobudzanie aktywności obywatelskiej wokół problemów lokalnych związanych z integracją europejską. Chcieliśmy w ten sposób wesprzeć działania edukacyjne podejmowane przez lokalne organizacje, szkoły, szkolne kluby europejskie, domy kultury, biblioteki i inne placówki oświatowe, zwłaszcza na terenach wiejskich i w małych miejscowościach (do 30 tys. mieszkańców). Dofinansowanie przyznaliśmy 23 projektom, na łączną kwotę 109 600 zł.

Europa na cztery ręce

[dotacje finansowane ze środków Fundacji Forda]

Gimnazjum, Klucze

Wiedza oknem do Europy – cykl zajęć i imprez edukacyjno-turystycznych Szkolnego Klubu Europejskiego 6 000 zł

Gimnazjum Publiczne w Jabłonie, Klub Integracji Europejskiej, Jabłonna

Jabłoń w europejskim sadzie – cykl warsztatów i imprez edukacyjnych dla młodzieży 5 000 zł

Gimnazjum, Ciechanowiec	<i>Scents of Europe</i> – konkursy i zajęcia warsztatowe dla młodzieży	5 000 zł
Gimnazjum, Goniądz	<i>Szkolne spotkania z Piętnastką</i> - cykl zajęć edukacyjnych dla młodzieży	4 240 zł
Gimnazjum, Jasienica Rosielna	<i>Integracja</i> – cykl zajęć w ramach Gimnazjalnego Centrum Wiedzy o Europie	5 000 zł
Gimnazjum, Kobylnica	<i>Myśl globalnie, działaj lokalnie - Gmina Kobylnica w jednoczącej się Europie</i> - cykl zajęć dla młodzieży i szkolenia dla nauczycieli	6 000 zł
Gimnazjum, Świerzawa	Działalność Klubu Eurobiznesu w Gimnazjum	5 000 zł
Izba Gospodarcza Powiatu Ostródzkiego, Ostróda	<i>Money, money: Euro</i> – konkurs wiedzy o integracji europejskiej	4 000 zł
Katolickie Stowarzyszenie Wychowawców, Tymbark	<i>Europa bez barier</i> – zajęcia edukacyjne w ramach klubu młodzieżowego	5 000 zł
Miejska Biblioteka Publiczna, Wasilków	<i>Młode ręce dla Europy</i> – cykl warsztatów i seminariów edukacyjnych dla młodzieży	4 630 zł
Miejsko-Gminna Biblioteka Publiczna, Iłża	<i>Wiedza oknem do Europy</i> – konkurs plastyczny i wiedzy o UE	5 000 zł
Powiatowy Ośrodek Metodyczno-Programowy, Milicz	<i>Dolina Baryczy w Unii Europejskiej</i> – konkurs wiedzy o UE dla młodzieży szkół powiatu milickiego	1 080 zł
Publiczne Gimnazjum w Białej, Szkolne Kółko Europejskie (SKE), Biała	<i>Młody Europejczyk</i> - cykl spotkań i seminariów dla młodzieży oraz przygotowanie dodatku informacyjnego do miesięcznika lokalnego	2 650 zł
Regionalne Centrum Przedsiębiorczości, Nowogard	<i>Partnerskie inicjatywy europejskie</i> - cykl warsztatów i zajęć edukacyjnych dla młodzieży	4 850 zł
Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy im. Juliana Tuwima w Stemplewie	<i>Wchodzimy w wielki świat Unii</i> – warsztaty edukacyjne dla dzieci i młodzieży	5 000 zł
Stowarzyszenie Gmin Puszczy Białowieskiej, Hajnówka	<i>Hajnowka na drodze do Unii Europejskiej</i> – cykl edukacyjny dla młodzieży	4 550 zł
Stowarzyszenie Merkurs, Połczyn Zdrój	<i>Eurowarsztaty</i> – cykl warsztatów i publikacja biuletynu	5 000 zł
Stowarzyszenie na rzecz Gminy Brzeszcze Brzost, Brzeszcze	Brzeszczańskie ścieżki europejskie – cykl szkoleń i zajęć edukacyjnych dla młodzieży	5 000 zł
Stowarzyszenie na rzecz Wspierania Rozwoju Miasta Sławków, Sławków	<i>Euronalia</i> - cykl imprez edukacyjnych i przygotowanie gazetki	3 500 zł
Stowarzyszenie Sowa, Gimnazjum w Głuchowie	<i>Media lokalne nośnikiem idei integracji europejskiej</i> - cykl warsztatów edukacyjnych i wydanie gazetki	5 000 zł
Szkoła Podstawowa im. Braci Chrzanowskich, Gródek	<i>Europejskie migracje</i> – cykl zajęć warsztatowych dla dzieci	6 900 zł
Szkoła Podstawowa nr 1, Łapy	<i>Ojczyzna to kraj dzieciństwa</i> – cykl zajęć z zakresu edukacji europejskiej dla dzieci	8 000 zł
Zespół Szkół Zawodowych im. Marii Skłodowskiej-Curie, Koło Europejskie, Paczków	<i>Mikrospołeczność w Makrostrukturze</i> – cykl spotkań i warsztatów dla młodzieży	3 200 zł

Projekty partnerskie

Centre for European Policy Studies, Bruksela	Organizacja konferencji <i>Nowe granice Europy i współpraca w dziedzinie bezpieczeństwa: problem zaufania w rozszerzonej Unii Europejskiej Bruksela</i> , 6-7 lipca	57 632,15 zł
European Foundation Centre, Bruksela	<i>Disaster Response Initiative</i> - opracowanie poradnika dla grantodawców na temat udzielania pomocy w przypadku katastrof humanitarnych i klęsk żywiołowych	6 189 zł
Freundenberg Stiftung, Weinheim, Niemcy	II Europejska Nagroda Telewizyjna <i>Civiseurope</i> – ufundowanie nagrody za działania na rzecz propagowania tolerancji i harmonijnego współżycia różnych wspólnot kulturowych	14 631,60 zł
Fundacja Młodzieżowej Przedsiębiorczości, Warszawa	Konkurs <i>Zostań negocjatorem! Symulacje negocjacji o członkostwo Polski w Unii Europejskiej</i> – organizacja II edycji konkursu	157 600 zł
Polska Akcja Humanitarna, Warszawa	Szkolenie wolontariuszy Polskiej Akcji Humanitarnej – pokrycie kosztów podróży trenera brytyjskiej organizacji pozarządowej <i>Register Engineers for Disaster Relief</i> z Londynu, specjalizującej się w organizacji szkoleń nt. misji humanitarnych	3 659 zł
Stowarzyszenie na rzecz Forum Inicjatyw Pozarządowych, Warszawa	Przedstawicielstwo polskich organizacji pozarządowych w Brukseli – organizacja i prowadzenie przedstawicielstwa w latach 2001-2002 (100 000 zł ze środków Fundacji Forda)	287 450 zł

Działania programu w 2001 roku finansowane były ze środków: Fundacji Forda (591 967,31 zł), programów regionalnych Open Society Institute (64 841,57 zł), European Foundation Center (3 882,21 zł), Fundacji Bertelsmanna (1 816,10 zł).

Dotacje:	636 761,75 zł
Realizacja projektów:	830 518,78 zł
RAZEM:	1 467 280,53 zł

Program przeciw Korupcji

Celem Programu jest budowanie zaufania społecznego do instytucji publicznych, kształtowanie świadomości społecznej i uwrażliwianie opinii publicznej na różne formy i aspekty korupcji w życiu społecznym. Swoje zadania realizujemy poprzez inicjowanie i wspieranie ruchu obywatelskiego na rzecz zwiększenia przejrzystości życia publicznego, prowadzenie akcji informacyjnych i edukacyjnych mających na celu zmianę nastawienia obywateli do zjawiska korupcji w życiu codziennym, a także proponowanie zmian legislacyjnych zapewniających większą partycypację społeczną w podejmowaniu decyzji, gwarantujących zachowanie przejrzystości procesów decyzyjnych oraz zabezpieczających przed praktykami korupcyjnymi.

Program jest wspólnym przedsięwzięciem Fundacji im. Stefana Batorego i Helsińskiej Fundacji Praw Człowieka, realizowanym w latach 2000-2001 głównie dzięki dotacji otrzymanej z Fundacji Forda.

Monitorowanie poczynań władz i przejrzystość w życiu publicznym

Antykorupcyjna Koalicja Organizacji Pozarządowych

Wspólnie z polskim oddziałem Transparency International, Fundacją Komunikacji Społecznej i Helsińską Fundacją Praw Człowieka rozpoczęliśmy czteroletni projekt monitorowania obietnic wyborczych. Wiosną 2001 roku organizacje te utworzyły Antykorupcyjną Koalicję Organizacji Pozarządowych, która 27 maja przeprowadziła jednodniową akcję zbierania podpisów pod apelem skierowanym do klasy politycznej, w sprawie walki z korupcją. Z pomocą ok. 150 organizacji pozarządowych i osób indywidualnych zebraliśmy ponad 43 tysiące podpisów, które następnie przekazane zostały Marszałkowi Sejmu RP. Przed wyborami parlamentarnymi (wrzesień 2001) zebraliśmy od większości ogólnopolskich komitetów wyborczych propozycje dotyczące sposobów przeciwdziałania korupcji, które poszczególne ugrupowania zawarły w swoich programach wyborczych. Zostały one przez nas wydane w formie broszury *Obietnice Wyborcze – Kampania 2001*, którą jeszcze przed wyborami rozesłaliśmy do organizacji pozarządowych i komitetów wyborczych, a po wyborach również do nowowybranych posłów i senatorów. Na organizowanej co roku konferencji koalicja informować będzie opinię publiczną o wywiązywaniu się partii z obietnic wyborczych.

Lokalne grupy obywatelskie

Wspierane przez nas grupy obywatelskie zajmują się monitorowaniem poczynań władz i działaniami na rzecz większej przejrzystości w życiu publicznym na poziomie lokalnym. Do kwietnia 2001 roku w ramach cyklu szkoleń opracowanych przez dr Cezarego Trutkowskiego z Instytutu Socjologii Uniwersytetu Warszawskiego przeszkoliliśmy 12 liderów grup obywatelskich. Szkolenia dotyczyły zasad tworzenia grup i kierowania nimi, negocjacji, rozwiązywania konfliktów oraz prawnych i społecznych konsekwencji zjawisk korupcyjnych. W grudniu zaprosiliśmy do współpracy kolejne 21 osób, które tworzyć będą nowe grupy lokalne.

Poszczególne grupy obywatelskie podejmują takie działania jak tworzenie punktów doradztwa dla obywateli, którzy mają trudności z załatwianiem spraw w urzędach, sprawdzanie dostępności informacji publicznej w lokalnych urzędach, organizacja warsztatów na temat przejrzystości działań władz i przeciwdziałania korupcji, prowadzenie akcji informacyjnych, czy współpraca z lokalnymi mediami.

Aby ułatwić grupom działalność, opracowaliśmy model *Przezroczystej Gminy* pokazujący, jak powinna funkcjonować samorządowa społeczność lokalna, która chce działać zgodnie z zasadami przejrzystości życia publicznego. Działania grup lokalnych w 2001 roku zostały dofinansowane przez Ambasadę Brytyjską. Na realizację projektu Program otrzymał również dotację z Ambasady Amerykańskiej.

Pomoc prawna

Staramy się, w miarę naszych możliwości, pomagać osobom, które zwracają się do nas w indywidualnych sprawach dotyczących korupcji. Informujemy co można w konkretnej sprawie zrobić, występujemy do instytucji nadzorczych i kontrolnych z prośbą o zbadanie sprawy. W roku 2001 zajmowaliśmy się ponad 90 takimi przypadkami. Spora część z nich dotyczyła nieprawidłowości w działaniu władz samorządowych, zwłaszcza sytuacji konfliktu interesów, nagminnego łamania przez urzędników artykułu 18 *Ustawy o pracownikach samorządowych*, do którego dochodzi, gdy urzędnik samorządowy, obok pracy w urzędzie, prowadzi prywatną działalność gospodarczą lub usługową w obszarze objętym zakresem jego obowiązków służbowych. Kilkakrotnie interweniowaliśmy w konkretnych przypadkach, mamy jednak świadomość, że konieczne są rozwiązania kompleksowe, łącznie ze zmianą Ustawy. Dlatego wystąpiliśmy do Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z apelem o pilne zajęcie się tym problemem.

Edukacja obywatelska

Edukacja w szkole

Wspólnie z Centrum Edukacji Obywatelskiej przygotowaliśmy 6 scenariuszy lekcji do gimnazjów i liceów, z których młodzież dowiaduje się m.in. na czym polega odpowiedzialne rządzenie krajem, jakie znaczenie w życiu publicznym ma zasada przejrzystości, jakie zagrożenia niesie korupcja. Centrum przeszkoliło grupę 54 nauczycieli, zapoznając ich z metodami wprowadzenia modułu „anty-korupcyjnego” do programu nauczania. We wrześniu i październiku większość z nich przeprowadziła lekcje w swoich szkołach. Po wprowadzeniu modyfikacji scenariusze zostaną opublikowane i rozesłane do wszystkich szkół średnich.

Edukacja na wyższych uczelniach

Chcąc zachęcić środowiska akademickie do podejmowania problematyki korupcji podczas zajęć ze studentami, zorganizowaliśmy konkurs na najlepsze prace studenckie prezentujące temat korupcji w aspekcie prawnym, społecznym, etycznym bądź ekonomicznym. Nadesłano 16 prac z sześciu uniwersytetów. Kapituła Konkursu (Alina Hussein z Najwyższej Izby Kontroli, dr Joanna Śmigielka z Wydziału Stosowanych Nauk Społecznych i Resocjalizacji Uniwersytetu Warszawskiego oraz dr Piotr Girdwoyń z Wydziału Prawa i Administracji Uniwersytetu Warszawskiego) przyznała:

- dwie nagrody (w wysokości 600 zł) w kategorii praca seminaryjna: Marcie Słęzak, studentce Wydziału Ekonomicznego Uniwersytetu Gdańskiego, za pracę *Opinie studentów o korupcji na wyższych uczelniach w oparciu o badania przeprowadzone na Politechnice Gdańskiej i Uniwersytecie Gdańskim*, napisaną pod kierownictwem prof. dr hab. M. Turka; i Grzegorzowi Słockiemu, studentowi Wydziału Prawa i Administracji Uniwersytetu Wrocławskiego, za pracę *Korupcja w życiu publicznym*, napisaną pod kierownictwem prof. dr hab. Adama Błasia;
- nagrodę (w wysokości 800 zł) w kategorii praca licencjacka Arkadiuszowi Frączakowi, absolwentowi Zawodowego Studium Samorządu Terytorialnego i Rozwoju Lokalnego Uniwersytetu Warszawskiego, za pracę *Teoretyczne i praktyczne problemy korupcji w administracji samorządowej*. Promotorem pracy była dr hab. Elżbieta Łojko;
- nagrodę (w wysokości 1000 zł) w kategorii praca magisterska Lidii Mańce, absolwentce Wydziału Prawa i Administracji Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu, za pracę *Korupcja osób publicznych (aspekt kryminalistyczny)*. Promotorem pracy był prof. dr hab. Hubert Kolecki.

W listopadzie pomogliśmy studentom z Europejskiego Forum Studentów ABGEE-Warszawa w zorganizowaniu cyklu happeningów anty-korupcyjnych na pięciu uczelniach warszawskich.

Konkurs Tylko ryba nie bierze?

Na drugą edycję konkursu na najlepszy materiał dziennikarski dotyczący korupcji nadesłano czterdzieści osiem materiałów z dwudziestu jeden redakcji prasowych i radiowych. Kapituła Konkursu (Klaus Bachmann, Krzysztof Bobiński, Marcin Król, Marek Nowicki, Stanisław Podemski i Piotr Szczepański) postanowiła nie przyznać pierwszej nagrody. Przyznano trzy równorzędne drugie nagrody i trzy wyróżnienia.

Nagrody w wysokości 9000 zł otrzymali:

- Grażyna Starzak z *Dziennika Polskiego* za cykl artykułów *Niewidzialny człowiek*;
- Flip Mecner i Marcin Rybak z *Gazety Dolnośląskiej (Gazeta Wyborcza)* za artykuł *Wójtowe Pole*;
- Dariusz Bartoszewicz z *Gazety Wyborczej* za cykl artykułów *Darowali w łapę, Sen o Arkadii, Komu Przyjazne Miasto*.

Wyróżnienia w wysokości 4000 zł otrzymali:

- Tomasz Wojtata z tygodnika *Życie Pleszewa* za cykl artykułów *Łapówkarski kurek z gazem, Prokurator szybszy od radnego, Czym zawinił przewodniczący, Po umorzeniu, Za słabe dowody*;
- Tomasz Pator i Marcin Steimasiaś z *Gazety Wyborczej* za artykuł *Pan na Funduszu*;
- Hanna Bogoryja-Zakrzewska i Ernest Zozuń ze Studia Reportażu i Dokumentu Programu III Polskiego Radia S.A. za audycję *W roli głównej* artykuł 228.

Ufundowaną przez Fundację Wspomagania Wsi nagrodę (w wysokości 4000 zł) za najlepszy materiał dotyczący korupcji na terenach wiejskich, otrzymał Robert Lisowski z redakcji *Nasze Sprawy - pismo mieszkańców gmin Iwanowice i Michatowice*, za cykl artykułów *Gmina łamie prawo*.

Reportaże interwencyjne – współpraca z dziennikarzami

Program współpracował z Redakcją Reportażu Polskiego Radia przy realizacji cyklu reportaży interwencyjnych o tematyce korupcyjnej. Emisji reportaży towarzyszyła „gorąca linia” telefoniczna i „czat” internetowy.

Problemy etyczne w służbie zdrowia

Przy programie powstała Grupa Robocza zajmująca się problemami etycznymi w publicznej służbie zdrowia. Z jej inicjatywy zorganizowaliśmy w październiku seminarium *Problemy etyczne w służbie zdrowia*. Prowadziła je senator Olga Krzyżanowska, a referaty wygłosili: prof. dr hab. Stanisława Golinowska, prof. dr hab. Zbigniew Szawarski, dr hab. Cezary Włodarczyk i dr Piotr Mierzewski.

Problematyką tą ponownie zajęliśmy się w grudniu, organizując konferencję poświęconą raportom dotyczącym korupcji w służbie zdrowia: *Pacjenci i lekarze wobec korupcji w publicznej służbie zdrowia* (raport z badań zrealizowanych na nasze zlecenie przez CBOS) oraz *Instytucjonalne aspekty nieformalnych płatności w ochronie zdrowia w Polsce* (raport z badań Banku Światowego przeprowadzonych w 2000 roku autorstwa Helen Shahriari, Paolo Belli i Maureen Lewis).

Raporty, ekspertyzy, poradniki, książki

Raporty z badań opinii publicznej

Wspólnie z Instytutem Spraw Publicznych zaprezentowaliśmy raport *Korupcja w życiu codziennym* dr Anny Kubiak z Instytutu Socjologii Uniwersytetu Łódzkiego. Podstawą raportu było badanie opinii publicznej na temat zjawiska korupcji w Polsce przeprowadzone przez CBOS. Z badań tych wynika, że za najbardziej korupcjogenną dziedzinę życia publicznego Polacy uznają publiczną służbę zdrowia. Problematyce korupcji w służbie zdrowia poświęcone były nasze następne raporty. Jesienią na zlecenie Programu CBOS przeprowadził dwa badania: jedno na 1000 osobowej reprezentatywnej próbie obywateli, w drugim na pytania odpowiadało 203 lekarzy. Zaprezentowany w grudniu raport z badań dr Anny Kubiak, *Pacjenci i lekarze o korupcji w publicznej służbie zdrowia*, wzbudził żywy oddźwięk w mediach, trafiając na pierwsze strony gazet i głównych serwisów informacyjnych radia i telewizji.

Raport *Korupcja w życiu codziennym* był częściowo sfinansowany z dotacji Banku Światowego.

Ekspertyzy

Przygotowaliśmy następujące ekspertyzy prawne i socjologiczne dotyczące korupcji:

- cztery ekspertyzy dotyczące projektu *Ustawy o ograniczeniu działalności gospodarczej osób pełniących funkcje publiczne*, zaprezentowane następnie na konferencji *Konflikt interesów – propozycja rozwiązań ustawowych* zorganizowanej wspólnie z Instytutem Spraw Publicznych w marcu 2001 roku (przy wsparciu finansowym Ambasady Brytyjskiej)
- *Analiza wybranych przepisów prawnych sprzyjających funkcjonowaniu korupcji (przegląd prawa gospodarczego, samorządowego i państwowego oraz administracyjnego)* pióra Marii Jasińskiej i Katarzyny Kurpisz.
- *Korupcja i mechanizmy jej zwalczania* autorstwa pracowników policji: Daniela Palacza, Andrzeja Wojtkowskiego i Dariusza Woźnickiego

Dwie ostatnie pozycje zaprezentowane zostały publicznie podczas zorganizowanego przez nas w kwietniu seminarium.

Poradniki

Przygotowaliśmy cykl poradników pod tytułem *Ściągawka z demokracji – obywatelski poradnik antykorupcyjny*, z których dwa pierwsze *Zanim zaczniesz działać* oraz *Skargi i wnioski* zostały już opublikowane. Zamieszczone w nich porady pomóc mają obywatelom w skutecznym załatwianiu spraw w urzędach administracji publicznej. Autor serii, Maciej Wnuk, jest członkiem polskiego oddziału Transparency International, posiada też duże doświadczenie w pracy w administracji samorządowej.

Książki

W związku z wydaniem przez Program Wydawniczy i Wydawnictwo *Sic!* polskiego przekładu książki *Korupcja i rządy* prof. Susan Rose-Ackerman zorganizowaliśmy dwa spotkania dyskusyjne z udziałem autorki: w siedzibie Fundacji – *Czy doświadczenia innych krajów oraz organizacji międzynarodowych w ograniczaniu korupcji mogą być przydatne w Polsce* oraz w redakcji Programu III Polskiego Radia – audycja *Korupcja a demokracja*.

Działania programu finansowane były w 2001 roku ze środków: Fundacji Forda (542 334,59 zł), Ambasady Brytyjskiej (41 357,24 zł), Ambasady Amerykańskiej (22 453,43 zł), Banku Światowego (15 536,80 zł).

Nagrody konkursowe:	42 000 zł
Realizacja projektów:	692 458,99 zł
RAZEM:	734 458,99 zł

Komisja Edukacji w Dziedzinie Uzależnień

Komisja prowadzi dwa programy edukacji o problemach alkoholowych i narkomanii: krajowy i regionalny. W roku 2001 nasze działania krajowe koncentrowały się na problemach narkomanii i przemocy: zarówno domowej, jak i przemocy w zakładach karnych.

Program Krajowy

Pragnąc zintegrować środowisko terapeutów narkomanii, zorganizowaliśmy w Fundacji spotkanie na temat różnych sposobów podejścia do leczenia narkomanii, na którym obecni byli terapeuci z różnych ośrodków leczenia uzależnień, przedstawiciele ruchu Anonimowych Narkomanów oraz przedstawiciele Krajowego Biura ds. Narkomanii. Na doroczną Szkołę Letnią zaprosiliśmy 80 terapeutów narkomanii, w tym 50 przedstawicieli ośrodków i poradni MONARu. Pomogliśmy w wydaniu jednego numeru kwartalnika *Prawo i Płeć* poświęconego zagadnieniom alkoholizmu i innych uzależnień (kwartalnik wydawany jest przez Fundację Centrum Praw Kobiet).

W roku 2001 kontynuowaliśmy finansowanie i nadzorowanie prowadzonego w Areszcie Śledczym w Radomiu pilotażowego programu *Leczenie z przemocy*, opartego na modelu amerykańskim, w ramach którego więźniowie skazani na długie wyroki poddawani są terapii, która ma pomóc im wyzbyć się agresywnych zachowań i nauczyć się żyć bez przemocy. Konsultacjami w realizacji programu służy prof. James Gilligan, autor książki *Przemoc i wstyd*. W programie radomskim uczestniczy sześciu więźniów skazanych na długoletnie wyroki. Po wielomiesięcznej psychoedukacji oraz terapii indywidualnej i grupowej, prowadzonej przez specjalistów penitencjarnych (w tym psychiatrę spoza zakładu karnego), więźniowie ci przygotowują się do cyklu szkoleń, które pozwolą im w przyszłości zostać instruktorami i "leczyć z przemocy" młodych skazanych, zwłaszcza tych, którzy z krótkimi wyrokami trafią do więzienia po raz pierwszy.

Kontynuowaliśmy współpracę z policją, finansując prelekcje nt. uzależnień dla pracowników policji, a także udział policjantów we wspólnych przedsięwzięciach edukacyjnych, takich jak np. - współorganizowane przez Komendę Powiatową Policji w Pruszkowie - Forum Powiatu Pruszkowskiego Przeciw Przemocy, w którym wzięło udział około 300 osób, w tym przedstawiciele lokalnego samorządu, psychoterapeuci, lekarze, księża, nauczyciele i uczniowie pruszkowskich szkół.

W październiku 2001, na zaproszenie Komisji, ponownie przyjechał do Polski Marek Prejzner z Polish American Association w Chicago, specjalista w dziedzinie pracy ze sprawcami przemocy domowej. Poprowadził on warsztaty dla terapeutów (w Warszawie, Kielcach, Olsztynie i Poznaniu) uczące sprawdzonych w USA metod edukacji i resocjalizacji sprawców przemocy. Warsztaty odbyły się przy ścisłej współpracy zakładów karnych w Kielcach i w Barczewie k. Olsztyna. W każdym z nich uczestniczyło 15-20 osób przygotowujących się do uruchomienia programów psycho-edukacyjnych dla sprawców przemocy w Polsce (od listopada 2001 taki program działa już przy Ośrodku Profilaktyki Uzależnień w Olsztynie).

Komisja rozpoczęła współpracę z dr Jackiem Morawskim, finansując w Areszcie Śledczym w Suwałkach zajęcia z programu ART (Trening Zastępowania Agresji) prowadzone z młodocianymi osadzonymi.

Program Regionalny

W 2001 roku zorganizowaliśmy szkolenie dla dziennikarzy z regionu na temat problemów kobiet we współczesnym świecie (Warszawa, 25–26 stycznia), Szkołę Letnią dla Terapeutów Uzależnień (Konstancin-Jeziorna, 16–20 maja), szkolenie dla instruktorów terapii odwykowej (Warszawa, 27-29 sierpnia) i dwa szkolenia na temat leczenia uzależnionych w zakładach karnych (Zakład Karny Barczewo, 21-24 maja i Areszt Śledczy na Służewcu w Warszawie, 26-28 września). Dodatkowo współfinansowaliśmy dwie konferencje dotyczące leczenia uzależnień, które odbyły się w listopadzie: *Służby mundurowe a profilaktyka i leczenie uzależnień* (Szpital MSWiA w Otwocku) i *Terapia uzależnień w systemach penitencjarnych Europy Środkowej i Wschodniej* (Centralny Zarząd Służby Więziennej, Popowo). Na każdą z tych konferencji zaprosiliśmy gości zagranicznych, m.in. z Kazachstanu, Kirgizji, Mongolii i Tadżykistanu.

W minionym roku przeprowadziliśmy również 11 seminariów za granicą: w Bułgarii (3 seminaria), na Litwie, Łotwie (2 seminaria), Słowacji (3 seminaria), w Tadżykistanie i na Ukrainie. W październiku 2001 r. na zaproszenie Instytutu Alberta Schweitzera współorganizowaliśmy w Budapeszcie międzynarodowe seminarium *Polityka wobec alkoholu a zdrowie publiczne*. Wzięło w nim udział 30 uczestników z krajów Europy Wschodniej i Środkowej oraz Azji Centralnej, z którymi współpracujemy od 1996 roku.

Na organizowane przez nas staże z dziedziny profilaktyki i leczenia alkoholików i narkomanów przyjechało do Polski 34 specjalistów z Bułgarii, Ukrainy, Rosji i Kazachstanu. Cztery osoby z Polski i jedna z Litwy przebywały na stażu w Ośrodku Leczenia Uzależnień *Stupeny* w Odessie na Ukrainie. Sfinansowaliśmy też pobyt w Polsce trzech oficerów policji z Tadżykistanu, którzy zapoznali się z pracą w Ośrodkach Leczenia Narkomanów MONARu.

Wydaliśmy dwa kolejne numery biuletynu *ArkA* w języku rosyjskim, a także pierwszy numer *Arki* w języku bułgarskim.

Program regionalny finansowany był ze środków Open Society Institute w Budapeszcie (726 503,40 zł), który dodatkowo przekazał kwotę 52 839 USD naszym partnerskim organizacjom z krajów regionu (dotacje otrzymały organizacje z Estonii, Gruzji, Kazachstanu, Kirgistanu, Łotwy, Mołdawii, Mongolii, Rosji, Tadżykistanu i Ukrainy).

RAZEM:

1 017 310,31 zł

Medycyna paliatywna i problematyka zdrowotna

Fundacja przez kilka lat wspomagała rozwój ruchu hospicyjnego w Polsce, wspierając działania zmierzające do podnoszenia kwalifikacji zawodowych osób pracujących w hospicjach, włączania wolontariuszy w system opieki paliatywnej, nabywania umiejętności w pozyskiwaniu środków na funkcjonowanie hospicjów, propagowania ruchu hospicyjnego i organizacji grup wsparcia dla chorych i ich rodzin. W 2001 roku, zamykając nasze działania w tej dziedzinie, przekazaliśmy ostatnie dotacje na szkolenia w zakresie zarządzania hospicjum i wykorzystywania wolontariatu w opiece hospicyjnej. Współpracowaliśmy ponadto z regionalnymi programami Open Society Institute zajmującymi się problematyką opieki zdrowotnej.

Medycyna paliatywna

Polish Hospices Fund, Shaftesbury, Wielka Brytania	Organizacja staży pracowników polskich hospicjów przy instytucjach brytyjskich zajmujących się opieką paliatywną	30 773,72 zł
Regionalny Zespół Opieki Paliatywnej – dom Sue Ryder, Bydgoszcz	Prowadzenie szkoleń z zakresu zarządzania zakładami opieki długoterminowej i paliatywno-hospicyjnej	74 870 zł
Stowarzyszenie Przyjaciół Chorych Hospicjum – Hospicjum Miłosierdzia Bożego, Gliwice	Prowadzenie szkoleń nt. profesjonalnej organizacji wolontariatu oraz organizacji systemu wsparcia dla osób w żałobie i personelu hospicjów	45 600 zł

Inne

Fundacja Promocja Zdrowia, Warszawa	Dotacja na organizację konferencji <i>Improving the health through population-based smoking cessation campaign: the Great Central and Eastern European Smoke-out</i> (dotacja ze środków programu regionalnego OSI)	10 000 zł
United Nations Development Program, Biuro w Warszawie	Realizacja programu <i>Harm Reduction</i> – zmniejszanie szkód w narkomanii (dotacja z budżetu Komisji Edukacji w Dziedzinie Uzależnień)	42 318 zł
Wiesław Kondratowicz, Ośrodek Duszpasterstwa Trzeźwości, Kowalew	Dofinansowanie szkolenia w ośrodkach leczenia uzależnień w Stanach Zjednoczonych (dotacja z budżetu Komisji Edukacji w Dziedzinie Uzależnień)	2 000 zł
Małgorzata Sieczkowska, Gniezno, Adam Kłodecki, Joanna Mikuta-Choj- nowska, Ewa Osiatyńska, Mira Praisner, Bohdan Woronowicz, Antoni Zieliński, Warszawa	Dofinansowanie udziału w seminarium <i>Alcohol Policy and Public Health</i> w Budapeszcie (dotacja ze środków Schweitzer Seminar)	7 478,10 zł
Konferencja na temat strategii działania wobec wzrostu zachorowań na HIV/ AIDS w Europie Środkowo-Wschodniej	Konferencja współorganizowana przez Fundację, Open Society Institute z Nowego Jorku i Schweitzer Seminar z Wiednia. Uczestnikami konferencji byli przedstawiciele rządowych i pozarządowych instytucji zajmujących się profilaktyką HIV/AIDS (organizacja konferencji finansowana ze środków programu regionalnego OSI)	222 902,93 zł

RAZEM:

435 942,75 zł

Fundusz Charytatywny Commercial Union

Już od sześciu lat Fundacja współpracuje z Commercial Union – Towarzystwem Ubezpieczeń na Życie (Polska) SA, które przekazuje nam dotacje na pomoc niepełnosprawnym, dzieciom i młodzieży. W 2001 roku dzięki pomocy Commercial Union przekazaliśmy szereg dotacji m.in. w ramach projektów: *Starszy brat, starsza siostra* i *Wolontariusz*; zrealizowaliśmy też wspólny projekt *Kładka* adresowany do dzieci i młodzieży z terenów, które ucierpiały wskutek powodzi 2001 roku (wszystkie dotacje przekazane ze środków Commercial Union opisane są przy programach: Pomocy Dzieciom, Młodzieżowym, Prawnym i Pozarządowym).

Ponadto Fundacja zarządza Funduszem Charytatywnym Commercial Union, z którego finansujemy wyłącznie przedsięwzięcia wskazane przez darczyńcę, związane z niesieniem pomocy dzieciom chorym i potrzebującym opieki, a także działalnością oświatową i edukacyjną.

Fundusz Charytatywny Commercial Union

Caritas Diecezji Łowickiej, Łowicz	Projekt kulturalno-oświatowy realizowany dla kleryków łowickiego seminarium	500 zł
Fundacja Instytut Artes Liberales, Warszawa	Dofinansowanie funduszu stypendialnego, powołanego na rzecz studentów nauk humanistycznych	25 000 zł
Fundacja Przeciw Leukemii, Warszawa	Dotacja na leczenie Katarzyny Drabczyk	1 000 zł
Fundacja Życie – pozwólcie żyć innym, Szczecin	Dofinansowanie leczenia operacyjnego Mateusza Bąkowskiego	2 000 zł
Fundacja Onkologii Doświadczalnej i Klinicznej, Warszawa	Dofinansowanie działań na rzecz ochrony zdrowia	3 000 zł
Fundacja Urszuli Jaworskiej, Warszawa	Dofinansowanie leczenia Agatki Kaczmarek	2 000 zł
	Dofinansowanie leczenia Klaudii Wnukowskiej	1 000 zł
Urząd Miasta i Gminy, Konstancin – Jeziorna	Dofinansowanie działalności na polu oświaty, kultury fizycznej i sportu	7 000 zł
Urząd Miasta, Kazimierz Dolny	Projekt z zakresu ochrony środowiska - odbudowa zniszczonego przez powódź kolektora sanitarnego	3 000 zł
Andrzej Grabarz, Chełmno	Darowizna na leczenie	2 000 zł
Krzysztof Serwik, Łódź	Darowizna na leczenie	2 000 zł
	RAZEM:	48 500 zł

Nasi darczyńcy

W 2001 roku – podobnie jak w latach poprzednich – znakomita większość środków finansowych na działalność Fundacji im. Stefana Batorego pochodziła z Open Society Institute, finansowanego przez George'a Sorosa. Dodatkowe fundusze oraz wsparcie w naturze uzyskaliśmy także z innych źródeł, zagranicznych i krajowych, przede wszystkim z Fundacji Forda, która w roku 1996 udzieliła nam pięcioletniej dotacji w wysokości 2,5 miliona USD na działalność statutową; w 2001 roku wykorzystaliśmy jej ostatnią część.

Wśród innych darczyńców zagranicznych znaleźli się: firma Levi Strauss & Co., która przekazała 50 000 USD na projekt *Równe szanse* (środki te przekazane zostaną lokalnym organizacjom pozarządowym na stypendia dla uczniów w roku szkolnym 2001/2002), Ambasada Brytyjska oraz Bank Światowy, wspierające działania Programu przeciw Korupcji, Europejska Fundacja Kulturalna z Amsterdamu, która kolejny rok współfinansowała z Programem Kulturalnym *Sztukę dla Społecznej Harmonii*.

Działania Forum Europy Środkowo-Wschodniej finansowane były przez Program MATRA Ministerstwa Spraw Zagranicznych Królestwa Holandii, National Endowment for Democracy, German Marshall Memorial Fund of the United States, Biuro Prasy i Informacji NATO w Brukseli, Ambasady Estonii, Litwy i Łotwy. Program Europejski otrzymał dotację z Fundacji Bertelsmanna, a Program Prawny wsparła pani Irene Mroz, przekazując dotację na Centra Praw Kobiet.

Wśród darczyńców krajowych hojnością i społecznym zaangażowaniem wyróżnił się nasz wieloletni partner, Commercial Union – Towarzystwo Ubezpieczeń na Życie (Polska) S.A., który w roku 2001 przekazał nam rekordową kwotę 500 000 zł na projekty z dziedziny pomocy społecznej i zdrowia, program *Starszy brat, starsza siostra* oraz na projekt *Kładka* dla dzieci i młodzieży z terenów, które ucierpiały na skutek powodzi. W 2001 roku do grona naszych darczyńców dołączył Deutsche Bank Polska S.A., przeznaczając 100 000 zł na nagrody dla organizacji pozarządowych w konkursie *Porządnie poza Rządem*. Dotacje na stypendia dla dzieci i młodzieży w projekcie *Równe szanse* przekazały również Firma Chemiczna Dwory S.A. z Oświęcimia i Wrigley Poland sp. z o.o. Poznania.

Z ogromną wdzięcznością przyjęliśmy darowiznę od anonimowego darczyńcy z Polski, który przekazał na naszą działalność statutową pakiet 14.000 akcji spółki Agora S.A. o wartości 700 000 zł.

Poszczególne projekty Forum Europy Środkowo-Wschodniej były współorganizowane i współfinansowane przez Krajową Radę Radiofonii i Telewizji, Instytut Polski w Mińsku, Ośrodek Myśli Politycznej w Krakowie (ze środków własnych i Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego). Nieocenioną pomoc w realizacji programu stypendialnego dla studentów z Białorusi udzielili, zwalniając ich z czesnego: Uniwersytet Warszawski, Szkoła Główna Handlowa w Warszawie, Uniwersytet Wrocławski, Wyższa Szkoła Biznesu – National Louis University w Nowym Sączu oraz Uniwersytet Jagielloński w Krakowie. W promocji programu *Starszy brat, starsza siostra* pomogła Agencja Reklamowa JM Malik z Przemysła.

Wszystkim naszym darczyńcom serdecznie dziękujemy!

Sprawozdanie finansowe

Środki finansowe otrzymane w 2001 roku

Open Society Institute, Nowy Jork i Budapeszt	27 247 491,52
Ford Foundation, Nowy Jork	2 096 573,50
Anonimowy darczyńca (akcje spółki Agora S.A.)	700 000,00
Commercial Union – Towarzystwo Ubezpieczeń na Życie (Polska) S.A., Warszawa	404 126,01
Levi Strauss & Co., Bruksela	206 000,00
Deutsche Bank Polska S.A., Warszawa	100 000,00
European Foundation Center, Bruksela	66 705,05
Ambasada Brytyjska, Warszawa	47 765,00
National Endowment for Democracy, Waszyngton	37 725,93
European Cultural Foundation, Amsterdam	37 173,45
Program Matra/KAP Ambasady Królestwa Niderlandów, Warszawa	36 925,35
Baltic-American Partnership Fund, Nowy Jork	34 542,63
German Marshall Memorial Fund of the United States, Waszyngton	32 628,28
Bertelsmann Stiftung, Guetersloh	20 238,50
Fondation France-Pologne, Paryż	19 155,53
NATO, Press and Information Office, Bruksela	15 349,04
Irene Mroz, Paryż	13 290,99
Bank Światowy, Warszawa	10 101,52
Niezależna Oficyna Wydawnicza, Warszawa	10 000,00
Robert Bosch Stiftung, Stuttgart	9 552,18
Schweitzer Seminar, Hamden	5 224,49
Firma Chemiczna Dwory S.A., Oświęcim	5 000,00
Wrigley Poland sp. z o.o., Poznań	5 000,00
Ambasada Republiki Estonii, Warszawa	2 086,66
Ambasada Republiki Litwy, Warszawa	2 086,66
Ambasada Republiki Łotwy, Warszawa	2 086,66
Eurasia Foundation, Tbilisi	1 775,47
Inne przychody na działalność statutową (w tym rozliczenia i zwroty dotacji)	2 397 858,28
Razem (PLN)	33 534 064,29

Wydatki poniesione w 2001 roku

Wydatki programowe	28 204 115,84
Wydatki administracyjne	3 425 494,54
Środki trwałe, amortyzacja i eksploatacja budynku	1 619 928,77
Razem (PLN)	33 249 539,15

Wydatki według programów

Program Organizacji Pozarządowych	8 369 911,94
Program Prawny	1 454 461,30
Program Kobiocy	1 581 757,16
Program Młodzieżowy	1 694 874,12
Program Pomocy Dzieciom	2 007 446,74
Program Informacja i Komunikacja Społeczna	806 272,22
Program Media	265 360,78
Program Wydawniczy	784 520,83
Program Kulturalny	2 308 194,35
Arts and Culture Network Program	327 160,76
Program Akademicki	1 743 919,66
Program Wschód-Wschód	1 265 431,46
Forum Europy Środkowej i Wschodniej	1 891 311,94
Program Europejski	1 467 280,53
Program przeciw Korupcji	734 458,99
Komisja Edukacji w Dziedzinie Uzależnień	1 017 310,31
Medycyna paliatywna i problematyka zdrowotna	435 942,75
Fundusz Charytatywny Commercial Union	48 500,00
Razem (PLN)	28 204 115,84

Rachunek zysków i strat

Poz	Wyszczególnienie	Kwota	
		2000	2001
1	2	3	4
A	Przychody z działalności statutowej	34 768 914,62	33 534 064,29
1	Przychody na działalność statutową	34 768 914,62	33 534 064,29
B	Koszty działalności statutowej	29 685 561,90	28 204 115,84
1	Koszty działalności statutowej	29 685 561,90	28 204 115,84
C	Wynik na działalności statutowej	5 083 352,72	5 329 948,45
D	Koszty biura Fundacji	5 023 777,48	5 045 423,31
1	Zużycie materiałów i energii	1 313 990,30	452 226,36
2	Usługi obce	1 432 846,04	1 169 153,45
3	Amortyzacja	261 905,80	945 878,81
4	Wynagrodzenia i narzuty	1 340 437,38	1 449 667,12
5	Pozostałe koszty	674 597,96	1 028 497,57
G	Pozostałe przychody	1 062 273,51	353 739,69
H	Pozostałe koszty	503 640,80	1 660,58
I	Przychody finansowe	3 168 906,27	2 659 045,23
J	Koszty finansowe	466 370,19	38 935,64
K	Wynik C-D-E+F-G+H-I	3 320 744,03	3 256 713,84
L	Zyski i straty nadzwyczajne	-14 500,00	
1	Zyski		
2	Straty	-14 500,00	
M	Podatek dochodowy	24 815,94	12 130,00
Wynik działalności za rok K (+ - L - M)		3 281 428,09	3 244 583,84

Bilans / Aktywa

AKTYWA		Konto	Stan na dzień	
			31.12.2000	31.12.2001
I	2	3	4	5
A	Majątek trwały		35 743 530,55	31 699 596,29
I	Wartości niematerialne i prawne	02	4 331 218,22	4 114 091,94
II	Rzeczowy majątek trwały	01\07	28 639 717,19	27 585 504,35
III	Finansowy majątek trwały		2 772 595,14	
	w tym:			
	- długoterminowe papiery wartościowe	030	2 772 595,14	
B	Majątek obrotowy		18 571 025,06	22 321 178,11
I	Należności i roszczenia		351 161,80	269 747,92
	w tym:			
	- inne należności	200\201	275 692,00	237 998,55
	- rozrachunki z pracownikami	242	7 692,53	6 394,83
	- pożyczki	240	66 483,00	17 800,00
	- rozrachunki z budżetem	220\243		7 554,54
	- rozrachunki z tytułu inwestycji	282	1 294,27	
II	Papiery wartościowe krótkoterminowe	142	3 468 679,80	700 000,00
III	Środki pieniężne		14 751 183,46	21 351 430,19
	w tym:			
	- kasa	101	38 914,96	12 180,20
	- rachunek bankowy - bieżący złotowy	131	9 328 838,36	101 412,16
	- rachunek bankowy - pomocniczy	132/133	29 491,61	4 081 405,63
	- rachunek bankowy - bieżący dewizowy	151/153	527 072,18	215 996,55
	- rachunek bankowy - terminowy złotowy	141	4 538 000,00	16 225 216,54
	- rachunek bankowy - kaucja	140		573 798,77
	- rachunek funduszu założycielskiego w USD	150	131 339,44	131 420,34
	- gotówka w Biurze Maklerskim	142	157 526,91	10 000,00
C	Rozliczenia międzyokresowe - czynne	640	80 132,48	63 143,26
BILANS			54 394 688,09	54 083 917,66

Bilans / Pasywa

PASYWA		Konto	Stan na dzień	
			31.12.2000	31.12.2001
6	7	8	9	10
A	Fundusze własne		20 178 953,79	22 960 491,77
I	Fundusz statutowy	800	11 339 467,71	15 887 970,67
	w tym:			
	- majątek trwały netto	800	438 254,29	175 390,24
	- z rozliczenia wyniku finansowego	800	6 475 332,84	11 486 881,66
	- fundusz założycielski	800	131 339,44	131 420,34
	- wartości niematerialne, prawne i inne	800	4 294 541,14	4 094 278,43
II	Wynik finansowy		8 839 486,08	7 072 521,10
	w tym:			
	- z rozliczenia wyniku lat poprzednich	860	5 558 057,99	3 827 937,26
	- z rozliczenia wyniku bieżącego roku	860	3 281 428,09	3 244 583,84
B	Rezerwy i przychody przyszłych okresów		30 275 413,29	27 679 307,09
	w tym:			
	- przychody przyszłych okresów	840	30 275 413,29	27 679 307,09
C	Zobowiązania		3 912 779,67	3 411 341,91
I	w tym:			
	- inne zobowiązania grantowe	200/201	3 436 614,32	2 322 761,19
	- rozrachunki z pracownikami	242	5 468,29	4 753,24
	- niepodjęte wynagrodzenia	232/233	70 322,52	182 538,90
	- rozrachunki z budżetem	220	185 532,60	195 564,68
	- rozrachunki z ZUS	243	129 288,74	168 758,35
	- rozrachunki z tytułu inwestycji	282	85 553,20	
	- kaucje	244		536 965,55
D	Zakładowy Fundusz Socjalny		27 541,34	32 776,89
BILANS			54 394 688,09	54 083 917,66

**OPINIA BIEGŁEGO
REWIDENTA**

DLA FUNDACJI
IM. STEFANA BATOREGO

Przeprowadziliśmy badanie załączonego sprawozdania finansowego Fundacji im. Stefana Batorego z siedzibą w Warszawie, na które składa się bilans sporządzony na dzień 31 grudnia 2001 r., który po stronie aktywów i pasywów wykazuje sumę 54.083.917,66 zł, rachunek zysków i strat za rok obrotowy kończący się tego dnia wykazujący zysk netto w kwocie 3.244.583,84 zł oraz informacja dodatkowa. Za sporządzenie sprawozdania finansowego odpowiedzialny jest Zarząd Fundacji. Naszym zadaniem było zbadanie sprawozdania finansowego i wydanie na jego temat opinii.

Badanie sprawozdania finansowego przeprowadziliśmy stosownie do postanowień Międzynarodowych Standardów Rewizji Sprawozdań Finansowych wydanych przez Międzynarodową Federację Księgowych, rozdziału 7 ustawy z dnia 29 września 1994 roku o rachunkowości (Dz. U. nr 121, poz. 591 wraz z późniejszymi zmianami), rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 18 sierpnia 1998 roku w sprawie szczególnych zasad rachunkowości dla niektórych jednostek nie prowadzących działalności gospodarczej (Dz. U. nr 115, poz. 748 wraz z późniejszymi zmianami), ustawy z dnia 6 kwietnia 1984 roku o fundacjach (Dz. U. nr 21, poz. 97 wraz z późniejszymi zmianami) oraz norm wykonywania zawodu biegłego rewidenta, wydanych przez Krajową Radę Biegłych Rewidentów. Przepisy te wymagają, aby badanie zostało zaplanowane i przeprowadzone w sposób dający wystarczającą pewność, że sprawozdanie finansowe nie zawiera istotnych błędów. Badanie obejmuje sprawdzenie w oparciu o metodę wrywkową dowodów i zapisów księgowych, z których wynikają kwoty i informacje zawarte w sprawozdaniu finansowym. Badanie obejmuje również ocenę stosowanych zasad rachunkowości, znaczących szacunków dokonanych przez Zarząd Fundacji oraz ocenę ogólnej prezentacji sprawozdania finansowego. Wyrażamy przekonanie, że przeprowadzone przez nas badanie stanowi wystarczającą podstawę do wydania opinii.

Naszym zdaniem załączone sprawozdanie finansowe zostało sporządzone na podstawie prawidłowo prowadzonych ksiąg rachunkowych i przedstawia w sposób rzetelny, we wszystkich istotnych aspektach, sytuację finansową Fundacji na dzień 31 grudnia 2001 r. oraz wynik finansowy za rok obrotowy kończący się tego dnia, zgodnie z zasadami rachunkowości stosowanymi w Polsce, określonymi w ustawie z dnia 29 września 1994 roku o rachunkowości oraz rozporządzeniu Ministra Finansów z dnia 18 sierpnia 1998 roku w sprawie szczególnych zasad rachunkowości dla niektórych jednostek nie prowadzących działalności gospodarczej, stosowanymi w sposób ciągły.

Ponadto, zgodnie z wymaganiami ustawy z dnia 29 września 1994 roku o rachunkowości, stwierdzamy, że informacje zawarte w sprawozdaniu z działalności sporządzonym przez Zarząd Fundacji są zgodne z informacjami zawartymi w sprawozdaniu finansowym.

Biegły rewident nr 796/1670
Bogdan Dębicki,
Członek Zarządu
/podpis/

Za KPMG Polska Audyt Sp. z o.o.
Biegły rewident nr 796/1670
Bogdan Dębicki
Członek Zarządu
/podpis/

Za KPMG Polska Audyt Sp. z o.o.
Robert Nowakowski, Dyrektor
/podpis/

Warszawa, 13 marca 2002 r.